

Kancelária Rady pre mediálne služby

Pracovný materiál Kancelárie Rady na zasadnutie Rady pre mediálne služby dňa 22. 5. 2024

Správne konanie: 0017/SKO/2024 (predch. č. REO-RPMS/2023/01392) zo dňa 22. 11. 2023
Predmet: § 20 ods. 4 písm. c) zákona č. 264/2022 Z. z. v spojení s § 10 ods. 7 zákona
č. 181/2014 Z. z.
Účastník konania: FRONTINUS s. r. o.
Správny orgán: Rada pre mediálne služby

Dátum: 9. 5. 2024

NÁVRH UZNESENIA:

alternatíva A:

Rada pre mediálne služby (ďalej len „regulátor“) ako orgán príslušný podľa § 109 a § 110 ods. 1 a 2 zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (mediálny zákon) (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“), v senáte 1 zloženom z predsedníčky senátu doc. PhDr. Anikó Dušíkovej, CSc. a členov senátu Ivana Bindasa a PhDr. Marty Danielovej, postupom podľa § 225 zákona č. 264/2022 Z. z. a v súlade so zákonom č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) (ďalej len zákon č. 71/1967 Zb.) rozhodla, že účastník správneho konania č. 0017/SKO/2024, FRONTINUS s. r. o.

p o r u š i l

povinnosť ustanovenú v § 20 ods. 4 písm. c) zákona č. 264/2022 Z. z. v spojení s § 10 ods. 7 zákona č. 181/2014 Z. z. o volebnej kampani (ďalej len „zákon č. 181/2014 Z. z.“)

tým,

že počas volebnej kampane vymedzenej v súlade s § 2 ods. 2 zákona č. 181/2014 Z. z. odvyšiel na rozhlasovej programovej službe Rádio Frontinus

- dňa 3. 9. 2023 o cca 9.30 hod. program *Debata na telefón* ktorého hosťami boli kandidáti na poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Jana Bittó Cigániková (Sloboda a Solidarita), Jaroslav Magura (Slovenská národná strana), Juraj Blanár (Smer – sociálna demokracia) a Miloš Svrček (SME RODINA),

- dňa 10. 9. 2023 o cca 9.30 hod. program *Debata na telefón*, ktorého hosťami boli kandidáti na poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Norbert Mészáros (OLANO A PRIATELIA), Valér Ferko (HLAS – sociálna demokracia), Ľuboš Schwarzbacher (Modrí, Most - Híd) a Dominik Mihálik (SPOLOČNE OBČANIA SLOVENSKA),

- dňa 17. 9. 2023 o cca 9.30 hod. program *Debata na telefón*, ktorého hosťami boli kandidáti na poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Marek Kotleba (KOTLEBOVCI – Ľudová strana Naše Slovensko), Milan Uhrík (REPUBLIKA), Roman Michelko (Slovenská národná strana) a Ivan Stanovič (Vlastenecký blok) a

- dňa 24. 9. 2023 o cca 9.30 hod. program *Debata na telefón*, ktorého hosťami boli Marián Kotleba (KOTLEBOVCI – Ľudová strana Naše Slovensko) a kandidáti na poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Viera Leščáková (OLANO A PRIATELIA), Rudolf Huliak (Slovenská národná strana) a Jozef Hrdlička (Komunistická strana Slovenska),

pričom uvedené programy neboli realizované v súlade s programovou službou, a preto predstavovali iné programy ako programy podľa § 12 ods. 5 zákona č. 181/2014 Z. z. a programy uvedené v § 10 ods. 7 zákona č. 181/2014 Z. z. a vysielanie politickej propagácie uvedenej v § 10 ods. 3 zákona č. 181/2014 Z. z., ktoré mohli ovplyvniť hlasovanie osôb oprávnených voliť v prospech alebo v neprospech kandidátov na poslancov Národnej rady Slovenskej republiky,

za čo mu ukladá

podľa ustanovenia § 134 písm. a) zákona č. 264/2022 Z. z. **sankciu – upozornenie na porušenie zákona.**

Podľa § 135 ods. 5 zákona č. 264/2022 Z. z.: „Uložením sankcie nezaniká povinnosť, za ktorej porušenie sa sankcia uložila“.

Úloha:

Kancelária Rady vydá písomné vyhotovenie rozhodnutia o uložení sankcie a doručí ho účastníkovi konania.

T: 22. 6. 2024

Z: ReO

Úloha:

Kancelária Rady upovedomí podávateľa podnetu o výsledku správneho konania.

T: 3. 6. 2024

Z: PgO

alternatíva B:

Rada pre mediálne služby (ďalej len „regulátor“) ako orgán príslušný podľa § 109 a § 110 ods. 1 a 2 zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o mediálnych službách) (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“), v senáte 1 zloženom z predsedníčky senátu doc. PhDr. Anikó Dušíkovej, CSc. a členov senátu Ivana Bindasa a PhDr. Marty Danielovej, postupom podľa § 225 zákona č. 264/2022 Z. z. a v súlade so zákonom č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) (ďalej len zákon č. 71/1967 Zb.) rozhodla, že účastník správneho konania č. 0017/SKO/2024, FRONTINUS s. r. o.

porušil

povinnosť ustanovenú v § 20 ods. 4 písm. c) zákona č. 264/2022 Z. z. v spojení s § 10 ods. 7 zákona č. 181/2014 Z. z. o volebnej kampani (ďalej len „zákon č. 181/2014 Z. z.“)

tým,

že počas volebnej kampane vymedzenej v súlade s § 2 ods. 2 zákona č. 181/2014 Z. z. odvysielal na rozhlasovej programovej službe Rádio Frontinus

- dňa 3. 9. 2023 o cca 9.30 hod. program *Debata na telefón* ktorého hosťami boli kandidáti na poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Jana Bittó Cigániková (Sloboda a Solidarita), Jaroslav Magura (Slovenská národná strana), Juraj Blanár (Smer – sociálna demokracia) a Miloš Svrček (SME RODINA),

- dňa 10. 9. 2023 o cca 9.30 hod. program *Debata na telefón*, ktorého hosťami boli kandidáti na poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Norbert Mészáros (OLANO A PRIATELIA), Valér Ferko (HLAS – sociálna demokracia), Ľuboš Schwarzbacher (Modrí, Most - Híd) a Dominik Mihálik (SPOLOČNE OBČANIA SLOVENSKA),

- dňa 17. 9. 2023 o cca 9.30 hod. program *Debata na telefón*, ktorého hosťami boli kandidáti na poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Marek Kotleba (KOTLEBOVCI – Ľudová strana Naše Slovensko), Milan Uhrík (REPUBLIKA), Roman Michelko (Slovenská národná strana) a Ivan Stanovič (Vlastenecký blok) a

- dňa 24. 9. 2023 o cca 9.30 hod. program *Debata na telefón*, ktorého hosťami boli Marián Kotleba (KOTLEBOVCI – Ľudová strana Naše Slovensko) a kandidáti na poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Viera Leščáková (OLANO A PRIATELIA), Rudolf Huliak (Slovenská národná strana) a Jozef Hrdlička (Komunistická strana Slovenska),

pričom uvedené programy neboli realizované v súlade s programovou službou, a preto predstavovali iné programy ako programy podľa § 12 ods. 5 zákona č. 181/2014 Z. z. a programy uvedené v § 10 ods. 7 zákona č. 181/2014 Z. z. a vysielanie politickej propagácie uvedenej v § 10 ods. 3 zákona č. 181/2014 Z. z., ktoré mohli ovplyvniť hlasovanie osôb oprávnených voliť v prospech alebo v neprospech kandidátov na poslancov Národnej rady Slovenskej republiky,

za čo mu ukladá

podľa ustanovenia § 134 písm. d) zákona č. 264/2022 Z. z. sankciu – **pokutu**, určenú podľa § 142 ods. 2 písm. a) zákona č. 264/2022 Z. z. vo výške **(od 100,- € do 20 000,- €) slovom .....** eur.

Podľa § 135 ods. 5 zákona č. 264/2022 Z. z.: „Uložením sankcie nezaniká povinnosť, za ktorej porušenie sa sankcia uložila“.

V zmysle § 140 ods. 4 zákona č. 264/2022 Z. z. je pokuta splatná do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia o uložení pokuty a je potrebné ju uhradiť na účet: SK09 8180 0000 0070 0008 8921, BIC/SWIFT: SPSRSKBAXXX, VS***24,KS6548.

Úloha:

Kancelária Rady vydá písomné vyhotovenie rozhodnutia o uložení sankcie a doručí ho účastníkovi konania.

T: 22. 6. 2024

Z: ReO

Úloha:

Kancelária Rady upovedomí podávateľa podnetu o výsledku správneho konania.

T: 3. 6. 2024

Z: PgO

* * *

Rada na svojom zasadnutí dňa 22. 11. 2023 prijala uznesenie o začatí správneho konania voči vysielateľovi FRONTINUS s. r. o. vo veci možného porušenia povinnosti ustanovenej v **§ 20 ods. 4 písm. c)** zákona č. 264/2022 Z. z. **v spojení s § 10 ods. 7** zákona č. 181/2014 Z. z. v súvislosti s tým, že na rozhlasovej programovej službe Rádio Frontinus odvysielal v dňoch 3. 9. 2023, 10. 9. 2023, 17. 9. 2023 a 24. 9. 2023 v čase o cca 9:30 hod. programy *Debata na telefón*, ktoré mohli ovplyvniť hlasovanie voličov v prospech alebo v neprospech kandidujúcej politickej strany alebo kandidujúcej koalície politických strán vo voľbách do Národnej rady Slovenskej republiky 2023.

Oznámenie o začatí správneho konania bolo účastníkovi konania doručené dňa 14. 12. 2023, na základe čoho sa začalo správne konanie č. 0017/SKO/2024 (pred. č. REO-RPMS/2023/01392). Účastník konania bol súčasne vyzvaný, aby v lehote najneskôr do 10 dní od doručenia oznámenia v súlade s § 33 ods. 1 a § 34 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len „správny poriadok“) zaslal svoje stanovisko, prípadne navrhol dôkazy a vyjadril sa k podkladom pre rozhodnutie v predmetnom správnom konaní. Súčasne bol účastník konania upozornený, že pokiaľ svoje práva v stanovenej lehote nevyužije, Rada môže rozhodnúť vo veci aj bez jeho stanoviska, pokiaľ uzná, že podklady a dôkazy zhromaždené v správnom konaní sú dostačujúce podľa § 46 správneho poriadku. Prílohou oznámenia o začatí správneho konania bol aj prepis/popis skutkového stavu.

Dňa 28. 12. 2023 bolo Rade doručená vyjadrenie účastníka konania.

Subjektívna 6-mesačná lehota na uloženie sankcie podľa § 135 ods. 1 zákona č. 264/2022 Z. z. začala plynúť dňa 22. 11. 2023 a uplynie dňa 22. 5. 2024. Objektívna 18-mesačná lehota na uloženie sankcie podľa cit. ustanovenia začala plynúť dňa 3. 9. 2023 a uplynie dňa 3. 3. 2025.

* * *

Podľa § 20 ods. 4 písm. c) zákona č. 264/2022 Z. z. je vysielateľ povinný zabezpečiť, aby programy a iné zložky programovej služby vysielané v rámci volebnej kampane boli v súlade s osobitným predpisom (§ 10 až 12 zákona č. 181/2014 Z. z. o volebnej kampani a o zmene a doplnení zákona č. 85/2005 Z. z. o politických stranách a politických hnutiach v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov).

Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 181/2014 Z. z. volebná kampaň začína dňom uverejnenia rozhodnutia o vyhlásení volieb v Zbierke zákonov Slovenskej republiky (ďalej len „vyhlásenie volieb“) a končí 48 hodín pred dňom konania volieb.

Podľa § 10 ods. 5 zákona č. 181/2014 Z. z. môže vysielateľ s licenciou v čase volebnej kampane vysielateľ okrem politickej propagácie podľa odseku 3 diskusné programy so zástupcami kandidujúcich politických strán alebo kandidujúcich koalícií politických strán len v prípade, ak ich zaradenie do programovej štruktúry na toto obdobie schválila Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „rada“). Vysielateľ s licenciou je vtedy povinný predložiť rade najneskôr 30 dní pred začiatkom vysielania projekt programu, ktorý musí obsahovať aj spôsob takého výberu účastníkov diskusií, aby nebola žiadna politická strana a žiadna koalícia politických strán znevýhodnená. Zaradenie takého programu do vysielania sa nepovažuje za zmenu programovej služby.

Podľa §10 ods. 7 zákona č. 181/2014 Z. z. sa zakazuje vysielanie iných programov ako programov uvedených v § 12 ods. 5 a programov uvedených v odsekoch 2 a 5 a vysielanie politickej propagácie uvedenej v odsekoch 1 a 3, ktoré by mohli ovplyvniť hlasovanie osôb oprávnených voliť v prospech alebo v neprospech kandidáta.

Podľa § 12 ods. 5 zákona č. 181/2014 Z. z. sa za politickú reklamu nepovažuje vysielanie spravodajských programov a publicistických programov, ak sa realizujú v súlade s programovou službou.

* * *

Prepis/popis skutkového stavu

Prepis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z. ((monitoring č. PGO-RPMS/2023/01266)

Monitorované vysielanie: Debata na telefón

Deň vysielania: 3. 9. 2023

Čas vysielania: 9:30 hod.

Vysielanie bolo monitorované zo záznamu Rady

časový kód záznamu o cca:

cca 09:29:11 začiatok programu **Debata na telefón**

Dominik Papala, moderátor: „*Príjemnú nedeľu všetkým poslucháčom Rádia Frontinus. Dominik Papala pozdravuje. Od mikrofónu a mixážneho pultu technická spolupráca, kolega Peter Lalík. Príjemnú nedeľu jeden a pol minútky pol desiatej a po dvoch mesiacoch začíname. Politickú reláciu Debata na telefón a rovno so štyrmi termínmi okrúhlych stolov. Dnes máme ten prvý a ja som veľmi rád, že dnes nám do okrúhlych stolov prijali pozvanie. Jana Bittó Cigániková za stranu SaS-ka, dobrý deň.*“

Jana Bittó Cigániková (SaS): „*Dobrý deň, pozdravujem poslucháčov.*“

Dominik Papala, moderátor: „*Jaroslav Magura za stranu Národná koalícia, dobrý deň.*“

Jaroslav Magura (Národná koalícia –SNS): „*Dobrý deň prajem, pozdravujem poslucháčov.*“

Dominik Papala, moderátor: „*Juraj Blanár za stranu Smer - slovenská sociálna demokracia.*“

Juraj Blanár (Smer-SSD): „*Peknú nedeľu prajem a ďakujem za pozvanie.*“

Dominik Papala, moderátor: „*A Miloš Svrček za stranu Sme rodina. Dobrý deň.*“

Miloš Svrček: „*Dobrý deň, pozdravujem všetkých poslucháčov Rádia Frontinus.*“

Dominik Papala, moderátor: „*Pred reláciou si naši kandidáti vytiahli číselka. Presne v tomto poradí som ich aj predstavil, takže presne v tomto poradí budú aj odpovedať a to nasledovne a pravidlá aj pre poslucháčov sú nasledovné. Prvú otázku budem mať všeobecnú ja, každý kandidát bude mať štyri minúty na zodpovedanie tejto otázky a následne prejdeme na otázky len z smsiek a z mailov a to na sms číslo 0903398983 alebo na emailovej adrese studio@frontinus.sk. Milí poslucháči, kladte prosím otázky tak, aby boli všeobecné, to jest, aby každý kandidát vedel a mohol na ňu odpovedať na jej zodpovedanie bude mať dve minúty a v takomto tempe to budeme tiahnuť až do samotnej jedenástej*“

hodiny, a teda tá moja všeobecná otázka na úvod. Čo chcete presadiť, keď sa dostanete do parlamentu? Pani Cigániková, nech sa páči vaše štyri minúty.“

Jana Bittó Cigániková: „No na to, aby ste vedeli zlepšiť situáciu na Slovensku a život na Slovensku, lebo všetci vám povedia, my chceme, aby sa ľudia mali lepšie, aby lepšie žili. To samozrejme chceme, aj chceme aj my, na to, aby ste to dokázali potrebujete jednoznačne skúsenosť, potrebujete odborníkov, potrebujete mať podrobne vypracovaný program, aby ste nehľadali potom riešenia, keď tam prídete a nezačínali vlastne s tým, čo už máte mať pripravené. Toto všetko Saska má a ako jediná to má kombinácií spoločne s tým, že bez korupcie za celé tie roky, odkedy Saska existuje. Od 2009 nemáme žiadnu korupčnú kauzu, máme skúsenosti, máme odbornosť, máme najlepší program pravidelne vyhodnotení. Táto kombinácia touto disponuje na celom politickom trhu len SaS, čo chceme presadiť a čo tlačíme, čím sa líšime možno od kolegov, všetci rozdávať, všetci hovoria, dáme vám vyššie dôchodky, dáme vám lepšie zdravotníctvo, lepšie školstvo tým, že tam dáme peniaze my hovoríme, ale aj ako. My hovoríme, my tlačíme na ekonomický rast. Hovoríme o tom, kde zobrať peniaze. Odmeňujeme tvrdú prácu, garantujeme ekonomickú slobodu. Garantujeme to, že vlastne budú peniaze na všetky tie sľuby a presne hovoríme, ako máme konkrétnych 96 opatrení a ako zvýšiť ekonomiku. Voľba SaSky znamená voľba silnej ekonomiky, nie silného štátu, ale silnej ekonomiky štátu. V zdravotníctve, ktoré je mojou expertízou, ponúkame kvalitného adepta na ministra zdravotníctva Tomáš Szalaya, ktorý má niekoľkoročné skúsenosti, dlhoročné. Ponúkame skrátenie čakačiek. Dostupné lieky ponúkame financovanie len za kvalitu, za konkrétny prínos pre pacienta. Toto máme ako jediný, žiadne lianie do zdravotníctva peňazí, bez ohľadu na to, ako čo z toho majú pacienti, ale teda konkrétne peniaze musia ísť za výsledkom. Chcem len pripomenúť, ako to bolo napríklad so zvyšovaním plátov lekárov, kde pacient do dnešného dňa, napriek tomu, že lekári mali zvýšené platy veľmi veľmi slušne, do dnešného dňa nepocítil zlepšenie. Naopak čakačky sa ešte zlepšili, ešte zhoršili. Toto sa so Saskou nestane. Opäť máme vypracovaný podrobný program s vyše 120 riešeniami ako tieto veci dosiahnuť. Čo sa týka sociálnych vecí, ktoré treba spomenúť, lebo sú dôležité, garantujeme flexibilné dávky. Napríklad flexibilnú rodičovskú dávku, kde si môže matka vlastne vybrať, či bude čerpať naraz tie peniaze skôr vo vyššej miere, a potom pôjde skôr do práce alebo si to rozloží na tri roky. Takisto garantujeme príspevok na bývanie alebo zrozumiteľnejšie dôchodky cez ústavný zákon, aby sa nemenili a takisto jednoduchší výpočet, aby každý človek vedel, na čo presne má právo, čo ho čaká a na čo sa má pripraviť. Dôležité je určite spomenúť ešte z tých rezortov aj spravodlivosť, kde garantujeme boj proti korupcii, ktorá našu krajinu zožierala dlhé roky, toto sa nesmie vrátiť. Takisto chceme nie zrušiť paragraf 363, ale v podstate ho zúžiť do takej miery, aby nemohol byť zneužívaný. Ale v prípade opodstatnenia by mohol byť použitý. Samozrejme garantujeme dotiahnutie reforiem. Saska je reformnou stranou nakoniec. Richard Sulík bol už pri rovnej dani dávno, dávno pred dnešnou dobou a my sme boli tí, ktorí sme sa zúčastňovali a vďaka ktorým prišla reforma zdravotníctva, reforma školstva, lieková politika a ďalšie veci. No a samozrejme to, čo je dôležité, dôstojné podnikanie, lebo garantujeme viac pracovných miest. Ďakujem.“

Dominik Papala, moderátor: „Týmto ďakujem, ďakujem pekne, štyri minúty uplynuli. Ja pripomínam poslucháčom, že môžu telefonovať na, pardon, telefonovať, môžu smskovať, mailovať a to na sms číslo 0903398983, a taktiež svoju otázku môžu položiť aj prostredníctvom emailovej adresy na mail studio@frontinus.sk a položiť všeobecnú otázku, na ktorú môže každý jeden náš kandidát odpovedať. Čo by ste radi presadili vy pán Magura, ak sa raz dostanete do parlamentu za Národnú koalíciu, nech sa páči štyri minúty pre vás.“

Jaroslav Magura: „Tak viete, je to taká zložitá otázka, pretože dnes sa nachádzame vo veľmi zložitej situácii a myslím, že všetci občania tohto štátu pociťujú, že tá kvalita toho nášho denného života sa rapídne znižuje. Veľký problém vidím v tom, že sme .... zadlžený za posledné roky a ten dlh štátny stále stúpa. A každý by sa mal správať aj v tom politickom spektre, ako sú dobrý gazda, a to samozrejme vyplýva z toho, že ak máme nejaký balík peňazí, musíme ho vedieť rozumne rozdeliť. Musíme ho vedieť rozumne rozdeliť, nie na základe toho, že ja sa budem dneska tu biť do prs, že ideme vám zvýšiť dôchodky. Ideme vám zvýšiť platy, ideme tu navýšiť a neviem čo všetko, ale pýtam sa, že z akých peňazí, a to má byť z peňazí, ktoré si stále požičiavame a nám narastá ďalej štátny dlh a dostávame sa pomaly do situácie, kedy štát nebude schopný plniť svoje záväzky. Tak kam sa nakoniec dostaneme? Nehovorím o ostatných oblastiach, či už je to zdravotníctvo, školstvo, ministerstvo vnútra, ministerstvo obrany, kde

určite pociťujeme a každý máme svoje názory na túto situáciu. No a samozrejme určite nemôže to dochádzať ku kriveniu práva, ako to pociťujeme dnes. V policajnom zbore máme vojnu. Ja ako dlhoročný bývalý príslušník policajného zboru, ktorý som prešiel rôznymi funkciami a teda útvarami v policajnom zbore, dneska hodnotím túto situáciu veľmi zle. Je tu boj. Je tu zneužívanie práva a jednoducho takto tí občania to nemôžu pociťovať. Komu majú potom veriť? Keď dneska nemajú dôveru v súdnictvo, nemajú dôveru v policajný zbor, nemajú dôveru nič. Máme tu rozbitú spoločnosť rozdelenú. A takto sa myslím, že pokračovať nedá. Čo sa týka politiky. Presadzujem slušné správanie, nie toto dneska, čo za zažívame, osočovanie, obviňovanie, odsudzovanie, urážanie, vykrikovanie. To si myslím, že toto nepatrí do slušnej spoločnosti. Takže tých cieľov my máme veľa, máme samozrejme ciele, našim sú ochrana vody, pôdy a lesa. Podporiť poľnohospodárstvo tak, aby sme ako Slovenská republika neboli odkázaní na denný dovoz množstva kamiónov potravín z celého sveta. Ak hovoríme o zvrchovanosti štátu, ako nám to hovorí ústava Slovenskej republiky. Ja pociťujem, že zvrchovanosť tohto štátu už tu je minimálna, pretože sa musíme podrobovať rôznym nami uzavretým medzinárodným zmluvám a dohodám, kde tým pádom sme sa pripravili o určité slobody svojho rozhodovania, či už na poli hospodárstva, politiky, kultúry a ďalších oblastí. Takže myslím si, že aj zahraničná politika je veľmi dôležitou súčasťou toho, aby sme sa. Dokázali opäť, ako budeme ďalej smerovať. Toto by bolo z mojej strany.“

Dominik Papala, moderátor: „Ešte máte tridsať sekúnd. Môžete ich využiť.“

Jaroslav Magura: „Takisto musím hodnotiť nesprávne kroky ministerstva životného prostredia, čo zažívame dnes, keď nám ľudia napadajú medvede v horách, nie je zabezpečená skutočne tá ochrana človeka. Opatrenia ministerstva životného prostredia hodnotím ako žiadne, dá sa povedať. No a samozrejme to rozširovanie národných parkov.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne štyri minúty uplynuli. Pán Blanár, za stranu Smer-slovenská sociálna demokracia, bývalý predseda Žilinského samosprávneho kraja, taktiež poslanec Národnej rady Slovenskej republiky.“

Juraj Blanár: „Ďakujem veľmi pekne za slovo. Pán redaktor, ja rešpektujem tento formát a samozrejme budem sa snažiť, aby som priblížil situáciu čo najlepšie. Avšak musíme si povedať, že za ostatné tri a pol roka sa vďaka alebo vinou koalície, ktorá sa rozpadla, Slovensko dostalo do nezávideniahodnej situácie, a to práve keď si pripomíname 30. výročie jeho založenia. Slovensko je na zadlženejšou krajinou z hľadiska posledných...sme v najhorší vo verejných financiách. Slovensko je chudobne a máme pokles reálnych miezd, čo sa nikdy v podstate nestalo. Slovensko sa dostalo na záver rebríčka Európskej únie z hľadiska životnej úrovne. Sme predposlední, už len Bulhari sú pred nami. Popredbehali nás krajiny, ako sú pobaltské krajiny, Rumunsko a tak ďalej. A dnes počúvame ako tie strany, ktoré vládli, majú desať mesiacov na to, aby sa zbavili tejto zodpovednosti, čo úspešne sa snažia urobiť a tvária sa, ako keby neboli vo vláde a sľubujú svetlejšie zajtrajšky. My odmietame, strana Smer-sociálna demokracia odmietame, že...od pani prezidentky, pána Ódora nám bude predpisovať, že ten obrovský deficit, ktorý tu vytvorili predchádzajúce vlády, ktoré sa pravdepodobne na konci roka dostane na úroveň sedem percent, že budú musieť budúce vlády konsolidovať takým spôsobom, ako odporúča Ódorova vláda, že bude treba zrušiť 13. dôchodky, bude treba zrušiť príplatky za narodenie prvého, druhého, tretieho dieťaťa a mnoho takýchto opatrení. To je jednoducho cesta do pekla, čo je prvoradá a dôležité, je zastaviť...ľudí do chudoby. Máme pol milióna už dnes len seniorov, ktorí sa prepadli do chudoby a toto je potrebné zastaviť. My hovoríme o tom, že tá konsolidácia nemôže byť na úkor obyvateľov Slovenskej republiky. Občan musí byť prvý. Čiže ak budeme vo vláde, konsolidácia maximálne pol percenta, a je potrebné zastabilizovať týchto ľudí a pomôcť im pri enormnom zdražovaní, pomôcť im pri navyšovaní splátok hypotéky, alebo tá refixácia, ktorá nás čaká, to bude obrovská katastrofa. Zastavilo sa nám hospodárstvo v stavebníctve a toto je kompletne potrebné všetko naštartovať, aby sme na to mali finančné prostriedky a hovoríme jednoznačne, že odkiaľ tie finančné prostriedky dostať. No dostať ich môžeme práve napríklad od bánk, ktoré enormným spôsobom zarábajú na občanoch Slovenskej republiky a vláda, ktorá skončila Hegerovo-Matovičova. Dnes aj vláda pani prezidentky, Ódorova, nič neurobila pre to, aby nejakým spôsobom pomohla pri enormnom zdražovaní, ktoré je najväčšie v eurozóne a rovnako aj v samotnej inflácii. To znamená, my budeme konsolidovať pol percenta a investície pôjdu. Budeme chcieť zobrať bankám, pretože musia byť solidárne na základe princípu. Silnejší musia pomáhať slabším. Potom budeme rovnako siahť aj na príjmy reťazcom, rovnako aj monopolom, ktoré zarábali v tejto kríze. Si len zoberte na pohonných hmotách, ako sa zarobilo ako na

potravínach... a nič pri tom, aby ľudia mali dostupné aspoň základné potraviny. Potrebujeme naštartovať hospodárstvo aj tým, že budeme dávať veľké verejné investície a tie verejné investície budeme práve dávať aj z tých peňazí, ktoré budú v rozpočte a chceme tým pomôcť aj naštartovať v podstate ten realitný trh, ktorý v podstate sa teraz zastavil. Preto podpora aj pri bonifikácii hypoték, ale pevne verím, že budeme mať priestor v budúcnosti hovoriť ďalšie veci.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne štyri minúty uplynuli a posledný kandidát, ktorý odpovedá na prvú úvodnú otázku, čo chcete presadiť, keď sa dostanete do parlamentu. Súčasný poslanec za stranu Sme rodina, pán Miloš Svrček, nech sa páči.“

Miloš Svrček: „Ďakujem, my nie sme dokonalí, ale v politike sme ukázali, že pomáhať vieme a podarilo sa nám vďaka tomu aj naštartovať viacero vecí a presadiť viacero legislatívnych zmien, ale na druhej strane nestačí, aby mal človek len dobré úmysly, ale musí byť aj odborne zdatný a kompetentný na to, aby vedel presadiť a dokázať viacero dobrých vecí, ale nie všetci majú takýto prístup k ľuďom. Napríklad pre informáciu. Analytici ministerstva financií, keď prednedávnom predstavili, ako by malo Slovensko šetriť a odvolávali sa pritom na program Slovensko 2.0, ktorého autorom je dokonca aj pán Kišš, expert Progresívneho Slovenska na verejné financie a navrhujú napríklad to, čo už povedal aj v časti môj predrečník, zrušenie 13. dôchodku, skrátenie rodičovského príspevku z troch rokov na dva roky, zrušenie príspevku pri narodení dieťaťa, zníženie veku nároku na prídavok na dieťa, zrušenie hypoték pre mladých, čiže na Slovensku takéto niečo nemôžeme dopustiť. A Slovensko potrebuje navýšiť príjmy, nezobrať tým, ktorí to potrebujú. Navýšiť ich potrebuje od tých, ktorí na krízach v posledných rokoch zarobili najviac. A to sú oligopoly, monopoly a nadnárodné korporácie. Určite počas toho obdobia, ktoré by prišlo, máme viacero legislatívnych zmien alebo návrhov, s ktorými chceme prísť. Určite sú to domáce potraviny za férové ceny. Vieme, aké sú ceny na Slovensku potravín, takže Slováci by určite mali mať možnosť prístupu k zdravým a kvalitným potravinám za dostupné ceny. Taktiež by sme chceli zaviesť bezúročné rodinné mikropôžičky do tisíc eur, pretože vieme, aká je situácia súčasná s vysokou infláciou, ktorá spôsobuje napätie v rodinných rozpočtoch v slovenských domácnostiach a negatívne to ovplyvňuje viaceré rodiny s deťmi, ale najviac to zasahuje neúplné rodiny, teda tie, kde žena vychováva a stará sa o deti sama bez opory a pomoci partnera. Takže chceme chrániť rodiny a ženy samoživiteľky s tým, že chceme vytvoriť systém bezúročných pôžičiek do tisíc eur so štátnou zárukou sto miliónov eur. Vďaka nám sa Slovensko stalo jedno z najprorodinnějších štátov Európy, pretože sme zaviedli rodičovský dôchodok, zavedenie štrnásť dňovej platenej otcovskej dovolenky, spustenie bezplatných dlhových a rodinných poradní, zvýšili sme prídavok na dieťa na dvojnásobok a mnoho ďalšieho, ale na druhej strane si musíme uvedomiť, že sme pod enormným tlakom progresívnych médií, elit aj Bruselu a musíme sa postaviť na obranu toho, čo sa podarilo presadiť. Čiže my vieme progresívcom čeliť a vieme to doťahovať, dobré prorodinné veci do konca. Takže máme samozrejme tých návrhov viacero, ale na druhej strane si musíme uvedomiť, že presne áno, máme v súčasnosti situáciu, že Slovensko sa pozerá na chrbty ďalších okolitých štátov, ktoré výrazne ekonomicky prosperujú. Napríklad Poľsko, Maďarsko, Česká republika a určite sa bude treba zamerať do budúcnosti aj na možnosť čerpania eurofondov, európskych peňazí, napríklad ako je to v Poľsku, že tie eurofondy sú posunuté z tej národnej úrovne na municipality alebo na samosprávy. My sme mali posledné týždne rokovania s SK osmičkou so ZMOS-om, kde sme podpísali aj memorandá o spolupráci a určite by sa mal zmeniť ten systém poskytovania európskych peňazí, aby rýchlejšie a lepšie vedeli využívať tie peniaze, pretože samospráva vie oveľa lepšie využiť tie finančné prostriedky a vie, kam ich má posunúť. Na druhej strane je tu aj otázka výstavby, otázka stavebníctva, pretože nám stagnuje a bude tu treba určite zmeniť, aj zákony ako zákon o verejnom obstarávaní, pretože nemôže dochádzať k situáciám, aby sme nevedeli dostavať.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne, štyri minúty a my by sme si mohli dať teraz nejakú dobrú pesničku. Čo na to povieť? A po pesničke budeme pokračovať. Poslucháči už píšú zaujímavé otázky, všeobecné na každého jedného z vás, tak po pesničke od Pary, pre tých čo ostali sa budeme počuť opäť a toto sú naše kontakty, kde môžete smskovať a mailovať.“

Hudobná zložka

Dominik Papala, moderátor: „Príjemné počúvanie všetkým poslucháčom Rádia Frontinus aj sedem minút pred desiatou hodinou ladíte Debatu na telefón s Dominikom Papalom a našimi dnešnými hosťami. Ako prvá nám dnes odpovedá Jana Bittó Cigániková za stranu SaSka. Dobrý deň.“

Jana Bittó Cigániková: „Dobrý deň.“

Dominik Papala, moderátor: „Pán Jaroslav Magura, kandidát za Národnú koalíciu.“

Jaroslav Magura: „Dobrý deň, prajem poslucháčom.“

Dominik Papala, moderátor: „Pán Juraj Blanár, bývalý predseda Žilinského samosprávneho kraja, podpredseda Národnej rady za stranu Smer-slovenská sociálna demokracia.“

Juraj Blanár: „Dobrý deň.“

Dominik Papala, moderátor: „A za stranu Sme rodina je tu s nami poslanec pán Miloš Svrček. Dobrý deň.“

Miloš Svrček: „Dobrý deň.“

Dominik Papala, moderátor: „Tak pripravený na otázky od poslucháčov? Môžeme ísť pomaličky na to. Tentokrát máte na odpovedanie iba dve minúty a pripomínam poslucháčom, že na sms číslo 0903398983 a na emailovej adrese studio@frontinus.sk máte klásť iba všeobecné otázky. To jest, aby každý jeden kandidát vedel na ňu odpovedať. Otázka prvá od Milana. Ako plánujete zmeniť školstvo? Bude sa opravovať aj učivo, ktoré v živote nikdy nevyužijeme? Pani Cigániková, vaše dve minúty.“

Jana Bittó Cigániková: „Ďakujem za otázku. S týmto sme už začali. Braňo Gröhling už v podstate začal s reformou vzdelávania, a najmä teda obsahu vzdelávania, kde veľmi dobre teda poslucháč trafil, že decká sa memorujú veci, ktoré v živote nevyužijú a nie je priestor na rozvoj vecí a teda vzdelávanie v oblastiach, ktoré ich zaujímajú. Týmto smerom dal Braňo Gröhling viac možností školám a učiteľom, aby mohli individuálne pracovať s deťmi. Reforma vzdelávania je veľmi podrobne obsiahnutá aj v našom programe. Takisto čo sa týka školstva, či už to, či už sa sústredíme na nezávislejšie financovanie, ak to tak môžem povedať vo viacerých oblastiach, kvalitnejšie vysoké školy alebo podpora vedy, inovácií, tak práve cez zmenu vzdelávania sa sústredíme aj na rozvoj talentu u detí. A okrem toho by som ešte veľmi rada spomenula, čo je myslím si veľká vec, sú učebnice v digitálnej forme, kde ich decká budú mať v mobiloch, v tabletoch, v notebookoch. Pokiaľ to samozrejme, pokiaľ je na to možnosť, pričom už Braňo Gröhling ako minister školstva zásobil mnohé školy a pokračuje sa v tom práve týmito učebnými pomôckami, sústredili sme sa takisto na duševné zdravie, deti a inklúziu, kde naozaj máme školy, kde tie decká potrebujú v tomto smere pomôcť. No a dôležitá je aj možno sa to nezdá úplne na prvú, že je to vec školstva, ale predseda len zaradili sme materské školy pod školstvo a snažíme sa zmeniť financovanie materských škôl a kompletne ich zaradiť pod Minedu s cieľom, aby bolo viac miest v škôlkach.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne za vašu odpoveď. Pán Jaroslav Magura za Národnú koalíciu, nech sa páči, vaše dve minúty.“

Jaroslav Magura: „Čo sa týka školstva, nie som odborník na tieto otázky. Ale my vo všeobecnosti, ak si dneska všimame, čo sa deje v školskom systéme. A teda musím povedať, že áno, je potrebné naštartovať to školstvo. Je potrebné, aby sme mali vzdelaných ľudí v našej spoločnosti, ale dostala sa mi do rúk prednávkou jedna kniha pre základné školy, kde ako musím posúdiť, že nepáči sa mi to, čo chceme našim deťom vrývať do ich hláv. Akým spôsobom ich chceme vysvetľovať súčasný svet. Nehnevajte sa, aby sme my naše deti začali nejakým spôsobom učiť gender ideológiu a týmto veciam, ktoré si prinášame z iného sveta. Pretože my doposiaľ sme stále na nejakých kresťanských hodnotách tuná boli vychovávaní a nemôžem súhlasiť s tým, aby sme už deti naše vychovávali v tom, ako majú v desiatich rokoch masturbovať alebo obdobné veci. Takže toto je z mojej strany.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne. Pán Blanár, nech sa páči, vaše dve minúty.“

Juraj Blanár: „Ďakujem za otázku a dovoľte mi možno krátku reakciu. Viete počúvať od zástupcu strany, ktorý mal zodpovednosť za školstvo, čo všetko bude meniť je naozaj úsmevné, lebo my vieme presne, čo v tom školstve urobili. Je potrebné v prvom rade. To sme jasne povedali aj v našom volebnom programe profesionalitu a zdravý rozum vo výchove, vzdelávacom procese na všetkých jeho stupňoch, pretože to čo sa teraz deje, máme pocit, že je riadenie školstva cez takzvané reformy prostredníctvom mimovládok a to mi zásadne odmietame. My musíme dať dohromady predovšetkým tých, ktorí sú v tom zainteresovaní a budeme venovať osobitnú pozornosť, aby sme v spolupráci s územnou samosprávou to znamená, samosprávnymi krajmi, ktoré majú stredné školstvo, mestami, obcami, ktoré majú základné školstvo. S týmito zriaďovateľmi... zabezpečiť dostatok finančných zdrojov a kapacít na dostupnú infraštruktúru, ktorú je potrebné urobiť takú, aby bola s dostupná pre všetkých. Z fondov, z programu a plánu obnovy, to tu ešte nebolo menované a minulá vláda tomu nevenovala veľkú pozornosť. Odmietame prepisovanie dejín a násilne presadzovanie liberálnych a progresívnych ideológií

do školstva. Jednoducho chceme, aby dali ruky preč od našich detí. Pri vysvetľovaní týchto nezmyselných ideológií. Vráťme sa k zdravému rozumu, no a potom poďme pragmaticky. Postgraduálne vzdelávanie predovšetkým v zdravotníctve, pretože tu to musíme zrýchliť, či už je to pri lekároch, či už je to pri zdravotných sestrah rovnako budeme potrebovať, aby sme presadzovali filozofiu, že učiť by sa deti mali predovšetkým doma a nie, aby donášali väčšinu svojich úloh na plecia rodičov. To všetko je potrebné zmeniť, ale nie spôsobom, že to budú robiť mimovládky a že politické strany, ktoré tu vládli im slúžili a presadzovali to, vrátane týchto gender, liberálnych ideológií.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne, dve minúty uplynuli a pán Miloš Svrček za stranu Sme rodina ako posledný, nech sa páči, váš priestor dve minúty.“

Miloš Svrček: „Ďakujem medzinárodné porovnávacie štúdie poukazujú výrazné zaostávanie slovenského školstva s priemerom krajín, ktoré sú v OECD, či s našimi susedmi v rámci krajín V4-ky, ako aj chronické zaostávanie Slovenska v oblasti financovania vedy, ale aj športu, ktorý patrí pod ministerstvo školstva. My sme presvedčení, že nástupný plat učiteľa, by mal byť minimálne na úrovni priemerného platu v danom kraji, takže platové ohodnotenie by umožnilo aj mladému učiteľovi postarať sa o rodinu, ak jeho manželka zostane na materskej dovolenke a rodina bude musieť nejaký čas počas toho spolužitia žiť z jedného príjmu. Vieme, aký je problém aj na východnom Slovensku. Jednoducho ja sa rozprávam s riaditeľmi škôl a hovoria, že majú obrovský problém s tým, aby našli nejakých mladých kvalitných učiteľov, pretože všetko odchádza na západ, z Bratislavy to odchádza do Českej republiky alebo do zahraničia a jednoducho majú problém nájsť mladých nových učiteľov. Čiže určite chceme atraktívniť celoživotné povolanie a spoločenské uznanie tejto profesie prostredníctvom jej adekvátneho finančného ohodnotenia podľa odbornosti. Taktiež určite bude musieť nový minister školstva sústrediť svoju pozornosť aj na dobudovanie a revitalizáciu siete jasí a materských škôl. Podľa potrieb mladých rodín v jednotlivých regiónoch Slovenska, pretože toto je tiež enormný problém a hlavne pri krajských mestách, ale už aj vo väčších okresných mestách, majú primátori problém s touto otázkou. Základná škola je pre nás základ pre život a musím súhlasiť aj s kolegami, že jednoducho presadzovanie a postupná infiltrácia týchto progresívnych ideí do učebných osnov, respektíve do metodiky, je absolútne neprijateľná. Jednoducho budujeme základ v našich deťoch to, čo sme sa učili my na histórii a tradíciách, ktoré sú základné pre našu republiku, pre Slovensko.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne. Dve minúty uplynuli a ešte pár drobných, asi štyri-päť sekúnd navyše. Poďme na ďalšiu otázku, smska prišla od poslucháča. Zdravím, prosím, ktorá politická strana prijme kvalitný zákon o preukazovaní majetku, nepriestrelný a peňazí bude dosť. Pani Cigániková, nech sa páči 2 minúty pre vás.“

Jana Bittó Cigániková: „To je takto, ono je to ťažko v tom zmysle, že mi taký zákon máme, my máme zákon, ktorý nejakým spôsobom nám dáva pravidlá, akým spôsobom preukazovať majetok, aj čo sa týka zodpovednosti a tak ďalej. Problém je inde, že politici si prepisujú majetok na rodinných príslušníkov a teraz môžeme sa baviť o tom, že či je dostatočne účinný návrh zákona, ktorý v podstate sleduje veľmi podrobne aj majetok rodinných príslušníkov, čo do určitej miery úplne, samozrejme, súhlasíme do istej miery, ale tu treba dávať naozaj veľký pozor, kam to až má zájsť, lebo aj naši rodinní príslušníci, ako politikov, majú nejaké teda práva nejaké slobody, nejaké tieto veci. No a je to veľmi tenká hranica, čiže čo treba a čo funguje je možno sprísnenie tých inštitútov, ktoré máme teraz. Ja viem ako poslankyňa, že keď dávame určite kolegovia takisto potvrdia. My keď dávame teraz majetkové priznania, je veľmi všeobecné, málo podrobností, málo dohľadateľných informácií o našom vlastnom majetku. Toto treba samozrejme určite zlepšiť. A čo treba zlepšiť je vymáhanie súčasne platných zákonov, lebo to máte tak, že aj v zákone sa píše, že kradnúť sa nemá, aj tak niektorí kradnú hej, tak treba to naozaj sledovať, postihovať a opakujem sprísňovať možno tie situácie, keď politici, typickým príkladom je Igor Matovič, ktorý prepísal všetok majetok na svoju manželku nevlastní vlastne nič, no ťažko potom niečo sledovať. Takéto situácie sú extrémne a samozrejme mal by na nich zákon myslieť, ale opakujem, treba zachovať aj nejakú slobodu týchto ľudí, ktorí nemôžu za to, že my sme sa rozhodli ísť do politiky. Hej?“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne za vašu odpoveď. Pán Jaroslav Magura za Národnú koalíciu, nech sa páči.“

Jaroslav Magura: „Takisto môžem potvrdiť, že áno, máme tuná prijatý zákon, ktorý je platný o preukazovaní majetku, či je príslušný verejný činiteľ, sú povinní preukazovať svoj majetok. A tak ako

bolo povedané, zákon tu je vždycky. Je potrebné sa pozrieť na to, ako sa každý jeden jedinec správa k tomu zákonu a ako ho dodržiava. Ide presne o to, že majetky sa prepisujú na rôzne iné osoby. Neplatí to samozrejme len v tomto prípade. Platí to aj vo všeobecnosti, čo sa týka občiansko-právnych záležitostí, vymáhania exekúcií a tak ďalej. Kde vieme, že sú obrovské problémy, vymôcť dneska nejaký dlh. Takže zákon je tu platný a myslím si, že len ešte kontrolné orgány, keby si lepšie plnili svoje funkcie vo vzťahu ku kontrolám týchto majetkových práv, tak myslím si, že by to mohlo fungovať. Nám chýba dostatočná riadna kontrola a na všetkých úsekoch riadenia štátu.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne za vašu odpoveď. Pán Blanár za stranu Smer- slovenská sociálna demokracia, nech sa páči.“

Juraj Blanár: „Tento zákon, ktorý je v súčasnosti v platnosti, prijala práve vláda, ktorej bol súčasťou Smer-sociálna demokracia. A bolo veľa kriku, ak si spomínate, že nevykonateľné a neviem ešte čo dodnes a bolo to v roku 2010, keď sme končili to prvé volebné obdobie, tie strany, ktoré to kritizujú, nič neurobili, nič nezmenili. Áno. Máme tu zákon a ak tu je niekto, kto práve nespadá pod tento zákon, nedodržiava, tak to treba využiť. Ale odmietam, aby sme nejakým spôsobom zmenili teraz pohľad, že toto je jediné, čo môže vyriešiť problém v Slovenskej republike. Máme tu zákony, ktoré je potrebné dodržiavať. Súhlasím s tým a mal by tu byť súd a orgány činné v trestnom konaní, aby konali, ale nie tak ako konajú teraz počas Lipšica a ostatných, ale zamerať sa je potrebné na iné. Zamerať sa dnes je potrebné na to, aby sme brali finančné prostriedky tam, kde sú, solidárne od tých, ktorí sú bohatí a majú dostatok a dávať jedine chudobným. Ja som hovoril o bankách, hovoril som o obchodných reťazcoch, ktorý neúmerne zarobili napríklad počas pandémie a hovoríme aj rovnako o monopoloch, ktoré v podstate nie sú nahraditeľné a dnes zarábajú, len povedzme si, napríklad pohonné hmoty a dodávku energií, kde zarábajú enormné zisky. A tieto zisky je potrebné vrátiť do ekonomiky, ľuďom solidárne tak, aby boli možné použiť na stabilizáciu, na znižovanie cien potravín, na znižovanie alebo stabilizáciu refixácii. Napríklad hypoték, ktoré sa teraz stanú naozaj veľkým problémom pre mladé rodiny a naštartovanie ekonomiky do veľkých investícií, ktoré sú spojené s zjednodušením, a tak ďalej a využívanie eurofondov a rovnako plánu obnovy, o ktorom sa tu veľmi nehovorí, aj keď je to pôžička, ale za veľmi výhodné finančné prostriedky. Toto je potrebné využiť a toto je to najdôležitejšie, čo potrebuje dnes Slovenská republika.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne pán Blanár a poslanec za stranu Sme rodina, aj kandidát, pán Miloš Svrček. Vaše dve minúty, nech sa páči.“

Miloš Svrček: „Ďakujem pekne. Ja som zhodou okolností členom ústavnoprávneho výboru a viem, že v minulosti sa x-krát riešilo aj na rokovaní ústavnoprávneho výboru táto otázka. Ja si pamätám, že na jar 2021 aj generálny prokurátor, pán Žilinka, požiadal ministerku spravodlivosti, aby došlo k vytvoreniu expertnej pracovnej skupiny, aby sa vytvorili nové základy pre novú legislatívu. Bohužiaľ, táto legislatíva zo strany vlády nebola predložená a nebola ani jednoducho prerokovaná v parlamente. A áno, máme tu v minulosti prijatý zákon o preukazovaní pôvodu majetku, ale bohužiaľ je nefunkčný a práve aj preto prišiel pán generálny prokurátor s takýmto návrhom, aby sa prijal nový zákon a myslím si, že mali by sme ísť cestou aj väčšieho, vysoko zdaníť majetok, ktorý bol nelegálne nadobudnutý. Určite pri postihovaní nelegálnej alebo trestnej činnosti a špeciálne korupcie, by mala byť predložená legislatívna úprava, kde by mali byť zavedené funkčné mechanizmy pri prepadaní majetku a zdaňovaní nelegálnych príjmov. A to je mimoriadne dôležité alebo ísť skúsiť ísť inou formou alebo inou cestou a cez daňové úrady a myslím si, že práve daňové úrady by mali mať zavedené takzvané obrátené dôkazné bremeno a v praxi by to fungovalo spôsobom, že pokiaľ dostanete na daňový úrad podnet, nemôže byť samozrejme anonymný, alebo pokiaľ z vlastnej činnosti úrad zistí, že tam je nezrovnalosť medzi tým, čo daňový subjekt priznal, čo sa zjavne ukazuje ako prírastok jeho majetku alebo príjmov. A tento rozdiel je väčší ako určitá suma v tých eur, tak spustí automaticky tú akciu, čiže tie mechanizmy je možné prijať. Je možné samozrejme zaviesť, len musí byť vôľa na to, aby sa zaviedli. Takže hovorím, že aj počas súčasného volebného obdobia sám generálny prokurátor tlačil na to, aby to išlo touto formou, ale bohužiaľ sa neprijala určite výzva pre ďalšie obdobie.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne dve minúty ubehli, poprosím našu technickú réžiu, aby nám zodvihla všetky mikrofóny, ktoré máme v štúdiu, aby nám ich zapla na nejakú rozumnú hladinu. Poďme teraz máme prvé dve kolá otázok od poslucháčov za sebou. Skúsme si teda dve minúty, aby ste

vzájomne možno na seba nejako zareagovali, tak môžeme začať opäť jednotkou, ako sme si vyžrebovali. Poradie pani Cigániková, nech sa páči, budeme mať dve minúty všeobecne všetci, áno tak.“

Jana Bittó Cigániková: „Ďakujem veľmi pekne za túto možnosť, aby som ja ju veľmi rada využijem. V prvom rade reakciu na pána Blanára, ktorý v dvoch vstupoch dvakrát opakovane hovoril o tom, že je smiešne počúvať riešenia od ľudí, ktorí boli vo vláde tri a pol roka. Chcem teda podotknúť, že sa Saska z tejto vlády odišla. Práve pre, aj pre, najmä pre nezvládnuté riadenie ekonomiky, ak to tak mám povedať. Rozhadzovanie peňazí tam, kde nemajú byť, ale chcem teda pripomenúť, pán Blanár, že Smer bol predtým vo vláde dvanásť rokov, a napriek tomu, že sme z vlády odišli pre nesúhlas s niektorými vecami. Treba si teda povedať, že nie je to za tri a pol roka, že sa dostalo Slovensko do nezávideniahodnej situácie, ale keď sa pozrieme na zdravotníctvo, školstvo je všetko toto, treba si normálne povedať, že je to rovnako zásluha Smeru, ktorý bol predtým dvanásť rokov pri vláde. Považujem za alibistické takéto ukazovanie prstom a nepovažujem to za úplne korektné, aj keď súhlasím s niektorou kritikou, ale treba sa vedieť pozrieť aj do zrkadla. Druhá vec tá gender ideológia a toto strašenie. Ja chcem veľmi pekne poprosiť kolegov, aby sme, našim nepriateľom je nekvalita školstva, kde treba robiť konkrétne kroky. Nie je samozrejme pravda, že Braňo Gröhling za Sasku nič nerobil. Naopak otvorili sme trh s učebnicami, začali sme reformu vzdelávania, kde sme to, kde to tlačíme do kritického myslenia a finančnej gramotnosti ľudí. Toto sa môže nepáčiť len niekomu, kto chce nevzdelaný národ. Toto je naozaj vec, ktorú treba pochváliť, podporovali, podporovali sme školy finančne, ale čo je dôležité povedať k tej vašej gender, prosím vás pekne, vy hovoríte o učebnici, ktorá je v kníhkupectvách a nie je schválená ministerstvom, a ani na ňu školu nedostávajú peniaze. Sexuálna výchova je prierezový predmet, ktorý zaviedol minister Mikolaj z SNS už veľmi dávno a za Braňa Gröhlinga od 2020 nebola schválená žiadna takéto učebnica. Tým čo hovoríte, urážate učiteľov, biológie, etiky, o ktorých hovoríte, že nevedia čo majú učiť. Prosím vás pekne toto nie je náš nepriateľ, žiadne ideológie, žiadne skupiny ľudí. Naším nepriateľom sú nekvalitné riešenia a všetci musíme vedieť povedať, čo presne chceme robiť.“

Dominik Papala, moderátor: „Predpokladám, že pán Blanár ide zareagovať, nech sa páči váš priestor.“

Juraj Blanár: „Ďakujem za to, že ste sa ohlásili pani Cigániková. Nuž ja vám teda pripomeniem. Vy ste boli rovnako vo vláde Ivety Radičovej a ten váš veľký rast, o ktorom rozprávate a veľké reformy, ktoré chcete robiť bol taký, že ste nám odovzdávali vládu, kde bola 15% nezamestnanosť. My sme odovzdávali vládu, keď bola 5% nezamestnanosť. My sme začínali, keď bola minimálna mzda na úrovni 240 eur odovzdávali sme 600 eur, pani Cigániková, keď hovoríte o nejakom prepade, keď sme odovzdávali našu krajinu, presnejšie naše Slovensko, našu vlasť, bol 0,7% a vy ste dnes to dotiahli na 7% a môžem pokračovať ďalej...“

Jana Bittó Cigániková: „Ja len pripomínam, že nie my, my sme z vlády odišli, pán Blanár....“

Juraj Blanár: „Vy ste boli súčasťou tej vlády a vy sa tvárite, že...ja som vám neskákal do reči...“

Jana Bittó Cigániková: „...kritikou ekonomických vecí. Len pripomínam, že reagujete presne tak isto, ako som vám vytýkala. Saska odišla z vlády.“

Dominik Papala, moderátor: „Pani Cigániková, ani vám nikto neskákal do reči...“

Jana Bittó Cigániková: „Ja som myslela, že to má byť diskusia...mám vás nechať plynule rozprávať klamstvá. Nech sa páči, pokračujte.“

Juraj Blanár: „Prosím, aby ste to rešpektovali, pani Cigániková. Ja viem, že sa vám to ťažko, ťažko sa vám to počúva, pretože vy alibisticky odchádzate, ale za všetko ste hlasovali.“

Jana Bittó Cigániková: „Takže sme tam mali zostať toho Matoviča nechať to robiť, čo robil?“

Juraj Blanár: „Pokles reálnej mzdy. To ste mali urobiť, keď ste išli do vlády, nemali ste s ním ísť do vlády. My sme nikdy nemali pokles reálnej mzdy, neboli sme poslednou krajinou Európskej únie z hľadiska životnej úrovne zatiaľ, zatiaľ čo vy ste boli vo vláдах sa toto všetko udialo. A čo sa týka toho školstva, obhajujete gender ideológiu a akokoľvek si to budete vysvetľovať, je to prsto tak, lebo presadzujete aj mnohé iné veci, ako je napríklad aj zväzky homosexuálnych párov a toto je vaša agenda. To znamená to, čo jediné robíte, je zvyšovanie daní tým, ktorí sú chudobnejší, znižovanie, ktorí sú bohatí a rovnako ochraňujete banky. To je celé. Však si vypočujte, čo hovorí Sulík a váš veľký odborník na financie Viskupič, čiže pani Cigániková, vy sa z toho nevyvlečie. Ste zodpovedný za tento úpadok Slovenskej republiky.“

Jana Bittó Cigániková: „Hlavne, že vy po dvanástich rokoch ste sa vyvliekli.“

Juraj Blanár: „Kde sa vyvliekli?“

Dominik Papala, moderátor: „Tak ďakujeme pekne. Pán Magura, Pán svrček nejaká krátka reakcia taktiež? Alebo ste zostali bez slov?“

Miloš Svrček: „Nezostal som bez slov, len mi to pripomenulo rokovanie v parlamente, takže sme sa vrátili naspäť, ale nie, tu nikto nestraší nejakou gender ideológiou. Jednoducho vidíme, že tie procesy sú tu nastavené, že jednoducho ide to pomalou salámovou metódou, že sa tu dávajú z európskych peňazí a dotácie na takéto publikácie, čiže pomaličky to dobre môže ísť do tých kníhkupectiev, ale už dvíham obočie nad tým, keď to ide aj formou cez vyplácanie dotácií cez Slovenskú akadémiu vied a postupne sa púšťajú tieto učebnice do procesu v rámci výchovy, pretože aj tí učitelia si to potom môžu zobrať, jednoducho mimo tie metodiky a mimo nastavené procesy. Takže tu nejde vôbec o strašenie. Jednoducho, keď niekto otvorí túto tému, tak automaticky hovoríte, že tu ide o strašenie. Ja s tým osobne nesúhlasím, pretože otvoríme túto tému a začíname o tom diskutovať. Určite je to dobré a určite by sme sa mali o tom baviť. Takže hovorím, že samozrejme školstvo má obrovské problémy aj zdravotníctvo, justícia, polícia. Veď vidíme ako sú tu nastavené procesy, že jednoducho ľudia sa dívajú, že čo sa tam hore deje, ale na druhej strane určite, čo sa týka celkovej situácie, hovorím aj otvorene, peniaze sú tu, financie sú k dispozícii, len ich treba správne nasmerovať. Asi len toľko.“

Jana Bittó Cigániková: „Ja by som k tomu teda len reagovala, že naozaj pán Blanár, vzťahy homosexuálnych párov my nepresadzujeme. My presadzujeme vzťahy akýchkoľvek nezosobášených párov, ktorí sa rozhodli nezobrať sa. No tak áno, nech majú právo dediť, nech majú právo nahliadať do...“

Dominik Papala, moderátor: „Takže hovoríte o registrovanom partnerstve?“

Jana Bittó Cigániková: „V podstate o partnerskom spoložití, ktoré sa má týkať všetkých, áno.“

Dominik Papala, moderátor: „O Nejakom papieri, ktorý nebude mať napísané manželstvo a manželský vzťah.“

Jana Bittó Cigániková: „Áno, ale na základe toho, my sme osobne presadzovali, aby mohli ľudia, ktorí spolu žijú dediť po sebe, aby si mohli nahliadať do zdravotnej dokumentácie a má sa to týkať aj heterosexuálnych, aj homosexuálnych, akýchkoľvek. Prosím vás pekne, čo je na tomto gender? Neviem aké, veď to je akože zbytočné strašenie a druhá vec, pán Blanár ste stihli ešte povedať, že ideme garantovať zisky bánk. Chcem vám pripomenúť, že banky mali najvyššie zisky v roku 2016 a teda za vašej vlády. Chcem vám pripomenúť, že keď zdaníte banky alebo akékoľvek iné firmy, však oni nie sú na hlavu padnutí, oni si to premietnu do cien produktov a služieb a zaplatia to ľudia, a najmä v prípade bánk, tí ľudia, ktorí nemajú veľký obnos na svojich bankových účtoch, lebo ako vieme tie, ktoré majú, tak tí majú jednoducho lacnejšie tie účty a produkty, preto len upozorňujeme. Môže sa to zdať atraktívne, ale nakoniec vy nezdaňujete banky a firmy, ale tých ľudí, ktorým chcete pomáhať.“

Dominik Papala, moderátor: „Posledná reakcia pán Blanár, nech sa páči.“

Juraj Blanár: „Pani Cigániková, ja som sa neprišiel s vami hádať, ľudia veľmi dobre vedia, aká je vaša..., lebo vy ste napríklad nestihli povedať pri tých bankách, kedy boli enormné zisky a teraz to bude miliarda, že slovenská Smer-sociálna demokracia, práve zaviedla bankový odvod, aby sa tie banky podelili. Na rozdiel od vás..“

Jana Bittó Cigániková: „Aj poistky.“

Juraj Blanár: „Nemusíte mi skákať do reči.“

Jana Bittó Cigániková: „Ja len, že kvôli tomu majú ľudia drahšie poistky, aj bankové účty.“

Juraj Blanár: „Pani poslankyňa Cigániková, ja viem, že sa vám to ťažko počúva.“

Jana Bittó Cigániková: „Hlúposti sa vždy ťažko počúvajú.“

Juraj Blanár: „Hlúpost je to, že ste zrušili bankový odvod, že ste im nechali veľké zisky. Čiže poprosím vás, ja sa s vami nejdem hádať.“

Jana Bittó Cigániková: „Stúpili ceny produktov a služieb, keď ste to urobili....veď sám hovoríte, že majú zisk.“

Juraj Blanár: „Ešte raz, keď sme zaviedli bankový odvod. Pán redaktor, poprosím vás. Snažte sa to nejako tu regulovať. Keď sme zaviedli bankový odvod, bol tu veľký krik, keď sa zrušil bankový odvod, tak či tak banky zaviedli ďalšie poplatky a zarábajú na ľuďoch. My hovoríme, že títo veľkí, ktorí zarábajú a na občanov Slovenskej republiky, ako som to vymenoval banky, reťazce, veľké monopoly sa musia o

toto podeliť. To je niečo, čo sa Saska jednoducho nepozná, pretože oni nechcú, aby vôbec štát nejakým spôsobom fungoval. My chceme, aby bol silný štát. A ľudia si urobia sami obraz.“

Jana Bittó Cigániková: „Ako zabránite tomu, aby sa to premietlo do ceny?“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne, ďakujem pekne. Ja už by som to pani Cigániková, tak pomaličky postúpil ďalej, aby sme prešli.“

Jana Bittó Cigániková: „A nechcete sa opýtať ešte, lebo toto by ma fakt zaujímalo.“

Dominik Papala, moderátor: „Lebo takto by sme inak pokračovali až do jedenástej, by sme to mali presne v takomto tempe.“

Jana Bittó Cigániková: „Ja tomu rozumiem, ale viete, keď niekto povie, že zdaní toho, tamtoho. On to môže myslieť dobre.“

Dominik Papala, moderátor: „Možno práve teraz príde otázka, kde budete môcť odpovedať tridsať sekúnd a v tom vašom dvojminútovom priestore budete môcť zareagovať potom na základe tejto diskusie.“

Jana Bittó Cigániková: „Aha jasné, rozumiem.“

Dominik Papala, moderátor: „Miroslav sa pýta, boli by ste za to, aby bolo zrušené financovanie politických strán štátom za výsledky volieb? Prečo by si svoju činnosť nemali financovať na základe členského a poslanci nech si hradia svojich asistentov zo svojho. Pani Cigániková, vaše 2 minúty, nech sa páči.“

Jana Bittó Cigániková: „V žiadnom prípade, lebo opäť môže to znieť atraktívne, ale čo sa tu stane, tu sa stane to, že vlastne, kto bude chcieť ovplyvňovať veci verejné, tak bude závislý od nejakých pofidérnych finančných darov kde koho a ten kto si vybaví peniaze napríklad vlastnou hlavou, ako to poznáme, tak ten bude môže ovplyvňovať dianie v štáte a tento bude čestný a žiť iba zo svojho platu. Ten ťažko zaplatí ten aparát, tu je namieste, aby politická strana mala nejaké príspevky od štátu, ktoré samozrejme majú byť úplne prehľadné. A Saska ako taká s týmto nemá problém máme za sebou štyri alebo päť kontrol, kde sme absolútne bez výhrad skončili zakaždým. Nemáme za sebou žiadnych politikov, prepáčte žiadnych podnikateľov, ktorí by nás financovali, naopak vieme vyžiť z toho príspevku, vieme hospodáriť spôsobom, že nie sme ani zadlžený a toto je správne, že politické strany a politici nie sú odkázaní na to, aby zháňali peniaze inde, pretože hovorím, podporovalo by to naozaj korupciu a to, aby potom tí politici boli zaviazaní tým, ktorým peniaze dali. Toto naozaj by nebolo dobré pre fungovanie, aj keď to môže znieť pekne.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne pán Magura, nech sa páči.“

Jaroslav Magura: „Určite táto téma rezonuje vo veľkom medzi ľuďmi. Samozrejme tie reakcie tých ľudí sú rôzne presne aj na to, ako sme si hovorili, že nebude štát financovať politické strany. No ale hovorím, je tu priestor na veľkú diskusiu o týchto veciach, ako teda, v akom rozsahu, a v akej miere je potrebné financovať politické strany a presne o tomto to je, že môže to sa zvrhnúť na to, že v podstate určití oligarchovia potom budú platiť týchto predstaviteľov. No a tým pádom samozrejme nemusí to mať ten následok taký, aký hovorila aj pani Cigániková, že môže sa to zvrhnúť do korupčných vecí.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne za vašu odpoveď. Nech sa páči pán Blanár, váš priestor dve minúty.“

Juraj Blanár: „Ďakujem pekne. My sme boli tí, ktorí sme prišli aj so zákonom, aby sa odstrihla akákoľvek možnosť významným spôsobom, aby zasahovali firmy a podnikatelia, ako sa dnes pejoratívne hovorí oligarchovia, do politického systému a myslíme si, že je to správne, pretože občania Slovenskej republiky sú tí, ktorí aj volia politikov. A preto si myslím, že to financovanie by mali správne, ale iný je problém, na ktorý by som chcel poukázať aj pána poslucháča. My sa musíme opäť vrátiť k zákonu o politických stranách, pretože tu máme stranu, ktorá má štyroch zakladajúcich členov, ktorú sme podľa novely museli trochu rozšíriť o devätnásť členov, čo ani nikto nevie, kto je ten člen tej politickej strany. Máme tú stranu, ktorá sa v meste do jedného foie bratislavského hotela a nemajú vôbec štruktúry po celom Slovensku a neumožňujú tak občanom, aby sa mohli podieľať vlastne na demokratickom politickom súboji. Toto je podľa mňa potrebné zmeniť a významným spôsobom, aby ľudia vedeli, že kde sú tí, ktorí ich zastupujú, ktorí dostali významné finančné prostriedky a bol tu spomenutý Igor Matovič a OĽANO, ktoré získalo najviac v ostatných voľbách a dnes o tom rozhoduje v podstate jeden človek, ak to tak môžeme povedať. A toto je podľa mňa vážnejšia vec, ja som za to, aby to financovanie bolo v takejto podobe, aby sa zamedzilo nejakým spôsobom ovplyvňovať oligarchov alebo iným vplyvným politiku,

pretože sami oni sa dostávajú do neprijemného svetla, lebo okamžite sú nálepkovaní, že pomáhajú, čiže ešte raz zdôrazňujem, musíme zmeniť a vrátiť sa k zákonu o politických stranách, aby tie politické strany mali povinnosť mať štruktúry po celom Slovensku, aby sa mohli zodpovedať ľuďom a neschovávať sa len v Bratislave. My máme stranu, ktorá má trinásťtisíc členov a každý vie, kde máme naše kancelárie.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne, nech sa páči, pán Svrček.“

Miloš Svrček: „Ďakujem pekne. Samozrejme táto téma rezonuje pred každými voľbami. Rezonuje ľúbivo, keď niekto povie, že treba zrušiť príspevok na činnosť politických strán, respektíve čo som započul aj asistentov poslancov a musím povedať, že najdôležitejšia je transparentnosť, aby sme vedeli, že kam idú jednotlivé príspevky zo strany štátu pre činnosť tých politických strán. Pred každými voľbami ako viete, sú zriadené transparentné účty a každý darca, respektíve politická strana, ktorá financuje tie voľby. Je presne každá finančná suma zaznamenaná na tom transparentnom účte. Sám som bol generálny manažér hnutia Sme rodina a riešil som asi štyri, päť volieb. Čiže viem, aký je ten proces auditu veľmi dôležitý a veľmi by som povedal detailný, pretože ministerstvo vnútra, ktoré má zriadené Štátnu komisiu pre kontrolu volieb a činnosti politických strán, veľmi detailne skúma, kam idú všetky finančné prostriedky. Nevie si predstaviť, ak by boli zrušené takéto možnosti kontroly, respektíve činnosti pre politické strany, že by sme nevedeli, odkiaľ prichádzajú tie peniaze. Kto stojí za tými politickými stranami, ako sú financované tie politické strany. Čiže hovorím, že na jednej strane to znie veľmi dobre, ľúbivo, PR, ale na druhej strane si to reálne neviem predstaviť a pozrime sa aj do zahraničia. Všade v zahraničí máte takto nastavené tie volebné systémy, alebo respektíve financovanie politických strán. Čo sa týka tých asistentov, samozrejme, že je to otázka na konkrétnych aj poslancov, pretože niektorí poslanci sú menej aktívni, niektorí viac aktívni. Ja zo svojej skúsenosti ako člen Ústavnoprávneho výboru môžem povedať, že nebolo týždňa, keď som nemal fakt, že obrovské množstvo tých pracovných rokovaní po jednotlivých ministerstvách, pretože občania sa na vás obracajú, majú kopy podnetov, aj na interpelácie, na konkrétnych ministrov, stretnutia s jednotlivými štátnymi úradníkmi a na to, aby ste pripravili kvalitný zákon, čo je z pozície poslanca veľmi ťažké, musíte mať toho asistenta.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne, dve minúty uplynuli a my pôjdeme na ďalšiu otázku. Chcem sa opýtať všetkých diskutujúcich, prečo sa nerozpráva a ani som to v žiadnom programe žiadnej strany nečítal, že ako sa budeme ďalej angažovať v povojnovej obnove Ukrajiny. Česi majú splnomocnenca na obnovu Ukrajiny, majú partnerský región. Ved' tam budú veľké možnosti realizácie našich firiem. Ale pokiaľ Smer bude zostavovať vládu, tak to asi nebude možné, lebo asi ťažko bude ponúkať Ukrajina pracovné možnosti vláde, ktorá Ukrajine odmietla vojensky pomáhať. Ale pokiaľ by zostavovali vládu iné demokratické strany, tak mi to v ich programe chýba. Pani Cigániková, dve minúty pre vás.“

Jana Bittó Cigániková: „Ďakujem, my jednoznačne podporujeme Ukrajinu, aj teda počas nášho pôsobenia, aj v tom programe spomíname podporu Ukrajiny a to z toho dôvodu, že je to v našom vlastnom záujme. Je to v záujme Slovenskej republiky a okrem toho, že je to teda aj ľudsky správne. Podporili sme takisto myšlienku Európskej únie, kde vlastne má prísť k povojnovej pomoci Ukrajine. Na tomto sa určite budeme alebo budeme súhlasiť, aby sme sa na tomto spolu podieľali. Treba ale nejakým spôsobom možno v dobrom občanom povedať opäť, aby sa nenechali zatiahnuť do takých tých, takého toho strašenia, že politici dnes pomáhajú len Ukrajine a berú vlastne na to, ako by naše peniaze a posielajú ich na Ukrajinu a potom nezostáva na pomoc našim ľuďom. Prosím vás pekne, keď vám to bude niekto hovoriť, nie je to pravda. Všetka pomoc, ktorá teraz išla Ukrajine zo Slovenska, všetka je vykrytá práve z rozpočtu Európskej únie a v budúcnosti sa to takto bude diať rovnako, čiže nie je to tak, že my zo Slovenska výhradne ideme teraz dávať. Ja neviem, nejakú veľkú časť rozpočtu, ale pokiaľ vieme pomôcť, určite áno. Podporujeme Ukrajinu, podporujeme naozaj ľudské riešenia a ako susedský štát vieme pomôcť, napríklad aj s tými pracovnými miestami a dokonca si dovoľím tvrdiť, že to môže byť aj vzájomná výpomoc. Netreba to však tlačiť až do takej miery, že by sme pomaly Ukrajinu vyludňovali. Hej, je to je to dočasná pomoc, ale treba rátať s tým, že teda dúfajme, že Ukrajina sa vzchopí a ľudia sa tam opäť budú vedieť vrátiť a žiť svoje kludné životy, kde ich nikto nebude ohrozovať.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne, pán Jaroslav Magura za Národnú koalíciu. Nech sa páči, váš priestor dve minúty.“

Jaroslav Magura: „Musím povedať jednu vec. Po 2. svetovej vojne sa všetky štáty zaviazali určitým spôsobom v rámci charty OSN, že budú podporovať mierové rokovania a mier vo svete. Ja stále tvrdím, vojna na Ukrajine sa nás priamo nedotýka. Áno, je potrebné pomáhať tým, ktorí prišli o svoje obydlia, ktorí prišli nie svojou vinou do nešťastia, ale na to máme rôzne formy pomoci a samozrejme z nášho pohľadu nemôžeme súhlasiť s tým, aby sme my podporovali vojnu na Ukrajine dodávaním zbraní. Máme iné formy pomoci, kde vieme pomôcť, ale určite nie podporovať tento konflikt.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne, pán Blanár, nech sa páči vaše dve minúty.“

Juraj Blanár: „Slováci sú podľa mňa veľmi solidárny voči Ukrajine a to sa nedá uprieť, ale postaviť to tak, ako pán poslucháč postavil, že tí čo nedodávajú zbrane na Ukrajinu, nemajú právo sa zúčastňovať na obnove Ukrajiny je scestné, tak ako je scestné hovoriť o tom, že mier sa dosiahne iba vtedy, keď sa budú dodávať zbrane na Ukrajinu. Toto odmietame, v prvom rade je mier dôležitý a všetka pomoc, ktorá ide aj z Európskej únie, by mala byť podmieňovaná mierom, preboha, veď tá Európska únia bola založená ako mierový projekt a dneska podporuje vojnu a všetci dobre vieme, že tá vojna nemôže skončiť ináč, iba za rokovacím stolom. Preto v prvom rade je dôležitý mier, a potom sa môžeme baviť o tom, či sa pomôže alebo nie. Ale dôležité je povedať aj to, áno. Kolenačková politika v Bruseli, bývalej vlády, ktorej súčasťou boli aj kolegovia, ktorí tu vedľa mňa sedia, doviedla to Slovensko do takej situácie, že dnes chudobne, pretože nezmyselnými sankciami práve pri energetických zdrojov ako ropa, plyn a jadrové palivo, sme sa dostali do pozície, že máme najdrahšie energie, že sa pre ľudí zdražili tie najzákladnejšie vstupy pre život, čo malo potom vplyv aj na infláciu a na toto všetko občania Slovenskej republiky doplácajú. Na toto sa musíme zamerať čím skôr, aby bol mier a potom sa môžeme baviť o nejakej pomoci, ale odmietam, aby na úkor občanov Slovenskej republiky a občanov Európskej únie sme podporovali nezmyselne túto vojnu. Musíme trvať a žiadať, aby čím skôr bol mier a potom sa bavme o nejakej pomoci.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne a pán Miloš Svrček za Sme rodina, nech sa páči, váš priestor dve minúty.“

Miloš Svrček: „Ďakujem. Slovensko bolo veľmi solidárne s Ukrajinou. Veľmi pomohlo Ukrajincom v prvých hodinách ako začal konflikt minulý rok. Sám som bol na hraničnom prechode aj pani kolegyňa, ako si pamätám. Tak videli sme to naživo, že čo sa dialo, keď matky s batolátami utekali od Chersonu a na Slovensko a ďalej do Európy, takže zažili sme to tiež na vlastnej koži, keď sme rozprávali s tými ľuďmi, ale musím reagovať aj na toho pána poslucháča, ktorý povedal, že čo ďalej s povojnovou obnovou, s povojnovou Ukrajinou a obnovou. Nevieť či viete alebo poslucháči či vedia, tak v rámci Európskej únie existuje osobitný fond CEF. V rámci tohto CEF-u je možnosť vyčerpania finančných prostriedkov na vybudovanie vojensko- civilnej infraštruktúry. Využívajú to Poliaci, využívajú to Rumuni, Maďari a Slovenská republika má možnosť čerpať stá milióny eur, napríklad na prípravu územnej dokumentácie alebo dokumentácie k stavebným povoleniam, napríklad na výstavbu diaľnic alebo rýchlostných ciest. Na východe Slovenska nám ostáva dostavba rýchlostnej cesty R4, takzvanej Via Carpatie od Vyšného Komárnika po Prešov. Je to prepojenie Baltického mora z Egejským morom, hore od Bialystoku až dole po Thessaloniki a máme možnosť v rámci tejto prípravy použiť finančné prostriedky na to, aby sme dostavali R4-ku. Takisto diaľnica na Zemplín, ktorá postupuje od Bidoviec až po štátnu hranicu s Ukrajinou, medzi Slovenskou republikou a Ukrajinou, pretože veľmi dobre vieme, v akom stave máme mosty a jednoducho mosty nie sú schopné jednoducho vydržať ten nápor kamiónovej dopravy, takže v budúcnosti aj my vieme participovať na tom, aby sme využili tieto finančné prostriedky, ale bohužiaľ, doteraz boli použité v minimálnej miere a toto je určite obrovský potenciál do budúcnosti.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujeme pekne dve minúty uplynuli, no je to len také konštatovanie, tak len možno sa môžete vyjadriť, či je to podľa vás fér alebo nie, lebo týka sa to vás poslancov. Dôchodcom navýšenie 60 eur mesačne, deťom vraj dvesto, poslancom osemsto navýšenie mesačne. Hanba a hnus. Nepodpísaný poslucháč alebo poslucháčka. Krátka reakcia prípadne, pani Cigániková.“

Jana Bittó Cigániková: „Opäť pochopiteľná reakcia ľudí. Treba však povedať, že poslancov je 150 a najdrahší poslanci, akých môžeme mať, sú takí poslanci, ktorí v normálnom živote nie sú schopní sa o seba postarať a užiť. Majú vlastne preto tendenciu ísť do politiky, kde majú samozrejme slušnejší plat, lebo v normálnom živote by si takýto ľudia mnohí, nehovorím, že všetci, neboli schopní zarobiť ani štvrtku svojho poslanskeho platu, a preto sú potom za tento plat ochotní robiť čokoľvek. Treba si uvedomiť, že Slovenskej republike sa oplatí najviac, aby mali záujem vstupovať do politiky aj ľudia,

ktorých momentálne možno využívajú obrovské firmy, korporáty, zahraničné firmy, pretože sú to kvalitní ľudia a vedia ich dobre zaplatiť. A keď si len zoberiete, že na úrovni platu poslanca Národnej rady, ktorý je teraz netvrdím samozrejme, že je malý, ale tí chlapíci, čo navrhujú vizuál grafický, vizuál platobných kariet, tak približne takýto plat majú, tak keď si to takto zoberiete, tak potom otázka znie, že či naozaj chceme také konkurenčné prostredie. Chceme taký, lebo najlepšie by bolo, však nedajme tým poslancom nič, ak si nedal, nezaslúžia a to by možno, že ľudia mali lepší pocit v niektorých situáciách, ale vo výsledku by to znamenalo, že nikto kvalitný nejde riadiť štát, ale zostávajú v tom súkromnom sektore. Opak je pravdou, nám sa oplatí, aby boli, aby tu boli kvalitní ľudia a takisto správne, ak je plat poslanca naviazaný na hospodárstvo krajiny. Toto vlastne zaviedol Richard Sulík, čiže keď nerastie ekonomika, vtedy ani poslancom nerastie plat. Nakoniec ono sa to aj v poslednom období stalo a je to tak správne.“

Dominik Papala, moderátor: „A čo tak napríklad priemerná mzda pani Cigániková?“

Jana Bittó Cigániková: „Áno, toto je presne to, že miesto toho, aby sme...“

Dominik Papala, moderátor: „Priemerná mzda na Slovensku sa rovná plat každého jedného poslanca.“

Jana Bittó Cigániková: „Ja chcem len povedať, že miesto toho, aby sme sa zamerali na to, že ideme 150 jednotlivcov potrestať a ešte raz opakujem, ja to ľudsky chápem, úplne to chápem, tak miesto toho podme sa zamerať, proste raz na to, aby ľudia, bežní ľudia mali vyššie platy, aby tu bola vyššia životná úroveň, vyššie priemerné mzdy a toto je presne to, čo robí Saska práve tým tlakom na lepšiu ekonomiku, na viac pracovných miest. Na toto sa treba zamerať, aj keď rozumiem, že mnohých ľudí aj mňa mnohokrát hnevá, ako niektorí poslanci môžu mať taký plat, ale rada možno je, voľme si tam takých ľudí, ktorí si práve tie peniaze zaslúžia, lebo majú takú kvalitu, majú takú históriu, to potom bude na Slovensku lepšie všetkým.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne. Pán Magura, vy teda nie ste poslancom a nech sa páči vyjadrenie vaše.“

Jaroslav Magura: „Podľa nášho názoru, kto je odborník vo svojej oblasti a zastáva svoju prácu, zaslúži si plat. To je normálne. Na druhej strane si však musíme povedať jednu vec, pokiaľ nám začnú ľudia trpieť pomaly chudobou a začína sa tá spoločenská klíma vyvíjať nie k dobrému, tak samozrejme nemôžu túto situáciu znášať len ľudia, musíme to znášať všetci. Musíme to znášať všetci. Čiže musíme si aj my vedieť povedať, že pokiaľ nevieme utiahnuť slušné životné podmienky pre ľudí, tak musí sa niečo zmeniť aj pre nás, ale na všetko je potrebné mať financie, pokiaľ tie financie vieme nájsť bez toho, aby sme si ich požičiavali a neustále sa zadlžovali, len na základe toho, že budeme niekde zdvíhať platy, tak to je to, čo som hovoril. My sme sa postupne dostali do nejakého krachu, čiže každý si musí veľmi dobre zvážiť aj ten štát, akým spôsobom sa verejné financie využívajú, na aké účely. A samozrejme nevyhadzovať peniaze tam, kde ich vôbec nie je potrebné vyhadzovať. Môžem, mohol by som tu spústu vecí povedať, kde sa skutočne verejné zdroje používajú absolútne neúčelne.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne, prišiel inak aj dotaz, že Národná koalícia nekandiduje. Kandiduje na kandidátke strany SNS, takže pán Magura je tu oprávnené. Pán Blanár, nech sa páči, vaša reakcia.“

Juraj Blanár: „K tejto otázke môžem priamo povedať aj pánovi poslucháčovi, že strana Smer-sociálna demokracia bola solidárna, pretože v čase krízy, keď sme nastúpili do vlády, sme zmrazili platy ústavných činiteľov, okrem sudcov a tie boli zmrazené až do konca nášho volebného obdobia, ktoré skončilo v roku 2020. Ale boli tu iní politici, ako napríklad pán Igor Matovič, ktorý vtedy kričal, že sa rozmrazujú platy a že keď príde do vlády spoločne so svojimi koalíčnymi partnermi, to zamrazí. Stalo sa niečo? Nič sa nestalo. To znamená, tak ako klamali ľudí v roku 2020, pravdepodobne to bude aj v týchto voľbách, čiže z ich strany o nejakej solidarite hovoriť sa nedá. Ale využijem tie dve minúty konštruktívne ešte k jednej téme, ktorá tu bola, a to sme hovorili o infraštruktúre a pomoci Ukrajine a tak ďalej. Je tu veľký tlak, napríklad aj v rámci nášho členstva v aliancii, aby sme dávali na zbrojenie viac ako 2% a my to odmietame, a práve naopak ešte hovoríme, pán kolega Svrček, že bude potrebné tieto finančné prostriedky, ktoré by mali ísť aj do armády použiť na spevňovanie a rekonštrukcie mostov, lebo tie práve armáda bude v prípade potreby používať ako prvá, keď nie sú v dostatočnej kvalite, tak jednoducho ich nemôžeme použiť. Preto chceme tie finančné prostriedky použiť skôr na to. Odmietame, aby sme finančné prostriedky používali na zbrane, ktoré nepotrebujeme, ako sú americké vrtuľníky Viper pre

námornú pechotu, ktorá ani nie je u nás, ale ak zbrojenie a predovšetkým zásobenie našich ozbrojených síl, tak z našich firiem našou zamestnanosťou a nie nákupom zbraní zo Spojených štátov amerických.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne za vašu odpoveď a posledný pán Miloš Svrček za stranu Sme rodina, nech sa páči.“

Miloš Svrček: „Ďakujem pekne, je to samozrejme legitímna otázka, ale musíme si uvedomiť, že na plat poslanca sú naviazané aj platy ďalších ústavných činiteľov, ako napríklad prezidenta, ministrov, štátnych tajomníkov, sudcov, prokurátorov a ďalších profesií. Takže v prípade, ak by sme išli do tejto témy znižovania, zvyšovania alebo zmeny financovania týchto profesií. Tak by sme museli otvoriť otázku financovania tisícok ďalších ľudí, ktorí pôsobia v štátnej správe. Na druhej otázke vznikajú aj také smiešne predstavy, lebo neviem si predstaviť vyslať ministra, ktorý bude mať priemerný plat 1200 euro na nejaké rokovania do Pekingu, kde bude sedieť s nejakým investorom, ktorý tu má dotiahnuť jeden miliardovú investíciu, aby niesol za to aj politickú zodpovednosť, aby niesol za to aj zodpovednosť za tie rokovania, že bude mať tisíceurový plat, takže samozrejme na jednej strane chápem, že je to taká lúbovlná téma alebo zrejme aj trošku taká rozhorčenosť ľudí. Absolútne to legitímne beriem, pretože máme tu vysokú infláciu a veľké množstvo ľudí, ktorí spadajú do aj energetickej chudoby, aj celkovo do chudoby, že prečo majú títo ľudia takéto vysoké platy. Je to otázka zodpovednosti. Je to otázka samozrejme kompetentnosti, že vykonávate túto funkciu a beriete aj tým podpisom tú zodpovednosť za seba. Takže hovorím, že je to samozrejme legitímna otázka, je to legitímna vec, ktorá sa v budúcnosti môže nejak riešiť, ale myslím si, že je to téma na dlhé, dlhé, dlhé mesiace.“

Jana Bittó Cigániková: „Pán redaktor, ak môžem, tuto kolegovia budú určite súhlasiť.“

Dominik Papala, moderátor: „Poprosím, poprosím zdvihnúť mikrofón. Áno?“

Jana Bittó Cigániková: „Že kolegovia určite budú súhlasiť. Toto je len informačne pre ľudí na doplnenie. My napríklad v súčasnosti máme napríklad situáciu, čo sa týka tých ministrov, že minister má päťkrát nižší plat ako niektorí jeho podriadení riaditelia nejakých štátnych firiem, čo je už fakt nebezpečná situácia pre štát. Tak len aby ľudia mali tú predstavu, čo sa týka ministrov, tam je naozaj opačným smerom na mieste diskusia to súhlasím.“

Dominik Papala, moderátor: „Áno samozrejme, že sme sa pýtali alebo teda tá otázka, poprosím vypnúť mikrofóny našim hosťom. Ďakujem a práve to, že sme sa rozprávali aj tá otázka bola mierená na poslancov. Samozrejme, že minister by nemal mať ako aj pán Svrček povedal taký plat, tak tá otázka podľa mňa ani nebola myšlená. Poďme na ďalšiu. Systémové riešenia, chcú otvorenú debatu bez cenzúry na všetky témy. Čo hovoríte na to, že na Slovensku sedia ľudia vo väzbe len preto, že poukazujú na systémové lži, o ktorých je zakázané diskutovať? Ako chcete toto riešiť? Chcete ďalej presadzovať cenzúru a zatváranie ľudí za názor? Otázka je veľmi dobre zrozumiteľná. Tak poprosím o jasnú konkrétnu odpoveď. Bez vyhýbania sa a zahovárania. Ďakujem. Nepodpísaný poslucháč z mailu. Otázka. Dve minúty pre pani Cigánikovou, Nech sa páči.“

Jana Bittó Cigániková: „Ja si nemyslím, že to dnes tak je, že zatvárame za názor ľudí. Naopak, myslím si, že keď si to porovnáme s mnohými inými krajinami alebo s minulosťou, tak človek sa nemusí, dnes báť mať možnosť povedať svoj názor. Nakoniec ja keby som hovorila to, čo hovorím, niekde v Rusku, tak už by som bola v lepšom prípade v base a v horšom prípade by som nebola. Takže keď si to takto porovnáam, ja nemám ten pocit. Iste môžu byť individuálne prípady zlyhania, ale tie treba individuálne riešiť. V každom prípade sa Saska vždy bola a aj v situáciách, keď to bolo pre nás samotných citlivé, napríklad zverejňovanie webov a podobne. Saska vždy bola na strane slobody slova. Je to veľmi dôležité pre demokraciu a musí ísť ruka v ruke síce so zodpovednosťou, ale aj zodpovednosťou prijímateľov týchto informácií. No a opakujem, čo sa týka toho, že ľudia sedia v base neoprávnene. Ja by som skôr tuto povedala, možno prekvapím, ale čo mne sa nepáči, je samozrejme orgány činné v trestnom konaní, sudcovia, prokurátori, všetci majú mať voľné ruky, ale toto nemá byť niečo, čo politik ponúka, to má byť predsa samozrejmosť a čo sa mne nepáči, keď je to, keď je toto zatýkanie aj ľudí možno s ktorými nesúhlasíme, keď je sprevádzané mediálnym cirkusom, keď je s tým robené PR, keď potom tých ľudí vo veľkom ich zoberú pod kamerami, a potom ich púšťajú toto, toto je podľa mňa obrovské pochybenie, ktoré by sa nemalo diať, lebo znižuje dôveryhodnosť inak dôveryhodných inštitúcií. Takže opakujem, ja skôr týmto smerom by som išla kritikou.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne, nech sa páči pán Magura.“

Jaroslav Magura: „Pozrite sa. Toto je otázka súčasnosti. Tá verejnosť to hodnotí podľa súčasného stavu, čo sa deje v našej spoločnosti v súvislosti s kauzami, ktoré sa vyšetrojú. Ja hovorím jedno, či už je to sudca, prokurátor alebo policajt. Nesmie byť zneužívaný na politické ciele. Zákon jednoznačne, trestný poriadok hovorí, aké sú dôvody väzby. A je tam na to sudca, aby posúdil z príslušného spisového materiálu, či sú relevantné dôvody na to, aby uvalil väzbu na konkrétneho človeka. Je to na posúdení sudcu. To znamená, že prokurátor môže dávať návrh na väzbu spoločne s vyšetrovateľom. Odôvodní to, ale konkrétne rozhodnutie o tomto robí súd. To znamená, je to na každom jednom, pokiaľ sa to bude, pokiaľ tuná budú orgány činné v trestnom konaní zneužívané na politické ciele, tak sa dožijeme toho, čo čoho... schopní vidieť.“

Dominik Papala, moderátor: „Svedkami.“

Jaroslav Magura: „A svedkami.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne za vašu odpoveď a pán Blanár, váš priestor dve minúty.“

Juraj Blanár: „Veľmi dobrá otázka, ďakujem pánovi poslucháčovi, pretože sme boli svedkami za ostatných tri a pol roka vážneho porušovania ústavných práv občanov Slovenskej republiky. Bolo to počas pandémie, ale potom aj počas vojny na Ukrajine, kde sa obmedzovala sloboda slova, kde sa obmedzovala osobná sloboda a jedna z tých vecí bola aj obmedzovanie a cenzúra v médiách. Pani kolegyňa Cigániková, aj keď ste teraz povedali, že ste nič nerobili, ale vy ste súhlasili so zákonom, ktorý zatvoril alternatívne weby, Hlavné správy napríklad alebo Hlavný denník a ďalších bez akýchkoľvek dôkazov, ktoré by viedli k tomu, že naozaj niečo robili, čo by bolo zlé, čiže to bolo vážne porušovanie za vašich vlád práve cenzúry. Pán Heger ako premiér, si pamätám, v jednej diskusnej relácii osobne povedal, že štát musí zabrániť premiešavaniu jedu do jedla občanov Slovenskej republiky. Však to ani Vasil Bilak nehovoril vo vrcholiacom normalizačnom procese v Československu. Vy ste tak dali tú latku a porušovanie ich práv dole a v podstate aj demokratických princípov, že už nižšie nemôžu byť. A čo sa týka OČTK. Som vám vďačný pani Cigániková, že ste teraz povedali že odmietate tieto zatýkania, ktoré vyzerali, ako keby išli pre najväčších zločincov. A pritom to boli ľudia, ktorí mali len svoj názor a poukazovali na zneužívanie zákonov. Ale mali ste to hovoriť vtedy, keď sa to naozaj dialo. OČTK tu bolo hrubo zneužitá, vytvorili ste si tu jednu organizáciu tým, že ste zvolili pána Lipšica, ktorý bol právoplatne odsúdený. My sme jediná krajina na svete, kde môže byť špeciálnym prokurátorom právoplatne odsúdený človek a to je jedno za aký zločin. Iní ľudia v civilných povolaniach nemôžu sa o ne uchádzať len preto, že majú v registri záznam. A vy ste si tam dali práve takéhoto človeka, ktorý mal napomáhať zneužívaniu orgánov činných v trestnom konaní a svedčia o tom mnohé legálne odposluchy. Taká je realita vášho vládnutia.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujeme pekne a pán Svrček vaše dve minúty, nech sa páči.“

Miloš Svrček: „Ďakujem pekne, áno, v minulosti aj do parlamentu bolo predložených viacero vládnych návrhov, napríklad ktoré mali za účel kontrolovať napríklad weby alebo kontrolovať vyjadrovanie niektorých osôb ako vládny návrh zákona o národnom bezpečnostnom úrade. Aj my za naše hnutie Sme rodina sme nepodporili takýto vládny návrh. Bol tu na prelome 2022-2023 a jednoducho som rozhodne proti tomu, aby sa za názor zatváralo. Samozrejme, že máme tu trestný zákon, ktorý presne špecifikuje, že čo je trestné, čo nie je trestné. Samozrejme, potom je tu trestný poriadok, ktorý špecifikuje tú postupnosť orgánov činných v trestnom konaní, ale určite som proti tomu, ak niekto vysloví svoj názor. A niekomu sa nepáči. Napríklad niektorému druhu médií uh tomu celospoločenskému, že je tu niekto, kto hovorí inak, tak samozrejme, že zatvárať takéhoto človeka, respektíve poľovať na neho doslova, pretože máme tu niektorých influencerov, máme tu niektorých ľudí, ktorí pôsobia na takýchto aplikáciách, že hovoria inak a niekomu sa to nepáči. Určite som rozhodne proti, ale hovorím, že stále tu máme ustanovenia trestného zákona trestného poriadku a následne OČTK, ako aj kolegovia hovorili, už vedia, že ako postupovať v týchto procesoch.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne, ešte nám zostalo nejaký čas, tak môžeme ku tej, lebo mám tu požiadavky na otvorenie diskusie zo strany pani Cigánikovej tak na dve minúty všeobecne. Nie iba pre vás pani Cigániková, ale aby ste za dve minútky. Áno, nech sa páči, nech sa páči, prípadne možno vy dvaja. Máte priestor.“

Jana Bittó Cigániková: „Ja len v krátkosti, pán Blanár, ja vám chcem len pripomenúť, že nie je pravda, že Saska podporila tú cenzúru webov. Ja teraz úplne fakticky. V prvom kole, keď si pamätáte bol návrh, ktorý dával šesť mesiacov na to, aby sa vypracoval zákon. Tam sme súhlasili s tým práve preto, lebo

boli dôkazy o hybridnej vojne zo strany Ruska. Tam sme súhlasili s tým, že nech sú pozastavené weby, ale do šiestich mesiacov sa poctivo nevypracoval zákon, kde by boli jasne pomenované dôvody a väčšina SASKY bola proti potom. Toto len chcem pripomenúť práve preto, lebo to nebolo proste jasné a čisté. A práve preto, že sme za slobodu slova a ešte k tomu zatýkaniu. Ja naozaj neodmietam zatýkanie na základe dôkazov, to vítam. Ja odmietam to prijať, okolo akéhokoľvek zatýkania, takto to nemá vyzerať. Podľa mňa toto chcem povedať, ďakujem.“

Juraj Blanár: „Pani kolegyňa, páni kolegovia, určite mi dáte za pravdu, že zákon o takzvanej kybernetickej ochrany, ktorý sa týkal aj Národného bezpečnostného úradu toho prvého, ktorý ste prijali v parlamente ste podporili. Až ten druhý, ktorý mal byť na posilnenie, lebo tento bol časovo obmedzený a počas toho časového obmedzenia ste zavreli tie alternatívne médiá. Hlavné správy, Hlavný denník a ďalší boli jednoducho zavretý. To si musíme povedať otvorene. Až ten druhý ste potom sa spamätali, lebo ste zistili, že naozaj sa tu udialo niečo, čo nie je úplne v poriadku. Čiže to len na vysvetlenie a ľudia by mali o tomto vedieť. Čo sa týka slobody slova a všetkých tých ostatných vecí, dnes práve tá progresívneho liberálna ideológia, ktorá je sprevádzaná mainstreamovými médiami a mimovládnyimi organizáciami vedie k tomu, že akonáhle povie iný názor, tak ste dezolát, ste proruský troll. Alebo niečo podobné. Toto odmietame a vy ste ako vládne strany nič neurobili preto, aby ste ľuďom vytvorili priestor, aby mohli v slobodne hovoriť svoje názory, ba práve naopak ste podporovali takých ako Naďa, ktorý hovoril tým, ktorí sa nedajú zaočkovať, alebo ktorí protestovali proti nezmyselnému plošnému testovaniu, že sú to dezoláti. Ste sa prizerali na to, keď v médiách ako v Sme-čku sa hovorilo o tých, čo sa nedajú zaočkovať, aby kvičali ako svine na bitútku a môžem pokračovať ďalej. Nepočuli sme vás, že by ste sa postavili na ich ochranu. Nepočuli sme ani pani prezidentku, aby sa postavila na ich ochranu. Veď si zoberte čo robili napríklad tí vyšetrovatelia pani Cigániková, Čurillovci takzvaní, kde z legálnych odposluchov podotýkam, sa vyhrážali inšpekcie a jej členke, ktorá bola šéfka tímu Oblúk, ktorá ich vyšetrovala za to, že jej zapália auto, za to že ju nakopú, s prepáčením, do rozkroku a tak ďalej. Nič ste nepovedali, vy ste na tom participovali akokoľvek sa budete vyvíňovať a my toto odmietame. Orgány činné v trestnom konaní boli zneužívané. Ak niekto niečo urobil zle, súhlasím s pánom Svrčkom, nech sa to vyšetrí podľa zákonov, ale nie takýmto zaujatým spôsobom, pod patronátom pána Lipšica na špeciálnej prokuratúre.“

Jana Bittó Cigániková: „Pán Blanár, vy a ani pán Blaha nie ste určite obeť hej, to si pripomeňme, spomeňme si čo vykrikuje on napríklad na pódiiach, takže trošku férovo.“

Dominik Papala, moderátor: „Čo napríklad?“

Dominik Papala, moderátor: „Útoky napríklad na pani prezidentku.“

Juraj Blanár: „Ja nie som obeť, ja hovorím o občanoch Slovenskej republiky.“

Jana Bittó Cigániková: „Ale tvárite sa tak, ale tvárite sa tak, že vlastne vy ste pomaly obeť toho, a pritom tam máte Blahu, ktorý vykrikuje fakt akože veci, ktorými podľa mňa ani vy sám, pán Blanár s tým spôsobom komunikácie nesúhlasíte. A ešte raz zopakujem.“

Dominik Papala, moderátor: „Povedzte ktoré napríklad. Poďme uviesť príklad.“

Jana Bittó Cigániková: „Útoky na pani prezidentku, tak prečo mám hovoriť, akože hentie primitívnosti expresívne.“

Juraj Blanár: „No počkajte, povedzte.“

Jana Bittó Cigániková: „Nie, nebudem to hovoriť, pustite...“

Juraj Blanár: „No tak potom neviete.“

Jana Bittó Cigániková: „Že je oné, nebudem to hovoriť, lebo sa to nehodí...“

Juraj Blanár: „Čo? Lebo neviete...“

Jana Bittó Cigániková: „...Pán redaktor, naozaj potrebujete pripomenúť, čo vykrikoval Blaha na prezidentku?“

Juraj Blanár: „Nech sa páči, povedzte.“

Dominik Papala, moderátor: „Ja nechodím na smerácke akcie.“

Jana Bittó Cigániková: „Vy ako redaktor si nepamätáte to, keď pani Beňová bola za pánom Blahom a ona mala niečo s ušami a nepočula, ako vykrikoval Blaha, že aj ona je americká....“

Dominik Papala, moderátor: „Pani Cigániková, vo všetkej úcte, ak by ste ma teraz chvíľočku nechali...“

Jana Bittó Cigániková: „Najprv necháte pánovi Blanárovi dve minúty a potom odo mňa chcete počuť, čo vykrikuje ich Blaha, keď on kritizuje...“

Dominik Papala, moderátor: „Ja by som to povedal takto, pani Cigániková, práve teda...Ja nie som akože teraz proSmer, proSaska, pronič, som absolútne apolitický.“

Jana Bittó Cigániková: „To ja ani nehovorím.“

Dominik Papala, moderátor: „Ale práve na toto, som ja ako človek z rádia, ktorý má sluch na zvukové efekty. Som na toto poukazoval na mojom Telegrame. Ja som išiel na ten live stream, ktorý uverejnil youtubový kanál Smeru-slovenskej sociálnej demokracie. Vystrihol som tam presne to, čo tam ľudia kričali a potom som vystrihol to, čo urobilo Zomri alebo nejaká tá iná stránka. A práve to slovo na k tam bolo trošku zesilené a ten zvuk tam bol trošku.“

Jana Bittó Cigániková: „Ešte raz. Pán redaktor vážne?“ Pán Blaha zakričal americká a ľudia dodali a on je v tom nevinne.“

Dominik Papala, moderátor: „Áno a ľudia dodali.“

Jana Bittó Cigániková: „On proste šíril mier a tí ľudia sú úplne agresívni. To je smiešne, prosím vás.“

Dominik Papala, moderátor: „To netvrdím. Nech sa páči a pôjdeme na poslednú otázku.“

Jana Bittó Cigániková: „Dajte mu k tým dvom minútam ako rozpráva, dajte ešte ďalšie dve, potrebuje reagovať.“

Dominik Papala, moderátor: „Veľmi krátka reakcia a pôjdeme na poslednú otázku, nech sa páči.“

Jana Bittó Cigániková: „Zas útok osobný, pán Blanár?“

Dominik Papala, moderátor: „Skúsme to dať opäť do slušnej hladiny.“

Jana Bittó Cigániková: „Ale prečo stále útočíte? Ja hovorím len fakty.“

Juraj Blanár: „Vy ste zaútočili na našich kolegov. To ste nepovedali fakty, pretože ste..“

Jana Bittó Cigániková: „Pán Blanár a to nie je fakt, že pán Blaha vykrikoval, že pani prezidentka je americká a tri bodky.“

Juraj Blanár: „Ľudia si urobia obraz, pani Cigániková, ešte raz. Občania Slovenskej republiky majú právo na svoj názor a nemali byť prenasledovaní tak, ako to urobila táto vláda, ktorá zavrela alternatívne weby. A čo sa týka našich vyjadrení, naše vyjadrenia sú adekvátne tomu, čo táto vláda tu nerobila. Nikoho sme nejakým spôsobom neosočovali, ale pomenovali sme veci tak, ako sa majú. To je holý fakt.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne a posledná otázka tým, že máme posledných pár minút. V roku 2024 nám končí zmluva s NATO, ste za jej predĺženie alebo ju ukončíme a budeme robiť kroky, aby sa Slovensko stalo neutrálne. Do NATO sme vstúpili bez referenda a to isté musí platiť aj pri vystúpení. Ďakuje podpísané iniciály LM. Nech sa páči, pani Cigániková, vaše dve minúty.“

Jana Bittó Cigániková: „Ďakujem, ja si myslím, že politik, ktorý bude chcieť za tejto situácie, keď máme na hraniciach vojnu Ruska s Ukrajinou vystúpiť z NATO, tak ten politik jednoducho nemyslí na záujmy Slovenska. To je nebezpečné pre Slovensko. Je v záujme Slovenska, aby zostalo v NATO. Je to v podstate naša garancia toho, že Rusko sa nebude ďalej rozpínať, lebo keď sa prestane, keď ešte nebodaj príde k tomu mieru, o ktorom hovoril pán Blanár a jemu podobný, ten mier vlastne spočíva v tom, že Ukrajina sa prestane brániť, lebo sa nebude mať čím, lebo nebude mať zbrane.“

Juraj Blanár: „Ja útočím.“

Jana Bittó Cigániková: „Pán Blanár, ešte raz, čo je útok na tom, keď ja teraz hovorím, že vy vravíte mierové riešenie, spočíva v tom, že nebudeme dodávať zbrane a ja dopĺňam logicky, keď nebudeme dodávať zbrane na Ukrajinu, ktorá bola atakovaná, kde má agresora na svojom území a nebude mať ani zbrane, aby sa bránila, tak samozrejme logicky vyhrá Rusko. To je to mierové riešenie. No a tým pádom, keby sme neboli v NATO, tak samozrejme čo by bránilo Rusku pokračovať ďalej a okrem toho netvárame sa, že takéto úvahy v Rusku u najvyšších štátnych činiteľov sme nepočuli. Aj verejne takéto vyjadrenia, takže je to pre nás nebezpečná situácia vystupovať z NATO alebo o tom vôbec uvažovať.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne, nech sa páči pán Magura.“

Jaroslav Magura: „Pozrite sa, toto je veľmi dôležitá úloha štátu zabezpečiť, samozrejme aj vlastnú bezpečnosť. Áno, dneska hovoriť o tom, či vystúpiť z NATO alebo nevystúpiť z NATO, sú tu rôzne názory. Spoločnosť v súčasnosti je v tejto strane, teda z tohto pohľadu veľmi rozdvojená. No ale na druhej strane ja hovorím jednu vec, pokiaľ v zahraničnej politike nebudeme mať jasné a jasno s ostatnými štátmi pri rokovaní ako ďalej pokračovať v obrane jednotlivých štátov, no tak dneska si nemôžeme povedať, či z toho NATO máme vystúpiť alebo teda budeme robiť kroky pre to, aby sme si dokázali zabezpečiť svoju obranu aj inak. Áno, je to hovorím vecou politiky, vecou rokovaní a tak ďalej.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne, pán Blanár, nech sa páči váš priestor.“

Juraj Blanár: „Strana Smer-sociálna demokracia, podotýkam slovenská, nemá záujem absolútne nejakým spôsobom meniť našu zahranično-politickú orientáciu. My sme boli tí, ktorí sme podporovali aj náš vstup do Európskej únie, aj posilňovanie ďalších ako je Schengen, prijatie, eura a tak ďalej. Rovnako je to aj s alianciou. Avšak byť členom týchto organizácií neznamena robiť kolenačkovú politiku a všetky nezmysly, ktoré povedia, podporovať. A práve toto tá skrachovaná vláda, ktorá nedostala dôveru pred takmer rokom, tak nerobila, nerobila zvrchovanú politiku a my hovoríme jasne, zvrchovane. NATO sa musí vrátiť k svojej mierovej politike, čo má Ukrajina s NATO-m? Povedzte mi, Ukrajina nie je ani členom NATO a prečo my sa o tom teraz tu bavíme? My hovoríme o tom, že NATO nemôže sa rozširovať takým spôsobom, ako je to dnes prezentované, lebo ak by bola Ukrajina členom NATO, tak to bude len základom pre 3. svetovú vojnu. Všetko to, čo dnes hovoria či už Saska alebo ostatní o takzvanom mieri ho znevažujú, to je ich vec. Ale ďalšie dodávanie zbraní spôsobuje nič iné, len to, že bude ďalších desaťtisíce ľudí a obetí zbytočných, pretože tak či tak skončia za rokovacím stolom. Pre nás je naozaj dôležité, aby aliancia robila politiku, akú má napísanú aj v základnej preambule zmluvy o NATO, kde hovorí, že predovšetkým je obranná. V prvom rade sa všetky veci majú riešiť mierom a toto my chceme presadzovať, ale zvrchovane, nie takým spôsobom, že keď povie niekto vo Washingtone, darujte Mig-y 29 na Ukrajinu, tak táto vláda v rozpore s ústavou Slovenskej republiky, lebo bola len poverená. Bola to Hegerova vláda, tak darovala tie Mig-y, keď povie niekto vo Washingtone dajte S-300-ku, tak to urobia.“

Dominik Papala, moderátor: „Dve minúty uplynuli, ďakujem pekne a pán svrček dve minúty pre vás, nech sa páči.“

Miloš Svrček: „Pán redaktor, hnutie Sme rodina je určite za to, aby Slovensko bolo aj teraz, aj v budúcnosti súčasťou bezpečnostného systému, ktorý je momentálne nastavený, čiže sme súčasťou Severoatlantickej aliancie. Máme samozrejme svoje práva, ale aj povinnosti. Na druhej strane si musíme uvedomiť, že čisto teoreticky, ak by sme sa bavili o tom, že vystúpime z NATO, budeme musieť otvoriť otázku zavedenia povinnej vojenskej služby pre mladých chlapcov, aby sme mali určitý počet ozbrojených síl. Taktiež je tu otázka financií. Momentálne viete, že sme na úrovni 2% HDP pre príspevok na obranu a bezpečnosť štátu. Tie dve percentá by boli určite v budúcnosti boli zvýšené, ak by sme vystúpili z NATO, pretože určite by museli byť na úrovni minimálne 4 až 6%, takže to si neviem predstaviť v tejto ekonomickej situácii, aby sme riešili sami túto obranu. Zoberte si, že Švajčiarsko je neutrálne, ale bol som osobne aj na rokovaní, keď sme išli ako parlamentná skupina do Bernu a mali sme rokovanie s predstaviteľmi švajčiarskeho parlamentu a sami povedali, že áno na jednej strane sú neutrálni, ale na druhej strane si uvedomujú, že aká je bezpečnostná situácia momentálne v Európe a na svete, takže sami cítia, že musia viac kooperovať a viac prehĺbovať túto spoluprácu s okolitým svetom, aby mali zabezpečenú bezpečnosť. Takže samozrejme máme inú situáciu a možno by som trochu reagoval aj na pána podpredsedu parlamentu, ohľadne prijatia Ukrajiny do NATO. Neviem si momentálne predstaviť prijatie Ukrajiny do NATO, pretože je to štát, ktorý je vo vojnovom stave, čiže má normálne ústavne prijatý vojnový stav. Viete veľmi dobre, že mali byť aj prezidentské parlamentné voľby na Ukrajine, sú odložené, pretože samotný prezident Zelenskyj povedal, že v tejto situácii nie je možné vykonať tieto voľby. Čiže neviem si predstaviť, že sami si to uvedomujú, že prijatie Ukrajiny do NATO je veľmi, veľmi mimoriadne ťažké.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne, vaše dve minúty uplynuli a pomaličky uplynula aj táto relácia. Vážení hostia, ďakujem vám veľmi pekne aj v mene vedenia Rádia Frontinus, že ste prišli všetci osobne a že sme spolu vyprodukovali dnes peknú diskusiu a pevne verím, že poslucháči si tiež odniesli z dnešnej diskusie veľa. Dnes s nami diskutovala Jana Bittó Cigániková za Sasku.“

Jana Bittó Cigániková: „Ďakujem za pozvanie a pozdravujem Žilinu a okolie.“

Dominik Papala, moderátor: „Jaroslav Magura za Národnú koalíciu na kandidátke SNS.“

Jaroslav Magura: „Ďakujem pekne za pozvanie.“

Dominik Papala, moderátor: „Juraj Blanár, strana Smer-slovenská sociálna demokracia.“

Juraj Blanár: „Ja rovnako chcem poďakovať aj kolegom, aj keď tá diskusia bola rušená a chcem vyzvať občanov, aby sa zúčastnili volieb, ktoré nás čakajú, bude to rozhodujúci okamih pre budúcnosť Slovenska.“

Dominik Papala, moderátor: „A pán Miloš Svrček za hnutie Sme rodina.“

Miloš Svrček: „Ďakujem pekne za pozvanie a len tak na záver chcem pozdraviť svoju vzdialenú rodinu do Budatínskej Lehoty a do Radole, kde žijú Svrčekovci, pekný deň.“

Dominik Papala, moderátor: „Všetko dobré, Dominik Papala sa na vás teší takto o týždeň v ďalšom okrúhlym stole, pekný zvyšok nedele.“

cca 11:04:04 koniec programu **Debata na telefón**.

* * *

Monitorované vysielanie: Debata na telefón

Deň vysielania: 10. 9. 2023

Čas vysielania: 9:30 hod.

Vysielanie bolo monitorované zo záznamu Rady

časový kód záznamu o cca:

cca 09:29:55 začiatok programu **Debata na telefón**

Dominik Papala, moderátor: „Prijemnú druhú septembrovú nedeľu želáme všetkým poslucháčom Rádia Frontinus, 9:32 a pol minúty a vyladíte všetko, čo chcete počuť. To sú frekvencia, ako inak, Rádia Frontinus a politická relácia a komentáre, Debata na telefón s Dominikom Papalom. Dnes v poradí druhý okrúhly stôl, parlamentné... predčasné parlamentné voľby 2023 sa blížia a sú za dverami, v podstate 30-teho septembra. Pevne veríme, že všetci pristúpíte ku volebným urnám a dnes ďalší štyria kandidáti, v priebehu relácie aj piati. Všetko si vysvetlíme počas relácie. Tak, ako aj minulý týždeň, kandidáti si vyžrebovali poradie od jedna po päť, respektíve od jedna po štyri a v tomto poradí budú aj odpovedať a dnes ho prijali pozvanie: Noro Mészáros za stranu OĽANO a PRIATELIA, dobrý deň.“

Norbert Mészáros, OĽANO+: „Dobrý deň, ďakujem za pozvanie.“

Dominik Papala, moderátor: „Valér Ferko, za stranu HLAS - sociálna demokracia, dobrý deň.“

Valér Ferko, Hlas – SD: „Prijemný dobrý deň poslucháčom, peknú nedeľu.“

Dominik Papala, moderátor: „Ľuboš Schwarzbacher za stranu Modrí, Most – Híd.“

Ľuboš Schwarzbacher, Modrí, Most – Híd: „Dobrý deň, ďakujem za pozvanie.“

Dominik Papala, moderátor: „A Dominik Mihálik za stranu SOS - spoločne občania Slovenska, dobrý deň.“

Dominik Mihálik, SOS: „Dobrý deň, ďakujem za pozvanie.“

Dominik Papala, moderátor: „Počas relácie sa ku nám pridá aj pán Alfonz Kaliaš zo strany PRINCÍP, ale žiaľ dopravné okolnosti to zabezpečili trošku inak a počas relácie ho privítame. Páni, moja prvá úvodná otázka na vás, váš priestor 4 minúty, v tom poradí ako som vás predstavil, v tom budete odpovedať, takže pán Norbert Mészáros za OĽANO a PRIATELIA, prvá a všeobecná otázka z mojej strany: Čo chcete presadiť, keď sa dostanete do parlamentu, nech sa páči, 4 minúty.“

Norbert Mészáros: „Ja možno začnem tak úplne z iného súdka. Z môjho pohľadu by sa do parlamentu mala vrátiť slušnosť, kultúra a diplomacia a nielen tam, do parlamentu, ale aj všeobecne medzi ľuďmi, lebo to, čo sa za posledné obdobie na Slovensku deje, tak to v podstate nemá obdobu nikde na svete, veď o Slovákoch sa vždy hovorilo ako o národe, ktorý je pohostinný, slušný, dobrosrdečný a dnes je to všetko úplne inak. Pozrite sa na to, ako vyzeráme, veď my sme nenávisťní, nekultúrni, o pohostinnosti môžeme hovoriť len vtedy, keď k nám prídu napríklad Geissenovci a sú zapnuté kamery a ide sa vypiť bar, tak vtedy sme pohostinní, ale inak sa nemáme radi. A toto všetko sa bohužiaľ na Slovensku za posledné obdobie zmenilo, ale toto musíme zmeniť, naozaj musíme sami o to pričať, aby sme urobili niečo pre to, aby sa Slovensko zmenilo. Mali by sme sa vrátiť k takým tým našim koreňom. Musíme si spomenúť napríklad na to, ako nás vychovávali naši rodičia, čo bolo v našom živote pekné, aký sme mali život, keď my sme napríklad vyrastali. Veď si zoberte, že každého z nás formovala nejakým spôsobom kultúra. Keď sme sa narodili, tak nám naši rodičia čítali básničky, spievali pesničky, učitelia, škola a tak ďalej. A ako vyzerajú dnes, alebo ako vyzerá dnes vychovať deti? Tak matka, keď sa jej nechce, tak dá do rúk deťom telefón, len aby mala od nich napríklad pokoj, takto nemá vyzeráť výchova, napríklad

detí. Dnes formujú ľudí influenceri, ale ten život influencerský je úplne skreslený a potom človek má strach, že ja nie som taký, závidí tým druhým, závidí každému, že ten má lepší dom, ten má lepšie auto, ten má lepší bazén, ale takto predsa nemôžeme ďalej žiť. Skúsme si spomenúť naozaj na tie naše korene a vráťme sa ku kultúre, lebo kultúra nás naozaj od malička formuje. A tá kultúra dnes naozaj chýba. Ja by som bol rád, keby sa naozaj tá kultúra vrátila všade a koniec koncov, ja sám už viac ako 30 rokov pracujem v kultúrnom a kreatívnom priemysle. Viem presne, že čo treba, napríklad aj v tej kultúre robiť, ja sa tej kultúre chcem venovať, ale mám pripravených aj veľa iných dobrých tém, ktoré si myslím, že naozaj pomôžu ľuďom a nebude s nimi problém presadiť ich ani v tom parlamente. A nie sú to len veci, ktoré súvisia s kultúrou, ale napríklad aj so zdravotníctvom alebo s developermi, ako tých tém máme naozaj veľa. Veľmi dobré je napríklad, že v OĽANO, ktoré je konzervatívna strana, lebo ja teda kandidujem za OĽANO, sú aj štyri rôzne platformy a spomeniem napríklad rómska platforma, maďarská platforma nezávislý alebo, a to je prekvapenie, nie možno pre všetkých, je tam platforma Slobodní a zodpovední a to je platforma umiernených liberálov. Ja zdôrazňujem práve to slovo umiernených liberálov, pretože tam je rozdiel medzi napríklad touto platformou a PS-kom, to PS-ko trochu tlačí na pílu, ale Slobodní a zodpovední sú umiernení liberáli. My sa chceme dohodnúť, naozaj dohodnúť sa na dobrých veciach a veľmi slušne hlavne a kultúrne, a takéto veci sa budem snažiť ja samozrejme presadzovať, ale chcem ešte zdôrazniť zdôrazniť jednu takú vec. Politik nemôže byť odborníkom na všetko. Politik by mal byť človek, ktorý sa dokáže tými odborníkmi obklopiť a zmenežovať problém do legislatívnej podoby. Problém, ktorý môže potom pomôcť tým ľuďom a je veľmi dobré, že ste dali priestor teraz práve nám, ktorí sú možno o niečo menej známi, vo vašom médiu, pretože mi ten priestor nedostávame inde. Vďaka takémuto priestoru nás môžu spoznať ľudia a môžu nás poznať, že napriek tomu, že zastávame názor možno nejakej politickej strany, ktorá je nejakým spôsobom vyhranená, ale to neznamená, že všetci z tej politickej strany sú rovnakí. My v OĽANO napríklad máme ten priestor presadzovať aj svoj vlastný názor, takže ďakujem aj za tento priestor a dúfam, že aj moji noví kolegovia, ktorí tu so mnou sedia, budú aspoň tento názor so mnou zdieľať, pretože budme k sebe slušní, tolerantní a neútočme na seba. Ukážme tým ľuďom, nielen v parlamente, ale aj v živote, že sa to dá.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne, druhý v poradí Valér Ferko za stranu HLAS - sociálna demokracia, pán Ferko, nech sa páči vaše 4 minúty.“

Valér Ferko: „Ďakujem ešte raz veľmi pekne za pozvanie, pozdravujem poslucháčov, aj kolegov tu v štúdiu. Ja musím súhlasiť s kolegom v tej jednej veci a to je to, že treba vrátiť do politiky jednoznačne slušnosť a hlavne slušný a odborný dialóg. My všade deklarujeme, že HLAS - sociálna demokracia je pripravená vyhrať voľby a ponúknuť Slovensku silný odborný, stabilný štát, ktorý sa o ľudí postará. Pre nás je na prvom mieste práve človek, od jeho narodenia až po dôstojnú starobu. A toto jasne naša strana HLAS - sociálna demokracia deklarovala aj v júni na svojom sneme v Púchove. Práve vo svojom zásadnom vyjadrení o tom hovoril aj náš pán predseda a líder strany HLAS – sociálna demokracia, Peter Pellegrini. Naším cieľom je vláda zodpovedná, naším cieľom je vláda dôveryhodná, slušná a odborne pripravená, ktorej nebude hroziť v žiadnom prípade žiadna zahraničná izolácia alebo medzinárodná izolácia, a za ktorú sa nebudú jej občania hanbiť ako u nás doma, tak aj v zahraničí, a ktorú budú tvoriť, pretože v každej normálnej strane by ju mali tvoriť práve tí, ktorí sú tí najlepší odborníci a tí najfundovanejší a pripravení do verejných funkcií. A my reálne máme pripravených špičkových odborníkov vo všetkých segmentoch a oblastiach, ponúkame silný tím, ktorý je dnes naozaj plne pripravený nielen vyhrať voľby, ale rovnako sme plne pripravení prevziať zodpovednosť za Slovenskú republiku. Pretože, všetci sme sa tu zhodli pred malou chvíľou, že Slovensko naozaj potrebuje dôveryhodnú odborne pripravenú vládu, stabilnú vládu, slušnú vládu, ktorá nebude donekonečna tu riešiť svoje žabomyšie vojny a riešiť si vlastné spory. A ja som teda presvedčený, že práve tým lídrom, ktorý by prevzal tú zodpovednosť, spolu so svojím tímom, je Peter Pellegrini, ktorý ak by bol súčasťou novej vlády, tak má samozrejme pripravený aj silný program pre silný štát. V prvom rade, a to sa, dúfam, kolega neurazí, treba tu upratať ten chaos a ten neporiadok, ktorý tu za uplynulé štyri roky bol a ktorý tomu, ktorý nám tu nechali práve pán...pán Matovič, pán Heger, pán Sulík alebo pani Remišová aj s pánom Kollárom a následne nás čaká kľúčová jasná úloha historická, o ktorej predseda strany Peter Pellegrini aj hovoril. Nová vláda musí naštartovať komplexný proces dlhodobých a pozitívnych zmien, ktoré naše Slovensko posunú po tridsiatich rokoch zásadne vpred. O tomto sa hovorí všade, toto ľudia čakajú, ja sa stretávam s ľuďmi v regiónoch, my teraz momentálne aj v rámci peletónu chodievame po

Slovensku a tí ľudia naozaj chcú zmenu, chcú tu poriadok, chcú tu odbornosť a práve toto my im nejakým spôsobom jasne chceme prostredníctvom idey vybudovania silného štátu ponúknuť. V rámci toho programu, ja len zhrniem, ponúkame teda štát, ktorý ochráni ľudí pred energetickou a potravinovou krízou, ktorý jednoducho pomôže rodinám a zraniteľným skupinám a politici si budú svoje platy znižovať pri klesajúcej životnej úrovni. V sociálnej oblasti má HLAS vo svojom programe okrem iného aj mladých ľudí, pretože práve to je pre nás dôležité, aby mladí ľudia neodchádzali zo Slovenska, ale práve naopak, aby ostávali doma, aby mali jasné štartovacie možnosti, preto ponúkame takzvaný štartovací balíček, vysoký príspevok od štátu po ukončení školy, aby si mohli splatiť buď tie študentské pôžičky, prípadne si zabezpečiť bývanie. Rodinám, okrem úpravy sociálnych dávok, ponúkame takzvanú rodinnú kartu, pôjde o zľavu na tovary a služby poskytované štátom, samosprávou alebo občianskymi združeniami. A tu je teda jasné, že stredobodom našej politiky je tak, ako som spomínal, je človek, kvalita jeho života od narodenia po seniorský vek. To, čo sa nám jasne podarilo a bola to práve strana, HLAS - sociálna demokracia a kolega z predsedníctva, Erik Tomáš, ktorý už sa postaral a zabojoval za zvýšenie dôchodkov, ktoré už v týchto dňoch v podstate prichádzajú. A rovnako sa strana sústreďuje na zvyšovanie kvality života v regiónoch. A to je alfo-omegou takisto, pretože pre nás sú samosprávy partnermi a nemôžeme samosprávy likvidovať tak, ako tomu bolo doteraz. Musíme im jednoducho pomôcť.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne za vašu odpoveď, ako tretí v poradí Ľuboš Schwarzbacher za stranu Modrí, Most – Híd, nech sa páči, pán Schwarzbacher, váš priestor, štyri minúty.“

Ľuboš Schwarzbacher: „Ďakujem veľmi pekne, ďakujem aj svojim predrečníkom za úvodné slová. Ja si myslím, že so všetkým sa dá súhlasiť, ale dovoľm si takú malú poznámku, ako sa hovorí, papier znesie, my všetci môžeme mať navoňané programy a sľubovať ľuďom hory-doly, ale na to jednoducho musíme mať peniaze. A zároveň máme aj nejakú historickú skúsenosť s tým, ako to tu vyzeralo. Ako to tu vyzeralo od roku 2006 až po rok 2020, kedy s krátkou prestávkou vládol práve Robert Fico, Peter Pellegrini, SMER najskôr sami a potom aj so svojimi koalíčnymi partnermi a vidíme, ako sa Slovensko začalo preberať, teda prepadať. Vieme, kde Slovensko bolo v roku 2006, vieme, ako ho svet vnímal. Vieme, aký sme mali rast, vieme, aké sme mali ekonomické ukazovatele a dostali sme sa úplne nakoniec. Predbehli nás Rumuni, predbehli nás Maďari, sú za nami, možno že tak Bulhar. Prestali sme dobiehať úroveň Európskej únie, to je jednoducho fakt a s tým sa musíme zmieriť. Čo my práve musíme spraviť, je opäť naštartovať ten rast, my potrebujeme obrat, my potrebujeme opäť docieľiť to, aby sa o Slovensku začalo písať pozitívne. Pozrite si, ako sa o Slovensku píše dnes médiách a nie je to v zahraničných napríklad, a nie je to vôbec dobrý pohľad. No a potom, keď si hovoríme o tej kultúre, tak ja s tým úplne súhlasím. Len to, kde sa dnes tá spoločnosť dostala, to je, to je fatálna chyba. To, že a poviem to na rovinu. To, že niektorý poslanec začne sypať striekačky na hlavu druhého poslanca, to nie je normálne. To, ako sa ľudia hecujú na facebookových stránkach, kto komu ako naložil, pozrite si, ako naložila tá tomu, ako naložil ten tomu. Veď politika nie je predsa o tom, ako kto komu naloží. Jednoducho, my tie riešenia potrebujeme tým ľuďom vysvetľovať a musíme im povedať, čo chceme s krajinou mať a mať nejakú víziu aj za 5, 10, 15 rokov. My jednoducho chceme, aby sa zo Slovenska opäť stal tatranský tiger, keď Mikuláš Dzurinda končil v roku 2006 svoje osemročné pôsobenie, tak v tých voľbách získal 18 %. To bol najlepší výsledok jeho politickej kariéry, 18 % ľudí vtedy povedalo, že to, kam sa Slovensko posúvalo a ako sa vyvíjalo vtedy, je správne. Dnes sme totálne rozčesnutý, rodiny sa hádajú. Mne to vo veľkom pripomína situáciu v roku 1998. Rodiny sa hádajú, kamaráti sa nerozprávajú, jeden je prorúškar, antirúškar, provakcína, anti, je to je to strašné. Proste my potrebujeme sa vrátiť k tomu, o čom by tá politika mala byť a mala by to byť jednoducho služba ľuďom a mali by sme akceptovať aj tie druhé strany, nikoho neoznačovať za dezolátov, ale jednoducho vyžadovať od tých ľudí aj nejaké pravidlá slušného správania. A keby som sa vrátil k tým kľúčovým veciam, čo sa týka programu, my potrebujeme naštartovať ekonomický rast. My sa nemôžeme tváriť, že budeme len rozdávať. Každý chce lacnejšie energie, každý chce lacnejšie potraviny, ale jednoducho my sme dnes tak zadlženou krajinou, že my si už nevieme požičať. Keď tá krajina má mať peniaze, tak ich musí akurát vybrať na daniach, alebo si ich požičať. My sme už tak, že si veľa požičiavať nemôžeme. My potrebujeme, aby tie firmy začali fungovať, aby štátna kasa mala viacero finančných prostriedkov.“

Dominik Papala, moderátor: „Ešte máte 30 sekúnd.“

Ľuboš Schwarzbacher: „Povedal som, čo som chcel, ďakujem.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne a posledný odpovedá Dominik Mihálik za stranu Slobodní občania Slovenska, nech sa páči 4 minúty.“

Dominik Mihálik: „Ďakujem za slovo. Pre nás v prvom rade je ako politickú stranu, ktorá ešte nebola vo voľbách a ktorá ešte nebola, nemala tú česť sedieť v parlamente, je pre nás veľmi dôležitá bezpečnosť našich občanov, tak isto aj Slovensko momentálne trápí vysoká inflácia, na ktorú najviac doliehajú naši dôchodcovia, ktorí, ktorí nemajú momentálne teraz z čoho pomaly žiť, nemajú financie na to, aby si zaplatili bývanie, nemajú na to financie, aby si zaplatili energie, nemajú financie na to, aby sa vedeli stravovať. Len si zoberme príklad, že dôchodcovia, na dôchodcu to vychádza denne nejakých 15 eur. Na takého basistu, ktorý sedí v base za nejaký trestný čin, to vychádza 40 eur na deň. To znamená, že dôchodca za mesiac zoberie nejakých 450 eur, čo už som povedal, že to už je dosť vysoká, vysoká suma tu už, lebo vieme, že to je hranice tých dôchodkov sú niekde okolo tých 150 až 200 eur, ktorý dôchodca na Slovensku dostane. Taký basista, to je 1 200 eur na mesiac. Čo sa týka dôchodcov, ja si myslím, aj naša strana si myslí, že minimálny dôchodok by sa mal začínať na úrovni 800 €, keďže štát vie sa postarať o iné veci, ako sú migranti, Ukrajina a podobne, tak by sa mal vedieť v prvom rade postarať aj o svojich vlastných ľudí a to je, to sú tí ľudia, ktorí budovali tento štát, tí ľudia, ktorí bojovali za naše hodnoty, za to, že tu dneska môžeme takisto aj sedieť, to sú tí naši dôchodcovia. My, ako politická strana stojíme za každým občanom bez rozdielu na farbu, pleti, národnosti či menšiny. To je jedno z tých najzákladnejších vecí a musíme si uvedomiť, že vlády ktoré tu boli, neurobili nič s rastúcou infláciou, ktorá trápí na Slovensku ľudí. Dnes je tá inflácia, niekto tvrdí, že je to nejakých 12%. Ja si myslím, že je to už niekde nad 100%, lebo tie ceny tých potraviny išli rapídne hore, či už keď si zoberieme to maslo, ktoré stálo vtedy nejakých 95 centov, dnes stojí v obchode zhruba nejakých 2,50 až 3 eurá v niektorých tých obchodoch, takže, tunak sa baviť o tom, že vláda, ktorá by mala prísť teraz po týchto predčasných parlamentných voľbách, že urobí tam nejaký ten poriadok, bohužiaľ, či už to je, nechcem teraz hovoriť túto na kolegov, na nikoho nič, či už to je HLAS, či už to je OĽANO a podobne. OĽANO malo priestor tieto minulé roky, ktoré tu vládli a nespravili to, čo sľubovali, hej? Neurobili nič. Napríklad ľudia, čo keď chodíme do tých regiónov sa sťažujú, že čakajú na operácie a podobne. Hej, sám Igor Matovič vtedy hovoril o tom, že keď vyhrá voľby, že všetko sa to zmení, všetko sa to urýchli a prestane byť taká byrokracia na Slovensku, čo sa týka toho, čo sa týka týchto úradov. Bohužiaľ, nič sa nespravilo. Videli sme, počuli sme iba samé roztržky, vláda nič neurobila a takisto, čo sa týka HLASU, HLAS tu bol niekoľko rokov, len teraz už je to inakšie. Už sú HLASáci, vtedy boli SMERáci, takisto nič neurobili, hej? Neurobili pre ľudí na Slovensku nič. Rok dôchodcom, dávalo sa vtedy nejaké 2 eurá sa im zvyšovali dôchodky. Čo sa týka zase našich hraníc, to je jedna z tých najzákladnejších vecí, ktoré by sme mali ako štát dozerať na bezpečnosť našich hraníc a to je tak, aby hranice boli kontrolovateľné. Ďakujem.

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne za odpoveď Dominikovi Mihálikovi za stranu SOS - spoločne občania Slovenska. Milí poslucháči prvá časť politickej relácie Debata na telefón je za nami, po pesničke je tu priestor na vaše otázky. Tak, ako je to zvykom pri okrúhlych stoloch sa nepraktizujú telefonické otázky, iba otázky prostredníctvom sms-iek na sms číslo 0903398983 a na e-mailovej adrese studio@frontinus.sk a počujeme sa po pesničke.

Hudobná zložka

Dominik Papala, moderátor: „Príjemné počúvanie 5 minút pred 10 hodinou a aj vy a vy aj naďalej ladíte frekvencie Rádia Frontinus. Všetko, čo chcete počuť. Príjemné a ničím nerušené počúvanie pri druhom okrúhlym stole. Predčasné parlamentné voľby 2023, Dominik Papala pozdravuje. Dnes sú tu s nami kandidáti ako prvý, ktorý odpovedá v poradí Noro Mészároš za stranu OĽANO a PRIATELIA, dobrý deň.

Norbert Mészároš: „Ešte raz, dobrý deň, ďakujem za to pozvanie.“

Dominik Papala, moderátor: „Dobrý deň, ešte raz aj Valérovi Ferkovi za stranu HLAS - sociálna demokracia.“

Valér Ferko: „Ďakujem za pozvanie a peknú nedeľu všetkým.“

Moderátor: „V poradí tretí Ľuboš Schwarzbacher za stranu Modrí, Most – Híd, dobrý deň.“

Ľuboš Schwarzbacher: „Dobrý deň.“

Dominik Papala, moderátor: „A Dominik Mihálik za stranu Spoločne občania Slovenska – SOS, dobrý deň.

Dominik Mihálik: „Dobrý deň.“

Dominik Papala, moderátor: „Teraz vyzývam aj vás milí poslucháči, keď budete písať otázky. Taktiež vás vyzývam, aby ste netelefonovali na telefonickú linku. Otázky sa v okrúhlych stoloch kladú výhradne cez sms číslo 0903398983 a cez mailovú adresu studio@frontinus.sk. Taktiež vás milí poslucháči žiadam o to, aby otázky boli všeobecné, to jest, aby každý jeden kandidát vedel na otázku odpovedať. Pri týchto otázkach, páni, máte dve minúty na svoju odpoveď. A poďme na prvú otázku, ktorá ku nám prišla, prípadne, chcete ešte zareagovať na to prvé kolo?“

Norbert Mészáros: „By som chcel, ak dovoľíte zareagovať.“

Dominik Papala, moderátor: „Poprosím réžiu, aby zodvihla mikrofóny všetkým kandidátom a dám vám priestor tri minúty na to, aby ste vzájomne na seba zareagovali, pri tých úvodných rečiach, nech sa páči tri minúty, môžete si aj vzájomne skákať do reči, je to na vás.“

Norbert Mészáros: „Nie, nie, nie. Presne túto taktiku nechcem tu voliť a ja som chcel upozorniť na jednu vec, že ak ste si dobre vypočuli všetkých nás štyroch, ktorí sme začali tým, čo chceme vlastne urobiť, ak vstúpime do toho parlamentu a ja som hneď na začiatku hovoril o nejakej kultúre a slušnosti a všimli ste si si, že ja som nepoužil žiadne slovo, že by som útočil na niektorú stranu alebo zaútočil na niektorého z kandidáta? A keď ste si potom vypočuli tu kolegov, tak opäť sa vraciame do toho spôsobu, že ideme tu útočiť na to, čo tu bolo, čo sa tu dialo, čo tu nebolo dobré, ktorá strana urobila niečo dobré a teraz nebudem hovoriť o tých stranách konkrétne, ale myslel som si, že tu budeme debatovať naozaj že slušne a že nebudeme útočiť takto na seba. Že, že zachováme aspoň pri tomto okrúhlom stole naozaj že tú kultúru, slušnosť a diplomaciu a zrazu sa tu vraciame k tomu, že čo SMER urobil zle, čo OĽANO urobilo zle a tak ďalej a tak ďalej. Urobme za týmto prosím hrubú čiaru a keď už sme tu a máme ten priestor, tak poďme sa baviť naozaj o tom, čo chceme urobiť my. Kašlime na to, že čo bolo v minulosti, alebo kto, čo urobil zle, lebo každá strana urobila veľa dobrého, ale aj veľa zlého. To si môžeme povedať. Tak, ne bavme sa o minulosti, ale poďme naozaj, aby...aby tí ľudia nás poznali, každého jedného z nás, lebo sme tu nový, tak poďme sa baviť o tom, že čo chceme naozaj urobiť pre tých ľudí a neútočme na tú minulosť. Poďme dopredu.“

Dominik Papala, moderátor: „Nech sa páči, páni, vaša reakcia.“

Ľuboš Schwarzbacher: „Ja som zareagoval vecne, si myslím, len som povedal, že papier znesie, že jednoducho sú pekné sľuby, ale pozrime sa aj do minulosti, pretože máme nejakú skúsenosť a na základe tej skúsenosti si tiež vieme vyhodnotiť, čo v tom papieri je napísané a že či to, čo je v tom papieri napísané, bolo v podstate aj v rámci politiky tej ktorej strany presadzované.“

Norbert Mészáros: „To bolo, ale poďme, čo bude.“

Dominik Mihálik: „Ja som určite nechcel na nikoho útočiť ani poukazovať na chyby minulých garnitúr, ale veď tak, ako kolega hovorí presne, nepozerať sa do minulosti, hlavne na budúcnosť a vykročme dopredu a nevracajme sa dozadu.“

Norbert Mészáros: „Ľudia musia vedieť čo chceme urobiť, a hlavne, ako to chceme urobiť.“

Valér Ferko: „Ja za seba môže, kolegovia, aj v podstate aj za stranu HLAS zareagovať. Áno, ja plne súhlasím s tým a HLAS je tu práve preto, že chce vyhrať... (s našou ponukou?) slušnej a kultúrnej politiky. Každopádne, nemyslím si, že poukazovať na veci, lebo bolo tu povedané, nevracať sa do minulosti, no... Aj v komerčnom segmente, aj v práci si vyhodnocujeme veci, ktoré sme urobili dobre a ktoré sme urobili zle. Tváriť sa, že tu tá minulosť nebola, z môjho pohľadu nie je správne. Treba urobiť všetko pre to, aby sa chyby z minulosti neopakovali. To znamená, treba na nich poukázať. Už to, akou formou na to poukážeme, je samozrejme druhá vec. Diskutovať, hovoriť o týchto veciach, aj práve preto chceme vrátiť do politiky nielen tú slušnosť, ale aj ten slušný dialóg, pretože to je z môjho pohľadu a myslím si, že aj z pohľadu strany, nemyslím, ale viem, že aj z pohľadu strany HLAS mimoriadne dôležité, ale tváriť sa, že že bolo všetko v poriadku a obrátiť list...viete, my tu môžeme diskutovať, kolegovia, ale na konci dňa tam vonku a aj teraz nás počúvajú poslucháči, ktorých, áno, nevidia tie žabomyšie vojny. Tí ľudia chcú reálne riešenia. Riešenia toho, ako budú ďalej fungovať v tejto krajine, ako budú žiť, z čoho budú žiť.“

Norbert Mészáros: „Presne to chcem, presne chcem, aby sme sa o tomto bavili...naozaj, aby sme išli ku konkrétnym nejakým veciam. Ja som zvedavý inak, ako budú tie tie otázky poslucháčov, že načo sa chcú opýtať, lebo tak, ako povedal Ľuboš, z modrých, tak povedal veľmi správne. Na to máme Facebooky, na tých Facebookoch na nás útočia na každého jedného, dosť teda negatívne tí ľudia. Tak

nech sa páči, to nechajme tomu Facebooku, ale my sme tu preto, aby sme naozaj tým ľuďom povedali, ako bude.“

Dominik Papala, moderátor: „Tak poďme na to, páni, poprosím vypnúť mikrofóny réžiu a my...a zapnúť pánovi Mészárošovi. Začíname teda prvou otázkou, ktorá prišla. Dobrý deň, som staršia osoba a mám niekoľko ochorení. Naposledy mi diagnostikovali vertigo, mám predpísaný liek, ktorý však nemajú u nás v Žiline ani v jednej lekárni. Keď som sa v lekárni opýtala, či by mi, či ho majú niekde inde, tak mi pani povedala, že si ho mám ísť kúpiť do Michaloviec, lebo tam vraj je. Volala som do lekárne v Michalovciach, ale odtiaľ sa liek nedá poslať ani do jednej lekárne, lebo je to zakázané. Vysvetlite mi, ako sa mám k liekom dostať, keď ledva chodím a nemôžem si ani dovoliť odcestovať na druhý koniec republiky. Pán Mészároš, nech sa páči váš priestor 2 minúty.“

Norbert Mészároš: „Ja posuniem túto otázku, posuniem ten priestor, Najprv nech povedia kolegovia...“

Dominik Papala, moderátor: „Ideme, teda, máme pravidlá, teda že ideme, musíme ísť teda po poradí. Vyžrebovali ste si číslo jeden, takže ako prvý máte priestor dve minúty, nech sa páči.“

Norbert Mészároš: „Dobre, aj keď teda zdravotníctvo nie je úplne, že moja špecializácia, ja som hovoril, že ja som viac na kultúrne veci, ale celkom si to viem predstaviť a tam je asi problém celý v tom, že že u nás existuje nejaký legislatívny zákaz na to, že sa nemôžu lieky presúvať. Pokiaľ...pokiaľ si to dobre pamätám, z jednej lekárne do druhej, lebo musia dodržať nejaké teploty a tak ďalej. Ale tuto by podľa mňa existovalo jedno veľmi jednoduché a dá sa povedať, že ľahké riešenie. Ja viem o jednej aplikácii, ktorá je vo vývoji, a ale je to taká, že beta verzia tej aplikácie a myslím si, že je to veľmi dobrý nápad, ktorý by sa dal, ako by som to povedal, ktorý by sa dal uplatniť pre štát na celé Slovensko, a síce, ak by bolo u nás umožnené to, že zatelefonojete si, alebo príдете do lekárne a nemajú ten liek, ako tá pani píše, tak si ho budete vedieť rezervovať, ten liek v nejakej inej lekárni, prípadne ak by ste si vedeli ešte určiť aj miesto vyzdvihnutia toho lieku v inom meste. Tá pani hovorila, odkiaľ je? Zo Žiliny? A že v Michalovciach majú ten liek? No, tak, keby fungovala takáto aplikácia, vďaka ktorej si budete vedieť ten liek rezervovať, napríklad v Michalovciach a potom si nechať miesto vyzdvihnutia v Žiline, tak toto by si myslím, že bolo dobré, ak by fungovala, ak by takúto aplikáciu sme vedeli ako štát vyvinúť, to je to riešenie podľa mňa na toto...“

Dominik Papala, moderátor: „Takže, rozumiem tomu správne, že ja sa nalogujem do nejakej aplikácie, stopnem vám čas, nech vám je z neho neuberám, ja sa nalogujem do nejakej aplikácie, áno? Dám si tam teda nejaké možno moje rodné číslo, lebo nejaký identifikačný údaj, mám teda elektronický recept vypísaný napríklad na liek, napríklad Pregabalin, to je jedno, a vidím, že v Žiline ho nikde nemajú a ja si ho dám poslať napríklad, že vidím, že v Michalovciach majú posledné dva kusy Pregabalinu, ja mám vypísanú jednu krabičku a dám si to poslať do žilinskej lekárne? Rozumiem tomu správne?“

Norbert Mészároš: „Áno, áno, tam možno narazíme ešte na jeden taký problém, že lekárne medzi sebou by si museli zrejme tie lieky nejako stornovať alebo odskladniť ako keby...že tam by mohol byť problém. Ale myslím si, že ten sa dá vyriešiť aj takým spôsobom, že sú na Slovensku, teraz neviem či štyria alebo piati dodávatelia liekov do lekární, neviem teda presne. Tak to môže ísť aj takýmto spôsobom cez nich. A ak dovoľíte ešte teda dopoviem, vidím, že...“

Dominik Papala, moderátor: „Už veľmi rýchlo.“

Norbert Mészároš: „.... poviem, že ak by, napríklad, takáto aplikácia bola, tak by zároveň štát mohol získať aj kontrolu nad počtom tých liekov, lebo v poslednom období sa veľa hovorí o tom, že že lieky sa dostávajú mimo Slovenska. Takto ich budeme mať pod kontrolou.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujeme pekne, nech sa páči, Valér Ferko za stranu HLAS - sociálna demokracia, vaše dve minúty.“

Valér Ferko: „Čo je dôležité a to čo my komunikujeme a presadzujeme a chceme presadiť je to, že zdravotníctvo v silnom štáte musí byť dostupné pre každého jedného pacienta, nech je odkiaľkoľvek. A tu by sme mohli v prípade problému pani poslucháčky sa rozprávať možno aj o tej, o tom zlepšení digitalizácie v zdravotníctve a tej komunikácie medzi lekárňami. Aj keď pre mňa je to taký zvláštny prípad, pretože ja sám mám skúsenosť s tým, že nebol problém s prekladom lieku z jedného mesta do druhého v lekárni, v ktorej som to absolvoval ja, s tým problém nebol, možno to závisí od konkrétnej firmy alebo konkrétnej spoločnosti. Každopádne, naším cieľom je zabezpečiť naozaj dostupné lieky pre všetkých pacientov tak, aby sa k nim dostali naozaj v čase, kedy to reálne potrebujú a aby boli zabezpečené tie lieky samozrejme bez doplatku a aby tie lieky boli naozaj vykomunikované aj s

konkrétnymi lekárňami, s konkrétnymi lekárnikmi a samozrejme s konkrétnymi lekármi. Tak isto je pre nás dôležité vytvoriť podmienky pre ten rýchlejší a inovatívnejší vstup nových liekov, s takou tou preukázanou pridanou hodnotou pre pacienta. Cieľom je to, aby tie lieky boli dostupné práve na Slovensku a aby sa tie lieky nejakým spôsobom, alebo aby teda pacient nebol závislý od toho, že musí mať ten liek transportovaný zo zahraničia. No a potom je to samozrejme, teraz odbočím trochu, aj za zrušenie percentuálneho zastropovania výdavkov pre lieky na jednotlivé výnimky, pretože ak som to dobre pochopil, tak pani poslucháčka tam zrejme asi potrebovala aj na nejakú výnimku. Nevie, či to tam je spomínané.

Dominik Papala, moderátor: „Nie je spomínaná výnimka.“

Valér Ferko: „Nie je spomínaná výnimka. Tak som to ja zle potom pochopil a takisto je pre nás dôležité odstránenie bariéry pre vstup nových generických liekov na trh. Ale tu som odbočil od témy, vrátim sa späť. Dôležitá je práve tá komunikácia medzi tými lekárňami, medzi lekárom a konkrétnou lekárňou. Áno, už je tu veľký krok k tomu, že si vyberáte lieky konkrétne na kartu, ale určite je pre nás dôležité aj zmodernizovanie a tá digitalizácia v zdravotníctve.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne. Ľuboš Schwarzbacher za stranu Modrí, Most – Híd, nech sa páči, váš priestor dve minúty.“

Ľuboš Schwarzbacher: „Ďakujem veľmi pekne. No...na tomto príklade krásne vidno, že zdravotníctvo, to nie je agenda povedzme, že len pre lekára, hej? Ja si napríklad myslím, že nastávajúci alebo nový minister zdravotníctva by mohol byť všetko, len nemusel by byť lekár. Toto, čo momentálne riešime, je napríklad logistika. My teraz neriešime nejaký zdravotný problém, my riešime logistiku liekov a samozrejme od toho sa treba odraziť. My potrebujeme na čelo rezortu zdravotníctva jedného krízového manažéra, ktorý sa na to pozrie, ako fungujú tie procesy, čo vieme, čo nevieme. My máme napríklad v tíme Andreja Aleksijeva, od nás Modrí, Most - Híd. On má na starosti zdravotnícky tím. Je to človek, ktorý na ministerstve zdravotníctva robil niekoľko projektov a on by vám povedal najlepšie, jednoducho digitalizácia, telemedicína, efektívne správanie sa, aj pacientov aj lekárov, ale aj tie od toho obslužného servisu okolo toho tej logistiky dokáže urobiť zázraky. My sa dnes tvárime, že to je, akoby že problém jedného lieku v jednom konkrétnom meste, ale takýchto problémov na Slovensku je tisíc, a preto by sme sa mali trochu viacej možno že pozrieť na to, kde je svet dnes, pozrieť sa na to, že ako fungujú lekári, kde sú papierové karty, ako fungujú výmenné lístky, ako funguje svet, napríklad aj v prípade telemedicíny, aj v prípade aplikácií a mali by sme ísť dopredu práve týmto smerom a ja verím, že takéto riešenia potom dokážu vyriešiť aj takéto partikulárne problémy konkrétnych ľudí s konkrétnym liekom, ktoré sú na druhej strane Slovenska, napríklad.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne za vašu odpoveď. Dominik Mihálik za stranu SOS, nech sa páči, dve minúty.“

Dominik Mihálik: „Tak, ja by som chcel v prvom rade povedať, že Ústava Slovenskej republiky garantuje a zaručuje každému jednému občanovi bezplatnú zdravotnú starostlivosť. Bohužiaľ, to tak nefunguje, z tohto zdravotníckeho systému si každý urobil svoju vlastnú firmu a presne...presne aj tieto, čo sa týka poisťovne a podobne, to podporujú. Namiesto toho, aby sa vedeli postarať o toho občana, aby mu vedeli dať tú dôkladnú zdravotnú starostlivosť a hlavne, aby mal dostupný ten liek, ktorý naozaj potrebuje v tom správnom čase ihneď. Ja musím súhlasiť tuto s kolegami, lebo všetko, čo povedali je pravda a takisto aj my, v strane Spoločne občania Slovenska sme za to, aby celý ten zdravotnícky systém prešiel celkovou takou reformou a hlavne štátnym auditom, aby sa zistilo, že čo všetko a za akých čias sa pokazilo, a prečo to zdravotníctvo je v tak katastrofálnom stave ako dnes môžeme vidieť.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne za vašu odpoveď. Podme na ďalšiu otázku. Potešilo ma, že sa chce niekto venovať kultúre, kto tomu rozumie, povedzte mi ale, ako chcete dostať peniaze do kultúry, keď ich je vždy roky málo? Nech sa páči, pán Mészáros, vaše dve minúty.“

Norbert Mészáros: „Dobre...nemyslím si, že až tak málo peňazí v tej kultúre. V tej kultúre je relatívne dosť peňazí, veď za posledné obdobie, napríklad príjem do kultúry, respektíve do kultúry ako takej, sa dostalo 334 miliónov alebo viac z 334 miliónov eur. V porovnaní s predchádzajúcimi rokmi, kde to bolo okolo 250 miliónov a tak ďalej, takže relatívne je tam dosť peňazí. Treba s nimi však správne hospodáriť. Ale ak sa pýtate teda na to, že ako dostať do kultúry viacej peňazí, tak tých možností je už teraz niekoľko, len ich musíme zaviesť tie možnosti. Napríklad jedna z možností je zmena asignácie dane. Napríklad v súčasnosti platí dvoj dvojpercentná asignácia dane, ak by sme napríklad, túto daň zmenili

na jedno percentnú daň, ale zo základu dane, tak by sme mohli aj do kultúry, ale napríklad aj pre cirkvi, pre občianske združenia, pre športovcov napríklad dostať viacej peňazí, a keď to máme prepočítať, ak prepočítate toto, že z dvoch percent jedno percento, ale z dane a zo základu dane, tak ten rozdiel by bol dve - dve a pol zhruba, dvakrát dva a polkrát viac, ako je to teraz peňazí, ktoré tam vieme dostať. To je jedna z možností. Druhá možnosť je, napríklad, a o tomto sa dlho hovorí, vstup súkromného sektora do kultúry alebo súkromných podporovateľov, donorov, ale s bonusom. Lebo, napríklad, teraz keď niekto chce podporovať nejaké podujatie, či je to kultúra, alebo je to šport alebo...alebo čokoľvek, tak nemá z toho v podstate nič. Dostane nejaké logo na plagátik, nemá z toho nič. Ak by sme takýmto sponzorom za určitých podmienok umožnili napríklad to, že celý ten príspevok, ktorý...ktorý venujú na to kultúrne podujatie alebo na šport, si budú môcť odpísať z daní, tak sa s vami stavím, že tu bude toľko podporovateľov kultúry a športu, aké sme tu, alebo koľko sme ich tu ešte nemali. Zrazu tam bude veľa a budú fungovať aj tieto veci.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne, ďakujem pekne, 2 minúty ubehli. Valér Ferko za stranu HLAS – sociálna demokracia, vaše 2 minúty, vy ste teda tiež známy tým, že vy ste tiež boli v tomto mediálnom biznise ako moderátor, takže určite aj vy budete mať čo ku tomu povedať, rovnako ako aj ostatní kandidáti, nech sa páči, vaše dve minúty.“

Valér Ferko: „Jedna vec je to, že teda viacerí tu sedíme a máme skúsenosti s médiami, druhá vec je, tu treba naozaj opäť kvalitného, špičkového manažéra, ktorý sa zaoberá, teda aj otázkou financovania a financií, pretože tu padla otázka, z čoho to financovať. Ministerstvo kultúry hospodári v tomto roku, teda v tomto kalendárnom 23-om roku s rozpočtom 334,7 milióna eur. To znamená, že už teraz vieme, reálne po týchto 3 rokoch, ktoré...ktoré tu boli a aj po tom covidovom období, kedy množstvo ľudí práve z tej kultúry malo veľmi zásadný problém existovať, že tento rozpočet postačovať nebude. A práve preto tu treba naozaj silného lídra, silného ministra, ktorý vyrokuje s ministerstvom financií ten rozpočet oveľa, oveľa silnejší. Pre nás je dôležité, že mi tento rozpočet pre rezort kultúry navýšime a chceme navýšiť skokovo. Takisto treba sa pozrieť aj na to, že financovanie kultúry je možné aj z prostriedkov Európskej únie, teda vyhodnotiť, napraviť doterajšie zlyhávanie podpory umeniu a kreatívnemu priemyslu pri týchto inštitúciách a vytvoriť novú schému, ktorá bude zameraná doslova do písmena na rozvoj infraštruktúry toho kreatívneho priemyslu, ako sú napríklad rôzne inkubátory, ktoré tu máme rôzne múzeá, rôzne dielne. Práve tie takisto boli veľmi silno vlastne v minulom období poddimenzované. No a potom tak, ako tu už bolo spomenuté, nastaviť to aj z toho súkromného sektora práve formou sponzoringu. Čiže hlavné ciele, teda u nás v rámci tej kultúry, sú posilniť to postavenie kultúry ako takej, posilnenie verejnoprávných médií, autoritu takisto audiovizuálneho fondu, zásadným spôsobom podporiť stále teda ten...tú nedostatočnú filmovú tvorbu, pretože u nás sa už reálne nič nerobí, hej? Ako, ja neviem o žiadnom filme, ktorý by sa teda za poslednú dobu natočil práve na Slovensku. Takisto chceme inštitucionálne podporiť rozvoj kultúrneho kreatívneho priemyslu a jednoducho zapojiť naozaj aj tých súkromníkov, ktorí tak, ako tu bolo povedané, teda vedia sa na tomto podieľať, ale budú motivovaní pre niečo.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne, Ľuboš Schwarzbacher za stranu Modrí, Most – Híd, nech sa páči.“

Ľuboš Schwarzbacher: „Ďakujem veľmi pekne. Valér, ja vám len doplním, že keď ste povedali, že sa nič nenatočilo, na jednej nemenovanej streamovacej službe tento týždeň vyšiel nový seriál slovenskej produkcie alebo česko-slovenskej produkcie, ktorý sa...nebudem hovoriť jeho meno, ale je to vlastne produkcia, ktorá funguje a bolo to točené...“

Dominik Papala, moderátor: „Môžete povedať kludne...“

Ľuboš Schwarzbacher: „...seriál Víťaz, napríklad, čiže ono áno, niečo sa točí, ale ja sa znova vrátim späť k tomu, čo som povedal na úvod. Mi môžeme chcieť pridať sem, pridať tam, pridať tam, my to môžeme chcieť, my si to tu môžeme aj povedať a môžeme tým ľuďom ale aj tvrdiť, že to tak bude, ale pozrime sa na to, že odkiaľ na to brať tie peniaze? Ja absolútne súhlasím, že kultúra, ale pokojne k tomu dajme aj ten šport, že jednoducho tie súkromné firmy, ktoré by chceli tieto dve oblasti podporovať, dnes to môžu robiť len cez marketingovú spoluprácu. To vidíte na festivaloch. Kultúra nie je len ministerstvo kultúry, kultúra sú aj festivaly, súkromné festivaly, koncerty a tak ďalej. Čiže a to všetko potrebuje nejakých partnerov. Tí partneri pokiaľ majú, tak to radi podporia, keď nemajú, tak to nepodporia, prípadne, keď je to pre nich položka, ktorá je akoby nedaňový výdavok, tak to jednoducho nepodporia.“

Čiže, ja sa opäť vrátim k tomu kľúčovému a podstatnému. My potrebujeme naštartovať ekonomiku, nám musia fungovať firmy a musíme upraviť toto prostredie, aby jednoducho to boli daňovo uznateľné náklady. Ďalší zdroj financií, ktorý aj kultúra môže mať, sú eurofondy. My si pozrime, že akým spôsobom nevyužívame eurofondy a to sa znova pozrime aj do minulosti, komu sa to ako podarilo. My na to máme riešenie. Spomeniem ďalšieho človeka od nás z Modrích, Most – Híd, volá sa Michal Hort, ktorý agendu eurofondov a plánu obnovy ovláda stopercentne, ale naozaj sám povedal, že my máme plán obnovy, ktorý je v podstate obnovou bez plánu.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne, ako posledný odpovedá Dominik Mihálik za stranu Spoločne občania Slovenska. Váš priestor dve minúty, nech sa páči.“

Dominik Mihálik: „Kultúra a šport. Veď, kto iný reprezentuje tento štát, ak nie športovci v zahraničí, ktorí získali už niekoľko tých zlatých medailí a vďaka nim sa o Slovensku vie aj v tých tretích a iných krajinách?

Štát veľmi málo podporuje, čo sa týka tohto segmentu športovcov, či už kultúry. Veď sami sa môžeme pozrieť na múzeá, ktoré sa rozpadávajú, ktoré tu ešte vystavali aj komunisti, ktorí nám to tu nechali a bohužiaľ, štát sa tomu nejako nevenoval a pomaly a isto za chvíľku to všetko začne padať. Keď už máme niekoľko tých múzeí, ktoré... štátnych múzeí, ktoré sa rozpadávajú a nevedia sa nájsť na to financie, aby sa to dalo dokopy. Môžeme sa pozrieť na zámky, hrady hej? Mali sme jedna z najviac osadených hradov na svete, máme ich strašne veľa a môžeme sa ísť pozrieť niekde do ku susedom, do blízkych Čiech alebo do Rakúska, kde môžeme vidieť, že sa to dá. A ja nevidím dôvod a problém, že prečo by sme my, ako štát, nemohli zveľaďovať takéto kultúrne zložky, ako sú napríklad hrady, zámky a podporovať viac tých športovcov, aby nás ešte viac prezentovali v tom zahraničí.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne. Ja opäť vyzývam poslucháčov, prišlo niekoľko otázok výhradne len na pána Mihálika. Ešte raz opakujem. Otázky musia byť všeobecné, to jest, ja automaticky aj réžia mi tieto sms-ky a maily automaticky vymazáva, pretože otázka má byť všeobecná a položená tak, aby každý jeden kandidát vedel na ňu odpovedať. Verím, že verím, že sa všetci chápeme. Chcete diskutovať opäť? Poprosím zodvihnúť mikrofóny. Áno, tak chcete zareagovať? Dávam vám priestor minútu a pol, dávam na vzájomné zareagovanie.“

Norbert Mészáros: „Nemáte úplne pravdu s tým s tým, že máme problém s obnovou. Teraz sa otvárala Slovenská národná galéria, veď tá bola obnovená. Opravujú sa...“

Ľuboš Schwarzbacher: „Ale to je jedna z mála vecí na Slovensku...“

Norbert Mészáros: „Ale...ale, to sa nedá urobiť za jeden rok, opravujú sa hrady a zámky“

Ľuboš Schwarzbacher: „...ale ono to tu už trvá 20 rokov, 20 rokov to tu trvá...“

Norbert Mészáros: „To len v krátkosti...hovoríte o tom, hovoríte o tom, že čo to tu je zlé a nehovoríte o tom, ako to urobiť. A ja som presne na začiatku hovoril, že poďme sa baviť o tom, ako sa to dá urobiť. Ako. Tu jedine, eee, zabudol, prepáčte zabudol...“

Ľuboš Schwarzbacher: „Ľuboš.“

Norbert Mészáros: „Ľuboš. Jedine Ľuboš možno povedal nejaké veľmi konkrétne veci a zase u vás, Valér, sa mi to zdalo byť také veľmi všeobecné, to čo vám asi niekto napísal...“

Valér Ferko: „Tri body, tri body...“

Norbert Mészáros: „Tri body.“

Valér Ferko: „...ale toto je niečo, s čím my pracujeme, to znamená, že mojou úlohou tu nie je teraz kreovať. Mojou úlohou je ponúkať tie riešenia, ktoré ponúka strana HLAS sociálna-demokracia ľuďom v jednotlivých oblastiach.“

Norbert Mészáros: „V poriadku. Ale, napríklad, viete...viete, koľko sa...koľko sa ľuďom, ktorí pracujú v kultúrnom a kreatívnom priemysle reálne z tej sumy, ktorú ste tu spomínali, ale aj ja som ju hovoril, 334 miliónov, koľko sa vyplatilo? Aká čiastka išla na tú pomoc týmto ľuďom?“

Valér Ferko: „Myslíte počas covidu?“

Norbert Mészáros: „Áno, napríklad aj počas covidu.“

V. Ferko: „No, ja vám, pán kolega, poviem, že obaja máme množstvo spoločných známych, ktorí v médiách pôsobia. Konkrétne včera som bol s osobou, ktorá sa pohybuje dlhé, dlhé, dlhé roky v kreatívnom priemysle, v eventovom priemysle a tam mala veľmi zásadný problém. Aj práve preto množstvo ľudí v kultúrnej oblasti a tu spomíname práve to, čo kolega Schwarzbacher spomenul, tie festivaly. Ja som sa rozprával s človekom, ktorý jednoducho organizuje jeden z najnavštevovanejších

festivalov v našej krajine, len dokončím a rovno mi tá dotyčná osoba povedala, že to už robíť na Slovensku nechce, (nezrozumiteľné, hostia sa prekríkujú).“

Norbert Mészároš: „...ja vás len opravím. Mýlite si hospodárstvo a kultúru. Pre toho pána, ktorý organizuje podujatia, tak na boli nastavené, na to bola nastavená pomoc ministerstva hospodárstva, nie kultúry. Preto ja sa pýtam na to konkrétne číslo.“

Nasleduje prekríkovanie. Zasahuje moderátor: „Páni, rád by vám do toho vstúpil aj pán Mihálik, nech sa páči.“

Dominik Mihálik: „....pán Mészároš, vy ste hovorili, že neprišli sme s konkrétnymi, alebo neprišiel som s konkrétnym riešením. Hej, ja si myslím, že tie konkrétne riešenia, my s nimi prídeme, keď budeme sedieť v tej vláde alebo v tom parlamente a tam ich budeme upravovať...“

Norbert Mészároš: „Ale, ľudia maj právo poznať, s čím tam prichádzate, toto môže každý, tak všeobecne.“

Dominik Mihálik: „....ja som iba pomenoval, pomenoval som v krátkosti problém, čo sa týka kultúry a myslím si, že to stačí a na to, čo som pomenoval určite máme aj s tým naším odborným tímom riešenia, ktoré by sme chceli zmeniť. Ale to už je zase na inú debatu niekde inde.“

Valér Ferko: „...viete, pán Mészároš, vy ste hovoril, vy ste vstúpil a ste čerstvým nováčikom na kandidátke strany OĽANO a PRIATELIA...“

Norbert Mészároš: „Rovnako ako vy.“

Valér Ferko: „...takisto ste ale dlhodobo pôsobil ... a tak ja nie som čerstvým nováčikom, ja som za stranu HLAS - sociálna demokracia už kandidoval aj v komunále, ale toto nie je témou. Témou je to, že a teraz ja sa nechcem vracatť, lebo sme si povedali, že nebudeme sa vracatť, ale to je zase treba poukázať na tie fakty, ktoré tu boli predtým. Ja som sa stretával s tým a hovorili ste tu o pomoci vládnej strany, však strany OĽANO, kde premiéroval práve aj v čase covidu, pán Igor Matovič, o pani ministerke kultúry Natálii Milanovej ľudia nevedeli. Absolútne nič nevedeli, ľudia sa s ňou nevedeli spojiť, nevedeli, nekomunikovalo sa a tá pomoc...tú pomoc, áno, ja netvrdím niektorí, niektorí umelci tú pomoc dostali, ale mnohí, mnohí v tej svojej brandži s tými svojimi jednotlivými, či už eventami alebo malými divadlami a poznám malé divadlo, ktoré skončilo, pretože nemalo šancu. Čiže, práve o tomto sa bavme a to treba spomenúť.“

Dominik Papala, moderátor: „Toto bola posledná reakcia páni, takže ďakujem pekne, musíme ísť ďalej v otázkach. Ideme teraz na tému DPH, tak nech sa páči, poslucháč Tomáš nám napísal: Chcem sa opýtať, či niektorá zo strán bude presadzovať zníženie DPH na päť alebo šesť percent na všetky lieky, lebo dôchodcovia a chorí ľudia majú veľké mesačné výdavky na lieky, a zároveň aj zníženie DPH na päť percent na všetky potraviny, okrem alkoholu. Nech sa páči, pán Mészároš, vaše dve minúty.“

Norbert Mészároš: „Ja zareagujem veľmi, veľmi krátko. Podľa mňa toto by bol absolútny nezmysel, prepáčte, ako na päť percent znižovať DPH-čku, neviem či v inej krajine...v nejakej inej krajine je päť percentná DPH-čka, to by bolo...“

Dominik Papala, moderátor: „Zrušiť DPH úplne, má veľa občanov...“

Norbert Mészároš: „....to by si každý želal, ale potom z čoho reálny by žil štát, ak by sme tu nemali napríklad daň z pridanej hodnoty alebo nemali nejaké dane, však predsa štát z toho žije. Myslím si, že sme tu jasne povedali to, že treba v prvom rade naštartovať ekonomiku, to je základ, aby sme mali v tej ekonomike dostatok peňazí. Potom sa môžeme baviť, keď bude dostatok peňazí o tom, že či môžeme znižovať DPH-čku na niektoré sortimenty, možno aj teda na tie lieky... Treba iným spôsobom pomôcť, napríklad pri tých liekoch, iným spôsobom pomôcť takýmto skupinám ľudí, aby sa k tým liekom dostali ľahšie, alebo možno že aj zadarmo, ale znižovať DPH na päť percent si myslím, že nie je dobré.“

Dominik Papala, moderátor: „ Či je to hlúposť aj podľa Valéra Ferka si vypočujeme z vašej strany, nech sa páči.“

Valér Ferko: „Ja som to už spomínal už v predchádzajúcej otázke a stále sa držím presne tej litery a toho, my máme špičkových odborníkov v strane práve v oblasti zdravotníctva. Zhodou okolností je najčastejšie je to Zuzana Dolinková, Richard Raši a tam sme sa jasne na programe, a v programe, ktorý ponúkame v súvislosti s liekovou politikou, zhodli na tom, že je naším cieľom zabezpečiť dostupné lieky pre každého. Občan je na prvom mieste. Občan musí mať, nemôže trpieť nedostatkom akýmkoľvek a práve preto je pre nás dôležité zabezpečiť lieky bez doplatku pre sociálne ohrozené skupiny, čo poslucháčka teda písala, že tam patrí a takisto najmodernejšie lieky pre všetkých ťažko chorých. To je

naša vízia, to je naša jasná odpoveď v tomto a tu s touto víziou, túto víziu deklarujeme aj na všetkých tlačovkách, ktoré sa venujú práve problematike liekov a problematika zdravotníctva.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne za vašu odpoveď. Ľuboš Schwarzbacher za stranu Modrí, Most – Híd, nech sa páči, váš priestor.“

Ľuboš Schwarzbacher: „No, mali by sme si na rovinu povedať, že DPH-čka je jedna z kľúčových daní, ktorá, jednoducho financuje tento štát, hej? Čiže, tu bolo by zase pekné povedať, že dáme to na päť percent, nebudete platiť a tak ďalej. Ale ja verím, že voliči sú dostatočne inteligentní na to, aby chápali, že jednoducho ten štát musí byť z niečoho financovaný. Ja sa vrátim k daňovej, ako by som povedal, politike Modrých, Most – Híd. My sme opäť za zavedenie rovnej dane, to tu už bolo, už to fungovalo. Pamätáme si, aký mali problém vtedajší niektorí politici, dokonca aj koalíční. Hovorím o bývalej ministerke financií, pani Brigita Schmögnerovej, ktorá jednoducho bola zásadne proti tomu, čo chápem, že to bol ľavicový prístup. Realita bola opačná. Štát, keď znížil daňovú sadzbu, zvýšil výber dane. To znamená, že my Modrí, Most - Híd budeme presadzovať opäť rovnú daň, minimálne v príjme. Samozrejme, potrebujeme...potrebujeme tých daní vybrať viac, aby sme z toho mohli financovať ten štát, pretože tu keby sme si len povedali, že koľko všetko stojí od hradov a zámkov, cez športovcov a tak ďalej, tak tie dane by sme mali mať možno o desiatku percentuálnych bodov vyššie. Čiže, my napríklad navrhujeme aj mikro daň z transakcií, ktorá by bola na úrovni 0.001 percento, čo...“

Dominik Papala, moderátor: „Myslíte to vážne, áno?“

Ľuboš Schwarzbacher: „Áno, myslíme to vážne áno, čo pri nejakom...nejakom nákupe za 100 eur je asi 1 cent. Takáto daň pri všetkých transakciách, by dokázala priniesť do rozpočtu okolo 200 miliónov.“

Dominik Papala, moderátor: „Ja vám vstúpim do toho, pán Schwarzbacher, stopnem vám čas...“

Ľuboš Schwarzbacher: „Ďakujem.“

Dominik Papala, moderátor: „...a teda, moja doplňujúca otázka na vás. Hovorí sa, že ryba smrdí od hlavy a ja hovorím za seba, ako obyčajný občan s priemernou mzdou. Nemalo by sa to celé začať od toho, že najprv si hlava štátu zníži svoj plat, lebo pätnásťtisíc je zbytočne veľa, takmer pätnásťtisíc. Nie od toho, že radoví poslanci, nehovoríme o vláde ministerských, jasné minister nech má plat 5000 v čistom, lebo naozaj, je to pozícia hodná toho platu, ale radový poslanec, podľa mnohých občanov, s ktorými som sa ja rozprával, s mnohými poslucháčmi sa stretávam bežne na ulici a hovoria mi, toto sa musíš Dominik opýtať tých politikov, že bežný poslanec, bez ohľadu na to, či je v strane, ktorá vyhrala alebo nevyhrala voľby, by mal mať plat-priemerná mzda na Slovensku, čož je zhruba okolo 1 500 eur v hrubom, ak sa nemýlim, cirka. Nemali by sme začať od tohto? Že tuto znížime a potom sa môžeme venovať daniam? Nech sa páči, zvyšný čas vám púšťam.“

Ľuboš Schwarzbacher: „Myslím si, že z pohľadu makroekonomiky to, že znížite prezidentovi daň, alebo teda príjem z 15 000 na 5 000, alebo na 1 500...“

Dominik Papala, moderátor: „...a 150-tim poslancom znížite zo 6 a pol tisíca v hrubom na 1 500 v hrubom.“

Ľuboš Schwarzbacher: „...tak si myslím, že to z celkového pohľadu makro čísel, nie, nič nechcem povedať...“

Dominik Papala, moderátor: „...ale je to aspoň niečo.“

Ľuboš Schwarzbacher: ...je to niečo, ale problém to nevyrieši. My potrebujeme znížiť daňovú medzeru, my máme veľký problém vyberať napríklad DPH-čku. Povedzme si to na rovinu. Však, keď chodíte do podnikov (nezrozumiteľné), poviem to tak. Ako často dostanete, alebo ako často nedostanete bloček? Tí ľudia od vás pýtajú normálnu plnú sumu, v tej plnej sume je zahrnutá DPH-čka, vy nedostanete bloček, takže tá DPH-čka zostáva u neho.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne, čas vypršal a pán Dominik Mihálik za stranu Spoločne občania Slovenska SOS, váš priestor.“

Dominik Mihálik: „Tak ja sa vrátim ešte tak, ako som povedal v tejto relácii nedávno, že Ústava Slovenskej republiky zaručuje ústavne každému jednému občanovi bezplatnú zdravotnú starostlivosť. Bohužiaľ, to nefunguje a preto, lebo si niekto potreboval z toho spraviť jednu veľkú firmu a ťažiť z toho, ale ja si myslím osobne, ja ako osoba, nie ako politická strana, že nemusí sa uplatňovať DPH-čka na zdravotnícky sortiment. Veď štát by na tom veľa toho nestratil. Aj veď si zoberme, že napríklad taký Volkswagen, KIA, veď tí majú daňové prázdniny 10 rokov. A to sú tie peniaze a to nám uteká. To sú milióny eur ročne, ktoré sa zbytočne strácajú a nemusia, lebo pritom, tunak, potom sú také malé firmy,

živnostníci a podobne a tí takéto vymoženosti nemajú. A ja sa pýtam, prečo? Prečo nemôže mať taký živnostník, alebo taká malá eseročka daňové prázdniny? Tak potom nech to je teda rovné, nech keď má Volkswagen, keď má KIA a podobné veľké automobilové priemysly na Slovensku daňové prázdniny 10 rokov, za tých 10 rokov ešte oni odvádzajú štát, vlastne odvádzajú daň svojmu vlastnému štátu a do štátneho rozpočtu Slovenskej republiky nikto nič neprispieva. Tak potom sa nečudujme, že títo ľudia, čo sa týka zdravotne postihnutých, alebo ľudí, ktorí ochorejú, nemajú z čoho platiť tie lieky, lebo ten štát potom už nemá tie financie a nemá ich odkiaľ zobrať. A tu je to, čo by sa mal zamerať tento štát, na čo by sa mal zamerať a to je to, aby bolo, aby bol každý rovnocenným partnerom. To je asi celé.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne za vašu odpoveď. Podme na ďalšie otázky, nech sa páči. Opäť reakcia? Ale, páni, dáme teraz naozaj, že dvojminútovú reakciu a máte spoločný čas dve minúty. Poprosím réžiu zodvihnúť mikrofóny a dve minúty spúšťam, tak skúsme byť stručný, aby sme sa mohli poslucháčskym otázkam venovať.“

Norbert Mészáros: „Sme v krátkej diskusii, tak ja chcem len zareagovať, napríklad presne na to, čo ste hovorili napríklad vy, ale to sme sa úplne odklonili od tej DPH-čky a zase myslím si, že ten poslucháč si zaslúži tú priamu odpoveď na tú DPH-čku. Niektorí sme ju tu dali, tú odpoveď, ale ak máme začať teda od začiatku, tak ten začiatok je v dobrom nastavení zdravotníctva. To, čo sa tu nikdy napríklad neurobilo v tom zdravotníctve je nastavenie štandardu. To znamená podme si povedať konečne po x rokoch to, že čo sú štandardné služby v zdravotníctve, na ktoré bude mať každý jeden pacient právo, a za ktoré bude platiť poisťovňa, za toho pacienta, a čo budú nadštandardné služby tak, aby lekári nemuseli vyberať teraz po novom všelijaké poplatky?“

Dominik Mihálik: „Ale to by sa muselo...“

Norbert Mészáros: „Ale šak toto vám hovorím, podme to nastaviť konečne, to tu nikdy nikto nenastavil a je to jednoduché. Povedať si normálne od začiatku. Toto je štandard, za tento štandard...na tento štandard má každý pacient nárok. Pomenovať tieto veci. A toto bude nadštandard, za ktorý si môžete urobiť nové pripistenie zdravotníckej...a to tu nie je.“

Dominik Mihálik: „Ale to by sa muselo tak spraviť, aby sa zrušili všetky zdravotné poisťovne, aby zostala iba jedna zdravotná poisťovňa, a to je tá štátna,....“

Norbert Mészáros: „Nie, nie..“

Dominik Mihálik: „...veď to sú to... kde unikajú tie financie, veď prečo máme...máme tunak neviem či nie štyri zdravotné poisťovne. Prečo nemôže fungovať jedna zdravotná poisťovňa, v ktorej bude každý jeden občan poistený...“

Dominik Papala, moderátor: „To už by silno pravicový opäť občan by povedal, vám teda, objektívne kontruujem, že toto bolo za komunizmu a toto už nie je demokracia.“

Dominik Mihálik: „...ale tým pádom viacej tých financií by išlo do tej jednej zdravotnej poisťovne a tie financie by sa potom neštrácali...“

Ľuboš Schwarzbacher: „Veď konkurencia je dôležitá. Konkurencia je dôležitá. My v strane môžeme ...“

Dominik Mihálik: „Ale ja si myslím, že konkurenciu by sme mali, konkurenciu by sme mali hľadať niekde inde, ako je napríklad potravinársky priemysel a podobne. Veď tam treba urobiť štátny podnik, ktorý bude konkurovať napríklad veľkým reťazcom ako je Kaufland...“

Dominik Papala, moderátor: „Páni, ďakujem pekne, poprosím vypnúť mikrofóny, ďakujem. Tak, toto boli váš názor, tak ako aj vo zvučke relácia aj váš názor nás zaujíma, presne preto som sa naň opýtal. Podme ďalej. Áno, dobrý deň, budete pomáhať pracujúcim, ktorí...ktorým zamestnávateľ nechce slušne platiť, ale platí im iba plat a to hrubú minimálnu mzdu? A ten keby táto mzda nebola, tak by títo ľudia zarobili možno tak 200 eur a že týchto ľudí je veľa, je hanba tejto republiky. Ďakujem. Marta je podpísaná, nech sa páči pán Mészáros, vaše dve minúty.“

Norbert Mészáros: „Ja som teraz celkom úplne nepochopil tú otázku...“

Dominik Papala, moderátor: „Poprosím mikrofóny. Nech sa páči.“

Norbert Mészáros: „... ja som celkom nepochopil úplne že presne, na čo ten poslucháč myslí. Akým spôsobom môže štát alebo politik pomôcť, teda niekomu komu zamestnávateľ neplatí? Dobre som to pochopil?“

Dominik Papala, moderátor: „...asi áno, poprosím, máme tu niekoho na chodbe, aby to aby to kolegovia....či...sekundu.“

Člen strany Princíp: „Za PRINCÍP môžem hovoriť?“

Moderátor: *Nie, nazad nie poprosím vás, aby ste opustili priestor rádia, ďakujem pekne... za PRINCÍP príde váš kolega, ďakujem pekne. Nech sa páči.“*

Norbert Mészáros: *„Aha, dobre, takže...takže ešte raz. Nie je mi úplne jasné, že akým spôsobom máme ako poslanci alebo ako štát pomôcť niekomu, komu zamestnávateľ neplatí. Ak bola teda takto položená tá otázka, toto si myslím, že nie je otázka na štát, ale toto je otázka na súdy alebo na orgány činné v trestnom konaní. Ak sa totiž pácha nejaký zločin na zamestnancoch, a to aj takýmto spôsobom, že zamestnávateľ im nevypláca nejakú mzdu, alebo im neplatí tak vôbec alebo časť tej mzdy a tak ďalej. Tam sa treba jednoznačne obrátiť na orgány činné v trestnom konaní a riešiť to. Neschovávať sa za to, že teraz sa budem báť o to, že a keď niečo poviem, tak dostanem na budúci mesiac zase nejakú výplatu, no nedá sa toto naťahovať. Ja by som určite túto vec riešil tak, že hneď a okamžite. Ďakujeme pekne za vašu odpoveď. Podme ďalej pán Valér Ferko, vaše 2 minúty, nech sa páči.“*

Valér Ferko: *„Ja som...tak isto sa hľadám v tej otázke, lebo snažím sa to nejakým spôsobom uchopiť, čo konkrétne mala poslucháč alebo poslucháčka na mysli. Každopádne, ak niekto niekomu dnes neplatí, alebo nie je mu vyplatená jeho mzda za odpracovaný čas, je teda možné osloviť príslušné orgány, či už orgány činné v trestnom konaní alebo kontrolné orgány, ktoré kontrolujú zamestnancov, pardon zamestnávateľov. Ale neviem si predstaviť, ako môže politik alebo štát do tohto zasiahnuť. Ak je to, ak je to o tomto. Samozrejme našou...naším cieľom je podpora tvorby pracovných miest tak, aby jednoducho ľudia mali vytvorená a boli dodržané prísne a striktné pracovné podmienky, aby nedochádzalo k rôznemu vykorisťovaniu. Jednoducho pre nás je pracujúci človek nesmierne dôležitý, ale vrátim sa späť k meritu tej otázky. No jediné jedine kontrolné orgány, alebo (nezrozumiteľné) tam štát, neviem si predstaviť, ako by zasiahol. A už tým zasiahne, keď niekto podá trestné oznámenie, tak už to rieši predsa príslušný orgán alebo polícia.“*

Dominik Papala, moderátor: *„Ďakujem pekne. Ľuboš Schwarzbacher za stranu Modrí, Most – Híd, váš priestor.“*

Ľuboš Schwarzbacher: *„Ja predpokladám, že pani smerovala asi tam, že jednoducho dnes sa často stáva, že ľudia sú zamestnaní na minimálnu mzdu a zbytok dostávajú dorovnávané, poviem to v keši, v hotovosti, mimo systém. No, a toto je niečo s čím štát vie robiť, samozrejme, a to je to, čo my hovoríme, že jednoducho pri tom, ako my dnes máme vysokú cenu práce, pri tom, ako máme dnes vysoko nastavené odvody, samozrejme, že tí ľudia sa tomu potom vyhýbajú a potom výsledok je ten, že prídu na dôchodok a povedia, že ja mám len 300 eurový dôchodok, lebo som robil na minimálnu mzdu. Čiže, toto je komplexný problém, ktorý my máme pripravený riešiť nasledovne. Chceli by sme o desať percentuálnych bodov, nie 10%, ale desať percentuálnych bodov, by sme chceli znížiť zaťaženosť práce, odvodové zaťaženie práce a keď sa ma budete pýtať, že kde na to zobrať, tak opäť veríme, že toto spôsobí to, že tí ľudia budú zamestnaní a možno že nebudú zamestnaní len na minimálnu mzdu, ale že budú mať aj na papieri oficiálne vyšší príjem, ako ho mali doteraz. Takže, ja si myslím, že by sme mali tak, ako som to už dnes povedal, že by sme mali spružniť ten trh práce, mali by sme znížiť tie odvody, mali by sme v rámci dane z príjmu opäť zaviesť rovnú daň a vtedy tí podnikatelia budú aj radšej zamestnávať ľudí napríklad na trvalý pracovný pomer a nebude sa stávať to, čo sa stalo pani a čo sa asi stáva tisícom Slovákov, že jednoducho robia buď na čierno, ale robia na minimálnu mzdu a zbytok majú dorovnávaný načierno.“*

Dominik Papala, moderátor: *„Ďakujem pekne a Dominik Mihálik za stranu Spoločne občania Slovenska, nech sa páči.“*

Dominik Mihálik: *„Tak, ja si myslím, že týmto problémom sa potýka väčšina obyvateľov Slovenska. A tu by som chcel aj nadviazať na túto otázku, aj čo sa týka toho podnikateľského spektra. Veď na Slovensku funguje jedno a to je to, že napríklad, nezaplatená faktúra je u nás bežný čin, hej? S tým sa... s tým sa podotýkame asi všetci a takisto, aj každý z nás, určite tí, ktorí podnikajú sa im stalo, že tá nezaplatená faktúra bola už a niekedy to aj prišlo. A týmto by sme chceli takisto bojovať a presadiť v národnej rade a to je jedna z tých najzákladnejších našich priorít a to je to, že nezaplatená faktúra by mala byť trestný čin. S tým, že ak podnikateľ sa rozhodne nezaplatiť faktúru a nemá na to jasný dôvod a nevie poukázať na chyby, ktoré boli počas tej práce, počas tej práce vykonané, tak nemôže sa len tak svojvoľne rozhodnúť alebo povedať, že nezaplatím tomu človeku. Veď každý ten občan, ktorý pracuje, veď pracuje pre svoju rodinu, musí niekoho zabezpečiť, musí niečo platiť. A tu sa nemôže jedna firma alebo tak ďalej rozhodnúť, že nezaplatím tomuto človeku, alebo teraz momentálne nemám.“*

No tak, bohužiaľ, nemal zamestnávať a tým pádom ide mu to na krk. Keď si vie malá firma požičia na to, aby vyplatila svoje dlhy voči svojim veriteľom alebo svojim zamestnancom, tak taká veľká firma ako napríklad bývalý Váhostav, alebo ešte aj súčasný, ktorý nezaplatil milióny eur podnikateľom na Slovensku, ktorých vďaka tejto firme krachovali, tak tu sa jasne musíme pozrieť a povedať, že tunak tu už treba stopnúť a povedať, že treba niečo pre to spraviť a to je jeden ten dôvod, prečo sme išli aj do tejto politiky, aby sme presadili takúto zodpovednosť týchto veľkých firiem, aby nezaplatená faktúra sa stala trestným činom.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne, máme posledných 20 minút už by som ho nechcel otvárať diskusiu, aby sme ešte dve-tri otázky...krátka reakcia, poprosím zapnúť mikrofón pánovi Mészárošovi.“

Norbert Mészároš: „Krásne ste mi nahodili teraz jednu vec, ale nezaplatená faktúra je trestný čin, pretože...“

Dominik Mihálik: „Ale na Slovensku to nefunguje...“

Norbert Mészároš: „...áno, ale tam nie je možné...“

Dominik Mihálik: „...vymoženosť práva...“

Norbert Mészároš: „(nezrozumiteľné) tam je problém vo vymožitelnosti, to je to, pretože naozaj teraz, keď vám niekto nezaplatí faktúru, tak sa môžete hádať a môžete čakať...“

Dominik Mihálik: „To sú občianske spory, občianske súdy...“

Norbert Mészároš: „Áno, a čo sa bežne udeje? Presne, ten človek, ktorý vám nezaplatí tú faktúru, tak zruší svoju firmu, otvorí si novú firmu, lebo za 500 eur si vie otvoriť novú nejakú firmu a podniká veselo ďalej. Tomuto musíme zabrániť a teraz musím povedať, prečo to doteraz tak fungovalo? Pretože tak bol nastavený systém. Konečne má aj polícia rozviazané ruky teraz... (nezrozumiteľné prekrikovanie)

Dominik Papala, moderátor: „Ale páni, trochu skúsme, štátna kultúra, páni, takže áno, necháme dopovedať vzájomne pán Mihálik, nech sa páči.“

Dominik Mihálik: „Čo sa spravilo s týmto Váhostavom? Majú rozviazané ruky...“

Schwarzbacher: „A prečo sme teraz pri Váhostave?“

Dominik Mihálik: „Ako.“

Schwarzbacher: „Prečo sme pri Váhostave?“

Dominik Mihálik: Váhostav nezaplatil milióny EUR...“

Schwarzbacher: „Rozumiem, ale tak, bola tu nejaká otázka.“

D. Mihálik: „A ja som nadviazal, čo sa týka nezaplatenej faktúry, tak isto aj nezaplatenej mzdy, hej? Lebo pani sa pýtala aj na túto tému, takže som iba nadviazal a povedal som, že s čím ideme my do politiky, a s týmto ideme, hej? Nech sa každý postaví aj na hlavu, lebo by to malo byť, ja som tiež podnikal a tiež sa mi veľakrát stalo, že proste prišiel niekto, poslal som faktúru a tá faktúra sa mi nezaplatila. To znamená, že ja som nemal z čoho žiť, druhá vec, nemal som z čoho zaplatiť zamestnancov a tak ďalej a tak ďalej to išlo. A prečo niekto, ktorý si sedí na vysokej stoličke, povie, no veď tak a čo?“

Dominik Papala, moderátor: „Všimol som si, že aj pán Ferko chcel zareagovať na tie rozviazané ruky polície...“

Valér Ferko: „Pozrite sa, ja si myslím, že vrátim sa späť k tej odpovedi, stojím si za tým, teda a v podstate súhlasím aj pánom Schwarzbacherom, že on tú otázku pochopil teda inak, ja som to pochopil tak, že jej niekto nezaplatil, tak ako to má riešiť, ako má postupovať. Zas na druhej strane, samozrejme, dôležité je, aby nová vláda prišla s jasným striktným sociálnym dialógom so zamestnávateľmi, so zamestnancami, jednoducho, aby sa komunikovalo, aby bolo úzke prepojenie a komunikácia aj s Asociáciou zamestnávateľov Slovenska, aby sa našli, našiel nejakým spôsobom dialóg, ako riešiť aj tieto otázky, ako riešiť aj tento problém. Ja som skôr reagoval na inú tému, ale nechcem odbáčať od témy, ako tie rozviazané ruky polície ma naozaj pobavili, ale k tomuto sa ja nejakým spôsobom teraz vyjadrovať nebudem.“

Dominik Papala, moderátor: (reaguje na opätovné prekrikovanie): „Krátka reakcia a ideme ďalej. Posledná reakcia, Dominik Mihálik nech sa páči.“

Dominik Mihálik: „Máte rozviazané ruky, hej? Potom sa pýtam a aj tí ostatní sa pýtajú, že čo urobila polícia za tie roky, čo sa týka toho Váhostavu? Nič sa nespravilo. Hej je niečo teraz, začalo sa opätovne niečo vyšetrovať, zase sa tam niečo podhodilo a zas sa to zametie pod koberec. A nič sa nespraví.“

Dominik Papala, moderátor: „Povedal Dominik Mihálik za stranu Spoločne občania Slovenska. Poďme ďalej. Bola som nedávno pozrieť po dlhom čase v Bratislave. Máte to tam celkom pekné, ale už je tam veľa stavieb a stavia sa aj inde po Slovensku. Vyzerá to, ako nejaký developerský boom. Už pomaly nebude ani žiadna zeleň, ale samé betónové stavby. Ako chcete riešiť tento problém? Nepodpísaná poslucháčka, pán Mészáros, vaše dve minúty a váš priestor aby sa páči.“

Norbert Mészáros: „Môžeme zasa začať to kolečko odinakiaľ, nech môžem potom reagovať aj na kolegov a nemusíme otvárať diskusiu?“

Dominik Papala, moderátor: „Ak teda páni súhlasia, zmeníme poradie?“

Norbert Mészáros: „Súhlasíte so mnou? Dávam vám priestor.“

Dominik Papala, moderátor: „Dobre, tak začnime teda proti smere hodinových ručičiek, nech sa páči.“

Dominik Mihálik: „Asi odo mňa ešte raz túto otázku, lebo som mu nejakú moc nezaregistroval.“

Dominik Papala, moderátor: „Bola som nedávno pozrieť po dlhšom čase v Bratislave. Máte to tam celkom pekné, ale už je tam veľa stavieb a stavia sa aj inde po Slovensku. Vyzerá to ako nejaký developerský boom. Už pomaly nebude ani žiadna zeleň, ale samé betónové stavby. Ako chcete riešiť tento problém? Nech sa páči, váš priestor 2 minúty.“

Dominik Mihálik: „Tak, ja by som chcel povedať v prvom rade, že nie som z Bratislavy a nechodím tam moc tak často, aby som videl, aby som videl tie betónové stavby, ale tak vieme, že Bratislava je také to centrum, kde sa stretáva hlavne tá smotánka, bohatí ľudia. Tým pádom, oni si môžu dovoliť tieto betónové stavby nejakú rozmnožovať a vytvárať tam takéto jedno veľké sídlisko. Nejaké riešenie na to, aby som to ja nejakú zastavil alebo podobne...ja si myslím, že to ani v mojej kompetencii není, ani keby som už išiel do toho parlamentu, ale bol by som tým poslancom, tak by som to nevedel nejakú ovplyvniť a zastaviť. Je to otázka viac, myslím si, že na tú regionálnu politiku, na tých županov, primátorov ako oni vedia s tým bojovať. Ďakujem pekne za vašu odpoveď. Ľuboš Schwarzbacher za stranu Modrí, Most – Híd, váš priestor 2 minúty.“

Ľuboš Schwarzbacher: „Mali by sme si uvedomiť, že Bratislava je jednoducho hlavné mesto, hlavné mesto zo svojej podstaty býva aj finančným centrom, to znamená, že sú tam firmy, banky, inštitúcie, sú tam zahraniční investori, majú tam jednoducho ten systém, to znamená, že ten tlak na rast developmentu tam bude stále a v každom hlavnom meste to tak je. Zároveň si myslím, že to je čiste vec regulácie a je to čiste vec mesta, rovnako ako má každé mesto svoj územný plán, v ňom si stanoví, v ktorej časti mesta čo stavia, ako sa k tomu pristúpi. Toto nie je vec, si myslím, že parlamentné alebo celoslovenskej politiky. Toto je vec lokálnej politiky, ktorá si tieto veci menežuje. Zároveň vieme, že v Bratislave chýba na trhu približne 60 000 bytov, preto tie ceny sú také veľké, pretože tie byty tam pribúdajú.“

Dominik Papala, moderátor: „Nie sú tie ceny veľké na margo inflácie?“

Ľuboš Schwarzbacher: „Viete čo, tie ceny sú preto veľké alebo je jednoducho trh, je tam malá ponuka a vysoký dopyt. Príde študent, príde zamestnanec, prídu študovať do Bratislavy, potrebujú niekde bývať. Keď sme mali hypotéky na úrovni 0.5 percenta, tak tie peniaze boli jednoducho zadarmo.“

Dominik Papala, moderátor: „U študentov by sa mohlo práve začať asi s rekonštrukciou a postavením ďalších internátov. Predpokladám.“

Ľuboš Schwarzbacher: „Napríklad, ale to teraz doteraz.“

Dominik Papala, moderátor: „Nie, to je teraz úplne iné mimo, ale keby ste teraz spomenuli študenta, ktorý sa nasťahuje.“

Ľuboš Schwarzbacher: „Čiže, áno, ale ja si nemyslím, ten stavebný boom je nejaký obrovský, hej? Keď som počúval vašu reláciu pred týždňom, tak kolega Blanár zo SMER-u vravel, že práve SMER naštartuje veľké verejné investície, a že musí stavať aj štát. Čiže, uveďme si, že jednoducho ten stavebný priemysel takisto zamestnáva ľudí, platí odvody, platí dane a vytvára pri stavbe, napríklad bytov, vytvára tlak na to, aby tie ceny neboli také, neboli také vysoké.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne za vašu odpoveď. Valér Ferko za stranu HLAS - sociálna demokracia, váš priestor nech sa páči.“

Valér Ferko: „Vo veľkej miere, v podstate, pán Schwarzbacher povedal presne to isté, čo si myslím aj ja. Bratislava je hlavné mesto, je to samospráva. Vláda nejakým spôsobom okrem týchto...tých...tej finančnej podpory a kontroly zákonom, nejak nedozerá na to, kde bude teda ten stromček. Ja súhlasím aj s poslucháčkou, takisto žijem síce na vidieku, ale tesne pri Bratislave a áno, a ja by som si želal viac

zelene, a ja by som si želal viac parkov. Každopádne o tomto, toto si už reguluje naozaj samospráva, je na to určený jasný územný plán a Bratislava je Mekkou, v podstate je hlavným mestom, práve tam sa odohráva...odohráva to gro, čiže je pochopiteľné, že tie podnikateľské centrá, tie budovy tam budú, a že ten development stále rastie. Ale každopádne, ja veľmi súhlasím a plne teda súhlasím s kolegom Richardom Rašim, ktorý je u nás osobou, ktorá má na starosti práve problematiku regionálneho rozvoja a ten pekne povedal, ja to tu mám poznačené - regionálny rozvoj znamená koordinovaný rozvoj územia, ktorého súčasťou je zvyšovanie kvality života ľudí a odstraňovanie, následne na to samozrejme aj modernizačného dlhu. A ja ešte keď môžem, teda k tomu...k tomu regionálnemu rozvoju ako takému, teraz odbočím od tej otázky, len kompetencie regionálneho rozvoja na národnej úrovni my dlhodobo a hovoríme o tom chceme sústrediť pod jednu strechu, pretože každé ministerstvo má inú predstavu, ale v konečnom dôsledku sa pri tom konkrétnom probléme, pri tom konkrétnom probléme stretávajú a regióny následne nato a nebavme sa teraz len o hlavnom meste, nebavme sa len o Bratislave, strácajú dôležitý čas na to, čo je nevyhnutnou investičnou príležitosťou, práve pre tú pre tú stabilitu tej krajiny a následne na to už na konci dňa aj toho projektu. Takže, ja by som to skôr nejakým takto... takto zhrnul zaobalil, ale musím súhlasiť, samozrejme, aj s pani poslucháčkou, že všetci by sme chceli, teda viac zelene, všetci by sme chceli viac parkov.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne a posledný bude odpovedať ten, ktorý mal odpovedať ako prvý, Norbert Mészáros za stranu OĽANO a PRIATELIA, nech sa páči.“

Norbert Mészáros: „Teším sa, že teraz môžem odpovedať posledný, lebo schválne som si chcel najprv vypočuť svojich kolegov, že ako zareagujú na tento problém a či budú mať aj nejakú konkrétnu odpoveď a ja som tam tú konkrétnu odpoveď a tam, okrem Ľuboša, nenašiel a paradoxne Valér ani u vás, lebo vy hovoríte všeobecné veci, ktoré máte napísané, alebo ktoré vám, ktoré vám teda pripravili. To je všetko v poriadku, to je váš plán, ale ja som očakával nejakú fakt, že konkrétnu odpoveď tu dať. Ja si myslím, že tá odpoveď existuje, aj územný plán sa dá zmeniť, to je prvá vec ešte raz to dá zmeniť...“

Dominik Papala, moderátor: „Toto je čas pána Mészároša, teraz nereagujeme.“

Norbert Mészáros: „...aj územný plán sa dá zmeniť a nastaviť, a ak máme pomôcť nejakým spôsobom, alebo prísť s nejakým riešením, s nejakým nápadom, riešením, ako sa dá nastaviť ten územný plán, tak, ale týka sa to zrejme miest len, lebo to by sa podľa mňa nemalo týkať nejakých obcí alebo Vysokých Tatier.“

Dominik Papala, moderátor: „Tak, tam sa moc developeské projekty nerobia.“

Norbert Mészáros: „Nie, ale tam je zelene dosť, ale...ale týka sa to miest. Dá sa to nastaviť jednoduchým spôsobom, ale musíme urobiť nejakú...nejakú čiaru, lebo máme tu developerov, ktorí majú rozbehnuté nejaké projekty, tak sa poďme pozrieť na nových developerov, alebo na nové projekty, ktoré sa majú pripraviť len, tak povedzme tým developerom, že vieš čo, keď ty tu ideš stavať budovu, ktorá bude mať 1000m štvorcových rozlohu, tak mi po tebe chceme, aby si rovnakých 1000 m štvorcových urobil zelenej plochy pri tej budove. Toto predsa vieme nastaviť a ak nám developer napríklad povie, že vieš čo, ale ja nemám 1000 ďalších...1000 m štvorcových na zelenú plochu, tak prečo...dá sa preniesť na strechu tá zelená plocha. Ak nevieme na strechu preniesť tú zelenú plochu, tak nech mu ten orgán, ktorý mu dá povolenie povie. Mám ešte čas, tak nech mu ten orgán, ktorý dáva to povolenie určí, že kde má tú zelenú plochu urobiť. Toto sú tie konkrétne riešenia, na tomto poďme stavať.“

Dominik Papala, moderátor: „Dobre, poďme na to. Takže, páni, ak tomu správne rozumiem, pán Mészáros, krátka reakcia na vás. Poviem príklad. Ja idem vystavať v Bratislave nový obchodný dom, ktorý sa bude volať Papala House a bude mať 3 a pol tisíca metra štvorcového, a teraz ja musím niekde v rámci Bratislavy vysadiť na 3 a pol tisíca iného, o teda o pozemku, 3 a pol tisíca metrov štvorcového stromčeky, lúku park neviem čo, alebo prípadne na streche môjho obchodného domu Papala House, hej?“

Norbert Mészáros: „Áno.“

Dominik Papala, moderátor: „Chápem tomu správne?“

Norbert Mészáros: „Toto ste pochopili správne, jednak asi by to bol nezmysel, lebo už tam máme dosť obchodných centier.“

Dominik Papala, moderátor: „To bol čisto príklad, modelová si... dajme tomu, že v Žiline to je..“

Norbert Mészáros: „...ale presne tak, lebo vy keď idete niekde stavať, tak tú plochu zoberiete a to je práve tá zelená plocha, ale hovorím, že toto je skôr problém, ktorý sa týka miest, netýka sa Vysokých Tatier, takže v tých mestách, kde je vysoká zastavanosť, tam by mala nastaviť sa nejakým spôsobom tá regulácia a hneď som vám tu povedal tri riešenia.“

Dominik Mihálik: „A mohlo by sa tak tak spraviť, že by sa to presmerovalo do iných regiónov, aby tam začali tí investori vystavovať...“

Norbert Mészáros: „Aj to je riešenie. Áno, presne...“

Dominik Mihálik: „...a nech to není len ten centrum tej Bratislavy, že kde (nezrozumiteľné).“

Norbert Mészáros: „Ale pani sa pýtala na Bratislavu, preto som na to zareagoval...“

Dominik Mihálik: „Slovensko není len Bratislava.“

Ľuboš Schwarzbacher: „...ale vy nemôžete prikázať niekomu, aby svoje peniaze išiel investovať niekam, kam ich investovať jednoducho nechce. A vy, aby ste tie peniaze zohnali, tak musíte mať financovanie bánk a banka vám nedá peniaze, keď poviete, idem postaviť v Osrbli obchodný dom, lebo kto to bude financovať? Rozumiete, že to sa nedá. Tu už nie sme v komunizme, kedy sme to všetko naplánovali a tlačili sme to tam, kde sme si na mape pichli jednoducho špendlíček...“

Dominik Mihálik: „Ale za komunistov sa to dalo urobiť...“

Ľuboš Schwarzbacher: „...ale nefunguje to, jednoducho, tie obchodné domy, ktoré boli vtedy postavené, sú prázdne. Jednoducho, vy musíte...“

Dominik Papala, moderátor: „Páni, páni, ešte krátka reakcia mať pána Ferka.“

Ľuboš Schwarzbacher: „Ja som chcel iba k tomu zelenému... prepáč, 10 sekúnd. Nie vždy, keď developer niečo nové postaví, stavia na zelenej ploche hej, povedzme si na rovinu. Drvivá väčšina to sú haly, logistiky, ale drvivá väčšina, napríklad v Bratislave ten Downtown, to je, to je brownfield, hej? To boli staré fabriky, schátrané budovy a tak ďalej, ktoré sa dnes revitalizujú, ako prípad Cvernovka, alebo sa proste zbúrajú a postavajú sa nové, ďakujem.“

Valér Ferko: „Ja, ja len doplním, v krátkosti, lebo nebolo tu počuť teda riešenia, narážky sú tu na to, že ja...no my to máme pripravené, pán kolega...“

Norbert Mészáros: „Toto, konkrétne?“

Valér Ferko: „...nie, my máme, hovorím, vy ste narážali na to, že teda pekne sa z papiera, áno, my máme v rámci regionálneho rozvoja tie veci pripravené, to je narážka na to, čo ste spomínal, že teda áno, ale nepočul ste konkrétne riešenia. Konkrétnym riešením, a to vám hovorím ako poslanec obecného zastupiteľstva obce, ktorá momentálne disponuje s takmer 8 000 obyvateľmi. To nie je také jednoduché. Mne sa strašne páčia tie ideály u kolegov zo strany OĽANO, ktorí proste si myslia, že všetko ide lusknutím prsta. No, nejde.“

Norbert Mészáros: „To nikto nepovedal.“

Valér Ferko: „...existuje...nemôžete jednoducho prísť a prikázať developerovi, aby vám, áno, ty postav toto, ale aj za to toto, to už hraničí tak trochu s vydieraním. Druhá vec je tá, že tie samosprávy komunikujú, aj my komunikujeme s developermi v našej obci. Naša obec patrí medzi naozaj tie vyspelejšie, kde je ten developerský rozmach viac menej, ale je to o tej debate, o tej komunikácii práve toho starostu obce, alebo toho zastupiteľstva, ktoré jednoducho práve tým dialógom, o ktorom som hovoril nájde cestu tak, aby aj developer vyšiel v ústrety, a aby aj...aj práve teda bolo, on mal naplnené tie svoje podnikateľské ambície. Ale nejde to tak, že jednoducho to nejakým spôsobom zhora, alebo vládou a my sme tu, teraz sa tu bavíme ako kandidáti na poslancov do Národnej rady, aby sme dali niečo príkazom samospráve, a takto to budete robiť, a takto budete komunikovať s developermi, to takto nejde.“

Ľuboš Schwarzbacher: „Myslím si, že všetci máme v programe decentralizáciu, a že chceme tie kompetencie presúvať práve že nižšie...“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne, páni máme naozaj posledných, že štyri minúty do 11-tej, aby sa nám to zmestilo do záznamu máme posledných osem minút, takže posledná otázka, máme tu aj nejaké otázky na migrantov, neviem, či je to zrovna vhodné tým, že ešte ste neboli a nie ste poslancami Národnej rady a ste v podstate nováčikovia, čo sa týka politiky, takže mohli by sme vybrať nejakú z iných ďalších otázok. A toto je celkom zaujímavá otázka. Zaujímalo by ma, odkiaľ berú strany toľko peňazí na svoju kampaň. Všade je plno billboardov, kto to všetko platí? Nepodpísaný poslucháč,“

poslucháčka. Chceme ísť opäť v opačnom poradí? Páni súhlasíte? Nech sa páči, pán Dominik Mihálik za stranu SOS, dve minúty.“

Dominik Mihálik: „Tak, my ako politická strana, my sme financovaný výlučne zo svojich vlastných zdrojov.“

Nemáme za nami nikoho, nikto za nami nestojí, tým pádom my sme išli do politiky s tým, aby sme tým ľuďom ukázali naozaj, že tá politika sa dá robiť a že niekedy je ten sedliacky rozum lepší, ako ten, ktorý je vyštudovaný PhDr., magister, inžinier a podobne. Preto v našej politickej strane tie billboardy nejako moc ani nepresadzujeme, viac tie peniaze, čo máme na kampaň, není ich veľa, máme ich tak akurát, aby sme to preniesli medzi tých ľudí, aby sme sa s tými ľuďmi stretávali, aby sme s nimi diskutovali na rozličné témy, aby sme ukázali, že cesta není len o tom, že sa bude v politik v politike alebo v Národnej rade osočovať, ale na rozdiel od tých ostatných politických strán, aby sme začali spájať tú komunitu a aj tých ľudí, či už sú to marginalizované skupiny alebo iné menšiny. Takisto aj v tej Národnej rade o tom, aby sme začali spoločne vytvárať hodnoty pre to Slovensko a viem, že som odbočil kúsok od témy, tak ako sa pani pýta alebo pán, my sme financovaný zo svojich zdrojov a vlastných zdrojov. Nehľadáme a ani nechceme, aby za nami niekto stál.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujeme pekne, z čoho je financovaný Modrí, Most - Híd, povie Ľuboš Schwarzbacher.“

Ľuboš Schwarzbacher: „Modrí, Most - Híd sú financovaný v kombinácií darov a pôžičiek. Takisto, nie sme parlamentná strana, to znamená, nemáme zatiaľ štátny príspevok a práve aj preto naša kampaň nie je taká veľká, ako kampane napríklad HLAS-u, SMER-u alebo OĽaNO, čím nehovorím, že to je zlé, že ich kampane majú väčší rozpočet, proste sú to strany, ktoré dostali väčší štátny príspevok, ale verím, že po posledných voľbách sa medzi tieto strany zaradíme už aj my. Ja by som ešte chcel vy ste tam preskočili tú otázku k tým migrantom. Ja by som chcel povedať len jednu vec na túto tému, že mi jednoducho ako strana máme jedno ucelené riešenie problému migrantov, lenže nemôžeme sa na to pozeráť tak, že pošleme policajtov alebo armádu na hranice a budeme teraz strašiť, ako tam nabehol expremiér Fico, alebo niektorí iní poslanci, alebo niektorí iní, povedal by som radikálni politici a zase len hrajú na strunu toho strachu, ako nám tu všetci idú ublížiť. Jednoducho, na druhej strane, si ale pred tým ani nebudeme zatvárať oči a nebudeme hovoriť, že je to všetko v poriadku. Ten tlak je obrovský, ten tlak je obrovský na Maltu, Lampedusu, ten tlak je obrovský na Taliansko, na Grécko a my sme si vtedy hovorili, že jednoducho, to sú ich problémy, nech si to vyriešia. My potrebujeme do tohto dostať jedno európske riešenie, pretože keď oni urobia to isté, čo my a povedia nám, že toto je váš problém, vyriešte si to, ostávame v tom sami. My potrebujeme pomôcť aj tomu Viktorovi Orbánovi a potrebujeme zapchať tú maďarsko-srbskú hranicu. Jednoducho tá balkánska cesta je príliš široká na to, aby sme to vedeli my, potom tu, niekde vo Veľkom Krtíši zastaviť.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne. Pán Valér Ferko za stranu HLAS – sociálne demokracia, teda rozprávame sa o tom, o tej financovaní, nech sa páči.“

Valér Ferko: „Ja by som potom tiež k tým migrantom niečo. Takto, u nás je to verejne, predseda strany HLAS - sociálna demokracia, Peter Pellegrini, jasne deklaroval hneď niekoľkokrát, aj pri novinárskych otázkach, ako je financovaná vlastne strana HLAS, je to u nás verejné. Naša strana si predvolebnú kampaň financuje z dvojmiliónového úveru, vyrokovala si kontokorentný účet, z ktorého čerpá a následne ručíme našimi pohľadávkami zo štátneho príspevku, ktoré si banka bude sťahovať. Hovorím to tak, čítam to presne tak, ako to bolo jasne deklarované. A ja len podotknem, že novovzniknutá strana môže minúť tuším nejak len 3 a pol milióna eur od svojho vzniku do volieb, vrátane už volebnej kampane, čiže my sme už niečo načerpali. Čo sa týka billboardov, vidieť tieto billboardy, vidieť tam lídra strany, ktorý komunikuje v podstate celú kampaň. Takže, ja za nás môžem povedať, že naše financovanie je jasné, striktné, transparentné, dohľadateľné. My nemáme čo tajiť.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne, zostáva vám 60 sekúnd.“

Valér Ferko: „Ja len k tým migrantom, môžem...môžem, ja len doplním kolegu Schwarzbachera. Áno, súhlasím, proste, takto. Tento problém je tu problémom, pred ktorým sa dlhodobo zatvárali oči. Tento problém, ak by vláda riešila podstatne skôr, nemuselo k tomu dôjsť. My sme na to upozorňovali a prostredníctvom našich členov predsedníctva, Denisy Sakovej, Petra Pellegriniho a Matúša Šutaja-Eštoka už v júni, že tento problém príde. Namiesto toho, či pán policajný prezident alebo vláda, riešili sa úplne iné veci, riešili sa tu zatýkania, pán policajný prezident Hamran si robil svoju politickú agitku

po parlamente v bielej košeli namiesto toho, aby si sadli, aby to riešili. Nemuselo k tomuto dôjsť. Na toto sme my ako strana upozorňovali už v júni.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne a Noro Mészáros, posledný v dnešnej...posledná odpoveď v dnešnej Debaty na telefón, dve minúty, nech sa páči.“

Norbert Mészáros: „Financovanie politickej strany, tam je, myslím si, že veľmi jasný kľúč, je to príspevok za posledné voľby, ktoré OĽANO dostalo. Z tohoto príspevku je, teda financujeme.“

Dominik Papala, moderátor: „Vieme výšku príspevku?“

Norbert Mészáros: „...to vám nepoviem, konkrétne. Z tohoto príspevku je financovaná celá tá kampaň tak, ako je, a dokonca z tohoto príspevku ešte aj vďaka rôznym podporným aktivitám, časť tých peňazí svojim spôsobom vraciame naspäť občanom, teda nenecháva si ich strana, ale vracia ich naspäť občanom. A teraz a k financovaniu iným spôsobom, ja napríklad celkom...celkom zaujalo to, a rád by som sa pozrel napríklad na to, že koľko je tých billboardov, napríklad po Slovensku, lebo z môjho pohľadu je najviac tých billboardov práve pri strane HLAS. Táto, to sa červená na celom Slovensku, a že či naozaj teda tá čiastka, o ktorej tu pán kolega hovoril, je tou čiastkou, ktorá pokryje tie billboardy, ale to je v poriadku, hovorím, nejdem si to prepočítavať, v poriadku, nechcem ...“

Dominik Papala, moderátor: „...Lebo kvôli záznamu, máme sto sekúnd posledných.“

Norbert Mészáros: „Ja vám teraz ukážem jednu tabuľku. Tá tabuľka je z Transparency International a teraz nejdem hovoriť o vás, a dávam ju takisto k dispozícii. Transparency zverejnilo podporovateľov niektorých strán a tam ma strašne zaujali povolania niektorých podporovateľov, z akou čiastkou podporujú, a ktoré strany. Tu nenájdete, napríklad OĽANO, že by niekto podporoval. Teraz tu nevidím ani HLAS, napríklad...“

Dominik Papala, moderátor: „...ale čo tam je to zaujímavé? Skúste povedať.“

Norbert Mészáros: „...učiteľka cirkevnej školy podporuje, napríklad, tuto to máme, sumou 100 000 tisíc eur, KDH. My máme naozaj sa tak dobre s učiteľmi, že si môžu učitelia dovoliť podporovať jednu stranu sumou 100 000 eur....“

Dominik Papala, moderátor: „ Päť sekúnd...“

Norbert Mészáros: „...a sú tam pol miliónové čiastky...“

Dominik Papala, moderátor: „...Musíme, žiaľ, páni. Ďakujem pekne, ďakujem pekne, dvojvetová reakcia, máme 50 sekúnd kvôli záznamu, aby som to ukončil.“

Valér Ferko: „Čo sa týka billboardov strany HLAS – sociálne demokracia, ešte raz. Všetko mám jasne dohľadateľné, transparentné. Ja by som sa skôr, ja by som sa skôr pozrel na financovanie vašej kampane s fiatkami a s tými vecami, ktoré.“

Dominik Papala, moderátor: „ Ďakujem pekne, páni. Práve takto som to nechcel ukončiť. Ďakujem pekne, verím, že sa stretne aj nabudúce za takýmto príjemným a pohodlným okrúhlym stolom. Dnes to s nami boli Norbert Mészáros za stranu OĽANO a PRIATELIA, Valér Ferko za stranu HLAS - sociálna demokracia, Ľuboš Schwarzbacher za stranu Modrí, Most - Híd a Dominik Mihálik za stranu SOS, ďakujeme páni veľmi pekne, že ste prijali pozvanie a všetkým vám želim veľa zdaru v politickej súťaži.
cca 11:03:44 koniec programu **Debata na telefón**.

* * *

Monitorované vysielanie: Debata na telefón

Deň vysielania: 17. 9. 2023

Čas vysielania: 9:30 hod.

Vysielanie bolo monitorované zo záznamu Rady

časový kód záznamu o cca:

cca 09:29:12 začiatok programu **Debata na telefón**

Dominik Papala, moderátor: „Príjemnú 3. septembrovú nedeľu všetkým poslucháčom Rádia Frontinus. Jeden a pol minútky po pol desiatej a vy ladíte „Všetko čo chcete počuť“. To sú frekvencie Rádia Frontinus. Príjemné a ničím nerušené počúvanie pri politickej relácii a komentároch „Debata na telefón“

vám želá Dominik Papala. Dnes máme v poradí tretí okrúhly stôl a opäť štyroch ďalších a iných kandidátov. Dnes nám do relácie pozvanie prijali Marek Kotleba za stranu Ľudová strana naše Slovensko. Dobrý deň.“

Marek Kotleba, Ľudová strana Naše Slovensko: „Pozdravujem všetkých.“

Dominik Papala, moderátor: „Milan Uhrík za hnutie Republika, dobrý deň.“

Milan Uhrík, Republika: „Dobrý deň.“

Dominik Papala, moderátor: „Roman Michelko za SNS, dobrý deň.“

Roman Michelko, Slovenská národná strana: „Dobrý deň.“

Dominik Papala, moderátor: „A pán Ivan Stanovič za Vlastenecký blok.“

Ivan Stanovič, Vlastenecký blok: „Dobrý deň. Peknú nedeľu želám všetkým.“

Dominik Papala, moderátor: „Páni tak ako aj minulú, aj predchádzajúcu, ešte predtým nedeľu, si vyžrebovali pred reláciou poradie, v ktorom budú odpovedať a páni budú odpovedať v nasledujúcom poradí: Ivan Stanovič za Vlastenecký blok, Milan Uhrík za Republiku, Roman Michelko za SNS a Marek Kotleba v poradí štvrtý za stranu Ľudová strana Naše Slovensko. Tak, ako aj predchádzajúce nedele, pravidlá sú stále rovnaké a nemenné. Dnešná relácia bez telefonátov, iba sms-ky a maily. Otázky aj od vás od poslucháčov musia byť všeobecné, to jest aby každý jeden kandidát vedel na otázku zodpovedať. Prvá otázka, úvodná bude moja, na tú bude mať každý kandidát štyri minúty na zodpovedanie, a následne na vaše poslucháčske otázky bude mať každý kandidát dve minúty. Poďme teda na prvú otázku, začína pán Ivan Stanovič za Vlastenecký blok: Čo chcete presadiť, keď sa dostanete do parlamentu? Nech sa páči váš priestor, štyri minúty.“

Ivan Stanovič: „Tak v prvom rade by sme sa pokúšali presadiť odpolitizovanie štátnej a verejnej správy. To je alfa a omega. Pokiaľ sa toto neudeje, tak spravodlivosť na Slovensku nikdy nebude. A politici a politické strany budú ovládať Slovensko a tým pádom Slovensko ostáva tam, kde aj je doteraz. Ďalším veľmi významným bodom je zmena volebného systému, zmena ústavy a zmena systému riadenia štátu. Kedy budeme baz- by sme bazírovali na tom, aby štát riadili odborníci, nie politici a politické strany a zmena volebného systému preto, aby sa moc vrátila občanovi, od ktorého aj pochádza. Takže toto je základ, od ktorého sa bude odvíjať všetko a pokiaľ ľudia pochopia, že táto nevyhnutnosť je skutočne potrebná, tak na Slovensku sa nič nebude meniť. Keď si zoberieme, že- alebo zodpovieme na otázku, prečo je toľko politických strán na Slovensku a ktoré sa bijú a chcú ísť do parlamentu, odpoveď je jednoznačná: politika sa stala podnikaním na politickom trhu. A tomuto chceme zabrániť. Politic-, e, Slovensko bolo rozkradnuté, vykradnuté, ale nespôsobili to občania, ale spôsobili to politici a politické strany, ktoré tu vládli. Keď si zoberiete, môžem sa smelo opýtať, ktorý robotník sa stal milionárom? Ktorý živnostník sa stal milionárom? Alebo malý a stredný podnikateľ, ktorý sa stal milionárom? Ja poznám x politikov, ktorí z politiky sa stali milionári a boli len krátko v politike. A tuto sa to musí zlomiť. Keď som tvoril pred piatimi rokmi program, keď Kiska vyhlásil, že Slovensko je mafiánsky štát, skutočne tá mozaika mi vyšla taká, že Slovensko je mafiánsky štát. Preto som aj urobil výzvu k národu, kde som varoval pred rozpadom sociálneho systému školstva, zdravotníctva. A takisto som upozornil na to, že nám vymiera elita národa, pretože všetko išlo alebo ide na politickej báze a toto je zlé. Toto sa musí zastaviť, pokiaľ toto nedokážeme zastaviť, slovenský národ končí a končí aj náš slovenský štát. Na úvod toľko asi.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujeme pekne, ešte teda máte zostávajúci čas minútu 15, ale ak ste teda skončili, tak nech sa páči, ako druhý v poradí čo chce presadiť v parlamente, keď sa dostane do parlamentu, povie predseda hnutia Republika, pán Milan Uhrík. Nech sa páči, váš priestor 4 minúty.“

Milan Uhrík: „Ďakujem veľmi pekne. Čo sa týka tejto otázky, tak samozrejme budeme vďačný za každý jeden voličský hlas, pretože na to, aby nejaká politická strana mohla vôbec niečo presadiť sa v prvom rade do toho parlamentu musí dostať a ideálne musí byť aj súčasťou vládnej koalície, pretože donekonečna vyštekovať, keď to tak poviem ľudovo, len z opozičných lavíc samozrejme nemá zmysel. Človek môže poukazovať na nejaké zlyhania, ale napokon veci sa dajú konštruktívne presadiť len z vládnych kruhov. Čo sa týka programu hnutia Republika alebo našej vízie, tak ako prvú vec chceme spraviť jednoznačne poriadok v štáte. To znamená, poviem to tak ľudovo, upratať tento bordel. Máme to dokonca aj na billboardoch ako nejaký nosný slogan, pretože momentálne veci v štáte nefungujú. Štátne funkcie ako školstvo, zdravotníctvo alebo teda bezpečnosť obyvateľov pokrívajú. No a v tom vidíme taký najväčší problém, najväčšiu výzvu v súčasnosti. Takže rozhodne by sme začali tým, že by

sme upratali bordel v štáte, aby veci začali normálne fungovať. Začali by sme ministerstvom vnútra a ministerstvom obrany, silovými zložkami. Ukončili by sme tú nešťastnú vojnu policajtov od politizovali špeciálnu prokuratúru, ktorá často je zneužívaná na politický boj, na kriminalizáciu opozície alebo prenasledovanie občanov za nejaký pomyslený extrémizmus. Potom by sme zabezpečili to, aby polícia a ozbrojené sily Slovenskej republiky v každom prípade sa sústredili na to, na čo majú, to znamená na ochranu Slovenska, ochranu slovenských občanov pred násilnosťami, pred kriminalitou, napríklad aj pred hrozbou nelegálnej migrácie. Vidíme, že na Slovensku momentálne vstupujú doslova masy nelegálnych migrantov, ktorých nikto nekontroluje a polícia namiesto toho, aby proti nim bojovala, im pomáha. To by sme určite zvrátili a určite by sme urobili aj v tejto veci poriadok. Ďalšia vec, ktorú máme v programe ako jednu z našich top priorít je obnova, alebo poviem to tak, že ozdravenie slovenského zdravotníctva. Pretože v súčasnosti naozaj ľudia sú šťastní, ak prídu do lekárne alebo prídu do nemocnice na pohotovosť a vôbec tam nejaká zdravotná sestra alebo lekár vôbec je. Ak teda, ak teda tie pohotovosti a nemocnice ešte v ich okolí na tých periférnych oblastiach mimo centier vôbec existujú. Takže zastavili by sme rušenie nemocníc, zastavili by sme rušenie pohotovostí, keď tie nemocnice, pohotovosti dokázali fungovať niektoré 20, 30, 40 rokov, my nevidíme dôvod, aby v 21. storočí nefungovali ďalej. Je to len vec nastavenia priorít, vec nastavenia samotného systému. No čo sa týka samotného zdravotníctva, tak tam by sme určite zaplárali diery, z ktorých cez zdravotníctvo odtekajú peniaze. Určite by sme chceli, aby zdravotné odvody, zákonné zdravotné odvody občanov spravovala len jedna štátna zdravotná poisťovňa, nechcú to aj súkromné poisťovne, ktoré budú možnosť poskytovať nejaké doplnkové pripoistenia alebo nejaké nadštandardné služby. Ale tá základná dostupná zdravotná starostlivosť musí byť prístupná pre všetkých občanov a nemôžu na tých zdravotných odvodoch zarábať súkromné firmy. Takže vymietli by sme tie finančné skupiny zo zdravotníctva a zdravotníctvo by sme vrátili naspäť ľuďom. Je to jedna z našich top priorít. Čo sa týka kultúrnej oblasti školstva, výchovy mladých a tak ďalej, tak tam by sme určite ako jednu z prvých vecí, z prvých vecí, urobili poriadok s mimovládnyimi organizáciami, ktoré doslova, poviem to tak trochu vulgárne, infiltrovali často štátnu správu, školstvo, kultúrne inštitúcie a vidíme, že pretláčajú aj tú nešťastnú dúhovú agendu alebo multikulti agendu na všetkých frontoch. Takže to by sme spravili v oblasti kultúry. V oblasti školstva by sme preferovali určite radšej odborné vzdelávanie pred nejakými teoretickými odbormi, a áno, jeden z našich hlavných bodov programu alebo kľúčových je zase zabezpečiť európske platy pre Slovákov. Myslíme si, že po 20 rokoch členstva v Európskej únii po 20 rokoch prijímania všetkých možných nezmyslov a byrokratických nariadení by sme konečne mali sa začať sústrediť na to, na čo sme do Európskej únie vstupovali. To znamená zabezpečiť európske platy a Európskej dôchodky konečne aj pre ľudí. Máme na to špičkovu vypracovaný odborný program, chceme vyčerpať eurofondy do posledného centu, podporovať slovenskú domácu ekonomiku, aby sme to naštartovali. Takže snád' o tom neskôr.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujeme pekne. Stihli ste to presne na štyri minúty. Tretí v poradí odpovedá Roman Michelko za stranu SNS. Nech sa páči štyri minúty.“

Roman Michelko: „No, každé voľby majú nejaký leitmotív, nejaké základné heslo. Tieto voľby sú o tom, aby sme zastavili diletantskú vládu a vládu chaosu, vládu bláznov, ego-tripov a všelijakých cvičení, ako vytieranie nosov a podobne, kde celá spoločnosť sa podvolila jednému bláznovi a psychopatovi. Toto musíme zastaviť. Čo je ale pozitívne: Slovensko má nádej iba v tom prípade, ak bude mať národnú a sociálne orientovanú koalíciu, ktorá ctí tradičné hodnoty a ktorá nezavedie jednak štát do chaosu, zároveň dá perspektívu ľuďom. Je veľmi veľa vecí, ktoré treba jasne a jednoznačne napraviť. My máme tuná, nielenže vojnu policajtov. My tu máme doslova hrubú karikatúru právneho štátu. My tu máme premotivovaného Hamrana, ktorý robí ráno výmety o štvrtéj a potom tých ľudí púšťa, čiže áno, tri veci: musí ísť dole Lipšic, musí ísť dole Čurillovci, musí naozaj nastať právny štát. Ďalšia vec. To, čo sme zažili v minulom období, bolo nepríčetné vypínanie webov bez rozhodnutia súdu na základe rozhodnutia nejakej anonymnej komisie na NBU. Treba jasne a jednoznačne povedať, že posledné hlasy na takýto absurdný paškvil dal Boris Kollár. Takže nech si ľudia dobre zapamätajú, uh, Hlavný denník ho stvo-, Hlavné správy ho stvorili a on ich potom takto zlikvidoval. Čo je verím, že ak, a teda verím, že budeme v parlamente, mňa sa často pýtajú, že ak by som mohol presadiť jeden jediný ústavný zákon, aký by to bol? Bol by to o tom, že nie je možné vypnúť akékoľvek médium bez právoplatného roz- a vykonateľného rozhodnutia súdu a verím, že minimálne Republika nám v tomto pomôže a dodá nám hlasy do ústavnej

väčšiny, či už bude v koalícii alebo nie, lebo to je absolútne zásadná vec. To čo sa dialo na Slovensku sa nedeje ani v Turecku, kde majú diktátora Erdogana. Sociálny štát. Jednoznačne treba pomôcť tým, ktorí to potrebujú je úplne absurdná ako šialená heliko-, helikoptér-meny (nezrozumiteľné) funguje teraz sociálna pomoc. Dvesto eur na dieťa dostane Cigániková, ktorá má 5000 eurový plat a potom sú ľudia, ktorí naozaj sú na tom oveľa horšie. Je to je to zase výčin jedného absolútneho šialenstva, čiže pomôcť tým, ktorí potrebujú. A samozrejme v kultúrnej oblasti je neslýchané, progresívci ukázali, ako ovládajú Bratislavu a už sme iba jeden krok aby ovládli Slovensko. To znamená zahaľovanie našich dejateľov do dúhových šálov a podobné, to sa musí skončiť. Je dobré že to ukázali, mi toto nedopustíme. Čo sa týka médií, tam je absolútna katastrofa. Dneska je vrcholný aktivizmus niektorých komerčných médií, kde novinári chodia po Slovensku zachraňovať Slovensko je to absurdné, to nemá nič spoločné s objektívnou žurnalistikou, ale absurdné sú veci aj ktoré fungujú vo verejnoprávnych médiách. Je šialené ak v 5 percentná/8 percentná strana sa dostane do médií raz za rok. To je nonsens. Čiže tam treba urobiť minimálne zákon, päť zákonov v mediálnej oblasti máme, jeden bude o verejnoprávnych médiách a je možné, že ak sa inak nebude dať, tak pôjdeme reverzným spôsobom, ako za Krajčera zlúčili televíziu rozhlas, my to môžeme rozdeliť, dáme nové rady, nové manažmenty, lebo ak sa to nedá reformovať, treba urobiť reset. No a potom je to samozrejme ďalšia vec. Dobudovanie diaľničnej siete je absurdné, že v roku 70 až 80 s tými technológiami sa urobila Bratislava-Brno-Praha, dneska nevieme, za 34 rokov urobiť diaľnicu do Košíc. Samozrejme sociálne a zdravotné poistenie. Minimálne sú niektoré oblasti v živote spoločnosti, v ktorej je nemorálne vyberať zisk a to je dôchodkový systém a je to zdravie, čiže áno, systém UNTAS. Verejné prostriedky, ktoré sú vybrané v prospech zdravotníctva, musia ísť do zdravotníctva a nie do kapias súkromných týchto. Ďakujem.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujeme pekne, štyri minúty uplynuli a posledný, v poradí štvrtý, odpovedá Marek Kotleba za stranu Ľudová strana Naše Slovensko. Pán Kotleba, nech sa páči váš priestor, štyri minúty.“

Marek Kotleba: „Ďakujem pekne. Program Ľudovej strany Naše Slovensko je jednoznačne zameraný na troch pilieroch: na národnom, na kresťanskom a sociálnom. Program je zameraný na odstránenie následkov zločinov páchaných politikmi po novembri 1989 a následne socia- aby viedol k sociálnej spravodlivosti. Tento program je obsiahnutý v našom desatore, kde jasne hovoríme o tom, čo chceme, ako to chceme spraviť. Jedným z bodov je to, aby sme donútili politikov viesť zodpovednosť za svoje rozhodnutia tak, aby vysoká politika viac nebola tým najorganizovanejším zločinom, ktorý tu pácha tieto zločiny na ľuďoch. Ďalšou vecou vidíme cestu k prosperite v rozumnom hospodárení a nie v neustálom zvyšovaní daní. Chceme, aby sme priniesli spravodlivosť ľuďom, aby jednoducho tie odvody, ktoré sú teraz, boli úplne inak nastavené. Ďalším bodom je, aby platy politikov a vysokých štátnych úradníkov boli v závislosti od minimálnej mzdy, nie od priemernej mzdy. Čiže týmto spôsobom by aj tí politici mohli trochu začať inak rozmýšľať. Chceme umožniť všetkým pracovať hlavne tým, ktorí sú dlhodobo nezamestnaní a ktorí sú dlhodobo nezamestnateľní, pretože máme tu ľudí, ktorí žijú v osadách, ktorí nemajú žiadne pracovné návyky a práve takým chceme dať možnosť pracovať v tých najjednoduchších profesiách miesto toho, aby nám takéto práce vykonávali zahraničné firmy. Vidíme, že migračná kríza je naozaj veľmi rozsiahla. Chceme ľuďom umožniť to, aby, uh, sa vedeli účinne brániť, aby sa nebáli použiť všetky možné prostriedky na ochranu svojich rodín a svojich detí, pretože migranti zaplavujú naše mestá. Nie sú to už iba prihraničné mestá, ale sú to mestá ako Banská Bystrica, Nitra, Levice. Už vidíme teraz prichádzať migrantov aj cez Poľsko, čiže v tomto jednoznačne chceme pomôcť ľuďom, aby sa mohli brániť. Uh, ďalšou vecou je výchova a vzdelávanie mládeže musíme, musíme sa opäť vrátiť k tým tradičným hodnotám, aby tá výchova bola na kresťanských a národných princípoch, pretože LGBT agenda, ktorá prechádza do škôl a oblbuje naše deti, je naozaj neúnosná. Čiže toto chceme jednoznačne, LGBTI agendu na školách zastaviť. Chceme obnoviť potravinovú hospodársku a energetickú sebestačnosť Slovenskej republiky, pretože vidíme tie vlády, ktoré tu vládli tých tridsať rokov a následne 20 rokov v Európskej únii nám neprinieslo nič, iba nám to pomohlo rozkradnúť naše naše podniky, naše poľnohospodárstvo. Ako jediná politická strana hovoríme Bruselu nie, jednoznačne sme za vystúpenie Slovenska z Európskej únie a nechceme to urobiť referendum, pretože vieme, že referendum je na Slovensku nefunkčné. Čiže v tomto máme úplne jasno. Uh. Nedopustíme narušenie územnej celistvosti Slovenskej republiky a posilíme obranyschopnosť vlasti. Jednoznačne chceme opäť, aby armáda Slovenskej republiky fungovala tak ako má, aby sa postavila na ochranu ľudí a nie, aby

bojovala pre nejaké cudzie záujmy, či už je to z Bruselu alebo z Washingtonu. Vždy budeme hovoriť, že manželstvo je zväzok muža a ženy. Nechceme to inak. Chceme, aby toto bolo zachované, aby jednoducho tieto zvrátenosti, ktoré pri- prináša nová progresívna politika neboli proste jednoducho prípustné. To je asi tak všetko. Program našej strany jednoznačne zameraný na vystúpenie z EÚ, vystúpenie NATO, ochrany občanov Slovenskej republiky pred rôznymi mimovládami, extrémistami a imigrantami.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne za vašu odpoveď páni. Prvú časť politickej relácie „Debata na telefón“ máme za sebou, dáme si pieseň, oddýchneme si a potom budeme až do 11-tej ťahať otázky od našich poslucháčov z smsiek a z mailov, a práve vy, milí poslucháči, všeobecné otázky. Otázky teda také, na ktoré môže odpovedať každý jeden kandidát, ktorý je našim dnešným hosťom v politickej relácii a komentároch „Debata na telefón“ môžete adresovať na sms číslo 0903398983, na emailovú adresu studio@frontinus.sk. Kontakty si ešte raz pripomenieme a zahráme si niečo pekné. Ja už iba doplním, že vás pozdravuje Dominik Papala spoza mikrofónu a technická spolupráca Peter Lalík.“
-zvukový predel

-hlasová informácia: „Smskujte 0903398983. Mailujte studio@frontinus.sk.“

Hudobná zložka

-hlasová informácia: „Smskujte 0903398983. Mailujte studio@frontinus.sk.“

džingel

Dominik Papala, moderátor: „Prijemné počúvanie aj 7 minút pred desiatou hodinou v nedeľu 17. 09. 2023 na frekvenciách rádia Frontinus. Prijemné počúvanie všetkým poslucháčom a my pokračujeme práve vašimi otázkami na sms čísle 0903398983 a na emailovej adrese studio@frontinus.sk. Našimi dnešnými hosťami sú zopakujem Ivan Stanovič za Vlastenecký blok. Dobrý deň.“

Ivan Stanovič: „Dobrý deň.“

Dominik Papala, moderátor: „Milan Uhrík za hnutie Republika. Dobrý deň.“

Milan Uhrík: „Dobrý deň ešte raz.“

Dominik Papala, moderátor: „Roman Michelko za stranu Slovenská národná strana, dobrý deň.“

Roman Michelko: „Dobrý deň.“

Dominik Papala, moderátor: „A Marek Kotleba za stranu Ľudová strana naše Slovensko.“

Marek Kotleba: „Dobrý deň prajem všetkým.“

Dominik Papala, moderátor: „Dobrý deň páni. Tak tentokrát budete mať už iba dve minúty na odpovedanie a my poďme na prvú otázku, ktorá prišla ku nám na mail. Dobrý deň všetkým štúdiu mám dve otázky a to sa určite budú môcť vyjadriť všetci. Sledujem Republiku a niečo mi tam nesedí. Mladá strana. No toto je konkrétne otázka na stranu Republika, takže poďme na druhú otázku. Ako je možné, že Ondrej Ďurica nemal problémy s políciou pri jeho minulosti a veciach, čo o ňom dokonca verejne vieme, keď Kotlebovcov brali kukláči dennodenne aj za úplné nezmysly, no jeho akoby niekto chránil. Mali aj ostatní takéto problémy so systémom, že by sa ich snažili umlčať? Zaujímavá otázka, úplne mimo tému, ale, uh, nedávame túto otázku. Poďme ďalej. Dobrý deň, ako chcete riešiť skorumpované súdnictvo a generálnu prokuratúru? A drahé potraviny? Poslucháč podpísaný? Nepodpísaný poslucháč. Nech sa páči dve minúty.“

Ivan Stanovič: „Poslucháč, áno poslucháč, určite tiež postrehol, že súdnictvo je skorumpované a vidíme to jasne čo sa tu deje, že kauzy, veľké kauzy sa zametajú všetky, ako sa hovorí pod koberec a tu neplatí rovnaký meter a to je práve ten spôsob, ktorý nevyhovuje väčšine občanov Slovenska, pretože spravodlivosť neplatí pre každého. Riešiť to vieme tak, že ju musíme odpolitizovať. V prvom rade odpolitizovať. My musíme začať vlastne od vrchu, musí to začať od ústavy, od ústavného súdu a všetky inštitúcie postupne takisto špecializovaný súd a prokuratúra sa musí zrušiť. Jednoducho je nevyhovujúca a je znovu treba pod- a je potrebné obnoviť vojenský súd a vojenskú prokuratúru, pretože čo sa deje v bezpečnostných zložkách? Hlavne, ktorí vyrábajú rôzne kauzy a sú chránení zločinci, a používa sa používajú sa rôzne metódy, tak to už je do neba volajúceho a toto je odraz celého systému, ktorý je potrebné zmeniť. Súdy môžeme zmeniť na základe výberových konaní. Takisto sudcovia, s určitou praxou a tak ďalej, si môžu zvoliť svojich zástupcov, ktorí budú zodpovedať, ale nielen, nielen, uh, zodpovedať písomne, ale postihy musia byť pokiaľ sa spreneverí. Či už sudca alebo prokurátor na to by bol dobrý ten vojenský súd a vojenská prokuratúra. Uh. Vieme, že v tomto období už dvakrát bola zvolaná bezpečnostná rada štátu, a boli tam podľa vyjadrení opozície, boli tam tak závažne zistenia.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujeme pekne.“

Ivan Stanovič: „Už je?“

Dominik Papala, moderátor: „Áno, už dve minúty nám uplynuli. Ďakujeme pekne, toto bol Ivan Stanovič za Vlastenecký blok. V poradí druhý odpovedá na otázku Milan Uhrík, predseda hnutia Republika. Nech sa páči.“

Milan Uhrík: „Ďakujem veľmi pekne za otázku. Iba jedným slovom sa vrátim k predchádzajúcej otázke, aby to nebolo, že nezodpovedané. Tie veci pána Ďuricu boli pred dvadsiatimi piatimi rokmi, kedy boli úplne iné zákony a odvtedy samozrejme už prešla doba, ktorá je aj premlčacia, takže nie je treba za tým hľadať nejakú konšpiráciu. Čo sa týka súdnictva a potravín, zdražovania. V oblasti súdnictva je na Slovensku skutočne katastrofálna situácia. Zoberte si, že súdnictvu dôveruje podľa európskych prieskumov len 30 percent obyvateľstva Slovenskej republiky. Desať rokov verí súdom len tridsať percent Slovákov. Treba tieto veci samozrejme riešiť a dôveru súdnictva opäť začať obnovovať. My chceme navrátiť dôveru ľudí v spravodlivosť a v právny štát, najmä tým, že chceme odpolitizovať špeciálnu prokuratúru. Chceme ju dokonca aj zrušiť, vrátiť naspäť pod generálnu prokuratúru, lebo táto prokuratúra bola vždy, aj za pána Kováčika, ale teda aj za pána Lipšica viac zdrojom prenasledovania politickej opozície a kriminalizácie občanov za extrémizmus, ako bojom, skutočne, za nejaký právny štát alebo za spravodlivosť. Tak isto si chceme posvietiť aj na špeciálny trestný súd, pretože nie je možné, aby tie prepojenia medzi niektorými sudcami a novinármi boli až tak intenzívne. A my sami sa pýtame, že čo je vlastne za tým. Čo sa týka potravín potravinovej sebestačnosti, tak rozhodne chceme, aby sa potravinová sebestačnosť zvýšila. Pretože kým za minulej vlády sme dovážali sedemsto kamiónov potravín denne, dnes je to až 1300 kamiónov potravín denne na Slovensko. Chceme zastropovať obchodné prirážky reťazcov na maximálne štyridsať percent, aby nezneužívali potravinárov prvovýrobcov a garantovali dostupné ceny potravín pre všetkých občanov. Chceme znížiť DPHčku na širší sortiment základných potravín, aby boli tie potraviny dostupné aj pre dôchodcov a najmenej zarábajúcich, najslabšie zarábajúcich ľudí. Chceme podporiť domáci chov, predaj z dvora. Mladým farmárom, umožniť lepšie farmárčiť alebo teda obrábať pôdu scelovaním pozemkov, aby tie pozemky neboli tak dodrobené a chceme takisto trošku pozrieť aj na tie obchodné reťazce, aby obchodné reťazce na 500m štvorcových schvaľoval štát, pretože v súčasnosti si zahraničné reťazce vyberajú tie centrá miest, ale potom tie periférie nemá kto obsluhovať a tam sú tie potraviny drahšie.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujeme pekne. V poradí tretí odpovedá Roman Michelko za stranu Slovenská národná strana. Nech sa páči.“

Roman Michelko: „Najprv k cene potravín. Najjednoduchšie je skrátka s daň- presne určiť marže, ktoré môžu mať potravinári, respektíve obchodníci, aby naozaj nemohli byť niekedy 50, 60, 70 percentné. Čiže to je, plus samozrejme podpora domácej výroby, potravinová bezpečnosť a potravinová samostatnosť, teda sebestačnosť. No a teraz poďme ale k podľa mňa oveľa, nie že oveľa vážnejšej, ale takej výkričnejšej téme a to je katastrofálna situácia v justícii. Tak predovšetkým je absurdné, ak človek s tak kolosálnym konfliktom záujmov ako je Lipšic, je šéf špeciálnej prokuratúry. Pri tom tá jeho previerka, ale že extrémne smrdí. Ďalšia vec, pätnásteho sme sa dozvedeli o nepredstaviteľných veciach, ktoré sú na, uh, NAKE a takisto Úrad inšpekčnej služby je v podstate kontaminovaný ľuďmi, ktorí tam vôbec nemajú byť. To čo robil Ďurka, že Tigra briefoval. Vôbec celý systém kajúcnikov je úplná katastrofa, to je totálne karikatúra právneho štátu, čiže toto sa musí zrušiť. Uh, Ďurka mal byť okamžite daný do kolúžky, ako aj tí Čurillovci, ktorí skrátka hrubým spôsobom ohýbajú právo. Uh, tie sexuálne násilie na Santusovú, mobbing, bossing a všetky tie veci, keď človek toto počúva, tak to je absurdné kam a do akých dien alebo kde, kde sa prerazila vlastne naša justícia. A samozrejme extrémne aktivistický Hamran, ktorý nedokáže absolútne nič okrem robenia, uh, podlých ťahov na politickú zákazku. Nie je možné podľa neho ochrániť naše hranice, ale likvidovať opozíciu, na to je úplne, že nažhavený a robí. Neexistujú také podlosti a špinavosti, ktoré by tento človek neurobil. Čiže toto sú jasné veci, treba to rozbiť, zničiť, vymeniť.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujeme pekne, a ako posledný odpovedá v poradí Marek Kotleba za Ľudovú stranu Naše Slovensko. Nech sa páči dve minúty.“

Marek Kotleba: „Ďakujem pekne. Povedzme si rovno, že demokracia na Slovensku je len taký nejaký smiešny pojem, pretože vidíme, ako sa tu ohýbajú zákony a vráťme sa aj do krátkej minulosti, kde vlastne v roku 2016 konkrétne 25. 10. Smer spolu s SNS prijali novelu trestného zákona, kde vlastne

začali stíhať ľudí za to, ak mali napríklad nejaký iný názor. Dajme tomu na LGBTI komunitu a povedzme si, že bol to práve Smer a SNS, čiže potom Smer a SNS vytvorili NAKU. Vytvorili nejakého džina, ktorý im teraz ušiel z fľaše a teraz sa tomu divia. My sme vždy jasne hovorili, že NAKA nebol policajný orgán len tak. NAKA bola vždy politickou políciou tak isto ako to robila za čias vlády Smeru a SNS. Tak tak isto to robí aj táto vláda, len vtedy sa o tom tak nehovoril, pretože vtedy NAKA prenasledovala ľudí za trestné činy, ktoré boli absolútne nejaké vymyslené, pretože sami si schválili zákony, ktoré boli zamerané akože na extrémistov. Ale, tieto zákony boli tak nastavené, že tie je tak možné ešte teraz ohýbať, že na základe nejakého tvrdenia alebo nejakého, nejakého len, uh, hovoreného slova môžu všetky stíhať a ten občan sa nemôže chudák ani brániť, pretože znalecké posudky sú niekedy viac ako svedectvo nejakého človeka, ktorého napríklad NAKA alebo špecializovaný trestný súd obviní. Čiže my sme jednoznačne za to, aby NAKA bola zrušená, takisto špecializovaný trestný súd a špeciálna prokuratúra. My nevidíme v tom, aby politická polícia prenasledovala ľudí za ich nejaké politické názory alebo vyjadrenia.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne za vašu odpoveď páni a my poďme na druhú otázku: dobrý deň, jednoduchá otázka, patríme svojou podstatou na východ alebo na západ? Ďakujem za odpoveď. Poslucháčka Maja, podpísaná. Ivan Stanovič za Vlastenecký blok ako prvý. Vaše dve minúty nech sa páči.“

Ivan Stanovič: „Tak naša spoločnosť je rozdelená. Občania, by som povedal, v drvivej väčšine sú orientované na východ, politici, ktorí sú pri moci, sú orientovaní na západ a toto je obraz celej spoločnosti, že mýlení sme médiami, mýlení sme médiami, vymývanie mozgov. Ja by som povedal, že my patríme do strednej Európy, do stredu Európy a preto by sme mali politiku robiť takú, aby aj to postavenie naše tu zodpovedalo. Obchodovať s každým jedným, politicky viesť dialóg s každým jedným a vtedy môže byť Slovensko suverénnym štátom, keď toto dokážeme. Orientovať sa špeciálne na jedného je zlé. Veľké- my máme návaznosti počas tých štyridsiatich rokoch, čo sme boli pod sovietskou nejakou, uh, pod sovietskym krídlom máme tie návyky také, že sú nám blízko. Ten východ nám je blízko, ale skutočne, uh, aj oprávnené, pretože suroviny a tak ďalej, od ktorých sme závislí a lacné suroviny môžu pomôcť slovenským občanom a vôbec slovenskej ekonomike. Takže ja by som sa od východu absolútne nevzdával. Práve naopak je, čo najskôr sa s nimi zblížiť tak, aby sme obnovili staré dobré časy a lebo z- zo západu nemáme čo čerpať, nie sú tam suroviny. Vidíme, ako ich nakupujeme teraz, čiže to všetko dobré, čo sme mali, zlou politikou, by som povedal, proti štátnou politikou, proti záujmom Slovenskej republiky, proti záujmom občanov sme sa orientovali príliš na západ, čo škodí Slovensku absolútne. Toto sa musí zmeniť. Bol by som rád, keby sa to zmenilo po voľbách hneď.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujeme pekne, toto bol Ivan Stanovič za Vlastenecký blok. Pokračuje Milan Uhrík, predseda hnutia Republika. Nech sa páči.“

Milan Uhrík: „Áno. Veľmi dobrá otázka, ale myslím si, že všetci sa tu budeme asi zhodovať ako tu dnes sedíme, že Slovensko patrí do strednej Európy jednak mentálne a jednak aj reálne geograficky. Slovensko patrí do Európy, to si povedzme na rovinu. My nie sme v Afrike, nie sme v Ázii ani v Južnej Amerike. Slovensko je Európska krajina a tak k tomu treba aj pristupovať. Hnutie Republika razí a chce raziť vyváženejšiu a neutrálnejšiu zahraničnú politiku v porovnaní s predchádzajúcimi vládami, ktoré tu boli doposiaľ. To znamená, že sme za budovanie dobrých vzťahov aj s východom aj so západom a aj so severom aj juhom. Skrátka nehľadať vo svete hrozby nehľadať nepriateľov, ale hľadať obchodné príležitosti pre slovenský priemysel, pre slovenský obchod a pre slovenských občanov. Zabezpečiť slobodu cestovania na dovolenky, na výlety, za prácou a tak ďalej. Čo sa týka takej ideologickej orientácie, tak ja si myslím, že aj ideologicky patríme do strednej Európy. Slovensko nie je vyslovene západ, ale zase nie sme ani nejaký pravoslávny, ťažký východ. Slovensko patrí do strednej Európy. Nepotrebujeme slepo nasledovať všetky trendy, ktoré sa na nás valia zo západu, máme vlastný zdravý rozum. Vieme, čo je dobré to, čo je na západe dobré, z toho sa poučme. To čo je zlé, toho sa vyvarujeme. To isté hovoríme samozrejme aj o východe. Čo sa týka Európskej únie, tak my sme kritici Európskej únie v tom duchu, že odmietame ten politický nátlak Bruselu. Chceme, aby sa to vrátilo naspäť k tej pôvodnej myšlienke a hospodárskej spolupráci k slobode cestovania, slobode obchodovania. To čo je prospešné pre ľudí, to, čo všetci oceňujeme alebo oceňujú, pokiaľ to teda nie je zneužívané proti Slovensku. Čo sa týka Severoatlantickej aliancie a tej vojenskej politiky, tak tam sme zástancovia neutrálnejšieho prístupu. Nechceme, aby bolo Slovensko zaťahované do cudzích konfliktov, do cudzích vojen, aby sme sa stali súčasťou nejakého problému vo svete, ktorý s nami nesúvisí, ktorý sme nespôsobili a nevidíme

dôvod, prečo by sme Slovensko do toho mali zahať. Veľkú víziu a veľký potenciál vidíme takisto v krajinách BRICS-u to znamená krajinách Ruskej federácie, Číny, Indie a rozvíjajúcich sa krajinách v celom svete. Tam sme za to za prehĺbenie spolupráce, za hľadanie príležitostí a dobrých vzťahov.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujeme pekne, v poradí tretí odpovedá Roman Michelko za Slovenskú národnú stranu. Pán Michelko, nech sa páči.“

Roman Michelko: „Áno. Slovensko, ako bolo povedané, je stredoeurópska krajina. Slovensko má, na rozdiel od mnohých iných našich susedov, všetko iné, nie rusofóbne, teda obyvateľstvo. Druhá vec je, že extrémny rozdiel medzi politickými elitami, alebo skôr by som povedal pseudo elitami, lebo to naozaj, že to nemá nič spoločné, a bežnými ľuďmi. Uh. Základom, uh, našej politiky má byť v podstate to, že nebudeme pochlebovať nikomu ani Washingtonu, ani Bruselu, ani Moskve. Národno-štátne záujmy, každý normálny politik, alebo politik, ktorý má guráž a má schopnosť hájiť ich, by mal uprednostňovať vlastný národ, vlastný štát. Do istej miery môže byť takýmto vzorom Viktor Orbán, ktorý naozaj môže byť za fackovacieho panáka v Európskej únii, ale urobí pre všetko preto, aby maďarskí občania mali čo najviac zo suverenity a presadzovali ich záujmy na úrovni Európskej únie, v rámci možností. Uh, čo sa týka, uh, budúcnosti, tak samozrejme, uh, treba fungovať na základe takzvaných všetkých kompasov. Všetky svetové strany, uh, nesmieme sa dostať do područia a byť nejakým, uh, nástrojom, uh, nejakých politik. Sebavedomie jednotlivých politikov je veľmi dôležité. Schopnosť zastat sa svojho národa, schopnosť použiť veto, schopnosť nedopustiť, aby veto bolo zrušená, lebo toto je vlastne téma najbližších 5 rokov, kedy sa bude snažiť o federalizáciu politiky. Takže Slováci sú normálni, majú to v srdci na rozdiel od ich politických reprezentantov v poriadku. Majú to v poriadku v hlave a je ešte iba na voľbách, či budú mať reprezentáciu, za ktorú sa nemusia hanbiť.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujeme pekne a v poradí posledný na túto otázku odpovedá Marek Kotleba za Ľudovú stranu Naše Slovensko, nech sa páči.“

Marek Kotleba: „Ľudia musia konečne začať súdiť politikov, nie podľa reči, podľa billboardov a podľa sloganov, ale podľa toho, ako konajú, pretože vidíme teraz, že keď idú voľby, tak tí politici jednoducho idú na tú stranu, kde im to viac vyhovuje. My v Ľudovej strane Naše Slovensko sme jednoznačne za vojenskú neutralitu. Chceme vystúpenie z NATO, nechceme, aby naši vojaci chodili na zahraničné misie a bojovali a strácali životy za niekoho iných- za nejaké iné záujmy iných mocností, napríklad Washingtonu, alebo po hospodárskej strane zo strany Bruselu, pretože vidíme, že všetky tie vlády, ktoré tu boli od toho 93. roku bojovali iba za Brusel a Washington. Aj keď teraz vidíme, napríklad Slovenskú Národnú Stranu, ako zrazu ide hovoriť niečo proti NATO a proti, proti Bruselu, tak sa len pozrime na tie veci, ktoré dokázali spraviť a nie je to až taká dávna história, pretože napríklad v roku 2018 a 2019 hlasoval Smer a SNS za provokačné vyslanie vojakov na ruské hranice na cvičenie NATO. Čiže proti tomuto my sme jednoznačne. Ďalšia vec je opäť Smer, SNS hlasovali za rozširovanie NATO o Čiernu Horu. Ďalšiu vec máme Slovenská národná strana bola v Pellegriniho vláde v čase, keď v roku 2018 súhlasila s predĺžením protiruských sankcií. Čiže my sa pozeráme na každú jednu svetovú stranu. Nechceme, aby sme jednoducho boli ovládaní, ako sme doteraz z Washingtonu a z Bruselu. Čiže vojnová neutralita, vystúpenie z NATO, vystúpenie z Európskej únie.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne za vašu odpoveď a my poďme na ďalšiu otázku v poradí a to konkrétne: Dobrý deň, chcela by som sa opýtať, ktorá strana nám zabezpečí mier, nedovolí vojnu s Ruskom a zbaví nás vazalstva Bruselu a NATO? Nech sa páči, ako prvý odpovedá Ivan Stanovič za Vlastenecký blok.“

Ivan Stanovič: „Tak určite by to bol Vlastenecký blok, pretože my sme tri roky bojovali na uliciach proti tejto vláde, vlastne bývalej vláde, ktorá tu bola. Proti všetkým opatreniam chránili sme, chránili sme Ústavu Slovenskej republiky. Bránili sme slobody a práva občanov Slovenskej republiky. Boli sme to my, generál- občania alebo ľudia, ktorých sme sa pozbierali a na uliciach bol to občiansky generálny štrajk. My sme sa postavili do protestov do čela protestov, za mier a samozrejme tu jednoznačne dávame stanovisko, že boli by sme to my, ktorí by sme sa alebo budeme garantovať to, aby z Ruska sa nestal nepriateľ. Práve naopak, musíme to otočiť, aby Slovensko a Rusko boli priatelia. Tá politika naša je jednoznačná, čiže my sme vždy stáli na strane mieru, na strane občanov a národno-štátnych záujmov. Absolútne sa nezdíelame s tým, čo tu bolo doteraz a dúfam, že už to aj skončí, že to tu už nikdy nebude. Ale pred chvíľou, tak ako aj Marek povedal, Kotleba, politici teraz majú riešenie, ale nuž pozrime sa skutočne pravde do očí, kto čo rozprával a kto ako hlasoval. Toto je dôležité pre občanov, aby si vybrali

tých, ktorí aj chcú niečo spraviť, aj keď nevládli. My sme vo vláde neboli, ale na základe toho sme vytvorili záchranný program pre Slovensko, ktoré už čerpá, teda ako do veľkej väčšiny programu aj Ľudová strana Naše Slovensko. Pellegrini si z toho zobral, Slovenská národná strana, ale aj Republika má niečo, čiže som spokojný, že ten program je, ale treba to zrealizovať. Zrealizovať. Ale mier dosiahneme len vtedy, keď sa nebudeme šprtať proti Rusku. Rusko je veľmoc, to si musí každý uvedomiť. Rusko je schopné zničiť celý svet a toto my chceme podporovať, aby sme nezabránili vojnovému konfliktu. Takže pokiaľ budeme stále štučať do toho medveďa, raz ten medveď zaútočí.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne, dve minúty uplynuli a ako druhý v poradí, odpovedá predseda za hnutie Republika, pán Milan Uhrík. Nech sa páči.“

Milan Uhrík: „Ďakujem za otázku. Ktorá strana zabezpečí mier? Ak dovolíte, v úvode by som odpovedal protioptimistickou alebo proti odpoveďou: ktorá strana mier určite nezabezpečí? Určite mier nezabezpečí nejaký Jaroslav Naď a jeho strana Demokrati, ktorí majú v programe ešte väčšie angažovanie sa vo vojne na Ukrajine, ešte väčšiu pomoc Zelenskému, ktorý by, ako povedal ešte vtedy bývalý premiér Heger mne osobne na výbore pre európske záležitosti Národnej rady Slovenskej republiky, neváhal poslať slovenských chlapov, slovenských chlapcov na Ukrajinu, keby to západ požiadal. Takže títo ľudia určite mier nezabezpečia. Určite mier nezabezpečí Progresívne Slovensko, Šimečka, Bihárová, Poliačik, ktorí slepo nasledujú všetko, čo Brusel alebo Washington povie, pretože ich politika naozaj nie je objektívna a nie je vyvážená. Čo sa týka toho, že kto mier zabezpečí, tak myslím si, že zase sa tu asi všetci zhodujeme a hnutie Republika si cení teda aj voličov iných strán, ktorí rozmyšľajú podobne a vnímajú tú situáciu rovnako. Treba začať robiť vyváženú a rozumnú zahraničnú politiku, nehľadať hrozby a snažiť sa aj s tou Ruskou federáciou robiť normálne. My sme presvedčení, že mier v Európe bude len vtedy, ak sa v Európe vytvorí nová bezpečnostná architektúra, ktorá bude zohľadňovať aj záujmy východných štátov, aj záujmy Ruskej federácie, pretože bez Ruska mier v Európe jednoducho a skrátka nebude. Nemôžete ignorovať slona v miestnosti. To sa jednoducho nedá. Hnutie Republika má v tomto veľmi pragmatický, veľmi racionálny postoj. Sme naozaj za obnovenie dobrých vzťahov aj s východnými štátmi. Ja sám v európskom parlamente som dlhodobo roky hlasom, myslím si, že takého racionálnejšieho prístupu. Nikdy som nehlasoval za žiadne ani protiruské, ani protičínske, ani proti nejaké iné uznesenie. Vždy som bol za to, že Európa sa má starať o seba, o svoje problémy a nie robiť policajta, mudrovať všetkým ostatným štátom po celom svete. Chceme zrušiť hospodárske sankcie, nevedú k cieľu zbytočne len eskalujú situáciu. Takisto sme za obnovenie aj diplomatických normálnych vzťahov s Ruskou federáciou a aj s inými východnými štátmi.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujeme pekne. V poradí tretí odpovedá Roman Michelko za stranu SNS. Nech sa páči, váš priestor dve minúty.“

Roman Michelko: „No najprv by som zareagoval na, uh, spolu rečníka v dvoch krátkych tázach. Tak prvá základná vec v roku 21, kedy začala vojna na Ukrajine, SNS-ka bola mimoparlamentná, takže nemohla žiadne sankcie odobrovať. Ak sa hovorí o tie sankcie čo boli po roku 14 tak v poriadku, ale vtedy ani Orbán nedokázal zavetovať, žiadna Európska krajina. To znamená, že v podstate áno, nemali sme nejakých akože tak silných politikov silnejších ako je napríklad Orbán. Potom terminologická záležitosť, neutralita. Neutralita je garantovaná. Treba si jasne povedať na to, aby Slovensko mohlo byť neutrálne, musia nejakej veľmoci garantovať jej neutralitu. Ak taká garancia nie je, vola sa to nezúčastnenosť, to znamená, že nie je v žiadnych vojensko-politických blokoch a samozrejme je tuná možnosť dať referendum o otázke, či by sa vyzbieralo dosť ľudí a či by prišlo hlavne, lebo to je to podstatné. A teraz čo sa týka mieru. Cyril Svoboda, bývalý minister zahraničných vecí Česka a šéf diplomatickej akadémie raz veľmi v náhlom pomätení zmyslov, respektíve pravdy a povedal, že celý západ si samozrejme veľmi praje, aby Ukrajina vyhrala, ale ešte oveľa, oveľa viac si praje, aby sa našla dohoda na to, aby sa už táto nekonečná vojna skončila. Moja, môj odhad je taký, že táto vojna bude ešte mnoho, mnoho mesiacov, možno rokov, ale nakoniec tak či tak sa bude musieť skončiť nejakým ťažkým krvavým kompromisom, pretože neexistuje sila, ktorá by jednoznačne vyhrala jednu alebo druhú stranu. Otázka či to bude rok, 2, 3, 5 alebo koľko na Cypre je konflikt už päťdesiat rokov, aj keď tam je zmrazený. Čiže ja verím a dúfam, že nebude to eskalovať, že príde únava a potom chladné hlavy. Bolo by veľmi vhodné, ak by politici nebalamutili ľudí a povedali im tak pravdu, aká je, a pravda je taká, že toto nebude vojna s jasným víťazom. Toto bude len ťažký kompromis.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujeme pekne, toto bol Roman Michelko za SNS a ako posledný na otázku odpovedá Marek Kotleba za stranu Ľudová strana...“

Marek Kotleba: „Zareagujem veľmi krátko, ja som hovoril o roku 2018, keď, Slovenská národná strana v čele s pánom Dankom bola vo vláde čiže hovoril som o tom roku, keď predlžovali ruské sankcie. Druhá vec, uh, vojna na Ukrajine nie je naša vojna, my nevidím, nevidím zmysel v tom, že my budeme Ukrajinu podporovať vojensky, pretože takýmto spôsobom sme my zatiahnutí do vojny. Veľký rozdiel je, či je pomoc humanitárna alebo vojenská. Vidíme teda, že ťažká technika ide od nás na Ukrajinu a popritom naši ľudia, naši dôchodcovia, študenti aj normálne zamestnaní ľudia tu naozaj prežívajú. Čiže v tomto nevidím absolútne žiadny význam. My sme za to, aby sme najprv pomohli ľuďom na Slovensku a keď ľudia na Slovensku sa budú mať dobre, potom môžeme pomáhať inde. A čo sa týka toho vystúpenia NATO, z NATO, ja hovorím stále o tom, že práve vystúpenie Slovenska z NATO môže priniesť mier, pretože ako vidíme, Ruskú federáciu americké vojská alebo vojská NATO obklúčili z každej jednej strany a takisto my sme súčasťou Severoatlantickej aliancie, čiže my sme tiež. My sme pri Ukrajine. Ukrajina je pri Rusku, čiže my sme prvou nárazníkovou zónou, ak by prišlo k nejakému väčšiemu konfliktu. My chceme v prvom rade ochrániť Slovákov, ľudí žijúcich na Slovensku, aby žili v pokoji a v mieri, aby sa nemuseli obávať toho, či tu budú vyrastať americké základne, či sem budú prichádzať americkí vojaci, alebo aj iní vojaci z aliancie.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne za vašu odpoveď, páni, a my podme na ďalšiu otázku a na ďalšie kolo. Dobrý deň, chcem sa spýtať hostí ako konkrétne bojujú alebo čo robia proti nelegálnej migrácii? A zároveň pod otázkou: ako financujú politické kampane? Chcete to rozdeliť do dvoch otázok, do dvoch kôl aj s tým financovaním, alebo dáme to do tých dvoch minút obidve?“

Roman Michelko: „Asi by som dal do jednej, neviem či...“

Dominik Papala, moderátor: „Páni?“

Marek Kotleba: „Podľa mňa... Ja by som to rozdelil a dajme, dajme možno len že by sme dali minútku na každú.“

Dominik Papala, moderátor: „Do jednej. Dáme to teda do jednej otázky, nech sa páči. Proti nelegálnej migrácii ako bojujete? Ako financujete svoje kampane? Nech sa páči, dve minúty, Ivan Stanovič za Vlastenecký blok.“

Ivan Stanovič: „My proti nelegálnej migrácii velice nemôžeme nejak bojovať extra, pretože my môžeme na to len poukázať, poukázať protestom a tak ďalej. To sme robili už pred rokom aj pol, keď sme organizovali protesty a upozorňovali na nelegálnu migráciu. Či už to bolo v kútoch, alebo aj v ďalších mestách. A teraz aj niektorí ľudia z nášeho hnutia sa zúčastňujú a sledujú situáciu priamo v teréne, čo sa robí. Hm, tak isto čo sa týka migrácie, tlačíme aj na to, aby ľudia poznali pravdu. Kto vlastne zapríčinil a spôsobil tento stav migrácie? Kto sa k tomu zaviazal, koľko, o koľkých, o akých počtoch vlastne Slovenská republika prijala rozdelenie migračnej politiky a toto sú veci, ktoré my z ulice nikto neovplyvníme tu, pokiaľ sa nezmení niečo vo voľbách, potom len anarchia môže nastať. A čo sa týka financovania politickej strany, my tu máme takú najchudobnejšiu, dá sa povedať, skladáme sa na financovanie. My tie zdroje nemáme, všetko si robíme z vlastných zdrojov a možno preto aj nás nie tak vidieť, nie je nás vidieť na billboardoch. Keď sa pozriem na kolegov sú po celom Slovensku vymiešaný my sme neni, takže my načo máme to máme a vlastne to je len Facebook a, uh, drobný článok a nahrávky nejaké to je celé.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne za vašu odpoveď. Ako druhý pokračuje predseda hnutia Republika, pán Milan Uhrík. Nech sa páči, vaše dve minúty.“

Milan Uhrík: „Ďakujem pekne. Čo sa týka migrácie, hnutie Republika veľmi tvrdo vystupuje proti migračnej politike už celé roky. Dlhodobo aj môj postoj súkromný určite poznáte, tvrdo proti imigrácii aj v Národnej rade Slovenskej republiky, predtým aj v Európskom parlamente, aj na uliciach. Proste všade. Boli sme teraz na proteste v Gajaroch, podporili sme občanov na uliciach. Ideme teraz zajtra v pondelok robiť ďalší protest do Veľkého Krtíša, kde je takisto veľmi vypuklá situácia. Ľudia sa jednoducho boja. Podporujeme schôdze Národnej rady Slovenskej republiky, takisto nasledujúci týždeň sa chystá ďalšia schôdza, kde naši poslanci budú prítomní, vyzveme vládu, aby konala proti nelegálnej migrácii, aby tvrdo zakročila. Zúčastnili sme sa každej schôdze, podporujeme všetky riešenia, ktoré vedú k potlačeniu tejto migračnej krízy. No a takisto bojujem proti migrácii aj na úrovni Európskeho parlamentu som asi jeden z mála, ak nie teda jediný europoslanec, ktorý tvrdo kritizuje migračnú

politiku a ktorý napríklad aj hlasoval proti tomu novému pripravovanému imigračnému paktu, pretože neviem, či ľudia vedia, ale pripravuje sa nový migračný pakt Európskej únie, ktorý je náhradou za tie neúspešné imigračné kvóty z 2015 a podľa toho nového migračného paktu, by každý štát musel, podľa nariadenia Európskej komisie, migrantov buď prijať alebo zaplatiť za nich pokutu 20 000 € za jedného a zaplatiť im cestu domov. Čiže šialený nápad, ktorý jednoznačne odmietame. A priznám sa, že nerozumiem prečo kolegovia zo Smeru hlasovali v Europarlamente za to, aby sa pokračovalo v rokovaní o tomto migračnom pakte, keď teda na Slovensku deklarujú, že ho tiež odmietajú. Ale teda to je otázka skôr na nich. Čo sa týka samotného financovania našej kampane, tak my si kampaň platíme z vlastných peňazí. Respektíve teda z vlastných pôžičiek. Ja som pred dvomi rokmi povedal našim poslancom aj takým členom strany vo vedení, aby sa pripravili na to, že skôr či neskôr prídu predčasné voľby a my budeme musieť byť schopní vyfinancovať si tú kampaň z vlastných pôžičiek. Čiže šetrili sme 2-3 roky každý z našich poslaneckých platov. To sme poskytli hnutiu. V rámci možností tú kampaň robíme ako sa dá.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne za vašu odpoveď a, uh, v poradí tretí odpovedá Roman Michelko za stranu Slovenská národná strana. Váš priestor dve minúty, nech sa páči.“

Roman Michelko: „No, rovnako ako poslanci Republiky aj traja poslanci, ktorí sa hlásia k SNS, vždy podporili ich mimoriadne schôdze. Teraz bude budúci týždeň. Cieľ je jednoznačný, zaviazať vládu, aby uzavrela hranice. Takže v tomto niet pochyb. Uh, čo sa týka kampane, tam je to úplne jednoznačné. Strana získala peniaze za voľby a všetky, všetci kandidáti peniaze, ktoré chcú dať na kampaň musia poslať na transparentný účet, kde je absolútne presné a jasné každá- každý cent, každé euro kde ide na akú vec, či je to billboard, či je to nejaká reklama, či je to Facebook a tak ďalej. Takže tam naozaj, ako to čo robí Transparency International je úplne že akože na smiech. Ja si myslím, že najtransparentnejšia kampaň aká vôbec môže byť, lebo naozaj jediné euro nejde mimo transparentného účtu. Určite ten limit 3 milióny nedáme, pretože toľko peňazí SNSka nemá. No a ešte sa vrátim teda k postoju k migrácii. Je to fatálne zlyhanie súčasnej vlády. Veľmi tvrdo to kritizujeme. Hamran mal v sekunde dať a abdikáciu, keď povedal tie bludy, že treba, neviem, 130-tisíc vojakov alebo policajtov. Jednoducho je to človek, ktorý je absolútne diletantsky, ktorý dokáže robiť veci len na politickú objednávku. Ako policajt absolútne zlyháva. Zúfalstvo tejto vlády je tak transparentné, tak jednoznačné. Taká tá šialená neschopnosť, že hádam ľudia pochopia. Uh, je fajn, že je to finále kampane. Je fajn, ak by ľudia pochopili ku komu sa Ódorova a Čaputovej vláda hlási a kto je zodpovedný za jej fatálne, permanentné zlyhávajú. Uh, to čo sa deje dnes nie je náhoda, ale samozrejme každá normálna vláda, ktorá háji záujmy občanov by s tým vedela urobiť poriadok.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujeme pekne. Posledný na otázku odpovedá Marek Kotleba za stranu Ľudová strana Naše Slovensko. Nech sa páči, dve minúty.“

Marek Kotleba: „Musíme si jednoznačne povedať a nemusíme sa to vôbec hanbiť povedať, že ide o riadenú migráciu, pretože rôzne migračné tábory v Grécku sú zrušené a tí migranti z tade zmizli zo dňa na deň, a prichádzajú na Slovensko. A musíme si povedať aj to, že keď vláda dokázala počas covid fašizmu obmedzovať nielen hranice Slovenskej republiky, aj okresy, prečo to nedokáže teraz? My sme za jednoznačné zavedenie kontrol na hraničných prechodoch aj na celej čiare medzi Maďarskom a Slovenskom. Ale, vidíme teda, že migranti prichádzajú aj z Poľskej strany, čiže my nevidíme zmysel v tom, že budeme stále prisluhovať Európskej únii a Európska únia nám bude nariaďovať, koľko migrantov máme prijať. My jednoducho zatvoríme hranice a vybavené, zo dňa na deň. Ja v tom nevidím žiadny problém. Ľudová strana Naše Slovensko pravidelne monitoruje tieto hraničné prechody a verte mi, keby všetky politické strany, ktoré o migračnej kríze hovoria, poskytli svojich členov, ktorí sú chlapi, ktorí ešte majú gule, ktorý vedia sa postaviť za svoje rodiny a za budúcnosť Slovenska, tak samotní občania by dokázali takéto hranice ochrániť, pretože my v Ľudovej strane Naše Slovensko nehovoríme o tom iba na Facebooku, v televízii a v parlamente, ale my sa jednoducho vieme postaviť za ľudí, vieme ísť do ulíc a vieme pomôcť týmto ľuďom tak, ako sme pomáhali vlakových hliadkach, tak ako sme poukazovali na migračné tábory, či už sú to v Krtíši, predtým to bol v Komárne alebo na Záhorí. Čiže my vieme ľuďom pomôcť, vieme ísť do ulíc, vieme sa spojiť. Takisto teraz plánujeme hliadky v Banskej Bystrici, pretože migranti tam obmedzujú už ľudí na niektorých sídliskách, čiže mi rázne zakročíme. Čo sa týka financovania, financujeme kampaň aj zo svojich prostriedkov aj zo štátneho rozpočtu, nakoľko

sme ako strana získali prostriedky na túto činnosť, ale niektorých- niektoré strany vidíme, že majú oveľa masívnejšiu kampaň s nejasným financovaním.“

Dominik Papala, moderátor: *„Ďakujem pekne. A my poďme, páni, na ďalšiu otázku. Niektorí novinári sú veľmi iniciatívni v neprospech opozície, viď Matovič. Česi podali informácie pravdivo a nie zostrihané v neprospech opozície. Čo teda budete robiť s takýmito novinármi? Nie sme slepi. Nepodpísaný poslucháč alebo poslucháčka. Za Vlastenecký blok a dve minúty, Ivan Stanovič. Nech sa páči.“*

Ivan Stanovič: *„Tak každopádne na Slovensku musí nastať nejaká normalizácia, pokiaľ by to vyhrali pronárodné alebo proslovenské strany tieto voľby. Skutočným záujmom by malo byť normalizovať stav spoločnosti. Doslovne si to vyžaduje deratizáciu celej spoločnosti, lebo to, čo nám tu robia niektorí novinári, mimovládne organizácie, televízie, to je naďalej neúnosné. Ovplyvňujú voľby na Slovensku dokonca, uh, nielen voľby, ale aj súdnu moc. Všetko to tu riadia novinári, mimovládne organizácie a hovorím, tá deratizácia tu je nevyhnutná. Skutočne, bez toho sa nepohne Slovensko dopredu, lebo všetko je založené na podvodoch a klamstvách. To čo sa tu podsúva, tak aj voľby dnes už dá sa povedať viac menej o voľbách možno rozhodnuté až, vďaka novinárom, až nepríde k nejakému takému stavu, že voľby budú zmanipulované.“*

Dominik Papala, moderátor: *„Ďakujeme pekne. Ako druhý odpovedá, uh, pán Milan Uhrík, predseda hnutia Republika. Pán Uhrík, nech sa páči, vaše dve minúty.“*

Milan Uhrík: *„Ďakujem. Objektivita médií, hlavne tých veľkých médií na Slovensku, je skutočne vážny problém. Ľuďom sa nedostávajú objektívne informácie, dostávajú sa im často tendenčné správy. Namiesto spravodajských informácií tu máme komentáre alebo podsúvanie nejakých názorov moderátorov, alebo tých redaktorov jednotlivých médií a proste tendenčné informovanie. Čo sa týka našich plánov, že ako tomu chceme zabrániť, alebo ako to chceme do budúca napraviť, aby ľudia mali to právo na informácie, aby videli aj iné informácie a mali objektívne- objektívny prehľad, tak rozhodne chceme podporiť pluralitu médií. Chceme garantovať slobodu slova. Skutočnú slobodu slova. Pozor nehovorím absolútnu slobodu slova, lebo absolútna sa garantovať nedá. Totižto musí byť zákonom napríklad zakázané publikovanie, zverejňovanie nejakých pedofilných fotiek alebo výziev na vraždenie, alebo nejakých teroristických výziev. To sú veci, ktoré musia byť stále zákonom obmedzované, ale čo sa týka politických názorov, politického presvedčenia alebo komentárov postojov, tam musí byť v tejto oblasti úplne absolútna garantovaná sloboda slova. Chceme zachovať a ochrániť tak isto slobodu slova pre alternatívne, takzvané alternatívne médiá, ktoré robia názorovú protiváhu proti tým mainstreamovým, často tendenčným, médiám. Čiže v každom prípade zakázať cenzúru a pomôcť, alebo vytvoriť prostredie pre alternatívnu politickú a mediálnu scénu, aby mohla pôsobiť. V našom programe je tak isto, ale myslím, že pán Michelko to spomínal, rozdelenie súčasnej RTVS-ky na Slovenskú televíziu a Slovenský rozhlas, tak ako to bolo pôvodne. Vráťane návratu k pôvodným skratkám, pretože toto súčasné zlúčenie nevidíme ako nejaké šťastné riešenie. Práve naopak, je to pod jedným politickým krídlom a ešte viac sa to nejakým spôsobom deformuje. No a veľmi dôležitá vec, mimovládne organizácie v mediálnom prostredí, mimovládny kadejakí aktivisti to treba jednoznačne odčleniť, to treba odlišiť, preto máme v programe zavedenie zákona na kontrolu činnosti mimovládnych organizácií financovaných zo zahraničia. Tu musíme urobiť poriadok.“*

Dominik Papala, moderátor: *„Ďakujem pekne a poďme na tretieho v poradí kandidáta. Roman Michelko za Slovenskú národnú stranu. Váš priestor dve minúty, nech sa páči.“*

Roman Michelko: *„No ja som to hneď už v prvom úvodnom bloku povedal, že pre mňa ak by som mohol presadiť jeden jediný ústavný zákon, tak by to bol zákon, ktorý zamedzí vypínanie médií, nepohodlných médií bez rozhodnutia súdu. To dúfam, že sa nájde ústavná väčšina na to, aby sa tá hrôza, čo sa tu udialo a tuším v roku 21 už neopakovala. Druhá vec je zadefinovať, uh, verejnoprávne médiá alebo vedia- médiá verejnej služby. Je absolútne neslýchané, ten šialený aktivizmus, čo robí Makara a kdekto, plus pozývanie hostí. Viete, ak 24-krát za rok je jedna poslankyňa, teda ktorá má jeden klub, a ktorá, keď začne poradu tak musí si dať šesť zrkadiel a povie, že začíname poradu, tak ona 24-krát za rok sa dostane a ponižuje svojich oponentov.“*

Dominik Papala, moderátor: *„O ktorej hovoríte?“*

Roman Michelko: *„No, Remišová. To je poslankyňa s jedným členom klubu, hej akože, ale 24-krát bola v televízii. Uh, to čo som vravel. Učíme sa od našich predchodcov, keď chceli nepohodlného riaditeľa RTVS-ky, teda STV-čky dať dolu, tak to zlúčili. Budú musieť byť nové rady, nový manažment a naozaj*

sa musia zmeniť pomery, lebo to čo je dneska- vyvádzajú aj verejnoprávne médiá je úplne za všetkými čiarami. Čo sa týka toho zákona, existuje FARA. Je v Spojených štátoch, je v Rusku, je v Maďarsku a naozaj politické mimovládky musia byť registrované ako cudzí agenti a musia nejakým spôsobom byť pod kontrolou. Ja verím a dúfam, že sa nájde dosť uh odvážnych poslancov, aby to presadili. O Smere, SNS, a ani Republike nepochybujem. Obávam sa troška čo sa týka Hlasu, ale určite budeme ísť aj s tým, lebo toto je neprijateľné. A samozrejme bude treba vymedzovať a vy-, uh, vymáhať objektivitu aj u komerčných vydavateľov- vysielateľov, lebo to čo robí Dírer s Ilievom, to je absolútne za všetkými hranami.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne za vašu odpoveď a posledný odpovedá na túto otázku Marek Kotleba za stranu Ľudová strana Naše Slovensko. Nech sa páči, váš priestor dve minúty.“

Marek Kotleba: „Povedzme si to na rovinu: televízia, rozhlas, médiá ovplyvňujú verejnú mienku a ľudia veľakrát ani nevedia, ktorú politickú stranu majú voliť z nejakého vlastného presvedčenia, ale iba z toho presvedčenia, že tu omieľajú každý deň, či už je to na Markíze, JOJke, v RTVS, v Novom Čase a tak ďalej, a na základe toho sa rozhodujú. Ľudová strana, uh, zo svojej cesty nikdy neuhla a preto sme asi trňom v oku, pretože môžete vidieť, že našich predstaviteľov do tých štandardných médií absolútne nepozývajú. Niektorí politici, ktorí ani nie sú parlamentnými stranami, ktorí ani, možno, ani v parlamente alebo nie- nejaký len vznikli, tak zrazu dostávajú priestor vo všetkých televíziách. My ten priestor nedostávame. Bohužiaľ, nás to veľmi mrzí. Čiže chceme objektivitu v týchto veciach. Ďalšia vec je, alternatívne médiá, ktoré mali, alebo aj majú mnohokrát problémy, pretože aj vaše rádio dostalo pokutu 15 000 €, ale nevidím, že by nejaká, nejaká veľká televízia dostala pokutu, že v tomto je veľký problém. A keď už ide o tie zákony o zverejnení financovania politických mimovládok, tak opäť vidíme, že je to iba politikárčenie, pretože Ľudová strana takýto zákon už dávno predložila v pléne národnej rady a takýto zákon majú napríklad aj v Spojených štátoch amerických, majú ho aj v Rusku, s majú ho aj v Izraeli. Čiže chceme vedieť, kde tieto peniaze, alebo z kade tieto peniaze do mimovládok prišli. Ak ide o konkrétny zákon, tak sa povie- povedzme si to rovno, že bývalá vláda, nemyslím Matovičova, ale Smer, SNS a Most, tak za takýto zákon z dielne Ľudovej strany nezahlasovali. Čiže ak by im išlo o správnu vec, ak by naozaj chceli, aby sme videli financovanie mimovládok, tak už vtedy mali možnosť zahlasovať. A povedzme si aj rovno, že každá jedna vláda od 93. roku štedro dotovala tieto mimovládky.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne za vašu odpoveď, páni, a poďme na ďalšiu otázku. Čo by ste urobili s pro-rodinným balíkom, ktorý hlavne motivuje ľudí pracovať a od akej sumy platu je človek bohatý a nepotrebuje daňový bonus? Ktoré dieťa, uh, ktoré dieťa menej zje, uh, je tu napísané. Tak nech sa páči, pán Ivan Stanovič za Vlastenecký blok, váš priestor dve minúty.“

Ivan Stanovič: „Sociálna oblasť je tak široká a neprehľadná. Ťažko sa to bude odpovedať, čo je bohatý, čo je chudobný. Samozrejme ľudia chudobní sú všetci tí, ktorí nemôžu vyžiť zo mzdy, ktorú- za ktorú chodia do práce. Takže, dnes aj tisíc eur je nízky plat. Dnes, uh, päťsto eur dôchodok je nízky dôchodok. Tu treba odobrať hlavne, hlavne tým, ktorí majú vysoké platy, aby sme vyrovnali nejakú túto sociálnu oblasť. Máme množstvo sociálnych zákonov, je to spleť džungľa, kde bežný občan sa v tom nevyzná, či sú to nejaké sociálne dávky, prídavky pre rodiny, detí a tak ďalej. Tu treba to jednoznačne špecifikovať v jednom zákone, na čo občan má nárok, čo čom o čom môže požiadať, ale nie džungľu zákonov, že sa v tom nikto nevyzná. Tu to ja vidím priestor len zjednodušením. Zjednodušením zákona, aby sme si vedeli vyrátať alebo prečítať, čo nás čaká, čo môžeme, čo nesmieme, na čo máme nárok. Tak ako to bolo za socializmu. Človek si vedel vyrátať aj dôchodok, dneska nevieme nič. Čiže tá sociálna oblasť je obrovsky zmanipulovaná do množstva zákonov a toto je treba sprehľadniť. Nevie, jak bola tá otázka ďalej, či?“

Dominik Papala, moderátor: „Čo by ste urobili s pro-rodinnými balíkom, ktorý hlavne motivuje ľudí pracovať? A od akej sumy platu človek je človek bohatý a nepotrebuje daňový bonus.“

Ivan Stanovič: „Takže... tak ako to bolo aj pred chvíľkou povedané, ako s tou Cigánikovou, tak ona určite nepotrebuje nejaký daňový bonus ani prídavky, keď má päť lebo sedem tisícový plat, áno?“

Dominik Papala, moderátor: „Mhmm.“

Ivan Stanovič: „Takže to sú tí bohatší, ale naučiť ľudí pracovať. Jednoznačne, kto nepracuje, nemôže poberať nejaké balíčky, možno nejaký...“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne.“

Ivan Stanovič: „...nejaký malý sociálny.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujeme pekne. Pán Milan Uhrík za hnutie Republika, nech sa páči.“

Milan Uhrík: „Ďakujem. Hnutie Republika, ale teda aj ja osobne som zástanca vždy konštruktívneho prístupu. To znamená, že čo je dobré, to ja nemám problém ani oceniť a v tom aj pokračovať. Myslím, že aj tieto programy mnohých kolegov majú nejaké prieniky a takisto som schopný a ochotný to pochváliť a takisto som schopný normálne sa rozprávať s voličmi iných strán. Rešpektujem každého jedného z nich, vážim si ich. Čo sa týka prorodinného balíčka Igora Matoviča, my sme tento balíček podporovali, s istými ale výhradami. Poviem dôvody, prečo sme za nezahlasovali v konečnom dôsledku, pretože, po prvé, nápad myšlienka nebola zlá. Treba podporiť skutočne daňový bonus pre pracujúcich rodičov, pre rodiny, aby mali peniaze na výchovu novej generácie, na výchovu detí. To je jednoznačne, tam nie je o čom diskutovať. Ale, tá realizácia Igora Matoviča bola opäť raz trošku nedomyslená. Po prvé, bolo tam- nebola tam zavedená progresivita alebo nejaká zásluhovosť. Totižto aj tým najbohatším sa tento daňový bonus uplatňuje a taký Boris Kollár, ktorý má desať detí, alebo koľko oficiálne, a ďalších sto možno neoficiálne, by dostával na daňovom bonuse nejakých 20-tisíc eur, čo je podľa mňa zbytočné pre takého človeka. Treba to presmerovať, aby ten daňový bonus išiel strednej a nižšej príjmovej kategórii. Takisto bolo v rámci Matovičového balíčka nezmyselné to krúžkovné, ale to napokon aj sami uznali. Veď odložili ten zákon o krúžkov napokon o tri roky. My chceme zaviesť zásluhovosť do sociálneho systému, aby sa peniaze nerozdávali ľuďom, ktorí si ich nevážia, aby sa nepodporovali ľudia, ktorí nechcú pracovať. Takým ako treba chvíľu pomáhať nejakými dávkami sociálnej núdzy, alebo teda v nezamestnanosti. Každý sa môže dostať do krízovej situácie, ale po pol roku, po roku, keď niekto nechce pracovať, tak jednoducho nemôže dostávať od toho štátu donekonečna to, čo iní pracujúci človek musí platiť. Takisto chceme podporiť ten daňový bonus, ešte ho zvýšiť, aby tie rodiny skutočne neplatili daň pri napríklad troch deťoch. No a čo sa týka konkrétne otázky, lebo ja zvyknem konkrétne odpovedať: od akej sumy považujeme človeka za bohatého? Myslím si, že by to mal byť niekoľkonásobok nejakej priemernej mzdy, t- je to na diskusiu.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujeme pekne za vašu odpoveď. Tretí v poradí odpovedá Roman Michelko za Slovenskú národnú stranu.“

Roman Michelko: „Treba jasne povedať, že Slovenská národná strana má veľmi silný sociálny program. Je na dvoch pilieroch tradičných hodnôt, čiže hodnotovo je konzervatívna, ale je tam silne sociálny rozmer. Čo sa týka sociálnych podpôr a dávok, tam je jednoznačné, ale presne: adresnosť. Uh, určite, kde je tá hranica, je samozrejme otázka diskusie. Mňa tak teraz napadlo, že v roku dva šesť, dva desať, ešte v korunových časoch, sa zaviedla takzvaná regresívna odpočítateľná položka, to znamená vtedy človek, ktorý zarobil 88 400 korún, tak vlastne sa mu začala tá odpočítateľná položka znižovať, a v podstate ak získal nejakých 90 000, tak už nemal tých 3000 daňový bonus. Tak keď urobíme nejakú extrapoláciu, čo sa týka, hm, inflácie reálnych cien, tak niekde tam by sme to dali v dnešných cenách. Hej teda akože v roku dva šesť alebo dva sedem to bola nejaká niečo okolo 3- 3000, ale dneska je to možno 5000. Takže toto. Uh, jednoznačne sme za podporu detí, sme za podporu tých, ktorí pracujú. Sme za všetky sociálne podpory, ktoré sú adresné, ktoré idú tým ľuďom, ktorým pomôžu, sme silne za pro-populačnú politiku, lebo Slovensko vymiera. Sme za to, aby ľudia, ktorí sa snažia mali šancu. Viete politika nedokáže úplne všetko, ale ja si myslím, že taký leitmotív, ktorý treba jasne jednoznačne povedať je: zabezpečiť taký životný štandard, aby ľudia bez zjavnej príčiny sa nedostali do nedôstojných životných situácií, aby mali saturované všetky nevyhnutné potreby, nevyhnutnou potrebou je zabezpečenie bývania, lebo to nie je zahraničná poli- dovolenka. To je vec, ktorú každý musí mať. To je nezbytný statok. Dôstojný život, prístup k zdravotníctvu, prístup k vzdelaniu. Toto musí byť cieľom politiky. Niekedy to bolo tak, že... Dobré už nestíham.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujeme pekne, a ako posledný odpovedá Marek Kotleba za Ľudovú stranu Naše Slovensko. Nech sa páči, dve minúty.“

Marek Kotleba: „Ďakujem pekne. Za daňový bonus nás očierňovali všetky možné médiá, ktoré boli, uh, ktoré nie sú práve nám naklonené. Takisto nás za daňový bonus očierňovali aj samotní opoziční poslanci, pretože my v Ľudovej strane Naše Slovensko sme vždy povedali: my hlasujeme za to, čo je dobré a nepozerala sa na to, kto to predkladá. Čiže ak to predkladali Igor Matovič a povedali sme si, že tento daňový bonus, zvýšený, môže ľuďom pomôcť, tak sme boli jednoznačne za, aj keď ten zákon nebol dokonalý, pretože my sme zástancovia toho názoru, že ak ľuďom peniaze dáme, tak o to menej

sa rozkradne v štátnom aparáte. Teraz, keď ľuďom začína ten daňový bonus, chodí, tak si to naozaj pochvaľujú. Ten systém je možno nespravodlivý, ale jednoducho my sme to nemali ako ovplyvniť z našej pozície. Čiže ja som za a teraz opakovane, keby som mohol povedať, znovu by som bol za, pretože chcem, aby ľudia aspoň niečo dostali. Pretože vidíme, že štátny aparát sa rozkráda dlhé roky a ľuďom valorizovali v minulosti dôchodky o jedno, o dve eurá. Čiže to je jedna vec. Ďalšia vec je, vidíme, že ľudia sú naozaj na hranici chudoby, pretože ak vidíme, že máme priemerný plat na Slovensku nejakých 1300/1320 eur a popritom ani v Banskej Bystrici takýto priemerný plat nikto nedosahuje. Čiže my chceme aby ten priemerný plat, ktorý na Slovensku je, aby bol aj naozaj reálny, aby takéto mzdy dostávajú ľudia, pretože ľudia dostávajú, nielen na strednom Slovensku, ale na celom Slovensku, mzdy okolo 500 eur a z toho jednoducho nemôžu vyžiť. My sme zástancovia toho, aby človek aj s minimálnej mzdy dokázal seriózne vyžiť. A ďalšia vec čo sa týka dávok. My chceme dať možnosť každému pracovať, keď odmietne prácu, bohužiaľ, nebude mať ani na dávky.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne za vašu odpoveď. Páni, zostaneme stále pri tých platoch a pri peniažkoch, pretože ďalšia otázka od Jozefa, ktorý nám napísal: kedy už konečne ostane zamestnancovi aspoň dve tretiny z platu a nie iba jedna polovica. Ďakujem. Niektorým možno nezostane ani to. Pán Ivan Stanovič za Vlastenecký blok váš priestor, dve minúty.“

Ivan Stanovič: „Určite. Určite je treba a nebojácne zvýšiť, zvyšovať minimálnu mzdu tak, aby ľuďom zostávalo viac finančných prostriedkov a nie aby odvody išli pre štát. Štát musí začať upratovať sám u seba. Štátna byrokracia, štátna správa je rozrastená, je to požierač a ľudia, ktorí pracujú by si zaslúžili lepšie prerozdelenie finančných prostriedkov, teda aby tie peniaze boli pre nich. Toto je stále len zbožné prianie politikov, ktorí rozprávajú o sociálnych veciach roky, roky a nič s tým neurobili. Zvyšovať minimálnu mzdu o 20 alebo 10 alebo 15 alebo 30 eur je stále málo. Človek by mal dôstojne žiť, keď chodí do práce a preto prestaviť celý systém sa tu musí. Štát má málo výrobných zdrojov na základe, na základe ktorých je nevyhnutné zaobstarať, aby štát mal dostatok výrobných zdrojov pre seba, aby bolo prerozdelenie a dovolenie si štátnej zamestnanosti len v rámci tých svojich možností, pretože neostáva nám na vedu, na výskum, na vývoj. Žiadne finančné zdroje, na školstvo, na zdravotníctvo, na nič. Tu sa všetko rozpredalo, rozkradlo. Jediná cesta je uvoľniť brzdu malým a stredným podnikateľom, uvoľniť brzdu aj zamestnávateľom. A takisto aby zamestnanec, ktorý chodí do práce z tých prerozdelených alebo vytvorených- vytvorených hodnôt dostával viac a to je znížiť odvodové zaťaženie pre občanov alebo zamestnávateľov, aby ľuďom zostávalo v podstate viac.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne za vašu odpoveď. V poradí druhý odpovedá predseda hnutia Republika, pán Milan Uhrík.“

Milan Uhrík: „Ďakujem. Pozrite, čo sa týka plátov na Slovensku, je to súčasť celej národohospodárskej politiky. To nie je otázka jedného alebo dvoch opatrení. Treba to pozeráť a vnímať v celom kontexte. Preto hovoríme, že potrebujeme podporovať domácich investorov, pretože zahraniční investori, my sme samozrejme za nich vďační, sme radi, že prišli na Slovensko, dávajú ľuďom prácu a výplatu, ale oni sem prišli preto, že sme pre nich lacnejší v porovnaní so západom, a že nám môžu platiť nižšie mzdy. To znamená, že nemôžeme očakávať, že Slovensko dobehne európske platy tým, že budeme podporovať zahraničných podnikateľov, lebo oni jednoducho prišli kvôli tomu, že tu európske platy nie sú a európske platy ľuďom platiť nechcú. Preto potrebujeme začať podporovať domácich podnikateľov. Čo sa týka toho, že ako konkrétne pomôcť ľuďom. Hnutie Republika má v programe ako kľúčovú prioritu zabezpečiť rast ekonomiky. Jednak rast ekonomiky zabezpečí to, že ľudia budú mať prirodzene vyššie platy kvôli tomu, že ekonomika bude viac produkovať a jednak tým vyriešime aj štrukturálny deficit a problémy štátu, pretože v štáte momentálne chýbajú peniaze prakticky na všetko. Takže pokiaľ nechceme zvyšovať dane, rast ekonomiky je jediným možným a jediným aj skutočne správnym riešením. Chceme zaviesť reformu, uh, toho daňovo-odvodového systému, zaviesť koncept jeden odvod jedna daň, aby ľudia videli za čo platia, a kde ich peniaze idú. A čo sa týka daňovej reformy, chceme zabezpečiť a znížiť daň z príjmu fyzických osôb. To znamená tú daň, ktorú platí každý človek zo svojej výplaty, jednak preto, aby ľudia mali vyššie platy a sami rozhodovali o tom, že kde tie platy minú, a jednak preto, aby sme motivovali ľudí pracovať. To znamená, že aby bolo výhodnejšie pracovať ako sedieť doma a nepracovať. A v neposlednom rade podporiť aj podnikateľov a motivovať ich zamestnávať, pretože tí zamestnanci budú pre nich lacnejší a oplatí sa im to človeka zamestnať, že nebude za ňu musieť platiť také vysoké dane. Takže tá daň z príjmu fyzických osôb je pre nás kľúčová záležitosť. Chceme ju výrazne

znižiť najmä pre najmenej zarábajúcich ľudí a presunúť daňové zaťaženie skôr na zdanenie luxusnej spotreby štátu, lebo tie peniaze niekde vykryť musíme, a ja nechcem sľubovať zase nezmyselné veci.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujeme pekne, Milan Uhrík za hnutie Republika. Pokračuje Roman Michelko za Slovenskú národnú stranu.“

Roman Michelko: „No treba jasne povedať, že štát má obmedzené nástroje, čo sa týka mzdovej úrovne, ale má tri nástroje: jeden priamy, dva nepriame. Priamy nástroj je výška najnižšej mzdy. Čím bude vyššia, tým sa tlačí na všetky ostatné mzdy, pretože sú nejaké tabuľkové platy a tie vlastne sa automaticky potom zvyšujú. A samozrejme, keď je úroveň najnižšej mzdy nejaká- na nejakej, tak my skôr dobiehame potom aj niektoré vyspelejšie krajiny. Druhá možnosť, ktorú má štát, je mzdová úroveň v štátnych podnikoch alebo štátnych inštitúciách. Ak by priemerná mzda v verejnom sektore bola 2000 eur, tak podnikatelia nebudú môcť dať niekomu 800 alebo 900 eur. To znamená, že aj toto je, samozrejme, pri kvalifikovaných a náročných prácach. No a potom je tretia úroveň a to je úroveň verejného, teda, uh, kolektívneho vyjednávania napríklad pri odborároch. Myslím, že každá, uh, fabrika nad 50 zamestnancov by mal mať ex offio, uh, odborára alebo predstaviteľa zamestnaneckej rady v správnej rade, aby videli aká je ekonomika podniku, aby si mohli oprávnené žiadať, podľa ekonomických výsledkov, nárast mzdy. Vidia do ekonomiky, vidia, či má na to podnikateľ alebo nemá. Toto sú priame a nepriame nástroje. Čo sa týka, uh, podnikateľov, napríklad sme jednoznačne za to, aby boli daňové licencie pre živnostníkov zvýšené z 50 na 100 000. Takisto sme za sektorové dane pre extrémne, uh, výnosové alebo teda lukratívne podniky, ktoré využívajú oligopol alebo monopol, čiže nemajú dostatočnú konkurenciu a majú nadmerné zisky. Sme proti agresívnym daňovým optimalizáciám, ktoré bránia napríklad obrovské, uh, obchodné kolosy alebo obchodné siete, ktoré majú mnoho, mnoho miliardové obraty a majú pri tom nejaké smiešne dane. To znamená tam dane Robina Hooda z obratu, nie zo zisku, ktorý si vedia z optimalizovať a samozrejme byť senzitívny k bežným ľuďom, to znamená tam nezvyšovať dane.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne a pokračuje v poradí štvrtý a posledný, Marek Kotleba za Ľudovú stranu Naše Slovensko. Nech sa páči.“

Marek Kotleba: „Jednoznačne na Slovensku musí prísť rekonštrukcia odvodov, pretože vidíme, že zamestnávateľia v dnešnej dobe ani nechcú zamestnať ľudí, pretože to odvodové zaťaženie tak vysoké, že radšej zamestnanca zoberú na živnosť, ako by ho mali zamestnať. Takisto, pardon, takisto živnostníci majú také vysoké odvodové zaťaženie, že po čase zistia, že vlastne tá živnosť sa mi neoplatí, čiže ju pozastavia alebo zrušia. Čiže tu chceme absolútnu reorganizáciu tohto daňového a odvodového systému a jednou z takých vecí, ktorú chceme my presadiť, my chceme zrušiť DPH, pretože DPH tu niekedy nebola. Ľudia zaplatili daň z príjmu a nevidíme v tom dôvod, keď raz zaplatia daň z príjmu, že prečo by mali opäť platiť ďalšie dane už zo svojich zdanených peňazí, či už je to za potraviny, alebo aj za nejaké iné služby. Čiže musíme podporiť jednoznačne slovenských podnikateľov, slovenské poľnohospodárstvo a slovenských výrobcov takým spôsobom, aby tí zahraniční politici či zahraniční podnikatelia na Slovensku nemali len dotácie a žiadne povinnosti.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne, a páni máme pred sebou poslednú otázku, a tá je viac ako aktuálna v tejto dobe. Týka sa hypoték. Tak poďme na to. Ako vyriešia nárast úrokov na hypotékach? Vedť to ľudia nebudú mať z čoho platiť. Podpísaná poslucháčka hyros, Horislava. Nech sa páči, pán Ivan Stanovič za Vlastenecký blok, dve minúty.“

Ivan Stanovič: „Tak tu by som povedal štát zaváhal už teraz, alebo možno poslanci mohol, mohol to byť aj poslanecký návrh zákona o ochrane, o ochrane, poviem to, spotrebiteľa, lebo ten občan je spotrebiteľ. Ten ktorý si zobral hypotéku za jednopercentný alebo podpor- pod jednopercentný úrok, zrazu mu hrozí, že teda bude mať troj a štvorpercentný. Tu musí zasiahnuť štát a dať jasné pravidlá, odtiaľ potiaľ. Ináč tých občanov neochráni. Tí občania to nedokážu splácať a bude, bude sa Slovensko naďalej vyľudňovať. Takže tu to jedine ruka štátu musí zasiahnuť. Tú musí prísť k riadeniu. Znovu štát musí prebrať pod sebou, musí tu prísť riadenie štátu systémom riadenej politiky. Nie je možné, aby, aby sme všetko nechávali tak, že trh všetko vyrieši. Stop, to sa musí toto zastaviť a štát musí zastropovať a byť garantom toho, aby ľudia neboli na Slovensku naďalej okrádaný.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne. Pokračuje pán Milan Uhrík za hnutie Republika.“

Milan Uhrík: „Ďakujem, dovoľte ešte ale krátku reakciu na kolegu, Mareka Kotlebu k tomu zrušeniu DPHčky. Ono ako myšlienka to nie je zlá, len problém toho je, že DPH-čka ako nepriama daň tvorí zhruba

1/3 štátneho rozpočtu, že čiže jej výber sa pohybuje rádovo možno že od päť až sedem, osem, deväť miliárd eur do štátneho rozpočtu. Jednoducho keby vám päť, sedem miliárd EUR v štátnom rozpočte vypadlo, tak nemáme na výplaty prakticky žiadneho človeka, školstvo, učitelia, policajti, vojaci, hasiči. Proste by to celé padlo. Takže nie je to až také jednoduché ako povedať do rádia. Čo sa týka hypoték, tak tá situácia naozaj vážna. My sme za to, aby sa našiel model solidarity bánk s ľuďmi, ktorí si zobrali tú hypotekárnu pôžičku. To znamená, že aby banky zo svojich rekordných ziskov, ktoré majú na Slovensku dlhodobo za posledné roky aj za minulý rok spustili časť zisku v prospech dofinancovania týchto úrokových sadzieb. To znamená, aby to neprenášali na ľudí, pretože inak sa to jednoducho spraviť nedá. Nie sme za paušálne rozdávanie peňazí ako napríklad navrhovali sociálni demokrati, že každému by štát nejakou bonifikáciou prispieval na úrokové sadzby, lebo to by boli miliardové výdavky a budme, budme realisti. Zase raz štát na to nemá. Veď štát nemá ani na pediatrov a lekárov v súčasnom stave, bohužiaľ, takže nemôže si dovoliť helikoptérovo, paušálne rozdávať miliardy eur každému človeku a znova aj tým najbohatším, ktorí majú hypotéky na nejaký polmiliónovej objekty. Sme za adresnosť v tomto, dohodnúť sa s bankami, prinútiť ich solidarite, aby spustili úrokové sadzby. Dobré, štát môže dofinancovať nejakú časť tohto riešenia. Takisto sme navrhovali ako jedno z riešení, ktoré bolo dezinterpretované, bohužiaľ, aby sa ľudia mali možnosť dohodnúť s bankami na dočasnom predĺžení splácaní. Po tej to znamená, že napríklad o päť, desať rokov by sa to predĺžilo. Tá mesačná splátka hypotéky by ich na chvíľu klesla, ale potom samozrejme občan keby chcel a mal zase možnosť alebo tie úrokové sadzby by sa unormálnili, by si vedel tú splátku hypotéky nastaviť naspäť. Čiže aj zaviesť akúsi flexibilitu do dĺžky splácania hypoték, aby si to ľudia vedeli nastavovať podľa svojich potrieb a podľa toho, ako im je to danom čase výhodnejšie.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne, uh, tretí pokračuje Roman Michelko za SNS, nech sa páči.“

Roman Michelko: „No sme jednoznačne za to, aby štát uplatnil všetky možnosti, ktoré má. Ako to povedal kolega, uh, zisky bánk sú enormné a jednoducho dá sa s nimi rokovať, že: dobre tak pozrite sa, išli z centrálnej banky, teda Európskej centrálnej banky, zvýšené úroky, nemôžte to všetko pre premietnuť do hypoték, lebo ľudia sa dostali na okraj ich nebudú schopní splácať. Tak buď teda znížiť hypotéky, budete mať troška menšie zisky, alebo jednoducho vám dáme dan-bankový odvod a my vám to zoberieme a potom to reinvestujeme tým ľuďom. Môžete si dohodnúť. Samozrejme môže to byť nejaký mix. V prípade dorovnávaní tých, uh, percent určite treba zastropovať. Určite nejaké mega haciendy a podobne. Čiže ak niekto spláca dvoj- trojizbový byt a zo sto eur alebo 250 bude na 500, tak to samozrejme treba riešiť. A to sa dá nejakým spôsobom, že namixovať, že čiastočne si zníži ten úrok banka. Lebo ak nie, tak potom jednoducho prijať daňový odvod, teda bankový odvod a aj tak mu to štát zoberie a bude to refinancovať, alebo, uh, skrátka sa bude slušne správať k svojim klientom. Absolútne odmietame tie veci, ktoré ja neviem dáva SaSka, že dával nejakej kalkulačný vzorec, extrémne komplikovaný, a že keď výška inflácie bude vyššia tak tak, alebo dokonca to čo Sme rodina navrhuje, že keď nedokáže splácať, tak štátna agentúra, prevezme to byt, uh, tvoj byt, ktorý splácaš už 5, 10 rokov a potom budeš platiť nájom. To je tak zvrhlé, že to je úplný nonsense. Takže toto striktno odmietame. Ľudia, ktorí si platia za byt budú musieť, uh, mať také podmienky, aby si ten byt mohli uplatniť a štát má tie nástroje a použije ich. Tá diskusia je samozrejme široká, tých nástrojov je veľmi veľa, budeme hľadať tie, ktoré budú najoptimálnejšie aj pre štát aj pre ľudí.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne za vašu odpoveď a pokračuje ako posledný, Marek Kotleba za stranu Ľudová strana Naše Slovensko. Nech sa páči dve minúty.“

Marek Kotleba: „V krátkosti budem reagovať. Čo sa týka tej DPH, musíme si jednoznačne povedať, že DPH sa stal nástroj podvodov s nadmernými odpočtami DPH a takto by sme tomu aj predišli, to je jedna vec. Ďalšia vec je, predĺženie hypoték je podľa mňa absolútny nezmysel, pretože mali sme tu ten Covid-fašizmus, kde si ľudia mohli odložiť splátku hypotéky, ale pozor, oni si síce odložili splátku, ale úroky im šli ďalej. Čiže oni splácali úroky banke a banka sa tým pádom opäť obohatila. Ďalšia vec je, v- mohli sme vidieť, že bol tu bankový odvod, kde banky boli zaviazané platiť do štátu viacej peňazí, ale čo banky urobili? Banky zvýšili poplatky za vedenie účtov, za výbery účtov aj za vklady na účty. Čiže toto je absolútny nezmysel a keď potom, potom sa daňový, teda bankový odvod zrušil, tak banky už tie poplatky samozrejme neznižili, čiže zarábajú opäť viac. Povedzme si jednu vec, na Slovensku nemáme jednu slovenskú banku, ktorá by bola priamo v rukách štátu, ktorá by mohla poskytovať ľuďom, dajme

tomu aj hypotekárne úvery. A my sme za to, aby na Slovensku opäť bola slovenská banka, napríklad nejaká štátna rozvojová banka, ktorá by tieto záväzky ľudí vedela prevziať od tých komerčných bánk a mohli by ste vidieť, ako by zrazu tie súkromné banky, ktoré tu miliardy zarábajú na ľuďoch, ktorí nemajú bývanie a sú mnohokrát zadlžení na tridsať rokov, tak by zo dňa na deň zmizli, pretože štát by prevzal, prevzal tie úvery. Dal by im úplne iné úrokové sadzby a ľudia by sa zbavili opäť toho bankového otroctva, ktoré tu teraz máme.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem veľmi pekne páni, najmä za to, že ste dnes prišli do dnešnej diskusie. Ani sme sa nenazdali a už máme tridsať sekúnd po jedenástej hodine. Som veľmi rád, že sme dnes viedli plodnú a férovú diskusiu a dnes našimi hosťami boli Ivan Stanovič za Vlastenecký blok.“

Ivan Stanovič: „Ďakujem pekne za pozvanie.“

Dominik Papala, moderátor: „Predseda hnutia Republika, pán Milan Uhrík.“

Milan Uhrík: „Takisto ďakujem a prajem všetkým poslucháčom pekný víkend.“

Dominik Papala, moderátor: „Uh, pán Roman Michelko za SNS.“

Roman Michelko: „Ďakujem za pozvanie.“

Dominik Papala, moderátor: „A Marek Kotleba za ĽSNS.“

Marek Kotleba: „Ďakujem za pozvanie a ešte pekný zvyšok nedele prajem.“

Dominik Papala, moderátor: „Páni, tak, ako každému jednému kandidátovi, aj vám želim veľa zdaru v politickej súťaži a možno do čoskorého videnia tu u nás v rádiu Frontinus v Debate na telefón. My sa poslednom okrúhlym stole budeme počuť takto o týždeň v nedeľu od 9:30 do jedenástej hodiny. Lúči sa s vami Dominik Papala spoza mikrofónu a, spoza réžie a techniky, Peter Lalík. Majte pekný zvyšok víkendu.“

Cca 11:00:10 koniec programu **Debata na telefón**.

* * *

Monitorované vysielanie: Debata na telefón

Deň vysielania: 24. 9. 2023

Čas vysielania: 9:30 hod.

Vysielanie bolo monitorované zo záznamu Rady

časový kód záznamu o cca:

cca 09:29:07 začiatok programu **Debata na telefón**

Dominik Papala, moderátor: „Prijemnú nedeľu všetkým poslucháčom Rádia Frontinus. Ladíte všetko, čo chcete počuť a politickú reláciu a komentáre Debata na telefón s Dominikom Papalom. Technická spolupráca Peter Lalík, nech sa vám všetkým príjemne počúva posledný štvrtý a finálny okrúhly stôl politickej relácie a komentárov Debaty na telefón. Srdečne vás pri ňom vítam. Dnes s predsedami a podpredsedníčkou. Do relácie pozvanie prijala pani Viera Leščáková, podpredsedníčka strany Za ľudí. Dobrý deň.“

Viera Leščáková, podpredsedníčka strany Za ľudí (OL'ANO+): „Dobrý deň, peknú nedeľu všetkým.“

Dominik Papala, moderátor: „Predseda Národnej koalície a kandidát s číslom 150 s podporou Národnej koalície na kandidátke SNS, pán Rudolf Huliak.“

Rudolf Huliak, predseda Národnej koalície (SNS): „Dobrý deň prajem všetkým.“

Dominik Papala, moderátor: „Marián Kotleba, predseda Ľudovej strany naše Slovensko dobrý deň.“

Marián Kotleba, predseda ĽSNS: „Dobré ránko.“

Dominik Papala, moderátor: „A Jozef Hrdlička, predseda Komunistickej strany Slovenska. Dobrý deň.“

Jozef Hrdlička, predseda KSS: „Peknú nedeľu všetkým prajem.“

Dominik Papala, moderátor: „Presne v tomto poradí, v ktorom som aj kandidátov a našich dnešných hostí predstavil, budú aj odpovedať na moje, ale aj vaše otázky. Pravidlá sú jednoduché, tak ako aj predchádzajúce tri týždne. Úvodná otázka bude moja. Teda čo chcete presadiť, keď sa dostanete do parlamentu? Na to má každý jeden kandidát časový priestor štyri minúty na odpovedanie. Následne po pesničke prejdeme na smsky a emaily od našich poslucháčov, preto už aj vás milí poslucháči vyzývam,

aby ste písali na sms číslo 0903398983 a na e mailovú adresu studio@frontinus.sk, a taktiež aby otázky boli všeobecné, to jest aby každý kandidát mohol na otázku zodpovedať. Na vaše otázky budú mať kandidáti na zodpovedanie dve minúty. A my môžeme začať, teda mojou prvou úvodnou otázkou. Pripravím časomieru. A to je čo chcete presadiť, keď sa dostanete do parlamentu? Ako prvá bude odpovedať pani Viera Leščáková za stranu Za ľudí na kandidátke OĽANO a PRIATELIA. Nech sa páči, stopky spúšťam, váš priestor.“

Viera Leščáková, podpredsedníčka strany Za ľudí (OĽANO+): „Strana Za ľudí sa do parlamentu už dostala a hneď pri nástupe do parlamentu v podstate začala presadzovať svoje hlavné priority. Už pred voľbami 2020 sme hovorili o tom, že pre nás jednou z hlavných priorít je podpora rodiny, a tak sme sa vlastne v tej koalícii aj celý čas správali. Strana Za ľudí predpokladám, že to všetci poslucháči vedia vyhodnotiť, nebola nikdy súčasťou nejakých vážnych sporov v koalícii, ale vždy, vždy nám išlo o to, aby sme aby sme naplnili náš program. Takže čo určite chceme, čo sme dosiahli a chceme zachovať je daňový bonus a prídavky na dieťa vo výške dvesto eur. Na dieťa, pretože je pre nás veľmi dôležité podporovať pracujúcich rodičov a ako som už povedala, podporovať rodiny, ktoré tvoria hodnoty pre tento štát, a tým pádom následne aj majú malé deti. Následne z nich vyrastú daňoví poplatníci a títo ľudia budú potom neskôr prispievať na dôchodky nás všetkých, na čom veľmi záležalo strane Za ľudí. Ja som v politike začínala po boku Daniela Lipšica, takže na čom záležalo. Mne veľmi to bolo rozviazanie ruky, rozviazanie rúk polícii, vyšetovania, ktoré dnes bežia jasne dokazujú to a včerajší prieskum. Dokazuje to, že aj obyvatelia Slovenska majú momentálne najvyššiu. Polícia má najvyššiu dôveryhodnosť v rámci na Slovensku za v podstate historicky najvyššiu dôveryhodnosť, za čo musím ja veľmi rada, a zároveň musím jedným dychom povedať, že bojím sa, ako to bude po voľbách, po voľbách v októbri, keďže takmer celá opozícia jednohlasne rozpráva o tom, že sú to, že sú to politicky motivované procesy, ale proste nezmysly, nezmysly, ktorými kryjú svoje zločiny, ktoré napáchali v minulosti. Takže to je ďalšia vec a posledná vec ja ako riaditeľka veľkej základnej školy, to záleží mi veľmi vážne na vzdelávaní. Ja mám problém s tým. Školstvo má smolu, čo sa týka ministrov školstva a musím povedať asi aj do radov koalície, že aj tentokrát malo pri vymenovaní Branislava Gröhlinga za ministra školstva, sme mali pár týždňov nádeje, že sa veci v školstve začnú meniť k lepšiemu. Bohužiaľ sa tak nestalo. Ja ako členka školského výboru v Národnej rade, som naozaj zúrivo bojovala s ministrom školstva pri zavedení množstva vecí, asi najväčší náš spor bol pri vysokoškolskej novele, kde podľa mňa Branislav Gröhling nastavil veľmi zlý systém do budúcnosti, ktorý by ďalšia vláda okamžite mala opraviť z môjho pohľadu v mnohých bodoch.“

Dominik Papala, moderátor: „....“

Viera Leščáková: „No a nie ja hovorím teraz o novele vysokoškolského zákona, on tam zobral úplne samosprávu v podstate tým fakultám a dekanom a dal ju všetku moc v podstate na vysokej škole dnes má v rukách rektor, čo ja považujem za veľmi, za veľmi chybný krok. Čo sa týka regionálneho školstva, tam sme tiež očakávali množstvo úprav. Branislav Gröhling sa veľakrát ideologicky vyhraňoval, snažil sa zavádzať rôzne príručky o sexuálnych výchovách. Proste vybíja sa teraz na billboardoch s domácimi úlohami. Jednoducho minister školstva má podstatne vážnejšie kroky robiť v školstve. Môj sen smerom školstvo je to, aby naprieč politickým spektrom vznikla zhoda, teda naprieč myslím naprieč všetkými politickými stranami. Dohodla sa vízia školstva na dvadsať až tridsať rokov a následne ju všetky vlády naplňali. Jednoducho len tak sa naše školstvo vie posunúť dopredu a chcem povedať, že to nie je o učiteľoch. Školstvo nie je o učiteľoch, školstvo je o všetkých našich deťoch, aké kvalitné vzdelanie tie deti dostanú, tak sa neskôr bude vedieť presadiť na trhu práce či na Slovensku alebo vo svete. Je to jednoducho obrovská škoda, keď plytváme rezervami. V tomto opakujem, strana Za ľudí má špičkovu nastavený aj školský program, nielen školský program a ako ste povedali, kandidujeme na kandidátke OĽANO, ale hovoríme teda hovorím za seba, za našu stranu, Za ľudí a preto poprosím ľudí aj o našu podporu na tejto kandidátke do budúcnosti.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem veľmi pekne za vašu odpoveď. Toto bola Viera Leščáková, Za ľudí, na kandidátke OĽANO a PRIATELIA. Pokračuje Rudolf Huliak, predseda Národnej koalície 150-ka na kandidátke Slovenskej národnej strany. Pán Huliak, nech sa páči, vaše štyri minúty.“

Rudolf Huliak: „Ďakujem pekne za slovo. Národná koalícia má vo svojom programe v prvom rade ochranu vody, pôdy, lesa. To znamená, že v prvom rade pôjdeme po tom, aby naša voda, pôda, lesy, majetok Slovenskej republiky, posledný majetok občanov v hodnote 500 miliárd euro, boli ochránené

ústavou. Vychádzame z toho hľadiska, že človek dokáže byť v jedných šatách aj mesiac, ale mesiac hladný nedokáže byť a už vôbec nedokáže byť bez vody len pár hodín. Z tohto titulu musíme ochrániť naše lesy, pretože lesy poskytujú vodozádržnú schopnosť. Lesy poskytujú práve to, čo sa dneska tak deklaruje ochranu proti znečistenému ovzdušiu, proti klíme a všetkým tým balastom, ktorým nás momentálne dneska krmia. Dokážeme na Slovensku vzhľadom k jeho polohe, vzhľadom k jeho vode, vzhľadom jeho úrodným poliám nachovať národ. To znamená, že potrebujeme postaviť znovu na nohy všetky poľnohospodárske družstvá, majere, ktoré boli zlikvidované politikmi za tých 34 rokov. Dokážeme nachovať Slovensko zdravými slovenskými potravinami, pretože naše normy na potraviny niekedy boli tak striktné a prísne postavené, že náš slovenský národ jednoducho bol zdravý a určite nedosahoval tieto hodnoty, či už jednotlivých rakovín, kardiovaskulárnych chorôb, ale aj ostatných problémov, ktoré dneska máme v tomto zdevastovanom zdravotníctve. Pokiaľ dokážeme postaviť poľnohospodárstvo znovu na nohy a postaviť Slovensko na agrárno-lesníckej podstate, dokážeme zamestnať komplet celý vidiek Slovenska. Keď si vezmete, že na Slovensku dneska žije dva milióny sedemsto tisíc ľudí, tristo tisíc chodí za svojimi dedovizňami a jednoducho na tom vidieku je život v takom stave, že prírodu dostal do stavu takého, že jednoducho dneska v rámci Slovenska, v rámci Európy, sme jednotka v bohatosti na flóru, faunu, v ktorej žijeme. V nádhere našej prírody, akurát momentálne rozkladanej, devastovanej mimovládnyimi organizáciami, ministerstvom životného prostredia, ktorí sú nacicané na eurofondy a verejné zdroje a likvidujú našu prírodu. Na našej prírode dokážeme postaviť to, že jednoducho dokážeme nachovať slovenský národ. Na našej prírode dokážeme postaviť aj energetickú sebestačnosť. Máme dve atómové a tridsaťšesť vodných elektrární, ktoré absolútne dokážu Slovensko postaviť do roviny energetickej sebestačnosti. Dokonca našu energiu aj vyvážať. To znamená, že sme za presadenie toho, aby Slovensko využívalo svoju energetiku v rámci slovenských cien. Tým pádom dokážeme byť konkurencieschopný absolútne vo všetkej výrobe, pretože 90 percent ceny výrobkov, 90 percent ceny všetkých služieb tvorí energia. A tú my na Slovensku máme, akurát sa dostalo do stavu absolútnej nevýhodnosti z titulu ministra životného prostredia, ktorý kompletne tržby z vodohospodárskych podnikov zarobených na elektrárnach investoval nie do prírody, nie do revitalizácií vodných tokov, nie do rekonštrukcií našich elektrických elektrární, vlastne využívajúcich zelenú energiu vodných tokov, ale zneužil tieto peniaze na kompenzáciu nákladov jednotlivých národných parkoch. Čiže naša hlavná ideológia bude postaviť nanovo poľnohospodárstvo, lesníctvo, žiadne odvážanie guľatiny z našich krásnych lesov do Poľska, do Číny. Postaráme sa o prvotnú prvovýrobu, tak isto aj čo sa týka drevárstva v každom odštepnom závode znovu musia byť píly, ktoré budú zamestnávať našich ľudí. Ďalšia otázka, zamestnanosť marginálnych skupín na vidieku, pretože dneska máme 600-tisíc cigáňov nezamestnaných, dopláca na to sociálny systém.“

Dominik Papala, moderátor: „Skúsme, prosím vás, používať slovo Rómovia, pán Huliak.“

Rudolf Huliak: „Pozrite si slovník, cigáň je oficiálny názov.“

Dominik Papala, moderátor: „Pán Huliak, Rada pre vysielanie, ja vám stopnem čas na chvíľu, Rada pre vysielanie a retransmisiu nás za tieto výrazy pokutuje.“

Rudolf Huliak: „Dobre, Rómovia.“

Dominik Papala, moderátor: „Takže ja by som bol nerád, keby sme mali ďalšie opletačky. Vyše 25 správnych konaní na túto reláciu spustenú je viac než dosť, tak skúsme sa držať toho, ako nám cenzorské orgány diktujú. Áno ďakujem pekne, nech sa páči.“

Rudolf Huliak: „Rómovia teda musia byť zamestnaní, ako tomu bolo niekedy, pretože jednoducho je to časovaná bomba nášho sociálneho systému, ktorý to tiež Slovensko neudrží a práve našťartovaním agrárno-lesníckej podstaty dokážeme zamestnať aj túto skupinu ľudí.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem veľmi pekne pán Huliak za vaše štyri minúty. Štyri minúty ďalšie na to, čo chcete presadiť, ak sa dostanete do parlamentu, odovzdávam predsedovi ĽSNS pánovi Mariánovi Kotlebovi, nech sa páči.“

Marián Kotleba: „Pozdravujem všetkých poslucháčov Rádia Frontinus. V jedinej predvolebnej debate, do ktorej ma pozvali v týchto voľbách. Ďakujem za odvalu. Kotlebovci-Ludová strana naše Slovensko pred rokom 2016 v akciách na ulici a po roku 2016 až dodnes v parlamente. Svojimi činmi, návrhmi zákonov a hlasovaním jasne ukázali, že vždy stoja na strane slušných, normálnych, pracujúcich ľudí na Slovensku a to je aj náš hlavný cieľ, aby slušné rodiny, slušní občania, slušní Slováci, slušní Maďari, slušní, vy hovoríte cigáni, že sa nemôže povedať, ale tí ľudia sa tak sami nazývajú. Takže...“

Dominik Papala, moderátor: „Ja viem pán Kotleba, ale niekto na Rade pre mediálne služby to vníma inak. Takže je mi to ľúto, ale teda skúsme naozaj držať ten slovník, že Rómovia, lebo bol by som nerád, keby rádio malo ďalšie problémy s tým, že je to moje zamestnanie a nerád by som zamestnanie stratil.“

Marián Kotleba: „Rozumiem tomu, ale nemôžeme zlu a nemôžeme cenzúre, ktorá je proti zákonu ustupovať. Takže ešte raz naším hlavným cieľom je, aby všetci slušní občania Slovenskej republiky boli pre vládu a štát opäť na prvom mieste a nie ako je to dnes, že pred slušných ľudí vláda stavia osadníkov, asociálnych osadníkov, prišielcov z Ukrajiny. Teraz už aj imigrantov, kadejaké rôzne deviantské skupiny, ktoré sa chcú odlišovať len absolútne neštandardným spôsobom správania, či už je to o sexuálnom správaní, alebo o čomkoľvek inom. Jednoducho toto musí skončiť. Slušný človek, ktorý pracuje, platí dane, odvody, stará sa o svoje deti, vychováva ich, musí vidieť, že štát je tu pre neho. Nemôže sa ďalej diať to, že rodiny alebo ľudia, ktorí nikdy nepracovali, a ktorí sú zvyknutí si chodiť na poštu po dávky každý mesiac budú od štátu dostávať viac peňazí ako dôchodcovia, ktorí celý život poctivo pracovali, platili dane a odvody. Nemôže sa viac stávať to, že cudzinci, ktorí sú tu ilegálne, budú mať zdravotnú starostlivosť zadarmo a slovenský občan príde k zubárovi a za jeden zub tam nechá stopäťdesiat eur. Takisto asi ako jediná strana máme odvahu jasne hovoriť o tom, že chceme uchrániť Slovensko pred diktátom Európskej únie. Pred tým hnusom, ktorý sa na nás z Bruselu valí, či už ide o LGBTI alebo gender propagandu. O nátlak tej invázie nelegálnych imigrantov, o Istanbulský dohovor, o všetky, o pandemickú zmluvu, o Green deal. To zelené šialenstvo, ako jediný jasne hovoríme, že tieto veci, tieto veci sú tak silné a tak nás v budúcnosti ako Slovensko, ako štát a Slovákov, ako národ, budú ničiť. Že jediné riešenie, jediná skutočná ochrana pred týmito vplyvmi z Bruselu je vystúpenie z Európskej únie. Rovnako ako jediná strana jasne hovoríme, že ak nechceme byť zatiahnutí do hry svetovládnych mocností. Pre nich je tá najväčšia hra vojna. Ak nechceme byť zatiahnutí do vojny s Ruskou federáciou, musíme vystúpiť zo zločineckej organizácie NATO, pretože cieľom NATO nie je nič iné, len skôr alebo neskôr rozpútať vojnu s Ruskom. To si dnes musí povedať každý a my naozaj nechceme, aby slovenskí chlapci, muži, bratia, otcovia, synovia išli bojovať a umierať za nejaké cudzie záujmy niekde na Ukrajinu alebo kdekolvek inde. Máme jasný program, ktorý sme nazvali desatoro Kotlebovcov, desatoro Ľudovej strany naše Slovensko a ten program dáva odpovede na všetky otázky, na otázky ľudí v každej jednej oblasti. Ako jediná strana máme napríklad zníženie počtu poslancov Národnej rady zo stopäťdesiat na sto. To sme niekoľkokrát predkladali. Žiaľ, bez podpory ostatných strán. Máme v programe zníženie počtu ministerstiev, decentralizáciu vlády tak, aby vláda bola nútená sa zaoberať situáciou v jednotlivých častiach a regiónoch Slovenska. Jednoducho ten náš program je jedinečný a je to asi tak preto, lebo sme jediná protisystémová strana na Slovensku a preto nemáme priestor v mainstreamových médiách.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne za vaše štyri minúty a úvodnú otázku, čo chcete presadiť, ak sa dostanete do parlamentu, zodpovie predseda Komunistickej strany Slovenska, pán Jozef Hrdlička. Pán Hrdlička, nech sa páči vaše štyri minúty.“

Jozef Hrdlička: „Áno ťažko sa to moje meno vyslovuje. Pamätám sa, že aj Béla Bugár mal s tým problém v parlamente v minulosti. Na úvod tiež sa chcem poďakovať, naozaj, vám pán redaktor, moderátor aj Rádiu Frontinus za pozvanie do tejto relácie, aj keď to je na úkor môjho času, ale považujem to za povinnosť, pretože naozaj ste dlhodobo jedno z mála rádii, ktoré dáva priestor aj neparlamentným politickým subjektom. Takže ešte raz veľmi pekne ďakujem a taká malá poznámka na pána Kotlebu. Marián musím povedať, že aj Komunistická strana Slovenska je protisystémová politická strana a teraz k tej istej otázke, čo by sme robili my, komunisti, aké máme priority, pokiaľ by sme sa dostali do Národnej rady Slovenskej republiky. Musím povedať, že tá naša vízia programová, vízia presahuje to obdobie jedného, teda jedno to volebné obdobie Národnej rady Slovenskej republiky, pretože treba my sa na situáciu a problémy spoločnosti pozeráme trochu komplexnejšie. Netajím sa tým, aj keď nám niektorí vytykajú ten trošku taký historický aspekt vnímania politiky, tak za tých 33 rokov od novembra 1989 na Slovensku naozaj došlo, došlo do naozaj veľmi vážneho stavu a treba povedať, že katastrofálnej situácii sú všetky rezorty. Opäť to musím povedať, že pokiaľ sa v novembri 89 volalo po demokratizácii ekonomického systému, ktorá spočívala na privatizácii a ja to nemôžem povedať inak ako rozkradnutiu verejného majetku, teda majetku, ktoré tu budovali generácie po 2. svetovej vojne, tak aj my dnes, komunisti rovnako hovoríme, že áno, je potrebné sa vrátiť k demokratizácii ekonomického systému, ale opačným spôsobom, to znamená prinavrátiť štátu jeho relevantné postavenie v ekonomickej štruktúre.“

Prečo to hovorím? Ja som už povedal, že v katastrofálnom stave sa nachádzajú všetky rezorty, máme problémy v oblasti zdravotníctva. My naozaj, som to povedal aj nedávno v televízii, nedokážeme dnes už nie že postaviť novú nemocnicu, ale ani vymeniť okná alebo dvere alebo zárubne v tejto nemocnici. Máme problémy v školstve s materiálno-technickým zabezpečením, ale rovnako tak s absolútnou degradáciou našich žiakov, našich detí. Máme problémy v agrozozorte. Myslím, že veľmi pekne to pán Huliak tu hovoril. Proste máme problémy vo všetkých oblastiach. Máme veľmi nízku úroveň dôchodkov a musím povedať, že naozaj tí naši dôchodcovia katastrofálne, mnohé kategórie živoria, mladú generáciu zadlžujeme až do dôchodku hypotekárnymi úvermi, spotrebnými úvermi a tak ďalej a tak ďalej. Zhrniem to, problémy máme vo všetkých sférach toho nášho spoločenského života, preto hovoríme, že nie je teraz riešením to, ako pravica hovorí, že budeme uťahovať opasky a budeme nejakým spôsobom redukovať výdavky štátu. Sociálna demokracia zase by súčasnú situáciu riešila nejakými sociálnymi balíčkami, ktoré absolútne nie sú koncepčným riešením. Čiže, čo hovoríme my, hovoríme jednoznačne, je potrebné, aj keď sa to možno niekomu bude zdať smiešne po 33 rokoch, ale nevzdávame sa ambície prešetriť podvodnú privatizáciu z deväťdesiatych rokov. Po druhí sme toho názoru jednoznačne, aby strategické podniky energetika boli prinavrátené pod kontrolu štátu. No a hovoríme teda o tom, že naozaj treba opäť naštartovať štátne podnikanie a samozrejme štát by mal mimo toho nie nadnárodné monopoly, nadnárodné korporácie, ale podporovať predovšetkým našich drobných stredných podnikateľov a živnostníkov. To je alfa a omega programu Komunistickej strany. No a pokiaľ podobne ako pán Kotleba sa dotknem zahraničnej politiky. Jednoznačne hovoríme o tom, že treba odstúpiť od sankčnej politiky Ruskej federácie. Tu musím zdôrazniť, že za situáciu na Ukrajine nie je zodpovedná len Ruská federácia, ale celý takzvaný kolektívny západ pod taktovkou Spojených štátov amerických, ktorí dohnali Rusko do týchto krajností. Sankcie škodia krajinám Európskej únie, škodia Slovensku, a takisto sme za vystúpenie zo zločineckého agresívneho, militantného paktu Severoatlantickej aliancie.“

Dominik Papala, moderátor: „Toto bol Jozef Hrdlička za Komunistickú stranu Slovenska, predseda Komunistickej strany Slovenska. Ja iba podotknem, že v zvučke relácie je povedaný taký pekný slogan. Aj váš názor nás zaujíma. Preto sa aj my v Rádiu Frontinus našich dnešných politických kandidátov naň pýtame. Po pesničke sa budeme počuť opäť. Toto sú naše kontakty, kde môžete písať všeobecné otázky našim dnešným hosťom. Viera Leščáková za stranu Za ľudí, Rudolf Huliak za Národnú koalíciu, Marián Kotleba za Ľudovú stranu naše Slovensko a Jozef Hrdlička za Komunistickú stranu Slovenska. Počujeme sa o chvíľu.“

Hudobná zložka

Dominik Papala, moderátor: „Prijemné počúvanie vám žela aj naďalej Dominik Papala a Peter Lalík spoza réžie a technickej spolupráce. My pokračujeme ďalej v poslednom 4. okružlom finálnom stole Debaty na telefón. Prijemné počúvanie. Našimi dnešnými hosťami sú Viera Leščáková na kandidátke OĽANO a PRIATELIA, za stranu Za ľudí. Dobrý deň.“

Viera Leščáková: „Dobrý deň.“

Dominik Papala, moderátor: „Rudolf Huliak za stranu Národná koalícia na kandidátke SNS. Dobrý deň.“

Rudolf Huliak: „Ďakujem pekne, dobrý deň.“

Dominik Papala, moderátor: „Predseda Ľudovej strany naše Slovensko, pán Marián Kotleba. Dobrý deň.“

Marián Kotleba: „Dobrý deň.“

Dominik Papala, moderátor: „A predseda Komunistickej strany Slovenska, pán Jozef Hrdlička. Dobrý deň.“

Jozef Hrdlička: „Ešte raz dobrý deň.“

Dominik Papala, moderátor: „My poďme na otázky, ktoré píšete naši poslucháči, tak ideme chronologicky od prvej, ktorá prišla. Dobrý deň, chcem sa spýtať, prečo na slovenskej politickej scéne, chce byť každý kapitán a pritom nemáme ani toľko lodí. Svečo Mojmir je podpísaný a dve minúty. Pani Viera Leščáková odpovedá ako prvá, nech sa páči.“

Viera Leščáková: „Veľmi dobrá otázka pred voľbami alebo pred podávaním kandidátok strana Za ľudí bola jedna zo strán, ktorá sa veľmi snažila o spájanie demokratických síl na Slovensku. Je to otázka, aj sme nakoniec ako jediný koalíciu uzavreli. Išli sme do toho poctivo, nešli sme na kandidátke nikoho, išli

sme do toho. Tak ako sa ísť má, čiže sme v koalícii OĽANO, Za ľudí, Kresťanská únia a tým pádom potrebujeme sedem percent. Napriek tomu sme nechceli klamať voliča a áno, išli sme práve preto, čo sa teda pýtal poslucháč do toho, že jednoducho tu sily treba spájať, treba spájať sily tých, ktorí to so Slovenskom myslia dobre, ktorí nehovoria ľuďom, že treba vystúpiť z NATO a teda sa tak ohroziť, ohroziť tak vlastnú bezpečnosť v štáte. Treba hovoriť pravdu, treba hovoriť aj to, že Slovenská republika si vyjedнала v Európskej únii 1,4 miliardy eur. Teda nie je Slovenská republika, ale Veronika Remišová osobne na to, aby kompenzovala ceny energií pre domácnosti a malé a stredné podniky. Takže to je to je ten príspevok z tej Európskej únie. Práve vďaka tomu máme jedny z najnižších cien energií v rámci Európskej únie, takže treba ľuďom hovoriť pravdu. A práve títo politici, ktorí hovoria pravdu a myslia to so Slovenskom dobre sa spájať mali. Bohužiaľ, vznikli aj malé celky, ktoré dnes nevieme, či do parlamentu prejdú. Uvidíme po voľbách budeme múdrejší a potom uvidíme, či to teda nebolo na úkor Slovenska. To čo sa to, čo sa predtým podávaním kandidátok dialo, opakujem, strana Za ľudí, strana, ktorá celý čas presadzuje zdravý rozum a práve v tejto otázke bola za spájanie do poctivých koalícií.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne, ďakujem pekne za vašu odpoveď pokračuje pán Rudolf Huliak za Národnú koalíciu.“

Rudolf Huliak: „Viete je strašne smutné, že teraz ako to nenazvať škaredo. Každý kto dýcha vzduch, by som to nazval, aby som nebol nejaký hnusne hovoriaci s tým, že každý, ktorý jednoducho má nejaké to sebavedomie nejakú tú víziu. Nevieť čo na Slovensku chce založiť stranu, preto ich tu máme 169. Je ďalej smutné to, že štát financuje politické subjekty, máme v programe zrušiť financovanie politickým stranám, pretože dosiahnuť výsledok tri percentá mať 1,8 milióna a z toho žiť štyri roky. Potom sa tu dostávame do stavu, že tu máme straničky so štyrmi ľuďmi a títo ľudia veľmi dobre vedia tie peniažky užiť za tie štyri roky, a potom nejako zase vsadia na kartu takým spôsobom, ošalia tých ľudí a skúsiť ten výsledok urobiť znova. My sme za serióznosť v slovenskej politike. Chcem sa poďakovať z tohto miesta Andrejovi Dankovi, že skutočne dokázal využiť tú váhu strany SNS, ktorá vznikla 1881 a dal dokopy národný blok skutočne proslovenských, pronárodných strán, ktorí dokázali svojim spojením, že im nešlo o peniaze z volebného výsledku, dokázali svojim spojením, že im nešlo ani o to, aby mali zvoliteľné miesto na kandidátke a dokázali hlavne to, že si potrebovali uvedomiť aj ľudia, že jednoducho, pokiaľ sa proslovenské, pronárodné strany nedajú dokopy, tak vyhrá práve tento v úvodzovkách demokratický vraj blok, ktorého totalitu sme tu mali možnosť zažiť za tých tri a pol roka v pravom slova zmysle, lebo to s demokraciou nemalo absolútne, ale absolútne nič spoločné, ani čo sa týka financií, ani čo sa týka názorov, ani čo sa týka slobôd občanov, ktoré boli totálne potreté v rámci covidu a jednoducho sme si uvedomili, že ak chceme to Slovensko skutočne zachrániť a chceme, aby Slovensko bolo ešte slovenským, musíme sa spojiť a sme to aj urobili a dokázali sme všetky tie veci absolútne vyblokovať. Absolútne vyblokovať.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne za vašu odpoveď, pokračuje Marián Kotleba, predseda Ľudovej strany naše Slovensko. Nech sa páči priestor dve minúty.“

Marián Kotleba: „My sme už v roku 2020 jasne ukázali, že pre nás, nie je cieľom získať kreslá, byť za každú cenu jediný a najlepší. Dali sme priestor mnohým stranám na našej kandidátke. Žiaľ, poslanceké výhody, platy a politika ukázali charakter týchto ľudí. Bol na našej kandidátke, sa do parlamentu dostal pán Taraba na našej kandidátke. Samozrejme sa dostali do parlamentu pán Uhrík a pán Mazurek, ktorí dnes sa hrajú na Republiku. Na našej kandidátky jedného času bol dokonca aj tu prítomný pán Huliak. To znamená, my sme skutočne dali vždy priestor všetkým, ktorí aspoň deklarovali, že im ide o Slovensko a dnes, žiaľ, vidíme, že mnohí z týchto ľudí sa už vidia byť ministrami. Vidia sa byť vo vláde, vidia sa ako vládnu, rozhodujú a riadia. My takú ambíciu za každú cenu, vládnutie, nemáme. Nám stačí, keď so silným mandátom budeme Slovensko v chrániť, keď budeme jasne hovoriť, kde sú červené čiary, ktoré už ďalej nemôže Slovensko prekračovať v otázke životnej úrovne svojich obyvateľov. V otázke nastavenia podmienok pre mladé rodiny. V otázke diktátu Európskej únie a tu je priestor na to, aby každý ukázal svoju tvár, aby každý ukázal, nie to, že kedy vznikla ich strana, ale to aké sú tie skutočné hodnoty, aké sú tie ciele v tej politike. A myslím si, že tá otázka, že každý chce byť kapitán je naozaj na mieste. My sme totiž aj v týchto voľbách úplne otvorili kandidátnu listinu a prišli k nám mnohí aktivisti, národný, kresťanský, ktorí ponúkajú svoje príbehy a svoj boj proti covid totalite na kandidátnej listine Kotlebovcov. Vidíme, že vládna chunta, ktorá tu tri roky ničila pod fašistickou totalitou Slovensko,

ukázala, že jednoducho to robiť nevedia, že jediné čo vedia je likvidovať národ a tomuto sa musíme postaviť.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne. Toto bol Marián Kotleba za Ľudovú stranu naše Slovensko a pokračuje Jozef Hrdlička, predseda Komunistickej strany Slovenska, váš priestor dve minúty, nech sa páči.“

Jozef Hrdlička: „Ďakujem pekne. Treba povedať, že táto takzvaná parlamentná demokracia priamo nabáda, priamo vytvára podmienky na to, aby tu dochádzalo k triešteniu síl a hlavne tých národno-vlasteneckých, prosociálnych politických subjektov. A preto sú koľko razy aj umelo vytvárané rôzne, rôzne drobné, menšie politické subjekty, aby k tomuto triešteniu ešte nedochádzalo. My v Komunistickej strane Slovenska, aj keď si dovoľím povedať, že svojím programom stojíme nejak mimo toho kruhu, tých štandardných politických strán konštituovaných po roku 1989, práve tou našou a antisystémovosťou a práve tým, že hlásame teda nejakú zásadnú zmenu tých spoločenských pomerov, tak napriek tomu vnímame veľmi reálne tie pomery v spoločnosti a sme za spoluprácu tých národných alebo inak povedané vlasteneckých a naozaj sociálnu politiku vyznávajúcich politických subjektov, ale aj občianskych združení a organizácií. A nie je tajomstvom, že takúto ambíciu, takúto úsilie sme vyvíjali aj pred týmito parlamentnými voľbami. A netajím sa teda tým, že tá komunikácia prebiehala aj s tou Slovenskou národnou stranou, aj s Národnou koalíciou, so Slovenským patriotom, ale aj ďalšími menšími drobnými politickými stranami. No nakoniec ten vývoj nabral také kontúry, teda že KSS nebola akceptovaná ako partner v tomto nejakom tom volebnom zložení. Nevadí, všetko zlé je na niečo dobré. KSS alebo komunisti na Slovensku naozaj majú viac ako sto rokov, takže my ideme ďalej. My sme presvedčení, že tým našim programom máme čo ponúknuť našim spoluobčanom, ale napriek tomu, teda zdôrazňujem, že naozaj tej spoločnosti, našej európskej, slovenskej sa vyostruje alebo teda zosilňujú tie neoliberálne, neofašistické tendencie. A myslím si, že naozaj v krátkej budúcnosti je nevyhnutné a bude nevyhnutné, aby tie strany, ktoré stoja na tých pilieroch, ktoré som tu povedal prosociálny, provlastenecký, ale aj tie, ktoré obhajujú tie tradičné naše národné historické hodnoty, aby hľadali cestu k sebe a vytvorili ten blog proti tomuto neoliberalizmu.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem veľmi pekne, toto bol Jozef Hrdlička, predseda Komunistickej strany Slovenska prechádzame na druhú otázku od našich poslucháčov. Pripravení? Tak poďme na to. Dobré ráno všetkým hosťom. Zaujímalo by ma, či majú vo svojich programoch a ako si predstavujú jednotlivé strany podporu v sociálnych otázkach, hypotéky, energia a všetko ostatné. Čo sa týka každého bežného človeka, ďakuje nám Jana alebo teda ďakujem vám Jana. Začína druhú otázku, Viera Leščáková, OĽANO a PRIATELIA, kandidátka strana Za ľudí, podpredsedníčka strany, nech sa páči.“

Viera Leščáková: „Tak ako som už na začiatku povedala, strana Za ľudí a práve tá kandidátka číslo päť už jasne dokázala, že je maximálne prosociálna a bojuje za slovenské rodiny. Všetky doterajšie politické strany, ale naprieč spektrom všetky mali v programe ako číslo jedna rodinu. Nikdy ale následne po voľbách túto rodinu finančne nepodporili. Teraz prvýkrát vlastne práve táto naša kandidátka podporila rodinu. Strana Za ľudí vždy bola za to, aby tento rodinný balíček a aby tento rodinný balíček podporoval naše rodiny. Čo sa týka prosociálnych opatrení, to isté tieto strany robili smerom k dôchodcom, čiže plné ústa rečí. Dnes sa stretávam s dôchodcami, dnes moja mama mimochodom, dnes má 71 rokov, takže všetko najlepšie mami. Práve ona, keď otvorila obálku teraz povedala, to je až neveriteľné číslo. Doteraz mi tu chodili centy, zvyšovania dôchodkov z roka na rok, teraz sú to sú to čísla, ktoré dôchodcovia nikdy predtým na tých zvýšenie nevideli. Nehovoriac o tom, že sme zaviedli absolútny unikát ako vláda a to sme, že sme zaviedli rodičovský dôchodok, čiže vlastne rodičia, ktorí si zaslúžia za to, že vychovali svoje deti, zo mzdy týchto detí dostávajú príspevok. Myslím, že priemerne za rok to je okolo tristo eur. Čiže áno, strana Za ľudí bola súčasťou týchto prosociálnych opatrení. Strana Za ľudí je za to, aby sa ľudia na Slovensku mali lepšie, ale nie opakujem ešte raz, strana Za ľudí o tom nehovorí, strana Za ľudí tak koná a tým sa mi jednoducho odlišuje od všetkých ostatných. Takže to sú prosociálne a teraz poďme k tým rodinám, tak ako som už povedala, podpora rodiny je v každom štáte absolútne kľúčová, či už či už ten daňový bonus, ktorý je pre pracujúcich rodičov či rodinné prídavky. Jednoducho ja som riaditeľka školy, ja vidím ako mnohé deti jednoducho dostávajú priestor pre veci, ktoré či už krúžkové, ktoré plánujeme zaviesť, alebo na pohybové aktivity veci. Jednoducho sú to veci, ktoré tieto rodiny s deťmi nutne potrebujú a strana Za ľudí to podporuje.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujeme veľmi pekne, bude pokračovať pán Rudolf Huliak, nech sa páči.“

Rudolf Huliak: „Tak ako som povedal na úvod. Slovensko má dostatok elektrárni na to, aby sme vyrobili slovenskú energiu za slovenské ceny. Dokonca sme už schopní ešte exportovať. Akt sabotáže národného hospodárstva, ktorý predviedol Sulík v priamom prenose s politickou garnitúrou, ktorá tu vládla, že našu energiu predala päť rokov dopredu na zahraničné burzy a vytvorila tak priestor na financovanie ktovie koho, čoho a kde. Toto musí jednoducho skončiť. Čo sa týka sociálnych záležitostí a podpory rodiny. Nebudem tu sľubovať hausnumerá, ani podobné záležitosti v prvom rade musíme vidieť, čo nám tu predchádzajúca vláda nechala v akom stave máme verejné financie a určite spravíme jednu vec. Budeme sa chovať ako každý jeden hospodár v normálne fungujúcej rodine, pretože táto vláda spôsobila to, že pri príjme rodinného rozpočtu dvetisíc euro, tisíc päťsto euro dala ako zábavku deťom, deti chodte sa hrať a rodina život živorila z päťsto euro. Urobíme to, že jednoducho sa verejné zdroje zrevitalizujú. Nevyhnutné výdavky, ktoré musia ísť sa dajú na nevyhnutné veci, vytvorí sa investičné financie na to, aby štát dokázal prosperovať. Štát dokázal vytvárať rezervy a štát hlavne dokázal ísť do projektov, ktoré v budúcnosti pre Slovensko budú výnosné, a ktoré dokážu postaviť slovenskú ekonomiku na nohy. Podporíme v prvom rade stredné podnikanie a veľkosť zamestnávateľov slovenských podnikateľských aktivitách, to znamená aj podnikateľov v klube 500, ktorí dokážu vytvoriť sociálne podmienky pre svojich zamestnancov a nebudú nám utekať z republiky z titulu predražených energií a nekonkurencieschopnosti. A jednoducho za zabezpečíme to, že podnikatelia, ktorí Slovensko doteraz ožobračovali, oligarchovia, budú musieť sa postaviť k Slovensku a slovenským investíciám, tak ako tomu bolo v iných krajinách, kde jednoducho dokázali zabezpečiť to, aby tieto financie ostávali na Slovensku. Zdaníme obchodné reťazce, zdaníme banky z ich výnosov a tým spôsobom budeme kompenzovať tie predražené hypotéky, ktoré momentálne našim ľuďom účtujú. Ďakujem.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem veľmi pekne za odpoveď, pokračuje predseda Ľudovej strany naše Slovensko, pán Marián Kotleba. Váš priestor dve minúty.“

Marián Kotleba: „V prvom rade musím povedať, že poslanci Ľudovej strany naše Slovensko boli jediní opoziční poslanci, ktorí podporili vládny návrh na tých dvesto eur pre rodiny s deťmi. Ten prorodinný balíček. Veľmi nás za to skritizovala strana Republika, strana Smer, doslova nás zhejtovali, ale my vždy budeme hlasovať a podporovať dobré veci bez ohľadu na to, kto to predkladá a rovnako budeme bojovať zo všetkých síl proti veciam, ktoré sú podľa nás pre Slovensko a ľudí na Slovensku zlé. Takže ešte raz, podporili sme dvesto eur pre rodiny. A dodnes nechápem, prečo ho strana Republika, strana Smer na nás na to útočila. Čo však ale chcem povedať, je ešte úplne iná vec. My sme niekoľkokrát v parlamente ešte za minulého volebného obdobia, aj teraz predkladali absolútne zvýšenie daňového bonusu pre slušné pracujúce rodiny tak, aby rodina, ktorá má tri deti už neplatila žiadnu daň z príjmu. Žiaľ, poslanci vtedy Smeru, SNS a teraz vládnej koalície, ale ani opozície nás nikdy v tomto nepodporili. Čiže jedna vec je rozprávať, jedna vec je konať. Ja hovorím ľuďa posudzujte politikov podľa činov, podľa politických rozhodnutí, ktoré sa týkajú vašich životov. Na riešenie zdražujúcich hypoték máme unikátne, unikátny prístup, unikátne riešenie. Predsa na Slovensku je už dnes založená štátna Záručná rozvojová banka. Slovenská štátna banka, ktorá môže prevziať a keď my budeme mať možnosť rozhodovať, tak prevezme tie hypotéky a ľudia si ďalej budú splácať tieto hypotéky za minimálne nízke úroky, ktoré majú dnes. My nedovolíme, aby súkromné banky sa nabaľovali na našich mladých rodinách. Pre nás banky nie sú viac ako nenažratý príživníci na ľuďoch a pre nás sú na prvom mieste ľudia, rodiny a nie banky. Čo sa týka energií, hovoríme jasnou rečou zoštátniť strategické podniky, elektrárne, teplárne, vodárne a do domácností a slovenských firiem dať energie za nákladové ceny. Nemáme sa v tejto otázke ani o čom rozprávať.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem veľmi pekne a uzavrie túto otázku predseda Komunistickej strany Slovenska pán Jozef Hrdlička, nech sa páči dve minúty.“

Jozef Hrdlička: „Áno sociálne otázky, hypotéky energie, to sú asi tie témy, ktoré najviac dnes rezonujú, takže veľmi správna otázka od poslucháčky. Treba povedať, že takmer väčšina, ak nie všetky politické strany hovoria, alebo by na takúto otázku odpovedali, zvýšime dôchodky, zvýšime sociálne dávky, zvýšime minimálnu mzdu, postavíme byty pre mladé rodiny, zavedieme duálne školstvo a bla bla bla. A v tomto je tá naša antisystémovosť, že odkiaľ a to je taká rečnícka otázka, odkiaľ chcú tie jednotlivé politické subjekty na to, aby plnili tieto populistické sľuby a opäť sa vrátim k tomu, čo som

povedal. Jediným riešením je eko obnova ekonomiky štátu, čiže v tomto prípade tak isto ako tu kolega hovoril predou mnou, jednoznačné zoštátnenie, vrátenie pod kontrolu štátu, strategických podnikov a opäť musí štát začať podnikáť. My si uvedomme, že dnes tá ekonomika stojí na pôsobení nadnárodných spoločností, nadnárodných korporácií, automobilky a podobne. US Steel, ktoré majú zahraniční vlastníci a z týchto podnikov 80 percent ziskov odchádza mimo hraníc Slovenskej republiky, čiže toto sú obrovské zdroje, ktoré tejto spoločnosti chýbajú, a preto nedokážeme zabezpečiť riešenie tých problémov bežných ľudí. Ako som už povedal, nevnímame ani to, ako riešenie to, čo robia sociálni demokrati, že to riešia nejakými sociálnymi balíčkami, ktoré v konečnom dôsledku navyšujú zadlženosť Slovenskej republiky, ale aj ľudí ako jednotlivcov. Čo sa týka energie, už som jednoznačne povedal, proste hľadajme príčinu, prečo dnes rastú energie, prečo dnes tankujeme benzín naftu pomaly za dve eurá. Je to predovšetkým kvôli sankčnej politike, ktorú Slovensko ako súčasť Európskej únie realizuje vo vzťahu k Ruskej federácii. Čiže ukončíme túto sankčnú politiku a sme za opätovné naštartovanie vzájomne výhodnej hospodárskej spolupráce aj s Ruskou federáciou.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem veľmi pekne za vašu odpoveď a my poďme na ďalšiu otázku. Dobrý deň, sme mladá rodina, kde obaja pracujeme. Plánujete nejakú osekáť rodinné podpory, ktoré presadila predošlá vláda? Nech sa páči, nepodpísaný poslucháč z smsky. Pani Viera Leščáková za stranu Za ľudí na kandidátke OĽANO a PRIATELIA vaše dve minúty.“

Viera Leščáková: „Povedala by som asi najtrefnejšia otázka, aká tu dnes padne. Je veľmi dôležité, aby to, čo dokázala presadiť táto vláda, ktorej sme boli súčasťou, tento rodinný balíček, ktorý aj kolegovia uznávajú, že je dobrý, aby zostal zachovaný. A o čo mám ja veľikánsky strach, je práve to, že ostatné strany rozprávajú o tom a strany, ktoré ma vyslovene aj prekvapujú napríklad aj KDĽ, hovorí o tom, že tá pomoc má byť adresná, PS vraví úplne jasne, že tento rodinný balíček zruší. Ako jediný, kandidátka číslo päť, na ktorej je strana Za ľudí, ako jediný na celom politickom spektre vravíme, že jednoducho tento balíček zachováme, že ho predĺžime v podstate, že ho predložíme navždy, lebo vidíme v ňom obrovský význam. Obrovský význam. Chcem len, lebo nie asi neviem či všetci vedia, o čom je rodinný balíček. Rodinný balíček je v skratke o tom dvadsať štyri euro za predchádzajúci všetkých vlád, vrátane Smeru šesťdesiat euro, za nás a 22,17 eura daňový bonus zvýšený o 531 percent na stoštyridsať euro pre pracujúcich rodičov na jedno dieťa, čo spolu tvorí dvesto eur na dieťa. Je to naozaj výrazná pomoc, za ktorú sa už dá to dieťa akýmkoľvek spôsobom podporovať. Aby žilo zdravo, aby malo dobré vzdelanie. A k tomu mi naša koalícia sľubuje, že tam bude ešte päťdesiat euro na športovné. Ja ako riaditeľka školy vidím, koľko detí sedia pri počítačoch, aké deti majú choroby psychické, prosto naozaj deti, malé deti potrebujú športovať. Mládež potrebuje športovať. Strana Za ľudí dokonca presadzuje aj bezplatné športoviská pre mladých ľudí, vybrané bezplatné športoviská, aby sme takto umožnili v podstate bezbariérový prístup na športoviská pre všetkých mladých ľudí. Takže opakujem, kandidátka číslo päť, na ktorej strana Za ľudí je jedinou kandidátkou, ktorá úplne jasne hovorí zo všetkých politických strán, že tento balíček daňový bonus a rodinné prídavky, čiže dvesto euro na dieťa stopercentne zachová, ostatní ich vezmú týmto rodinám a nebudú ich mať.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujeme veľmi pekne, pokračuje Rudolf Huliak za Národnú koalíciu.“

Rudolf Huliak: „Viete, mňa vie do neprirodzena až vyhriať vec, keď niekto predikuje to, čo budeme robiť a čo nebudeme robiť. Určite nepôjdeme cestou, aby sme ľuďom brali to, čo majú doteraz a pokladajú to za svoje výhody. Aj keď musím povedať, že diletant typu Matovič, ktorý zveril svoje rodinné financie Paulínke a stal sa potom ministrom financií a následne pani Remišová, ktorá nevie doteraz možno ani aká je sadzba DPH a musí si svoj pin napísať veľkými písmenami na počítač. Tak to sú ľudia, ktorí zaviedli tieto diletantské opatrenia z toho titulu, že naoko pomohli ľuďom dve euro. My sme to počítali. Vychádza to tak, že každá rodina prišla o 480 euro. To znamená 270 euro každá rodina bude doplácať, pretože zobil z miliardového rozpočtu samosprávam, viem o čom hovorím, som starosta obce, 680 miliónov. Zdraželi sme všetky výdavky v rámci samosprávy obce, to znamená smeti, podielové dane, dane z nehnuteľností. Niektoré obce dneska nesvietia, starostovia musia byť na maródkach, aby dokázali zabezpečiť výkon svojej funkcie. Toto je balíček v podaní vlády, ktorá tu vládla tri a pol roka a my pôjdeme cestou okresávania verejných výdavkov, zmažeme akýkoľvek vplyv mimovládok, ktoré sú nacicané na štátny rozpočet. Teraz sa nejedná o mimovládky, ktoré supľujú prenesený výkon štátnej správy. Čo sa týka starostlivosti o našich seniorov, deti, poprípade iné úlohy, ktoré nesúťažia zvládať štát. Budeme sa uberať určite cestou tým, že financie, ktoré štát nemusí vykladať na projekty typu sysel,

korytnačka, ktoré sú rádovo v miliónoch euro cez mimovládky, odčerpaných 1,3 miliardy z fondu obnovy cez ministerstvo životného prostredia. Tieto falošné projekty, ktoré boli rozpúšťané. A takisto musím jednu vec povedať, ak raz dokázali Poľsko, dokázali Maďarsko vyčerpať z Európskej únie počas ich dotačného systému miliardy, Slovensko aj vďaka pani Remišovej dokázalo vyčerpať smiešnych 700 miliónov, za čo sa môže aj naša krajina hanbiť a naša krajina aj v takomto stave je aj po tej sociálnej stránke. Ďakujem pekne.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem veľmi pekne za vašu odpoveď. Toto bol Rudolf Huliak za SNS s podporou Národnej koalície a pokračuje predseda Ľudovej strany naše Slovensko, pán Marian Kotleba, nech sa páči.“

Marián Kotleba: „Ďakujem pekne. Ja sa na rozdiel od kolegu pána Huliaka sa pokúsím na túto otázku odpovedať úplne adresne a vecne. Takže akým spôsobom by sme podporili mladé rodiny? My samozrejme ponecháme všetky sociálne výhody, ktoré dnes platia, pretože sme za ne aj hlasovali. Aj sme za ne bojovali, bojovali sme za ne ešte za čias vlády Smeru, SNS a Most-híd, kde sme podporili dobré veci, zastavili zlé veci, ale poďme konkrétne na to, čo sa pán poslucháč pýta. Veľmi jasne hovoríme, že založíme štátny podnik na výstavbu bytov pre mladé rodiny. Veď to tu niekedy bolo, dobre to fungovalo a my máme ambíciu obnoviť to, čo bolo dobré, čo bolo dobré za minulého režimu. Mnohí si ešte pamätáme, takže ja na rozdiel od Kollára, ktorý z výstavby by chcel spraviť biznis pre nejakú zahraničnú rakúsku firmu. My hovoríme založiť štátny podnik na výstavbu bytov a tieto byty za nákladovú cenu, za úplne smiešne ceny dať mladým rodinám, aby sa nemuseli zadlžovať na celý život. Tí čo hypotéky majú, ty si ich preneseš do štátnej záručnej rozvojovej banky, kde za veľmi nízke úroky možno aj nižšie ako dnes ich budú naďalej môcť po tichu a v pokoji splácať. Naším programom pre mladé rodiny je taktiež výstavba škôlok a zaistenie kapacity pre to, aby sa každé dieťa slovenské alebo každé dieťa obyvateľov Slovenskej republiky do tej škôlky dostalo. Ak bude záujem rodičov. Dnes sa totiž stáva, že škôlky povedia, nemáme kapacitu, máme plno, prijali sme totiž Ukrajincov. To je absolútne neprijateľné, a keď budeme o tom rozhodovať, my každé dieťa, ktoré bude mať záujem, v tej škôlke bude. No a čo je veľmi dôležité, zabezpečíme dostatok detských lekárov, pediatrov, pretože ako jediná strana máme odvahu hovoriť o tom, že lekárov je treba zaradiť do štátnej služby a každý na Slovensku vyštudovaný medik, lekár, bude musieť podpísať so štátom zmluvu minimálne na pätnásť rokov, že bude liečiť na Slovensku. Nie je možné. Nie je možné, aby lekári, ktorí študujú na slovenských školách, študovali s tým, že odchádzajú, majú plán odísť do zahraničia, musia liečiť slovenské deti a slovenských pacientov.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujeme veľmi pekne za odpoveď a ako posledný odpovedá na túto otázku predseda Komunistickéj strany Slovenska, pán Jozef Hrdlička. Nech sa páči.“

Jozef Hrdlička: „Ďakujem. V tomto prípade musím povedať, že moja pozícia odpovedať na túto otázku pánovi Kotlebovi je veľmi, veľmi zložitá a musím povedať Marián, že ti ponúknem aj prihlášku do Komunistickéj strany Slovenska, ale toto nech poslucháči, samozrejme berú, aj ty osobne, ber teraz, berte s humorom, ale je tu naozaj zásadná zhoda v tom, čo si povedal medzi nami a vami. Ja musím takisto povedať, že KSS bol, aj keď to už je dosť dávno, v roku 2002-2006 v Národnej rade Slovenskej republiky, teda bola parlamentným politickým subjektom aj v tom období dokázala, hoci to bola vláda pravicová, vláda Mikuláša Dzurindu dokázala, že dokázala podporiť všetky tie legislatívne normy, ktoré nejakým si spôsobom uľahčovali život nášho obyvateľstva, ale vrátim sa k tomu, čo som už povedal. Proste akékoľvek balíčky, sociálne opatrenia, ktoré tu boli doposiaľ robené, sú nesyrové. Samozrejme žiadne z nich, ktoré boli zavedené, by sme by sme nerušili. Je to také aspoň látanie tých dier alebo také zjemňovanie tej zlej zložitej situácie mnohých kategórií našich spoluobčanov, ale my hovoríme o tom systémovom prístupe, a preto tu je tá zhoda aj medzi nami, a s tým čo povedal Marián Kotleba. Proste riešme to systémovo. Naozaj vráťme, my potrebujeme vytvárať zdroje, potrebujeme vytvárať hodnoty, aby sme mohli túto sociálnu sféru celú v rámci štátu financovať. Preto je potrebná obnova tých štátnych podnikov. Rovnako tí komunisti naozaj v minulosti už dokázali, že sa dalo ročne stavať až 60-tisíc bytov, tak prečo nenadviazať na tú pozitívnu skúsenosť, ktorú sme tu mali, a naozaj tie byty môže stavať štát. Môže stavať štát, môžu stavať komunálne, regionálne zložky našej spoločnosti, a tak ďalej a tak ďalej. Čiže takisto v oblasti zdravotníctva. Dokázali sa tu stavať nemocnice, polikliniky. Dnes tu riešime problémy pohotovosti či rušiť, či dnes nie. To je úplne smiešne a donebavolajúce. Čiže hľadajme inšpiráciu v tom, čo na Slovensku bolo pozitívne, čo fungovalo a

fungovalo podľa môjho názoru úžasne, čiže nie len nejaké balíčky podhadzovať niečo, ale riešme to systémovo tak, aby na to boli peniaze.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem veľmi pekne za vašu odpoveď. Toto bol predseda Komunistickej strany Slovenska, pán Jozef Hrdlička. Dobrý deň, rád by som sa spýtal všetkých diskutujúcich, aký majú názor na fungovanie bývalej vládnej koalície v dobe, keď ešte vládli. Prajem pekný deň, Marek je podpísaný. Ako prvá odpovedá Viera Leščáková, podpredsedníčka strany Za ľudí na kandidátke OĽANO a PRIATELIA, nech sa páči dve minúty.“

Viera Leščáková: „Strana Za ľudí bola súčasťou tejto vládnej koalície a nikdy nebola príčinou žiadnych škriepok. Strana Za ľudí jednoducho mala napísaný svoj predvolebný program, ktorý hneď prvý deň po voľbách, keď sa stala súčasťou vládnej koalície, začala naplňovať. Zopakujem znova, že strana Za ľudí je za podporu rodiny a za vládnu koalíciu asi hovorí tento výpočet dvesto euro na dieťa a zaviedli sme tehotenský príspevok. Ja som dokonca osobne stretla počas kampane mamičku, ktorá veľmi ďakovala za to, že od štvrtého mesiaca tehotenstva už dostáva znova. Je to bezprecedentné. Myslím, že to, že to nikde inde nemajú, navýšili sme dôchodok obrovské, dovolili sme rodičovský dôchodok, vec, ktorú naozaj vysoko kvitujem, pretože si to tí si to, tí dôchodcovia, zaslúžia, aby za to, že vychovali svoje deti, aby tieto deti v podstate vracali ten groš povesti z rozprávky, mimoriadna valorizácia dôchodkov. Tristo miliónov vianočný príspevok naproti tomu, čo Smer sa hrdil tým svojím slávnym 13. dôchodkom, ktorý bol reálne vianočným nejakým, vianočným príspevkom, a ktorý nikdy v živote nevyplatil. Táto táto koalícia vyplatila tristo miliónov a teraz ja by som sa vrátila k tým eurofondom, o ktorých sme tu tak trochu pomýlene blúznili. Za sedem rokov vlády Smeru 4,9 miliardy vyčerpali Smer. Za tri roky čo strana Za ľudí a na čele s Veronikou Remišovou viedla. Toto ministerstvo vyčerpaných 6,42 miliardy za tri roky. Aj úradnícka vláda na čele s Ódorom, keď nastúpila, rozprávala niečo, o nejakých nevyčerpaných eurofondoch. Dnes uznáva, že práve pre zmeny, ktoré zaviedla Veronika Remišová v čerpaní eurofondov, máme nadzmluvnených cez dve miliardy. Jednoducho vyčerpeme eurofondy za to obdobie. Nehovoriac o tom, že Veronika Remišová úplne zmenila čerpanie v roku 21-27, čiže to nové operačné obdobie je zjednodušené. Veľmi ľahké. Veľká časť peňazí ide do regiónov, veľmi ľahké čerpanie, keď sa tu hovorilo o okolitých krajinách. Poľsko práve týmto spôsobom, práve vďaka tomu, že Veronika Remišová nastavila ináč operačný systém, bude sa podstatne ľahšie na Slovensku čerpať. Takže áno, nehovoriac o tom, čo sa tu vpravilo nárokovateľné miesto v škôlke, 11-tisíc miest vďaka eurofondom v škôlkach vznikla, aj tu neďaleko škôlka v Závodí. Opravených obrovské množstvo. V Liptovskom Mikuláši napríklad stredná zdravotnícka škola, 4,2 milióna, ktorá išla z eurofondov do Ružomberka do nemocnice sedemnást miliónov. Čiže je úplne nepravda a úplne prosto klamú ľudia, ktorí vravia, že sa tu nič nespravilo. Spravilo sa aj napriek obrovským krízam, ktoré tu boli. Takže opakujem ešte raz, strana Za ľudí prišla a vo vládnej koalícii makala a nerobila žiadne rozbroje. Za mňa všetko.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne a trošku som neustrážil časomieru, boli to takmer tri minúty, takže každý máte priestor na odpovedanie tri minúty, aby to bolo spravodlivé, lebo sa riešili technické veci. Nech sa páči, pán Rudolf Huliak, vaše tri minúty na túto otázku.“

Rudolf Huliak: „Viete, ja keď toto počúvam, ja sa musím strašne smiať na jednej veci, bolo nám tu prezentovaných koľko miliárd sme vyčerpali. Ukážte mi, kde tie miliardy v prvom rade sú, nikto z nás totižto nepocítil tie peniaze, okrem tých deklarovaných naoko vydaných peniaze rodinám, ktoré tie rodiny horko ťažko odgrgávajú na iných výdavkov, ktoré musia dať len potraviny, išli v priemere o 33 percenta hore. Podme na ten odpočet. Začalo to tou covidovou krízou, ktorá jednoducho prišla, ktorá bola totálne nezvládnutá. Majú na starosti alebo respektíve na svedomí vrub 1300 mŕtvych ľudí v priamom prenose neposkytnutia zdravotnej starostlivosti, nediagnostikovania, zanedbávania základnej zdravotnej starostlivosti, sme dosiahli niekde číslo okolo 35000 mŕtvych dôchodcov, čiže urobili reformu v dôchodkovom systéme. To je pravda. Ušetrí niekoľko miliónov v sociálnej poisťovni, ale len z titulu z toho, že tých ľudí bohapusto zabil nezvládnutou covidovou krízou. Doslovne a do písmena protiprávnymi obmedzeniami, pretože Slovenská republika nedrogovala od medzinárodného dohovoru o ľudských právach a drogovalo len jedenást krajín zo štyridsaťsedem a jednoducho docielili to, že všetky tie obmedzenia, ktoré tu boli, bola len likvidácia stredného podnikania, gastr ubytovacích zariadení a veľmi dobre vieme a sú na to aj výpovede a pán Matovič to zažil v priamom prenose, keď chodil po tých jednotlivých kultúrnych domoch, kde mu sama vtedy pani doktorka povedala, že tak ako bolo zdravotníctvo nevyťažené, dobre, že sa tam neválali a nemali čo robiť z titulu toho, že boli

nemocnice doslovne a do písma prázdne. Čiže tie lôžka vykazované a tie všetky veci, ktoré tam boli umele urobené a zapadnuté do toho systému globálneho. Kto tú krízu nastavil, tak jednoducho sa to všetko podpísalo na likvidácii nášho národného hospodárstva, pretože to HDP dneska máme stav nejakých 110 miliárd, z toho 85 percent nám tvoria zahraničné obchodné reťazce a banky, ktoré svoje zisky vyvážajú mimo hranice tejto našej republiky. Plynule sme prešli ku ukrajinskej kríze, kde Putin dokázal vypnúť útokom na Ukrajinu covid akýkoľvek, aspoň toto ste si mohli zachovať, že to ste mali spraviť plynulejšie, aby sme tu všetci neboli dole hlavou kolísaní, pretože toto bolo jasným dôkazom toho, o čom tá ako covidová kríza bola a všetko, čo s tým súvisí teraz už síce nastupujú zase náhubky a ľudia vám to začínajú znova žrať, ale som zvedavý, kto skutočne na túto vlnu tohto bláznivého šíalenstva, ktoré ste tu nastavili v tejto republike znova naskočí. Zlikvidovali ste totálne armádu Slovenskej republiky. Odovzdali ste vzdušný priestor. To znamená, že ste sa dopustili aktu vlastizrady, sabotáže národného hospodárstva. Všetky zbrane, ktoré sme mali z deblokácií zahraničného dlhu, ste odovzdali dobrovoľne Ukrajine zadarmo. Bol to majetok slovenských občanov, ktorí získali zadarmo a nemuseli financovať armádu, ktorá bola slušne vyzbrojená. Dnes nás to bude stáť miliardy ochrana chrana. Bohužiaľ, tri minúty mi nestačí na odpočet tejto vlády, ktorá spôsobila Slovensku devastačné škody.“

Dominik Papala, moderátor: „Áno, ďakujeme, pokračuje so svojimi tromi minútami na túto otázku predseda Ľudovej strany naše Slovensko, Marián Kotleba.“

Marián Kotleba: „My Kotlebovci hodnotíme pôsobenie vlády v zložení OĽANO to znamená Matovič, Za ľudí to znamená Remišová, SaS to znamená Sulík a Sme rodina to znamená Kollár za absolútnu katastrofu pre celé Slovensko. Poďme sa na to najprv pozrieť ekonomicky. Zvyšovanie štátneho dlhu o šesť miliárd eur ročne o osemnásť miliárd eur za ich necelé alebo za ich tri roky, zdvihnutie štátneho dlhu 40%, to je jednoducho také zadĺženie Slovenska, že to ešte naši prapravnuci nedokážu splatiť. Čo je ale najdôležitejšie. Táto vládna koalícia ukázala, že keď ide o plnenie nového svetového poriadku, že keď ide o plnenie objednávky globalistov v tomto prípade s názvom covid, tak absolútne neváha potlačiť všetky ľudské, ústavné a občianske práva na Slovensku. Veľmi dobre si pamätáme mená policajno-vojenské hliadky so samopalmi na hranici okresov, ktoré na ľudí skákali len preto, že nemali test, očkovanie alebo rúško. Pamätáme si na mlátenie ľudí v Lidli na nákupoch len preto, že si nechceli dať rúško. Pamätáme si na tieto opatrenia, keď sa vláda vyhrážala každý deň z médií ľuďom, že prídu o prácu, že prídu o všetky svoje doterajšie zvyky len preto, že sa nedajú očkovať alebo testovať, alebo nebudú nosiť handru na tvári. Toto je fašizmus, za ktorý by sa nemusel hanbiť ani Hitler. Pamätáme si ako nechceli ľudí pustiť na Vianoce, ako ich nechceli pustiť na návštevu cintorínov svojich blízkych alebo na Veľkú noc. Ľudia toto všetko si musíte spomenúť, len skutočný sodomista, len ste skutočný sadomasochista alebo psychopat môže potom to voliť niektorú zo strán OĽANO, Za ľudí SaS a Sme rodina. Každý kto dá hlas týmto stranám si vlastne pýta repete týchto opatrení, repete tohto fašizmu, tohto systému, ktorý nemal v modernej spoločnosti dovedy žiadnu obdobu. No a samozrejme netreba zabudnúť aj na to, že táto vláda sa tvárila ako vláda hodnotová, konzervatívna. Opak je však čistý, opak je pravdou, nespravila, nespravili nič pre ochranu životov nenarodených detí. Naopak deň pred odchodom z funkcie ministra Lengvarský otvoril široko dvere gender propagande, gender ideológie na Slovensku a vec, ktorá sa nedá vôbec zabudnúť je to, že táto vláda. Táto vláda v zložení OĽANO, SaS, Za ľudí a Sme rodina Slovensko doslova zaplavila cudzími vojskami. Dnes máme na Slovensku niekoľko tisíc vojakov amerických, niekoľko ďalších tisíc vojakov členských štátov NATO. Jednoducho je tu viac pomaly vojakov cudzích ako našich vlastných. Toto je politika tejto vlády, a preto sa nedá zhodnotiť inak ako absolútna katastrofa po každej jednej stránke a ľudia. Ešte raz vás prosím, ak nechcete znova prichádzať o svoje práva, ústavné, ľudské a občianske, nikto z vás ich už nevoľte.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujeme pekne za vašu odpoveď a uzavrie túto otázku predseda Komunistickej strany Slovenska, pán Jozef Hrdlička, vaše tri minúty, nech sa páči.“

Jozef Hrdlička: „Áno, ďakujem, tak tento krát to bude tri ku jedna medzi nami diskutujúcimi, pretože sa pridáva na stranu za KSS k tomu, čo tu bolo mojimi predrečníkmi povedané. Jednoznačne od roku 1989 najväčšia katastrofa akú Slovenskú republiku, Slovákov, ľudí tu žijúcich, mohla postretnúť. Absolútna neschopnosť riadiť jednotlivé rezorty v spoločnosti. Diletanstvo a naozaj niet sa čo čudovať, keď takí ľudia ako Matovič, Heger, Naď, Sulík, ale aj spomínaný predseda Národnej rady Kollár sa dostali takýmto opratom. Už toto bolo všetko povedané naozaj nezvládnuté, nezvládnuté to covidové

šialenstvo, absolútne nedokázali komunikovať s občianskou verejnosťou túto problematiku. Zotročili, zotročili našich spoluobčanov a proste naozaj ohrozili mnohé, no a dokonca nás to stálo mnoho ľudských životov. Celá táto problematika nezvládnutá, aj keď sa možno naoko zdá, že došlo k zvýšeniu nejakých rodičovských príspevkov, že zdravotné sestry a lekári si vydobyli nejaké zvýšenie platov. Ale takisto treba povedať, že toto všetko boli nekonceptné riešenia týchto problémov, ktoré ako bolo, takisto povedané, len zvyšujú zadlženosť Slovenskej republiky a to, čo tu bolo naozaj povedané, pán Kotleba to tu povedal v nejakom globálnom čísle, teda nárast zadlženosti ročne. Myslím, že si hovoril o 6 miliárd euro ročne, tak keď to prerátame na jedného občana Slovenskej republiky takto ďaleko, ďaleko atakuje 10-tisíc euro na osobu, čiže naozaj zadlžili tie ešte nenarodené deti, budúce generácie, čiže totálny rozvrat celej spoločnosti. No ale keď to robia diletanti, niet sa čo čomu diviť, ale zároveň musím povedať, že to, že tu takáto vláda po voľbách v roku 2020 prišla, tak to neprišlo len tak zo dňa na deň. Za to sú zodpovedné aj vlády, ktoré tu boli pred nástupom Hegera, Matoviča alebo teraz Ódora a takisto si neodpustím zdôrazniť a použiť aj tie slová, ktoré už v tejto debate boli použité vlastizrada. A to musím povedať, či prezidentka Čaputová alebo vlády naozaj hegerovsko-matovičovské obrovské, ktoré tu boli a ktoré tu zatiaľ stále sú, sa podľa nášho názoru dopúšťajú hrubej vlastizrady. Ako bolo opäť povedané, naozaj im sa veľmi úspešne podarilo demilitarizovať Slovenskú republiku, totálne zlikvidovať aj tie biedne zvyšky nejakej tej obranyschopnosti a to tým, že podporujeme ukronacistický režim na Ukrajine, že sme im poslali našich koľko, dvanásť bolo funkčných migov, že sme alebo štrnásť dokonca, že sme ju odovzdali naše S-300-ky, ktoré chránili túto krajinu. Proste totálne sa im podarilo demilitarizovať túto krajinu a naozaj zaťahujú, v tomto tá vlastizrada, zaťahujú Slovensko, Slovenskú republiku do možného veľkého konfliktu, konfliktu v Európe, čiže neschopnosť a naozaj vyzývav voličov Slovenskej republiky, aby šli k voľbám a nedopustili niečo takéto opakovať.“

Dominik Papala, moderátor: „Ja samozrejme opäť zopakujem, že v zvučke relácie je slogan aj váš názor na zaujíma, a preto sa mi a zároveň aj vy, milí poslucháči, naň pýtame našich dnešných kandidátov. Podme na ďalšiu otázku a ďalšiu smsku. Chcem sa opýtať, čo si myslíte ako Slovensko doteraz využíva eurofondy pre podporu rodín? Nech sa páči, pani Viera Leščáková dve minúty.“

Viera Leščáková: „Tak to som rada, že táto otázka padla, pretože v prvom rade chcem povedať, že po nástupe Veroniky Remišovej, práve na riadenie eurofondov tá to odčala a ušetrila pre daňových poplatníkov, čo sú aj slovenské rodiny, hneď v IT dotáciách, všelijakých vyciavačov štátu a ušetrila tak štátu 110 miliónov. Chcem ale zareagovať aj na to, že v opozícii odhalila škandál, eurofondový škandál, keďže sa bavíme o eurofondoch, tie peniaze mohli ísť rodinám, eurofondový škandál ministra Plavčana za SNS. Vo výške 600 miliónov, 150 miliónov nám zrušili program na dotácie, na vedu a výskum, čo je tento program jednoducho nemáme, čo ktorý neskutočne potrebujeme práve vďaka SNS a ministrom Plavčanovi, nehovoriac o kauze Dobytkár znova spojenej s SNS. Čiže ako tu vravel kolega áno, modlime sa, aby sa tieto doby nevrátili, aby sa tu nebrali eurodotácie na betónové plochy a len v kauze Dobytkár, v ktorej sa vyjadruje sudca Najvyššieho súdu, nie je žiaden politik ako o megastroji, megastroji korupcie a prania špinavých peňazí, len štyri milióny na úplatkoch tam boli, tam boli zdokladované. Jednoducho áno, máte pravdu, táto doba sa už nesmie vrátiť, musí sa vrátiť doba, kedy eurofondy budú smerovať a my sme to takto nastavili priamo k rodinám, čiže to čo vravíte, že eurofondy nikde nevidíte, tak neviem či páni chodíte so zavretými očami, pán Kotleba, keď som teraz pozrela na vás, áno, vy ste eurofondy nevideli v Banskobystrickom kraji. Jednoduchosti ich ste ich nečerpali. No a za vás v podstate nebol tým pádom z eurofondov upravený ani meter cesty. Keď si dobre pamätám, ja budem ale hovoriť o nás. Nastavený nový program, 11-tisíc miest do škôlok, obrovské množstvo škôl opravených, tak ako som vravela už aj už aj tu v Žilinskom kraji. Takže opakujem, transparentné mŕňanie eurofondov, to máme nastavené a verím, že to ďalšia vláda znova nerozkradne. Naša vláda nekradla a preto jednoducho tým ľuďom mala odkiaľ dať.“

Dominik Papala, moderátor: „Áno, ďakujeme za vašu odpoveď, pokračuje Rudolf Huliak za SNS s podporou Národnej koalície. Nech sa páči.“

Rudolf Huliak: „Strašne mi je smutno z toho, že rozprávame o tom, že vaša vláda nekradla a kradli len Smeráci.“

Viera Leščáková: „Aj SNS.“

Rudolf Huliak: „Dobre a takto, kauza Dobytkár za tri a pol roka nevyšetrená, nevyšetrené mnoho káz, ktoré začali to teatro, ktoré spravili z vojenského obranného spravodajstva minulý týždeň, že pozatýkali

neviem koľko osôb na 4 hodiny, poprepúšťali. Ako ak ste diletanti vo financiách, tak ste diletanti aj v súdnom systéme, orgány činné v trestnom konaní, pretože ste mali všetko k dispozícii a nedokázali ste vyšetriť a dotiahnuť dokonca jedinou kauzu, ktorá by relevantne ukázala ľuďom, že skutočne sa tu nejakým spôsobom kradlo, ale osemnásť miliárd z ktorých fungovala táto krajina počas Smeru sa dnes pri vašich vládoch po dva roky zmenilo na tridsaťšesť miliárd. Keď už sa rozprávame tých eurofondoch a o tých všetkých ostatných záležitostiach. Mám dokonalý prehľad, kam sa minuli eurofondy do životného prostredia. Mám dokonalý prehľad, kam sa minuli eurofondy do marginálnych skupín, čiže sú to len bezodné diery na tunelovanie verejných zdrojov a euro financií. Ale Slovenský občan nepostrehol, že by dnes navýšenie štátneho rozpočtu, zadĺženie tejto krajiny a to podotýkam, že sa všetci na to ideme skladať ešte deti našich detí a všetko čo súvisí s obmedzením užívania vlastníckych práv v rámci ochrany prírody. A to čo ste spôsobili slovenskej prírode, čo ste spôsobili slovenskému vidieku, tie straty na súkromnom vlastníctve súkromnom podnikaní. Dá sa povedať destabilizácii celého národného hospodárstva sa odzrkadlí každému jednému z nás na našich peňaženkách a jedno zlé vládnutie jedného roku vašej vlády budeme musieť naprávať štyri roky, čiže z toho vyplýva, že šestnásť rokov budeme len eliminovať dôsledky vášho vládnutia. To je asi z mojej strany všetko.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujeme pekne, toto bol Rudolf Huliak za Národnú koalíciu, respektíve za SNS s podporou Národnej koalície a pokračuje predseda Ľudovej strany naše Slovensko, pán Marián Kotleba. Váš priestor dve minúty.“

Marián Kotleba: „Ja musím povedať, že na rozdiel od kolegov, pre mňa Slovensko nie je táto krajina. Výraz táto krajina používajú mimovládky, politické mimovládky, ktoré chcú proste Slovensko úplne zatiahnuť pod nový svetový poriadok. Takže ja sa od toho absolútne dištancujem. Pani, pani zo Za ľudí. Eurofondy, eurofondy sú pre nás maximálny nástroj na korupciu a ovládanie politikov. Eurofondy sú peniaze, ktoré nám Európska únia dáva za servilnosť a poslušnosť. Berieme ich z vreciek všetkých slušných ľudí na poplatok za členstvo v Európskej únii, ktorý je dnes jeden a pol miliardy ročne, sa skladajú všetci, všetci ľudia, všetci daňoví poplatníci. Žiaľ, aj tí, ktorí túto vládu, a ktorý Európsku úniu na Slovensku nechcú a Európska únia potom v rámci eurofondov povie áno, vy verní vazali, vy verní otroci, vy poslušní služobníci. Tu máte tieto peniaze. A môžete za to rekonštruovať cigánske osady môžete za to robiť mäkké školenia, môžete...“

Dominik Papala, moderátor: „Ešte raz vás upozorním na to cigánske osady.“

Marián Kotleba: „Tak dobre, poviem indiánske osady, môžete za to, môžete za to robiť školenia, hlúposti, zbytočnosti, ktoré nikto z normálnych slušných pracujúcich ľudí nevidí. To sú eurofondy podvod, jeden veľký podvod, ktorý slúži na posilňovanie moci Európskej únie na Slovensku a potom sa čudujeme, že mládež si myslí, že bez EÚ by sme tu neboli, ale my si pamätáme, čo všetko bolo vybudované, keď sme v EÚ neboli a bolo to omnoho viac ako je to dnes, keď sa iba rozkráda. Tridsať rokov demokracia len rozkráda a ničí to, čo sa tu predtým vybudovalo, a preto my ako strana, ktorej ideme proti únii, ktorý ide proti NATO veľmi jasne, hovoríme, že nie eurofondy, ale vlastný štátny rozpočet musí byť zdrojom blahobytu pre našich ľudí. A máme odvahu hovoriť aj o tom, že zrušíme DPH, ktoré je nástroj na okrádanie národa, podobne ako tie vaše vyvolené eurofondy.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujeme pekne za odpoveď, pokračuje Jozef Hrdlička, predseda Komunistickej strany Slovenska.“

Jozef Hrdlička: „Áno, no ja teraz tak trošku úsmevne, lebo presne ako bolo povedané, keď sa spomenie eurofondy, tak u mňa to vyvoláva veľmi silné emócie a emócie smiechu na jednej strane a aj zúfalstva, pretože naozaj súhlasím s názorom, že eurofondy sú moderným spôsobom ovládania nielen politiky, ale celej krajiny a opäť budem nostalgický a opäť to budem pripomínať aj našim spoluobčanom. A koniec koncov som vďačný aj Mariánovi Kotlebovi, že to veľmi otvorene povedal, keď hovorím, že mi je smiešno. No tak dnes koľko nás je, keď idem po obciach, po mestách, vidím školu, kde sú vymenené okná, ale je tam veľký transparent, veľký billboard, obnovené alebo zrekonštruované z eurofondov. No vážení priatelia, berte si dočerta vaše eurofondy, pretože táto krajina má dostatok vlastných zdrojov, dostatok schopných ľudí, šikovných ľudí na to, aby sme si krajinu budovali, budovali samostatne aj bez takýchto okupačných nástrojov, ktoré sú využívané voči Slovensku z prostredia Európskej únie. Bez eurofondov tu boli budované tisícky, státisíce bytov. Bez eurofondov tu boli budované školy, škôlky, kultúrne zariadenia, športoviská, ihriská, rekreačné zariadenia a tak ďalej, a tak ďalej. Tak tieto vlády tu môžu ďalších tridsaťtri rokov vládnuť a nepodarí sa im ani desať percent z toho, čo tu bolo

vybudované za tých zlatých komunistov do roku 1989. Samozrejme a budme objektívni, bolo by hriechom nevyužiť, ak sa Slovensku nejaké prostriedky z Európskej únie núkajú, ale naozaj zastávam ten názor, že je to okupačná dávka a je to naozaj prostriedok na korumpovanie a koniec koncov už tu tiež bolo povedané, tunelovanie zdrojov, ktoré na Slovensku prídu, čiže nie eurofondy sú hlavným nástrojom rastu ekonomiky a zlepšovania životnej úrovne, ale naštartovanie vlastnej ekonomiky. Vlastného hospodárstva o tom sme tu už viackrát viacerí hovorili.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem veľmi pekne a toto bolo Jozef Hrdlička, predseda Komunistickej strany Slovenska, ale my v eurofondoch pokračujeme. Ďalšia smska na eurofondy. Čo si myslíte ako? Alebo teda asi o kauzách ako Dobytkár, najväčšie úplatky v eurofondoch doteraz alebo vírus, kde sa malo ukradnúť takmer 75 miliónov eur. Mali by sa došetriť? Nech sa páči pani Viera Leščáková za stranu Za ľudí.“

Viera Leščáková: „Mali by sa a šetria sa, chvalabohu, táto vláda rozviazala ruky orgánom činným v trestnom konaní. Ja nechcem veľmi reagovať na spolurečníkov, ale toto si vyprosím, aby sa tu hovorilo o orgánoch činných v trestnom konaní, ako neviem čo to boli neschopní či nevedia, nevedia dokončiť. Vedia aj súdy 42 ľudí už odsúdených, sedí špeciálny prokurátor. Áno, kauza Dobytkár, kauza ako som vravela na školstve, čo mňa to akože strašne zabolelo. V školstve nám extrémne chýbajú peniaze, na všetkých typoch škôl. Ja som opakujem riaditeľkou veľkej školy a jednoducho, že Plavčan tam schránkovým firmám, ktoré ani neexistovali, priklepol obrovské dotácie a bol to dominant SNS. Áno, obrovské vraveli, že vravel tu kolega, že úsmev alebo že megastroj korupcie. Áno práve preto, že tieto predchádzajúce vlády, ktorých súčasťou bolo aj SNS, jednoducho ľuďom do hláv vtikli, tým ako sa správali, ľudia dnes vyhodnocujú korupčné eurofondy. Oni sa dajú čerpať a nie korupčne. Práve my sme dokázali, že sa to dá. Remišová nastúpila na úrad, stopla v miliónoch rôzne IT projekty, utajované IT projekty, ktoré išli z eurofondov. Jednoducho tieto všetky eurofondy sa dajú použiť pre ľudí, pre rodiny, pre deti, na školy, na nemocnice, tak ako som vravela na opravu a na výstavbu nových ciest. Jednoducho to všetko sa dá, pokiaľ robíte nie korupčne, čiže po slovensky nekradnete. Nastavíte ten systém normálne, nedostávajú eurofondy, len vaši ľudia, dávate, pridelujete ich tam, kde ich naozaj potrebujú v regióne. Región spolupracuje na tom, kde sa tie eurofondy jednoducho budú dávať. Toto všetko je nastavené do nového operačného programu a toto všetko sa opravovalo tri roky, po tých nešťastníkoch, ktorí kradli jak po nebohom a slovné spojenie, ktoré ja si zapamätám z tejto relácie a nechcem byť nepríjemná, tu ho použil kolega. Dole hlavou koly sami, tak to si naozaj zapamätám, lebo to, čo som tu všetko musela dnes vypočuť. To si asi ja. Ináč ja...“

Dominik Papala, moderátor: „Poprosím, poprosím vás, aby ste, aby sme si vzájomne, vzájomne nekradli čas, pán Hrdlička. No každopádne teraz o tri sekundy sa hašteriť nebudeme, lebo vždy vás nechám dopovedať myšlienku a dopovedať vetu. Vidíte, že to nie sú vždy celé dve minúty, ale nechám asi dve minúty nula šesť, dve minúty desať, aby tá myšlienka, veta bola ukončená, dokotvená. Takže nebudeme sa tu o tri sekundy hašteriť, nech sa páči. Pán Rudolf Huliak pokračuje s odpoveďou dve minúty.“

Rudolf Huliak: „Podme spätne k tomu. Ved' ste nedokázali dovládnuť, ako niekoľkokrát nedokázala dovládnuť vláda zložená zo Sulíka a spol. Ste tak kontroverzní navzájom, keď tu rozprávate, že Smer, SNS-ka kradla. Za tri a pol roka ste neboli schopní došetriť a obžalovať, obviňiť a odsúdiť reálne špičky politické, ktoré podľa vás za toto mohli. To, že vždy to odgrgá nejaký stredný manažment, ktorý v tom štáte, de facto ostáva a strieda sa pomaly počas vládnutia všetkých vlád tu za tridsaťštyri rokov, to beriem. Mohli byť, boli obetované biele kone za určité čiastky, o ktorých sme sa aj dozvedeli a jednoducho ako sa vraví psi brešú karavána ide ďalej. Ale keby ste vy boli mali možnosť odsúdiť Fica, Danka alebo iných vysokopostavených ľudí, tak tí ľudia dneska sedia a garantujem vám, že mnohí z nich by mal spečatený osud ako bol Lučanský, pretože vy jednoducho ste išli cestou doslovne a do písmaena justičnej mafie. Vybrali ste si kajúcnikov, ktorí navzájom za seba začali doslovne a do písmaena kydať len za nejakým spôsobom vyvinenia sa zo svojich vlastných káz, ktoré tu boli na nich našíť.“

Dominik Papala, moderátor: „Pán Huliak, stopnem vám čas, lebo vám do toho vstúpim, ale skúsme sa držať tej otázky.“

Rudolf Huliak: „Ale ved' hovorím o tom, že ako sa majú veci došetriť.“

Dominik Papala, moderátor: „Áno o Dobytkárovi....áno, púšťam vám to.“

Rudolf Huliak: „Táto vláda veci došetrit' nemohla, pretože táto vláda došetrit' veci nemohla, pretože začala jednoducho došetrovať veci na základe falošných obvinení. Každý sme tu boli svedkom, čo sa stalo aj s pánom generálom Lučanským, bol jednoducho zavraždený, aby nevyšla na svet svetlo sveta vražda Kuciaka, puč v krajine a všetko čo s tým súvisí. Pevne verím, že tie dôkazy, ktoré má generálny prokurátor poskytnuté jemu, že vyjdú na povrch a pevne verím, že všetky tie eurofondy cez enviro otázku, cez marginálne skupiny, všetky tie premrhané peniaze aj cez rezort Ministerstva a rodiny sociálnych vecí a teda práce, rodiny a sociálnych vecí, takisto bude prešetrený. Čiže ja sa teším na toto.“

Dominik Papala, moderátor: „Áno ďakujeme pekne, pán Kotleba, vaše dve minúty, nech sa páči.“

Marián Kotleba: „Musím povedať, že je skutočne pravdou, že vláda v zložení smer, SNS a ešte Most-híd je vlastne synonymom rozkrádania štátu a vytvárania kadejakých oligarchických skupín. To je to je proste fakt. Druhá vec ale je, že súčasná vláda, ktorá mala veľkú hubu reči, ako ide obnoviť zákon a právo, ako ide vinníkov a rozkrádačov poslať za mreže. V tejto veci nedokázala spraviť nič, naopak nakupovala testy a rúška za také brutálne navýšené ceny, že síce nekradli, oni si na tom len urobili vatu a nabalili sa tak, ako nikto pred nimi. Zneužili celú tú covidovú situáciu. Čo je ale vo vyšetrovaní káuz spojených s eurofondami veľmi zaujímavé, je úplne ticho ohľadom projektu Movir, na ktorý upozornil práve náš poslanec Peter Krupa a ktorý má byť zrealizovaný za účelom sledovania ľudí na základe rôznych kritérií. Videli sme hysterickú reakciu, v tom čase ministra obrany Naďa, ktorý sa to najprv snažil popierať. Nakoniec to musel priznať, že skutočne armáda na Lešti vyvíja sa aj spolupráci s eurofondami alebo spolufinancovaním z eurofondov tento systém na sledovanie ľudí. Je o tom ticho. Nič sa nehovorí. Covid sa nám pomaličky v médiách vracia, vymyslený, a preto treba na to upozorniť. Rovnako keď sme pri eurofondoch, pani zo Za ľudí to nepovedala, že síce nám dáva únia eurofondy, ale 500 miliónov z nich nemá byť použitý pre Slovákov, ale pre Ukrajincov na Slovensku. My naozaj tu nie sme nejaká kolónia, my to absolútne odmietame, aby prostredníctvom našich peňaženiek sa tu ešte financovali cudzinci a vy sa budete hladkať a hovoriť si, že aké to je super, koľko dostávame. No ale keď som bol pri tom Smer a SNS, treba povedať, že tá garnitúra stará zostala na čele. SNS je Andrej Danko a hlas pre SNS je hlas pre Andreja Danko. To je jeden veľký škandál.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujeme pekne za vašu odpoveď. Jozef Hrdlička, predseda Komunistickej strany Slovenska, nech sa páči.“

Jozef Hrdlička: „Tak otázka smerovala k došetrovaniu rozkrádaniu eurofondov. Ja to opäť poviem trošku, tak z takého väčšieho nadhľadu. Po roku 1989 bola na Slovensku prijatá opakovane antikomunistická legislatíva, na základe ktorej tu do roku 1989 existoval nejaký zločinecký režim. A keď hovoríme o tom do ošetrovaní a vyšetrovaní, tak ja sa pýtam, že prečo? Prečo doteraz nebol odsúdený nikto, kto páchal tie zločiny v tejto v tejto spoločnosti. Ale to hovorím len preto, aby som zdôraznil, zdôraznil ten fakt, že za tých tridsať rokov sa tu nič nedošetrilo, nič nevyšetrilo a nič neprešetrilo. Pokiaľ tu hovoríme o korupcii, tak treba si uvedomiť a to je to je náš názor, že korupcia je súčasťou tohoto systému, ktorý tu bol inštalovaný po roku 1989 a má alebo je s ňou späté, sú s ňou späté všetky vlády, ktoré tu boli do roku 1989. Všetky vlády a politici, ktorí slúžia záujmom oligarchov, Bruselu, Washingtonu, Bruselu, Washingtonu a podobne. Takisto si myslím, že súčasná vládna moc, ktorá tu bola prezentovaná tými politickými stranami, ktoré tu boli spomínané len púšťala bublinky, aby realizovala istý politický revanšizmus proti tým, ktorí tu boli, ktorí tu boli doposiaľ. My sme za to jednoznačne nielen prešetrovať šafárenie s eurofondami, ale tak, ako som už uviedol, sme aj za to, aby tu došlo aj k prešetrovaniu tých privatizačných procesov z 90. rokov. Nevieť prečo by mali sme na toto zabudnúť a mali by sme tolerovať takú obrovskú stratu také straty, ktoré by boli páchané na našej spoločnosti, proste zlodejina, krádeže, rozkrádanie sú súčasťou tohoto politického systému tridsať rokov a neurobila s tým nič ani vláda, ktorá sa považovala za protikorupčnú vládu.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne pán Hrdlička a prechádzame na záverečnú otázku dnešnej Debaty na telefón, nech sa páči, sms-ka. Dobrý deň, otázka pre všetkých, prečo by sme mali zoslabiť Slovensko výstupom z Európskej únie, keď vidíme jednotu, ochranu nášho štátu proti agresorovi Ruska na Ukrajine. Keby sme boli samostatní, zjedia nás ako malinu a budeme bojovať, a nielen pre naše deti proti Európskej únii, lebo Rusko využije nie svojich, ale našich občanov. To je v poriadku. Veď budeme s Ruskom vojnu, to sa vám páči? Pani Leščáková, vaše dve minúty. Trošku menej zrozumiteľnej napísaná sms-ka, ale váš priestor dve minúty.“

Viera Leščáková: „Áno tu páni rozprávajú o tom, ako milujú ako milujú Rusko. Agresora, ktorý zaútočil na Ukrajinu a opýtajú sa potom nepochopiteľne mňa, že prečo zdrazilo všetko, tak tá odpoveď bude asi niekde tam. Ale áno, to čo sa diváčka alebo divák pýta, to je teda poslucháč, to je teda pravda. My sme súčasťou NATO a tým pádom sme v bezpečí, preto Rusko neútočí aj na Slovensko, ak by sme vystúpili z NATO myslím si, že otázka dní by bola, keby noha ruského vojaka bola aj na Slovensku, a preto je vrcholne, aleže vrcholne nezodpovedné vraviť, že Slováci nemajú zostať v NATO. Ja to opakujem, obranný pakt a sme našťastie súčasťou obranného paktu a dnes tu neumierajú ľudia, neumierajú malé deti, nie sme bombardovaní, rovnako ako na Ukrajine. A čo sa týka Európskej únie, ja si myslím, že každý súdny človek vidí aké, výhody plynú z Európskej únie. Čo všetko Európska únia poskytla. Samozrejme, že pán Kotleba nevie, lebo ich nikdy nevyužil pre Banskobystričanov, ale opakujem ešte raz obrovské výhody. Naše deti si zaslúžia normálnu budúcnosť, nie v nejakej ruskej gubernii, kde budeme prsto len súčasťou niečoho v strachu o to, kto najbližšie na nás zaútočí, pretože nebudeme jednoducho mať. A ešte keď ste rozprávali o eurofondoch a obrane. Eurofondy sa nedajú použiť na NATO, čiže neviem akože, prečo sa tu ten národ zavádza a prečo rozprávate veci, ktoré reálne vedia ohroziť životy nás všetkých a životy našich detí na Slovensku, a preto naozaj vyzývam ľudí, aby prišli k voľbám, volili ľudí, ktorí sú normálni, ktorí sa starajú o to, aby sa tu nekradlo. Starajú o to, aby sa tu žilo lepšie a starajú o to, aby sme tu žili, hlavne bezpečne. Keďže za našimi hranicami je vojna.“

Dominik Papala, moderátor: „Chcel som vám v rámci vášho času doplnujúcu otázku, ale teda, žiaľ, teda posledných päť sekúnd vám zostalo. Ale teda tú otázku sa opýtam len tak ako básnicky, rétoricky. Nemusíte alebo v podstate nie ste povinní nikto z vás na ňu odpovedať, že prečo by malo Rusko, lebo Rusko asi nemá žiaden dôvod zaútočiť na Slovensko v prípade, že by sme neboli v NATO, tak si to teda myslí väčšina Slovenska občanov cez prieskumy. Konštatujem fakty. Pán Huliak, nech sa páči, vaše dve minúty.“

Rudolf Huliak: „Som veľmi rád pán redaktor, že ste vlastne zodpovedali časť mojej otázky s tým, že Rusko nemalo najmenší dôvod napadnúť Slovensko. Vy ste vystavili Slovensko najväčšiemu riziku a urobili ste z neho doslovne a do písmena cieľ prvého útoku odovzdaním našich vojenských základní americkým vojskám a vojskám NATO, pretože zlikvidovať osobnú civilnú dopravu po 65 rokoch tradície na sliáčskom letisku, uvoľniť miesto absolútne vojskám NATO. To isté Kuchyňu odovzdať. Odzbrojiť našu armádu môže len skutočne vlastizradca. Vy ste docielili to, že Slovensko sa stalo totálne bezbranným a odovzdali ste ho cudzím mocnostiam. Toto sa nestalo podotýkam ani v 68 roku. Odsudzujem akýkoľvek akt vojny pomaly v 21. storočí. Tu vojna v modernom, technicky vybavenom svete nemá miesta, jednoducho Rusko z titulu toho, že napadlo Ukrajinu nemá moje sympatie absolútne žiadne. Akurát hájilo svoje záujmy, čo sa týka suverenity Ruska, pretože keď si vezmete dneska mapu rozmiestnenia základní NATO okolo Ruskej federácie. Jednoducho nemohlo pripustiť, aby Ukrajina sa stala súčasťou NATO a z toho titulu, že reakčná doba na vystrelenú raketu stredného doletu, by bola tak obmedzená, že tí ruskí vojaci by nestihli zareagovať absolútne a bolo by akákoľvek obrana územia Ruska znemožnená. Viete, vy ste pani učiteľka a jednoducho a zabíjanie detí, tak si skúste nejakým spôsobom preveriť, kto a ako zabíjal deti. Boli to Banderovci na Ukrajine, rusky hovoriace obyvateľstvo, deti doslovne a do písmena hnusným fašistickým spôsobom likvidovali. Nikto nevie tú podstatu, pretože mainstreamové médiá klamú od rána do večera. Treba si ľudia pozrieť alternatívne médiá, treba si pozrieť aj iné médiá v rámci sveta, ako objektívne informujú. Toto je zase len akt tejto vlády. Probruseľských posluhovačov, ktorí jednoducho spravili z tejto krízy našu krízu.“

Dominik Papala, moderátor: „Pán Kotleba dve minúty, nech sa páči.“

Marián Kotleba: „Kritizovať NATO a Európsku úniu jedna vec, ale otvorene povedať, že musíme ísť preč zo zločineckého paktu NATO a vystúpiť z Európskej únie. To chce odvahu a tu máme len my Kotlebovci a s týmto jedinečným programom sa uchádzame o vašu dôveru vo voľbách. Vidíme čo NATO robí po celom svete, bombarduje suverénne krajiny bez mandátu OSN, to znamená v rozpore s medzinárodným právom. My sme jednoznačne toho názoru, že ohrozením pre Slovensko určite nie je Rusko, ale skôr invazívna imigračná politika, ktorá je riadená Európskou úniou. Pozrite sa, kto sa nám tu potuluje po uliciach, nie ruskí vojaci, ale vojaci americkí a spolu s nimi imigranti zo všetkých kútov sveta. Európska únia a vláda, ktorá únii líže zadok, s prepáčením musím tak povedať, proti tomu absolútne nič nerobí. Bol som ešte veľmi slušný.“

Dominik Papala, moderátor: „Krotíme výrazy.“

Marián Kotleba: „Preto si uvedomte priatelia, voliči. Od každého jedného z vás bude vyzerat ako to zo Slovenskom ďalej pôjde, či znova a ďalej budeme trpieť pod nadvládou Bruselu, či znova nás budú zaťahovať do konfliktov moci. Ved' tridsať rokov tu už neexistuje Varšavská zmluva, ale NATO sa rozširuje každým rokom dokonca poslanci SNS a Smeru opakovane hlasovali za rozširovanie NATO a potom sa nemôžeme čudovať, že niekde prasknú nervy, ale my nechceme, aby na to doplácali slovenské deti, slovenskí muži, slovenskí chlapci. Preto jasne hovoríme ako jediná vlastenecká, národná strana Slovensku. Podme preč z Európskej únie. Podme preč z NATO, kým sa ešte dá, keď to tu už vypukne, keď to tu vyeskaluje, keď nás zaplavia imigranti, keď sa bude v školách pretláčať, aj vďaka takýmto ľuďom ako je strana Za ľudí, Progresívci a iní šialenci gender a LGBTI ideológia, propaganda ako niečo, čo musí byť v tých školách do tých detí tlačené, potom bude neskoro hovoriť, že tí Kotlebovci mali pravdu. Priatelia treba využiť čas, kým ho ešte máme.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne. A posledný zodpovedá pán Jozef Hrdlička, predseda Komunistickej strany. Nech sa páči.“

Jozef Hrdlička: „Pri všetkej úcte, len blázon alebo absolútne histórie neznalý človek, môže povedať, že Rusko aj v súčasných pomeroch je agresorom. Komunisti jednoznačne odmietajú akékoľvek riešenie, akýchkoľvek problémov v Európe, vo svete vojenským spôsobom. Ale žiaľ, treba povedať, že za tú vojnu na Ukrajine nie je zodpovedné Rusko, ale kolektívny Západ na čele so Spojenými štátmi americkými. Rovnako tak my dlhodobo hovoríme, NATO nie je obranný pakt. NATO je jednoznačne agresívny, zločinecký, militantný pakt, do ktorého žiaľ bolo zasiahnuté aj Slovensko. Pozrime sa na Sýriu, Líbyu, Južosláviu a mnohé, mnohé iné ďalšie krajiny, aj v Južnej Amerike. Sa smejete pani zo Za ľudí však? Lebo vy patríte medzi tých, ktorí zrádzajú záujmy tejto krajiny na čele s Čaputovou, Naďom a ďalšími. Ste obyčajnými lokajmi Washingtonu a podobne.“

Dominik Papala, moderátor: „Skúsme sa nenapádať vzájomne.“

Jozef Hrdlička: „Ale toto sa nedá inak hovoriť, a pokiaľ tu budete hovoriť o tom, že zomierajú deti, ale to keď vraždili naozaj na Ukrajine, v Luhansku a Donecku, rusky hovoriace deti, rusky hovoriacich ľudí, to vám nikomu nevadilo.“

Viera Leščáková: „Nás zaujímajú slovenské deti.“

Jozef Hrdlička: „Aha a rusky hovoriace deti sú neni deti, však? Keď vypálili a okolo štyridsaťšesť ľudí zhorelo v Odeze, to vám nevadilo, ani našim pánom politikom súčasným vo vládnej koalícii, a teda minulej vládnej koalícii. To nikomu nevadilo.“

Rudolf Huliak: „Humanitárne bombardovanie.“

Jozef Hrdlička: „Presne tak čiže až od severu, od Severného mora po Baltské more sú rozmiestnené základne Severoatlantickej aliancie. Takže kto koho ohrozuje? Koho ohrozovalo Rusko? Povedzme si to veľmi otvorene, čiže za vojnu na Ukrajine nesie v plnej miere zodpovednosť Severoatlantická aliancia pod taktovkou NATO. Dlhodobo pripravovaná provokácia na to, aby sa zmocnili ruského územia, čiže NATO teda Rusko nie je v žiadnom prípade agresorom. Slovenská republika nemá čo hľadať v Severoatlantickej aliancii. Sme za jednoznačne urýchlenný odchod zo Severoatlantickej aliancie a za neutrálny štatút Slovenskej republiky.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne, ak by ste mi dovolili, poprosím vás, aby ste poprosím vypnúť mikrofóny všetkým. Poprosím vypnúť mikrofóny, aj tak vás nie je počuť. Poprosím vás, máme naozaj pár sekúnd do konca záznamu, prosím rešpektujte ma ako moderátora. Ďakujem pekne. Posledná otázka odpoveď iba áno, nie z hľadiska krátkosti, aby sa nám to stihlo dať na záznam. Dobrý deň, súhlasili by ste, aby členovia Rady pre vysielanie a retransmisiiu, teda Rady pre mediálne služby, ktorí slúžia mimovládny organizáciám a ničia rádia, kde sa povie názor, ktorý im nevyhovuje, aby boli nahradení inteligentnými členmi, ktorí budú spravodlivo organizáciu viesť. Áno alebo nie. Pani Leščáková.“

Viera Leščáková: „Takto tendenčne postavená otázka. Nie. Ten opýtajúci sa to nevie, hej.“

Rudolf Huliak: „Áno.“

Dominik Papala, moderátor: „Áno.“

Marián Kotleba: „Jednoznačne áno.“

Dominik Papala, moderátor: „Áno.“

Jozef Hrdlička: „Stopercentne áno.“

Dominik Papala, moderátor: „Ďakujem pekne za to, že ste prišli do dnešnej Debaty. Naozaj sa ponáhľam, máme 8 sekúnd Viera Leščáková Za ľudí, Rudolf Huliak za SNS, ďakujem Marián Kotleba za ĽSNS. Jozef Hrdlička za KSS. Všetko dobré, veľa zdrav v politickej súťaži, vám všetkým.“

Viera Leščáková: „Ďakujem pekne poslucháčom zo Žiliny.“

Rudolf Huliak: „Ďakujem pekne.“

Marián Kotleba: „Okolo berie.“

Jozef Hrdlička: „Neviem ako môže takáto žena robiť...potom sa aj nedivme, že tí ľudia, tá mladá generácia je takto vymletá. Vďaka pani riaditeľka.“

cca 11:04:12 koniec programu *Debata na telefón*.

* * *

Účastník konania odvysielal na rozhlasovej programovej službe Rádio Frontinus v dňoch 3. 9. 2023, 10. 9. 2023, 17. 9. 2023 a 24. 9. 2023 v čase o cca 9:30 hod. programy *Debata na telefón*, ktoré mohli ovplyvniť hlasovanie voličov v prospech alebo v neprospech kandidujúcej politickej strany alebo kandidujúcej koalície politických strán vo voľbách do Národnej rady Slovenskej republiky 2023 a ktoré neboli v súlade s osobitným predpisom, t. j. so zákonom č. 181/2014 Z. z. o volebnej kampani.

Hostami relácie *Debata na telefón* odvysielanej dňa 3. 9. 2024 boli:

Jana Bittó Cigániková – kandidát na poslanca NR SR (Sloboda a Solidarita)

Jaroslav Magura – kandidát na poslanca NR SR (Slovenská národná strana)

Juraj Blanár – kandidát na poslanca NR SR (Smer – sociálna demokracia)

Miloš Svrček – kandidát na poslanca NR SR (SME RODINA).

Program *Debata na telefón* je formát kontaktnej politicko-publicistickej relácie vysielaný na rozhlasovej programovej službe Rádio Frontinus pravidelne o cca 9.30 hod., ktorý prináša pohľad na dianie na domácej a zahraničnej politickej scéne, pričom v rámci programu spoločne s moderátorom v štúdiu diskutuje predstaviteľ pozvaných politických strán, napr. z radov poslancov NR SR alebo poslancov samospráv, ktorému poslucháči môžu položiť otázku. Pred začiatkom predmetných diskusií s viacerými kandidátmi na poslancov NR SR moderátor prezentoval, že najbližšie štyri termíny budú venované tzv. „okružným stolom“ k nadchádzajúcim parlamentným voľbám. Následne poslucháčom predstavil pozvaných kandidátov na poslancov do Národnej rady Slovenskej republiky. Moderátor ďalej informoval, že prítomní kandidáti si pred začiatkom programu vyžrebovali poradové číslo, ktoré im určilo poradie, v ktorom budú odpovedať na otázky. Moderátor kandidátov upozornil, že úvodnú otázku položí on a každý kandidát bude mať na zodpovedanie štyri minúty. Úvodná otázka znela: „Čo chcete presadiť, keď sa dostanete do parlamentu?“ Moderátor ďalej kandidátov informoval, že následne im budú otázky klásť poslucháči, a to prostredníctvom sms a e-mailových správ, pričom každý kandidát bude mať na zodpovedanie otázky dve minúty. Moderátor upozornil poslucháčov, že otázka musí byť všeobecná tak, aby na ňu mohol zodpovedať každý kandidát. Ako je zrejmé z prepisu/popisu skutkového stavu, zúčastnení kandidáti vo vzájomnej konfrontácii prezentovali programy a stanoviská svojej politickej strany, pričom predstavovali vízie v nasledujúcom volebnom období. Na základe poslucháčskych otázok sa jednotliví kandidáti na poslancov NR SR ďalej venovali témam ako sú reforma školstva, zákon o preukazovaní pôvodu majetku, zavedenie bankového odvodu, financovanie politických strán štátom, povojnová obnova Ukrajiny, platy poslancov a ústavných činiteľov, väzobné stíhanie obvinených osôb a otázky medzinárodnej politiky súvisiace najmä s vojnou na Ukrajine a členstvom SR v NATO. Ako vyplýva z povahy diskusie a ako je zrejmé z prepisu/popisu skutkového stavu, názory kandidátov na uvedené témy sa rozchádzali v závislosti od ich politickej príslušnosti.

Hostami relácie *Debata na telefón* odvysielanej dňa 10. 9. 2024 boli:

Norbert Mészáros – kandidát na poslanca NR SR (OLĀNO A PRIATELIA)

Valér Ferko – kandidát na poslanca NR SR (HLAS – sociálna demokracia)

Ľuboš Schwarzbacher – kandidát na poslanca NR SR (Modrí, Most - Híd)
Dominik Mihálik – kandidát na poslanca NR SR (SPOLOČNE OBČANIA SLOVENSKA)

Diskusii sa naopak z dôvodu údajných komplikácií s dopravou nezúčastnil Alfonz Karvaš – kandidát na poslanca NR SR (PRINCÍP).

Diskusia prebehla podľa rovnakého scenára a na základe rovnakých pravidiel ako v prípade programu odvysielaného dňa 3. 9. 2023. Po tom, čo zúčastnení kandidáti vyčerpali úvodné štyri minúty na prezentáciu programov svojich strán, venovali sa otázkam poslucháčov, ktoré sa týkali tém ako sú problémy s dostupnosťou liekov, financovanie kultúry a fungovanie médií, priestor na znižovanie DPH, regulácia činnosti developerov či financovanie predvolebnej kampane.

Hostiami relácie Debata na telefón odvysielanej dňa 17. 9. 2024 boli:
Marek Kotleba – kandidát na poslanca NR SR (KOTLEBOVCI – Ľudová strana Naše Slovensko)
Milan Uhrík – kandidát na poslanca NR SR (REPUBLIKA)
Roman Michelko – kandidát na poslanca NR SR (Slovenská národná strana)
Ivan Stanovič – kandidát na poslanca NR SR (Vlastenecký blok).

Aj v tomto prípade moderátor dodržiaval vyššie uvedené pravidlá a štruktúru. V rámci diskusie zúčastnení kandidáti prezentovali svoje myšlienky a plány, ale len v rámci svojej povolenej odpovede, respektíve v rámci krátkych diskusií, ktoré povolil moderátor. Otázky poslucháčov sa týkali oblastí ako sú súdnictvo a prokuratúra, zahranično-politické smerovanie SR s akcentom na členstvo v NATO a vzťah s Ruskom, objektivita médií, rodinný balík schválený vládou na čele s OĽANO, výška čistej mzdy a pomoc pri splácaní hypoték.

Hostiami relácie Debata na telefón odvysielanej dňa 24. 9. 2024 boli:
Viera Leščáková – kandidát na poslanca NR SR (OĽANO A PRIATELIA)
Rudolf Huliak – kandidát na poslanca NR SR (Slovenská národná strana)
Marián Kotleba - (KOTLEBOVCI – Ľudová strana Naše Slovensko)
Jozef Hrdlička – kandidát na poslanca NR SR (Komunistická strana Slovenska).

Na štvorminútovú prezentáciu každého hostia v súlade s vyššie uvedenými pravidlami nadviazali aj v tomto prípade otázky poslucháčov, ktoré sa zameriavali na konkrétne témy ako sociálna politika, fungovanie vlád na čele s OĽANO, čerpanie eurofondov, kauza Dobytkár, vývoj udalostí na Ukrajine a v Rusku, ale aj otázka povolebnej výmeny členov RPMS.

Ustanovenie § 20 ods. 4 písm. c) zákona č. 264/2022 Z. z. ukladá vysielateľovi povinnosť zabezpečiť, aby programy vysielané v období volebnej kampane boli v súlade s osobitnými predpismi, pričom konkrétne odkazuje na § 10 až 12 zákona č. 181/2014 Z. z. o volebnej kampani a o zmene a doplnení zákona č. 85/2005 Z. z. o politických stranách a politických hnutiach v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon č. 181/2014 Z. z.“). V prípade, že vysielateľ poruší uvedené ustanovenia zákona č. 181/2014 Z. z., takéto konanie predstavuje porušenie § 20 ods. 4 písm. c) zákona č. 264/2022 Z. z. Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 181/2014 Z. z. sa volebná kampaň začína dňom uverejnenia rozhodnutia o vyhlásení volieb v Zbierke zákonov Slovenskej republiky (ďalej len „vyhlásenie volieb“) a končí 48 hodín pred dňom konania volieb. Voľby poslancov Národnej rady Slovenskej republiky vyhlásil predseda NR SR rozhodnutím z 8. 6. 2023 uverejneným pod č. 204/2023 Z. z. Dátum konania volieb bol stanovený na sobotu 30. 9. 2023. Z uvedeného vyplýva, že všetky predmetné programy *Debata na telefón* boli odvysielané v čase volebnej kampane.

Podľa § 10 ods. 7 zákona č. 181/2014 Z. z. je v súvislosti s voľbami do Národnej rady **zakázané** vysielanie iných programov ako programov uvedených v § 12 ods. 5 (spravodajské a publicistické programy, ak sa realizujú v súlade s programovou službou), programov uvedených v odsekoch 2 a 5 (diskusné programy kandidátov, v prípade oprávnených vysielateľov vopred schválené regulátorom) a vysielanie

politickej propagácie podľa § 10 ods. 1 a 3, ktoré by mohli ovplyvniť hlasovanie osôb oprávnených voliť v prospech alebo v neprospech kandidáta.

Programy *Debata na telefón* odvysielané v dňoch 3., 10., 17., a 24. septembra 2023 zodpovedali bežnej programovej štruktúre účastníka konania svojim názvom, časom odvysielania a časovým rozsahom. Pokiaľ ide o samotný formát relácie, treba poznamenať, že tento program sa v rámci bežnej programovej štruktúry účastníka konania vyznačuje účasťou jedného hostia, s ktorým prebieha diskusia a následne odpovedá na podnety poslucháčov bez jasne vymedzeného časového obmedzenia. Účasť viacerých hostí z reprezentujúcich rôzne politické subjekty a klasifikácia takejto diskusie ako „okruhly stôl“ so striktno definovanými pravidlami preto predstavuje významnú odchýlku od bežného programu účastníka konania s názvom *Debata na telefón*. Rovnako nemožno opomenúť skutočnosť, že z obsahového hľadiska boli predmetné programy venované výlučne kandidátúre jednotlivých hostí v nadchádzajúcich parlamentných voľbách (s výnimkou Mariána Kotlebu, ktorý nemohol kandidovať v dôsledku súdneho rozhodnutia) a predstaveniu programových priorít príslušných politických subjektov. Moderátor programu po predstavení hostí hneď v úvode požiadal kandidátov o prezentáciu programu, s ktorým do NR SR kandidujú, pričom následne sa diskusia viedla o konkrétnych témach, ktoré v rámci predvolebnej kampane najviac rezonovali, a to s akcentom na rozdiely medzi jednotlivými stranami a hnutiami zastúpenými prostredníctvom zúčastnených kandidátov. Z obsahového hľadiska preto jednoznačne išlo o *ad hoc* odchýlenie sa od štandardného tematického zamerania programu, *Debata na telefón*, ktorým je „pohľad na dianie na domácej a zahraničnej politickej scéne“ prezentovaný jediným hosťom.

Účastník konania zaradením predmetných diskusií do formálneho rámca programu *Debata na telefón* podľa názoru Kancelárie obišiel zákonnú povinnosť vyplývajúcu z ustanovenia § 10 ods. 5 zákona č. 181/2014 Z. z., t. j. povinnosť zaradiť takéto diskusie do programovej štruktúry v danom období len v prípade, ak ich zaradenie do programovej štruktúry na toto obdobie schválila Rada pre mediálne služby. Vysielateľ s licenciou je vtedy povinný predložiť rade najneskôr 30 dní pred začiatkom vysielania projekt programu. Keďže uvedená podmienka nebola v tomto prípade splnená, je jednoznačné, že v prípade programu *Debata na telefón*, odvysielaného v dňoch 3., 10., 17., a 24. septembra 2023 o cca 9.30 hod. išlo o „iný program“.

V prípade predmetných programov *Debata na telefón* teda išlo o zachovanie názvu, vysielacieho času a trvania publicistického programu podľa schválenej programovej štruktúry vysielateľa, samotný formát a obsah programu sa však líšili. Ako je zjavné, nešlo o diskusiu s jedným pozvaným hosťom na aktuálne otázky vnútornej či zahraničnej politiky, ale o moderátorom usmerňovanú predvolebnú diskusiu viacerých kandidátov. Nemožno opomenúť, že na účely minimalizácie rizika zvýhodňovania/znevýhodňovania kandidátov zákonodarca priznal vysielateľom možnosť vysielateľ okrem politickej propagácie aj diskusné programy s kandidátmi, v každom prípade len za predpokladu, že ich zaradenie do programovej štruktúry na toto obdobie schválil regulátor. Ak teda vysielateľ vyhradí vysielací čas na diskusné programy pre uvedených kandidátov, je povinný predložiť Rade najneskôr 30 dní pred začiatkom vysielania projekt programu, ktorý musí obsahovať aj spôsob takého výberu účastníkov diskusií, aby nebol žiadny z kandidátov znevýhodnený. V tejto súvislosti je nesporné, že vysielateľ FRONTINUS s. r. o. v relevantnom období regulátorovi nepredložil projekt diskusného programu v súlade s ustanovením § 10 ods. 5 zákona č. 181/2014 Z. z. V dôsledku nepredloženia príslušného projektu Rade preto s ohľadom na § 10 ods. 7 uvedeného zákona ide o odvysielanie „inému“ programu, ktorý mohol ovplyvniť hlasovanie osôb oprávnených voliť v prospech alebo v neprospech kandidáta.

Zastávame názor, že pri špecifikácii obsahu povinnosti podľa § 10 ods. 5 zákona č. 181/2014 Z. z., v spojení so zákazom vysielania iných programov ako politickej propagácie, regulátorom schválených diskusií s kandidátmi a štandardných spravodajských a publicistických programov v rámci konkrétnej programovej služby, stanoveným v § 10 ods. 7 zákona č. 181/2014 Z. z., je potrebné vychádzať z teleologického výkladu, t. j. so zámeru zákonodarcu. Tým podľa názoru Kancelárie v žiadnom prípade

nebola liberalizácia vysielania diskusných relácií, ako účastník konania uvádzal v obdobnom prípade v minulosti (pozri správne konanie č. REO-RPMS/2023/00015), ale naopak, sprísnený dohľad regulátora vykonávaný *a priori*, ktorého cieľom je zabezpečiť rovný prístup všetkých kandidátov do predvolebných debát vo vysielaní programových služieb. Zaradenie spravodajských a publicistických programov, za predpokladu, že sa realizujú v súlade s príslušnou programovou štruktúrou, medzi programy, na ktoré sa príslušný zákaz nevzťahuje, má podľa nášho názoru vysielateľom umožniť vysielateľ ich štandardné programy aj počas volebnej kampane, ak ide o programy, hoci aj za účasti kandidátov, ktoré sa však nijako netýkajú volieb a ich kandidatúry. Túto výnimku je však potrebné vykladať prísne reštriktívne. Umožnenie vysielateľ neregulované predvolebné diskusie len na základe toho, že by mali názov štandardnej publicistickej relácie a vysielali by sa v rovnakom čase, by bolo podľa nášho názoru v zjavnom rozpore s vyššie uvedeným zámerom zákonodarcu.

Podstatný význam obsahu zdôraznil aj Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom rozsudku z 22. 8. 2013, sp. zn. 8SŽ/18/2012-35, ktorým potvrdil sankciu uloženú rozhodnutím Rady pre vysielanie a retransmisiu RP/034/2012 z 26. 6. 2012, pričom v tejto súvislosti uviedol, cit. „Pokiaľ navrhovateľka disponovala relevantným dôkazným prostriedkom, z ktorého by bolo možné získať dôkaz, že program *Správy* aj mimo volebnej kampane obsahuje prímeprenosy z rokovania ústredných orgánov jednotlivých politických strán v uvedenom rozsahu a že dotknutý program *Správy* zároveň bol v súlade s programovou službou [ako to vyžaduje § 24 ods. 10 zákona. o voľbách, v súlade s § 34 ods. 3 Správneho poriadku] bola povinná ho správne orgánu navrhnúť, o čom bola v oznámení o začatí správneho konania odporkyňou poučená“. Najvyšší súd Slovenskej republiky ďalej v uvedenom rozhodnutí upriamil pozornosť na tú skutočnosť, že Európsky súd pre ľudské práva judikoval, že *slobodné voľby a sloboda prejavu, najmä sloboda politickej diskusie spoločne vytvárajú základ každého demokratického systému. Obe práva sú vzájomne prepojené a pôsobia tak, aby sa navzájom posilňovali: napríklad ako v minulosti Súd konštatoval, sloboda prejavu je jednou z "podmienok" nevyhnutných pre "zabezpečenie slobody prejavu názoru ľudu pri voľbe zákonodarcov". Za týmto účelom je osobitne dôležité v období predchádzajúcom voľbám, aby názory a informácie všetkých druhov mohli voľne obiehať.*“ (Case of Mathieu-Mohin and Clerfayt v. Belgium. Serieš A, 1987, č. 113, s. 22, § 47). Napriek tomu za určitých okolností sa tieto práva môžu dostať do konfliktu a môže vzniknúť nevyhnutnosť v období predchádzajúcom voľbám obmedziť slobodu prejavu spôsobom, ktorý by inak nebol prijateľný, aby sa zabezpečila sloboda prejavu názoru ľudu pri voľbe zákonodarcov {{Case of Bowman v. The United Kingdom (141/1996/762/959), s. 16, § 42} NS SR preto konštatoval „**skutočnosť, že na základe zák. o voľbách je vysielanie programov s politickým obsahom v čase volebnej kampane obmedzené, čomu zodpovedá povinnosť vysielateľa podľa § 16 ods. 2 písm. c) zákona**“, ktorú navyše „**nemožno považovať za porušenie práva navrhovateľky na šírenie informácií a tomu zodpovedajúcej právu občanov na informácie. § 24 ods. 10 zák. o voľbách nebráni vysielaniu programov, ktoré sú spravodajského alebo publicistického charakteru a sú v súlade s programovou službou vysielateľa, za súčasného splnenia podmienky, že tieto sú vysielané spôsobom a za okolností ako v čase mimo volebnej kampane**“. Na citovaný zákon o voľbách č. 333/2004 Z. z. v súčasnosti nadväzuje zákon č. 181/2014 Z. z. o volebnej kampani, ktorým bola zákonodarcom potvrdená „**povinnosť vysielateľ programy uvedené v zákone v súlade s programovou službou (skladbou programovej služby)**“ (rozhodnutie RVR RL/34/2016 z 8. 11. 2016).

Z vyššie uvedenej analýzy vyplýva, že vo všetkých štyroch uvedených prípadoch účastník konania síce zachoval názov, čas vysielania a časový rozsah *programu Debata na telefón* podľa programovej štruktúry danej programovej služby, ale pri všetkých týchto programoch sa obsahovo aj formátom odchyľil od štandardného zamerania daných relácií. Zmyslom a účelom povinností vyplývajúcich z ustanovení § 10 až 12 zákona č. 181/2014 Z. z. je regulovať priebeh volebnej kampane a dohliadať nad priebehom predvolebných diskusií s kandidátmi, pričom vysielatelia nemajú možnosť príslušné povinnosti a zákonné požiadavky obísť tak, že do formálneho rámca svojich štandardných spravodajských a publicistických programov zaradia obsah, na ktorý sa vzťahuje regulácia podľa ustanovenia § 20 ods. 4 písm. c) zákona č. 264/2022 Z. z. v spojení so zákonom č. 181/2014 Z. z. Hoci bežná programová štruktúra vysielateľa zahŕňa programy venujúce sa aktuálnym otázkam domácej

a zahraničnej politiky, nemožno opomenúť osobitosť volebných otázok (s dôrazom na prezentáciu volebného programu politických subjektov v rámci ich vzájomnej súťaže), najmä v konkrétnej súvislosti s povinnosťami podľa § 10 zákona č. 181/2014 Z. z. pri voľbách do NR SR. Tieto otázky totiž nevykazujú bežný charakter, a preto podľa názoru Kancelárie zakladajú podstatný rozdiel, na základe ktorého nemožno ani bežne vysielané publicistické či spravodajské programy s takýmto obsahom hodnotiť ako programy realizované v „súlade s programovou službou“, t. j. programovou štruktúrou alebo skladbou danej programovej služby.

Pokiaľ ide o vyjadrenie účastníka konania, obmedzil sa na konštatovanie, že odmieta „podozrenia Rady z nezákonného postupu pri vysielaní predmetných relácií“, pričom zároveň požiadal o zaslanie informácie o čase prejednávania danej veci a o zložení príslušného senátu, a to s odkazom na zámer zúčastniť sa tohto správneho konania osobne. Uvedenej požiadavke účastníka konania Rada vyhovelá listom č. 01780/2024 z 9. 5. 2024.

S ohľadom na predchádzajúce úvahy preto podľa názoru Kancelárie nemôže byť pochýb o tom, že na sporné programy *Debata na telefón* odvysielané v dňoch 3., 10., 17. a 24. septembra 2023 sa vzťahoval zákaz podľa § 10 ods. 7 zákona č. 181/2014 Z. z., keďže predovšetkým vzhľadom na ich obsah a formát išlo o iné programy ako programy taxatívne uvedené v predmetnom ustanovení. Rovnako je vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a prepis/popis skutkového stavu nesporné, že všetky monitorované programy boli spôsobilé ovplyvniť hlasovanie osôb oprávnených voliť v prospech alebo v neprospech kandidátov.

V rámci vyššie uvedenej analýzy bolo preto preukázané, že uvedené programy *Debata na telefón* boli zamerané na prezentáciu kandidátov pred voľbami do NR SR v roku 2023, a teda tieto programy mohli ovplyvniť hlasovanie voličov v prospech alebo v neprospech dotknutých kandidátov, pričom Kancelária dospela k záveru, že účastník konania ich odvysielaním porušil zákaz vysielania takýchto programov počas volebnej kampane.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti sa Kancelária domnieva, že účastník konania FRONTINUS s. r. o. sa odvysielaním programov *Debata na telefón* v dňoch 3., 10., 17. a 24. septembra 2023 v čase o cca 9.30 hod. dopustil porušenia povinnosti podľa § 20 ods. 4 písm. c) zákona č. 284/2022 Z. z. v spojení s ustanovením § 10 ods. 7 zákona č. 181/2014 Z. z. Z tohto dôvodu sa zásah do slobody prejavu účastníka konania v podobe uloženia sankcie ukazuje ako nevyhnutný. Vzhľadom na silu médií pri tvorbe verejnej mienky je totiž úlohou Rady, aby vysielateľa na protiprávne konanie upozornila. Úlohou Rady je tiež zabezpečiť, aby bol v oblasti vysielania vytvorený a ponechaný priestor pre divákov ako pasívnych recipientov informácií na formovanie vlastného názoru a rozhodnutia, v danom prípade umocnený obdobím volebnej kampane a voľbami do Národnej rad Slovenskej republiky.

Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) v čl. 10, ako aj Ústava Slovenskej republiky zakotvujú pre každého právo na slobodu prejavu. Rovnako však Dohovor ako aj Ústava SR ustanovujú možnosť obmedzenia slobody prejavu a práva na vyhľadávanie a šírenie informácií. Sloboda prejavu je garantovaná len do tej miery, pokiaľ nezasahuje do práv a slobôd a právom chránených záujmov iných. V takých prípadoch už je nutné hovoriť o jej obmedzení a výnimkách, kedy môže byť vzhľadom na okolnosti potrebné zasiahnuť do slobody prejavu. Sloboda prejavu teda nemá absolútny charakter.

Z citovaných noriem vyplýva, že slobodu prejavu je možné obmedziť na základe kumulatívneho splnenia troch podmienok. Obmedzenie musí

- vyplývať zo zákona,
- byť nevyhnutné v demokratickej spoločnosti,
- sledovať legitímny cieľ.

Adjektívum „nevyhnutný“ v zmysle čl. 10 ods. 2 Dohovoru zahŕňa naliehavú sociálnu potrebu, pričom vnútroštátne orgány zmluvných štátov Dohovoru majú určitý rozsah voľnej úvahy na posúdenie jej existencie, a to samozrejme s európskou kontrolou (rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva, ďalej „ESĽP“ vo veci Lingens v. Rakúsko, 8. júl 1986, séria A, č. 103, str. 25, ods. 39). Nevyhnutnosť zároveň znamená nemožnosť dosiahnuť cieľ obmedzenia iným spôsobom. Cieľ obmedzenia predstavuje napr. ochrana práv a slobôd iných, ochrana zdravia, súkromného života a pod. Z toho vyplýva, že pojem „nevyhnutnosť“ v demokratickej spoločnosti sa musí vždy posudzovať *ad hoc* spolu s legitímnym cieľom.

Ústava zakotvuje legitímny cieľ obmedzenia slobody prejavu taxatívne, ako ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku a ochranu verejného zdravia, mravnosti. Z uvedeného vyplýva, že obmedzenie slobody prejavu je možné z dôvodu ochrany verejného záujmu, ako aj ochrany individuálnych záujmov. Prípadná sankcia je účastníkovi konania ukladaná na základe zákona č. 264/2022 Z. z., v danom prípade konkrétne § 20 ods. 4 písm. c). Účelom tohto ustanovenia je práve ochrana práv a slobôd iných. Podmienka legality a legitimity je teda nepochybne naplnená.

Proporcionalitu obmedzenia slobody prejavu je možné vnímať v dvoch rovinách. Prvou je obmedzenie slobody prejavu zakotvením určitých konkrétnych povinností všeobecne záväzným právnym predpisom, v tomto prípade zakotvením ustanovenia § 20 ods. 4 písm. c) zákona č. 264/2022 Z. z. Keďže zákonodarca využil ústavné splnomocnenie (čl. 26 ods. 4 Ústavy SR) na zakotvenie tohto obmedzenia formou zákona, je potrebné považovať tento princíp za zachovaný. Rade neprináleží zachovanie proporcionality v tejto rovine skúmať.

Druhou je rovina obmedzenia slobody prejavu uplatnením konkrétnych zákonných ustanovení v konkrétnom prípade. Túto rovinu Rada skúma prostredníctvom zákonom dovolenej správnej úvahy, ktorá analyzuje intenzitu porušenia povinnosti zabezpečiť všestrannosť informácií a názorovú pluralitu v rámci vysielanej programovej služby na jednej strane a intenzitu prípadného obmedzenia slobody prejavu účastníka konania na strane druhej.

Vysielanie je jednou z foriem realizácie slobody prejavu a práva na informácie, teda základných ľudských práv a slobôd, ktorých obmedzenia môžu byť stanovené len zákonom. Zákon č. 264/2022 Z. z. preto stanovuje základné povinnosti vysielateľov a súčasne deklaruje slobodu pri tvorbe programov, do obsahu ktorých nemôže štát ľubovoľne zasahovať. Keďže však elektronické médiá hrajú v živote spoločnosti a v procese vytvárania a formovania verejnej mienky významnú úlohu, nie je možné ponechať požiadavku zabezpečiť, aby programy a iné zložky programovej služby vysielané v rámci volebnej kampane boli v súlade s príslušným osobitným predpisom vo sfére novinárskej etiky, ale je ju potrebné deklarovať priamo v zákone a uplatňovať prostredníctvom činnosti na to zriadeného orgánu verejnej moci.

* * *

U právnických osôb sa zodpovednosť za správne delikty zakladá zásadne bez ohľadu na zavinenie (objektívna zodpovednosť za správny delikt). Táto zásada platí aj v prípade zákona č. 264/2022 Z. z., ako aj v prípade správneho poriadku, ktoré nevyžadujú pri preukázaní, či došlo k správne deliktu, dokazovať zavinenie alebo dokonca úmyselné konanie. Podstatné je iba to, či k porušeniu zákona objektívne došlo alebo nie. Tomu, že sa v tomto prípade nielenže nedokazuje zavinenie, ale ani sa nerozlišuje medzi zavinením úmyselným alebo nedbanlivostným, svedčí aj skutočnosť, že ani jeden z cit. zákonov neobsahuje tzv. liberačné dôvody, ktoré by umožnili zbaviť sa zodpovednosti za správny delikt. Okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu zákona, môžu byť zohľadnené pri ukladaní druhej sankcie, ale nie sú dôvodom na zastavenie správneho konania.

Účastníkovi konania sa rozhodnutím Rady č. RL/10/2023 zo 7. 6. 2023 uložila v správnom konaní č. REO-RPMS/2023/00015 sankcia za porušenie povinnosti podľa § 20 ods. 4 písm. c) zákona č.

264/2022 Z. z. v spojení s § 11a ods. 7 zákona č. 181/2014 Z. z., a to vo forme upozornenia na porušenie zákona. Ako však vyplýva zo znenia § 136 druhej vety zákona č. 264/2022 Z. z., „ak povinnosť uložená týmto zákonom odkazuje na súbor povinností podľa osobitného predpisu, za opakované porušenie sa považuje opakované porušenie konkrétnej povinnosti zo súboru povinností podľa osobitného predpisu“. Keďže konkrétnou povinnosťou je v tomto prípade povinnosť rešpektovať zákaz podľa § 10 ods. 7 zákona č. 181/2014 Z. z., nemožno konštatovať opätovné porušenie konkrétnej povinnosti podľa osobitného predpisu a správny delikt v prejednávanej veci je preto potrebné považovať za prvé porušenie príslušnej povinnosti. Na druhej strane, porušenie povinnosti podľa § 20 ods. 4 písm. c) zákona č. 264/2022 Z. z. zakladá podľa výslovného ustanovenia § 140 ods. 2 písm. a) uvedeného zákona **možnosť regulátora uložiť pokutu aj bez predchádzajúceho upozornenia** na porušenie zákona. Nechávame preto na zvážení Rady, či v prípade prijatia záveru o porušení tejto povinnosti pristúpi k uloženiu štandardnej formy sankcie pri prvom porušení konkrétnej povinnosti, t. j. upozornenia, alebo vzhľadom na okolnosti prejednávanej veci využije zákonnú možnosť priameho uloženia pokuty podľa § 142 ods. 2 písm. b).

ZÁVER:

Na základe uvedených skutočností Kancelária Rady pripravila vyššie uvedené alternatívne návrhy uznesenia.